

15

111

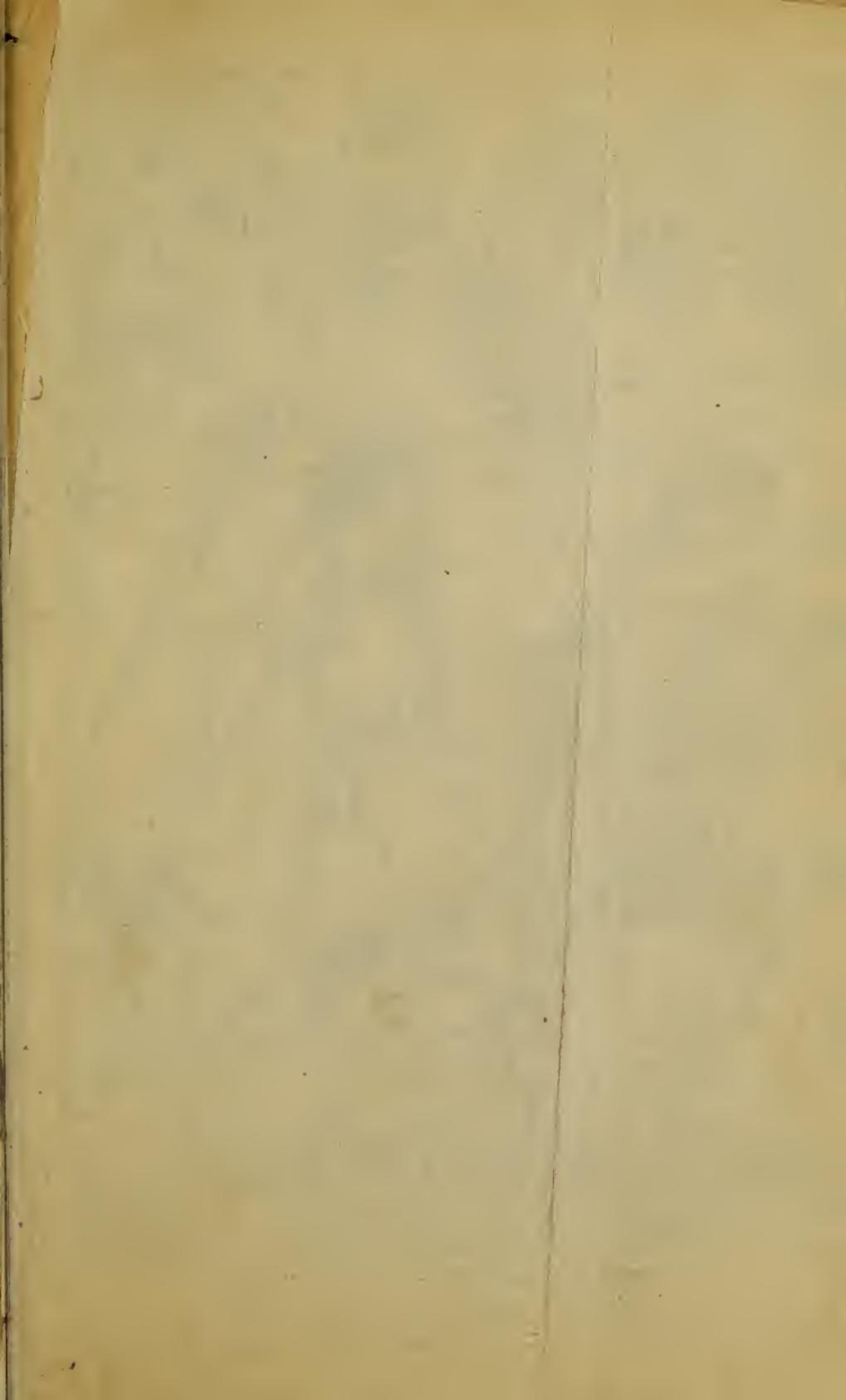

THE SUPERIOR

181

בז אין וען מיט דעם בלטונג האט ליד ערין
אייהם דעם קאפע געשפאלטען

דַעַר גָּעֲרִיהָמְטָעֵר

לִידָעָרְבָּן

אֶרְעָר

רְיָא פָּעָרְקֹוְיְידִינְגַּע פָּעָרְאִירְדְּוָנְגַּן

אַיְינְגַּע גָּעֲשִׁיכְטָע אַיְן חָעְפְּטִין

מִיטַּן בִּילְכָּעָר פָּאוֹן דַעַר גָּעֲשִׁיכְטָע

פָּאוֹן דַעַם בָּעֲרִיהָמְטָעֵן פָּעָרְפָּאַקְסָעָר

אַלְעָקְפָּאַנְדָּעָר דַּאַמְּאָס (פָּאַטְּעָר)

אַיְבָּעָר וְעַצְטָפָן נְנִ' נְנִ'

וּנוֹאַרְשָׁא

דוֹרוֹק אַונְד אוֹיפַּלְאַגְּעָז פָּאוֹן בּוּיְמִירִיטְמָעָר אַונְד גָּאנְשָׁאָר

בּוּילְאַנְסְּקָע שְׁטָרָאַסְּמָע 12. מ.

ДЕРЬ ГЕРИМТЕРЬ ЛИДЕРИГЪ

т. е. „Знаменитый Лидеригъ“

Перев. съ Польскаго Н. Г.

въ Тип. и Лит. Баумриттеръ и Гонсюоръ Бѣланскага 12

Варшава 1885 г.

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ
Кievъ 12 Декабря 1884 г.

ערשטער טהיל

אין דער צייט וואס דער קעניג, באני פאציא. דער 5
האט רענירט איז רוים. דאמ וואחר אין גנדט דעם יאָחֶר
628. דאי וואחר אויך דער קעניג קלַאָדָרִיש. אוית דע
טראָהן פֿראָנְקָאוּ. איזט סַאַלְוֹוַאַטָּאָרּ דַּעַרְגָּרָאָפּ זָאוּ רֵיןָן
צָוּ רֵיךְ גַּעֲפָאָהָרִין מִיטּ זַיְנָעּ פֿרְזַיְאָ עַדְזָוָנָעּ אַרְךְּ. פֿאַיְאָ דַּעַרְ
טוֹיפּעּ זַיְנָעּ זַהְגָּעָם. עַסְטָ וְוַאֲחֶרְ דָּאיְהָיְהָ בְּסַטְצִיטָ. זָיאָ
זַאנָּעּ פֿעַרְנָאָגָנוֹנָגָס צִיטָ אַיזְ שָׁרְ דַּוְרָהּ גַּעֲנָאָגָעּ דַּוְרָהּ זָיםּ
וְוַאלְדּ. סַאַנְטָ עַרְסִיאָ וְוַאֲסָם עַסְטָ בְּעַקְאָנָטּ וְוַאֲחֶרְ פֿאַזְ
פֿעַרְדָּהָיָעּ, פֿאַזְ פֿירְאָרְדּ פֿירְקָסָטּ דַּעַבְּאָקּ.

דַּעַרְגָּרָאָפּ סַאַלְוֹוַאַטָּאָרּ, הַאטּ מִיטּ זָהָ נִישָׂא מַעַדר
גַּיהְאָפְטּ וְוַיאָ פֿירְ דַּינְעָרּ, אַזְוִיאָ וְוַיאָ עַרְ אַיזְ צָוּ גַּעֲקָאָפְטָןּ צָוּ
אַיזְ טַינְקָעַלְ אָרטּ, זָוִיאָ גַּלְיָהּ זַעֲנָןּ אָהָםּ בְּעַזְאָלְזּ אַיזְ
בְּאַנְדָּעּ רַיְבָּעָרּ פֿאַזְ 20 פֿעַרְזָהָןּ, אָונְטָעּ דַּעַםּ רַעֲנִירָזָןּ
פֿאַזְ אַיזְ גַּרְזָיסְןּ חָעָלְדּ, דָּאמְ וְוַאֲחֶרְ דַּעַרְפֿירְקָסָטּ דַּעַבְּאָקּ.
אוֹיבּ וְוַאֲהָלְ דַּעַרְגָּרָאָפּ סַאַלְוֹוַאַטָּאָרּ הַאטּ גַּאָנָעּ גַּעֲנוֹיָסָטּ
דָּאמְ עַרְקָאָןּ זָהָ נִישָׂטּ וְעוֹרְזּ, שָׁרְ מִיטּ זַיְנָעּ 4 דַּינְעָרָקָעָגּ
21 פֿעַרְזָהָןּ מִיטּ וְוַאֲפָעּ, דָּאָקּ אָבָעָרּ הַאטּ עַרְ זָהָ בְּשַׁלְאָקָןּ
דָּאמְ עַרְ זָאָלְ זָהָ וְעוֹרְזּ. נִכְתְּ דָּארָוםּ דָּאמְ עַרְ זָאָלְ זָהָ
רַעֲטָןּ. נִורְ דָּאמְ זַיְנָעּ פֿרְזַיְאָ מִיטּ זַיְןּ זַהְהָןּ זַאָלְזּ אַיזְ דִּיאָ
צִיטָ פֿאַזְ זָיְןּ וְעוֹרְזּ זָהָ קַעְנִיןּ אַנְטְּלִוְיְפּוּןּ.

וַיֹּאֶן וַיֹּאֶעֶם וַיָּהִר שׂוֹן עַטְנוֹאָס טוֹנְקָעַל. דֵּיא זָאנַע הָאָט
 אֲנָגִיפּ נְגִינַּז אֲונְטָעַר צַו גַּעֲהָן הָאָט עַרְמָ אֲבָגָא רְדָע. דֵּיא
 פְּרָזָא פְּאָן דָּעַם נְרָאָפּ מִיטּ דָּעַם קִינְד אֹוְתּ אַיְהָרָע שְׁוֹלְטָעַן
 אַרְנוֹטָעַר נְעַשְּׁפְּרִינְן פְּאָן דָּעַם פְּעַזְד אֹוְתּ דֵּיא זְוִיכָע זָרָה,
 אָגּ אָהָט זְזָה שְׁטִילְעָרְהָיִיט פְּעַרְטִיפּ אֹוְתּ אַיְזּ פְּעַזְוַאְקָסִין
 אָרְטּ (קְוַיְאָקָעָם) הַאֲפְּגָעָנָר צַו דָּעַם לִיבָּעַ נָאָט אַיְזּ הַיְמָעָל,
 צַו זְרָפְּלָעַן דָּאָס מְעַנְשְׁלִיכְהִיט פְּאָן אַיְגָע מְזָטָעָר. אַנְדָּ
 אַיְנָעַ פְּרוֹיָא, הָאָט זְיָא אַנְדָּעָר גְּלִילִינְט דָּאָס קִינְד אֹוְתּ דָּעַר
 עָרָד, אֹוְתּ דֵּיא אַזְיָּאָבָטּ פְּאָן דָּעַס לְבָעַ נָאָט. אָגּ זָעַלְבָּסְטּ
 אַיְזּ זָא גְּעַנְגָּנָן מִיטּ אַיְזּ בִּיטָּעָר הַטְּרָץ צַו דָּעַם אָרְטּ וַיֹּאֶ
 זְיָא הָאָט אַיְהָרָע לִיבָּעַן מָאוּ אַיְזּ אַיְזּ נְיָפָאָר פְּעַרְלָאָסִין צַו
 וַיְיָשַׁע "יְבָעָר". מִטּ דֵּיא נְיָדָאָקָזּ דָּאָס זְיָא זָאָל זְזָה טְיִילָעַן
 כְּבִיצָּעָר שְׂזָעַאְהָל וַיֹּאֶן וַיֹּאֶעֶם פְּאָן הַיְמָעָל בְּעַצְיָבָנָן.

צַו קְאַמְּנָטּ צַו דָּעַם אָרְטּ הָאָט זְיָא אַנְגְּנָטְדָּאָעָן ⁸
 טְוִיְּטָעַ קְעַרְפָּעָר לִיגָּזָן אַיְגָעָר נְעַבָּעַן דָּעַם צְוַיְּיָחָן אָוְיסּ גְּלִילִינְט
 אֹוְתּ דֵּיא עָרָד. בִּיאָ דָּעַר שְׁזִין פְּאָן דָּעַר מָאָנְדָּ (לְבָנָה) הָאָט
 זְיָא עַרְקָעָנָטּ אַיְהָרָע ⁴ דִּינְגָּר. אָגּ דֵּי אַנְדָּעָר ⁴ וַיָּאָרָעָן פְּזָן
 דֵּיא רְיִבָּעָה. אָבָעָר אַיְהָרָע לִיבָּעַן מָאוּ הָאָט זְיָא צְוַיְּשָׁעָן דֵּי ⁸
 לִיכָּזָן נְכָבָטּ גְּעַפְּגָנָעַן. דָּאָן וַיָּהִר זְיָא נְכָבָטּ אַיְזּ צְוַיְּיָעָל
 דָּאָס פְּאָן הָאָט אַיְהָם נְיָעָנָנָן גְּנָאָטָן. דָּעַן זְיָא הָאָט דֵּיא
 פְּעַדְעָר נְוֹטָגְקִינְטָן. דָּאָס אַיְהָרָע מָאוּ וַיָּהִר נְכָבָטּ אַיְזּ
 שְׁטָגְרָעָן צַו אַנְטְּלִוִּיפּ אָנְטְּלִוִּיפּ זְיָא זְיָעָר הַעֲנָד :

וַיֹּאֶן זְיָא הָאָט זְזָה אָסּ נְיָעָהָן פְּילִיְּבָטּ וּוּירָד זְיָא אַיְהָרָע
 מָאוּ אֹוְתּ אַיְזּ אַנְדָּעָר שְׁטָעָלָן גְּעַפְּגָנָעַן. וַיֹּאֶן הָאָט זְיָא דָּעַר
 זְעָהָן פְּאָן וַיְיָטַן אַיְינָן בָּאַנְדָּעָר רְיִבָּעָר גְּעַהָעָן. בְּעַלְיִכְטָעָט
 מִיטּ לִיכָּטָן זְיָהָעָן צֻמּ פְּעַסְטָוָנָגּ עַנְסָמָעָן וּאַסְמָעָן אַמְּהָל אַיְזּ
 רְוִיְּפִישָׁעָם) וַיְיָלַל זְיָא הָאָט עַרְקָאָנָטּ דָּאָס דָּעַר עַרְשָׁטָעָר

וואר דער הויפט מאן פון דיא ריבער. וואהאר זיא דאן
ניכט איז צוּוַיְפָעֵל דאס אַיךְר לִיבָּעֶר פָּאָן אַיז וְאָס אַלְס
געפאנגעער. זיא וויא זיא האט שווין אַיז סָאַל גִּזְאָנְט דָּס
אַיךְר פְּלָאַטְזִין אַיז בַּיְ אַיךְר מאָן. וויא אַיז זיא גְּלִיךְ צָוּ דִּיא
בָּאַנְדָּע. זיא האט זַיְקְלִיךְר עֲרַבְנִישְׁטָט גַּעֲרִירָת, אַיךְר מָאָן ווָאָר
טוֹיִטְרָאַנְטָט לִינְגְּנָר אַוְיָת אַיז טְרָאַנְגָּעַ דָּוָרָה² סָאַלְדָּאַטְזִין
געַטְרָאַגְּנָן. וויא זיא אַיז נָאָר גַּעַנְטָעָר צָו גַּעַקְאָמָעָן זַיְקְלִיךְ
הַאָּבָעָן אַלְעָן סָאַלְדָּאַטְזִין אַיז וְעוֹג גַּעַמְאָכְטָט פִּיר דִּיא פָּרוֹיָא,
וויא ווּ דָעָר פִּיר סְטַטְצָעָן בְּאַק הַאָט דָעָר זַעַחַן דִּי פָּרוֹא
אַיז עַרְפָּרִיט גַּוְאָרִין דָאָן עַר הַאָט דִּי² גַּפְאָנְגָּנָעָן פָּאָן
אַיז שְׂטָאָרט. באַלְדְּ הַאָבִין דִּי סָאַלְדָּאַטְזִין אַרְוֹת גַּנְאָמִין דִּי
גַּפְאָנְגָּנָעָן, אָונְ הַאָבִין זַיְקְלִיךְר עַלְאָסְטָט צָו דָעָם שְׁלָאָס וּאָס
זַיְקְלִיךְר גַּעַנְגָּנָעָן דָאָז.

לִיְקְלִיךְר דָעָר גַּעַרְאַנְיְקָטָעָר גַּרְאָף אַיז בַּיְאָ נְאָכְט
גַּיְשָׁתָאָרְבִּין. אַיז דִּי פָּרוֹיָא אָן שְׁמֻעָרְצִין אַיז וְוִיטּוּעַ גַּנְיָאָן.
בָּאַלְדְּ צָו מְאָרְנִין אַין דָעָר פָּרוֹיה הַאָט דָעָר פִּיו סְטַטְצָעָן
בְּאַק אַיז פְּאַחַר טְרָאַג גַּיְמָאָכְטָט דִּי גַּרְעָפִין סָאַלְוּוֹאָמְטָר אָוּב
זַיְאָ פָּרְיָא זַיְוּ וְיַלְקָאָן זַיְ פָּרְיָא וְעוֹרְןָן מְטַטְצָעָן בְּעַד נְגָן
דָאָס זַיְאָ זַאְל אַיךְר. דָאָס פָּאַרְכָּעָן אָפְגַּעַבְנָן אַדְעָר
וְעוֹנְגָסְטָעָן אַיז טְהִילָּה פָּאָן אִיחָד פָּאַרְמָעָן. אַבְעָר דִּיא
גַּרְעָפִין הַאָט נְיַשְׁטָ אַיְנָנִי שְׁמִיכָת דָאָרְזָת. דָאָס זַיְאָ זַאְל
דָאָס אַיְגָעָנְתָהָוָם פָּוּן אַיךְר עַלְבָּעָרִי, וְזָאָס אַיךְר הַאָפְנִינָן
וְוואַהָר אַיךְר עַקְנִין דָעָר דָאָס אוֹתוֹקָן צָו גַּעַבְנָן. זַאְל זַיְאָ נְאָס
אַיז פְּרָעָמְדָע הַיְנָדָר אָפְגַּעַבְנָן. אַלְזָוִיא הַאָט זַיְאָ דִּיא
פְּאַחַרְטָרָג פְּעַרְזָאָנָט.

דָעָר פִּיר סְטַטְצָעָן בְּאַק הַאָט דָאָו בְּעַפָּאָן לִין שְׁמְרָעָנָק
צָו הַאָלְמִין דִּיא גַּעַפְגַּנְגִּינָן גַּרְעָבָן פָּאָן דִּיאָן דָאָרָום דָאָס

גִּפְעָנְקִינְעַס וְאֵל אֹוִיפֶּ אַיְדֶּר מַעֲהָר וּוּעֲרָקִין וּוֵיא בְּיוֹן
מַעֲרְדְּצִירְלִיכְן בְּגִיאַיְן וַיְהִי גַּעֲנִינוֹ אַיְהָר. זַעֲלְבָסְט אַיְזֶ עַר אַוְוּק
אַיְזֶ וְוַאלְד צַוְּ מַאֲרְדִּין אַונְדֶּר דִּי גַּעֲפָאנְגִּינְעַ פְּרוֹיָא הַאֲט אִמְמָעָר
גַּעֲטְזִוְּעָרְט אֹוִיפֶּ דַּעַם גַּרְאָב פָּוּן אַיְדֶּר. עַרְמַאֲרְדִּיטְעַו בְּאָן.

אַיְזֶ דַּעַם זַעֲלְבִּין וְוַאלְד זַוְּאָם עַם וּוֹאָהָר דָּאָס עַרְמַאֲרְדִּונְג
דַּעַם גַּרְאָפֶּ פָּאָן-דִּיאָן, וּוֹאָהָר אֹוִיךֶ דָּאָנוֹ נִישְׁתָּוּ וּוּוִיטָּ פָּאָן דִּיזְעַן
אַרְט אַיְזֶ אַפְּזָאנְדְּעָרְגְּנַג (פּוֹסְטָעָלְנִיט) בְּעַזְוָאָהָנְטָ דַּוְרָה אַיְזֶ
פְּרָאָטְעַן אַרְעָמָעַן, אַונְדֶּר אַבְּגִיזָאַנְדְּעָרְטִיזֶ פָּאָן דַּעַר וּוֹאָהָלְטָאָט
דַּעַר וּוֹעַלְט. לַעֲנָגְסָט הַאֲט עַר פִּיהָל וּוֹאָגְנָעָר בְּעֻווּזְעַן. נָוָר
זַעֲהָנְדָּר דָּאָס דִּי וּוֹעַלְט אַיְזֶ נִישְׁתָּוּ וּוּעָרְט גַּאֲטָעָם גַּעֲנָאָדָע .
הַאֲט עַר אֹוִיפֶּ גַּיהֲעָרְט צַוְּ בְּעַטְינְ פִּיר דִּי זִינְרִיגְעַן. אַונְדֶּר הַאֲט
זַוְּה בְּעַזְעַט אֹוִיפֶּ אִמְמָעָר אַיְזֶ דִּיאָ טִיפְנִיס פָּאָן גַּאֲטָעָם
בְּעַשְּׁאָפְוּנְגָן זַוְּאָם עַר הַאֲט זַוְּה נָאָר עַרְגָּעָרְט מִיט מִילְעָהָ פָּאָן
אַיְזֶנְעַן צִינְעַן (קָאוּזָע) זַוְּאָם זַוְּאָהָם צַוְּ אַיְהָם 3 מַאְהָלָן תָּאָנָע
גַּיְקָאָטְעַן אַיְזֶת, דַּעַר אַבְּגָעָן אַנְדְּעָטְעָר הַאֲט אַיְזֶ טְהִילָּה פָּאָן
דִּיאָ טְלִיקָּה זַוְּאָם דַּעַר לִיבָּעָר נָאָט הַאֲט אַיְהָם אַלְלָעָ טָאָנוּן צַוְּ
גַּעֲשִׁיקָּט גַּלְיִיד גַּעֲטְרִינְקָעַן אַונְדֶּר אַיְזֶ טְהִילָּה הַאֲט עַר זַוְּה
אַוְוּקָעַ נִישְׁתָּוּלָה אֹוִיתָ זַוְּעָר, עַר הַאֲט אֹוִיךֶ גַּיהֲאָט אַרְוָם
בְּ יַא זַיְנָע זַוְּאָהָנְגָן פְּעַרְשִׁידְעָנָע קְרִיבִיטָעָר. זַוְּאָם עַם הַאֲט
אֹוִיךֶ זַיְן הַינְגָעָר גַּעֲשְׁטָלָט, זַוְּאָ וּוּוִיטָּ דָּאָס עַר הַאֲט נִישְׁתָּ
גַּעֲפְרָזִיכְטָן פְּעַרְלוּוּתָ פָּאָן 5 יַאֲהָר צַוְּגָעָהָן אַיְזֶ אַיְזֶ שְׂטָאָרָט
אַפְּעָר אַיְזֶ אַיְזֶ דָּאָרָפֶּ נָאָךְ עַרְגָּעָהָרְגָּעָן צַוְּ וּזְכָעָן .

מִיט אַיְזֶ מַאְהָל הַאֲט דַּעַר פְּרָאָמָעָר "אַבְּגִיזָאַנְדְּטָעָר"
בְּעַפְּמָעָגְטָ דָּאָס זַיְנָע לִיבָּעָ צִינְעַן הַאֲט אַיְהָם קִיְּזָן הַעֲרָפָט
זַוְּיָא גַּעֲוָעָהָנְלִיכְטָ מִילְקָה נִינְעָבָן, זַוְּיָא וּוּוִיטָּ דָּאָס עַר הַאֲט
זַיְן כְּחִילָה מִילְקָה גַּלְיִיד אֹוִים גַּנְגִּירִינְקָעָן, אַיְזֶ אַיְהָם נָאָר נִישְׁתָּ
גַּעֲבְּלִיבְּן אַוְוּקָעַ צַוְּשְׂטָעָלִין אֹוִיפֶּ זַוְּעָר, זַוְּיָא זַוְּיָא עַר גִּזְוָאָט

וּוְאַחֲרָה, הָאָט עַר גַּעֲרָעֶכֶינְט דָּאָס עַם אִין צֹ פָאֵל, וּוְאָס
עַם טְרָעֶפֶט אַבְּטַמְּאָהָל, אַונְגָּר עַם וּוּעַט גַּעֲוִוִּים אַונְעָק גַּעַתְּן.

אַבְּעָר וּוְיָא גַּרְוִוִּים וּוְאַחֲרָה זַיְן פָּאֵר וּוְאַנְגְּדָעָרוֹנְג דָּאָס
עַר הָאָט גַּעַתְּן דָּאָס אִוְּפָה צֹ מַאְרְגִּינְס הָאָט אַוְהָם דִּיאָ צִינְגַּע
נָאָה וּוּעַנְגְּגָעָר מִילְּקָה גַּעֲגַבְּן וּוְיָא וּוּיְמָט דָּאָס עַר הָאָט שְׂזִין
וּזְגַע גַּעֲוָהָנְלִיכְבָּעַ פָּאָס צָוָם טְרִינְקָעַ נִיכְטָנְהָאָט, דָּאָה
אַבְּעָר הָאָט אַונְגָּעָר „אַבְּגִינְזָאַנְדָּעַטְעָר“ פְּרָאַמְּעָר מָאָן זַיְךְ
גִּיהְאָלְטִין בִּיאָ זַיְן גִּיהְוָלְטָ, הָאַפְּנָטָנְט דָּאָס עַם וּוּירְד זַיְךְ
עַנְגְּדָעָרִין וּוְאָס וּוְאַחֲרָה אַוְיָהָטָעַלְיךְ דָּעַן דִּיאָ צִינְגָּהָאָט אַוְיָס
גַּעַתְּהָעַן גַּעַוְינְטָעַר וּיְ אַיְטָעַר, אַונְגָּר אַוְיָהָט פְּרִילְיִיכְבָּר
וּוְיָא אַיְמָעָר.

אַבְּעָר אַוְיָת צֹ טָאָרְנוּן וּוְאַחֲרָה גַּעַתְּהָעַן פִּילְשְׁלִימָעָר. דִּיאָ
אַרְעָמָעַ צִינְגַּע הָאָט בְּעַנְוִיָּא אַוְהָם שְׂזִין גַּעַר קִיּוֹן מִילְּקָה גַּעֲגַבְּן.
וּוְיָא דָאָס דָּעַר „אַבְּגִינְזָאַנְדָּעַטְעָר“ אַיְזָט גַּעֲצְוִוִּינְגָּנוּן גַּעַוְתָּהָוּ
הָעָרְוִוִּים צֹ גַּעַתְּהָעַן פָּאוֹן זַיְן וּוּאַתְּהָנוֹגָג נָאָס וּוְאַחֲרָה צִוְּוָאַחֲרָה פִּידָּ
אַוְהָם זַעְהָר אַיְבָּעָר לְאַסְטָט דָאָרְוָם זַיְךְ וּוּאַסְעָר צֹ פְּעַרְשָׁאָפָּן
בִּיאָ דָעַר גַּלְעַגְּנִיהִיט הָאָט עַר זַיְךְ אַוְיָהָטָעַלְיךְ פְּעַרְשָׁאָפָּט
דָּעַן בְּעַנְוִיָּא שְׂזִין ² טָאָגַע הָאָט עַר נִיכְטָנְהָאָט אַיְן זַיְן מָוְנָד גַּהְאָט.

אַוְיָת דָּעַם ² טָעַן טָאָהָגָע אַיְן דִּיאָ צִינְגָּצְוָאַיְהָם גַּקְאַמְּעָן
נָאַחֲר אַהֲגָע מִילְּקָה, דָּאָן הָאָט עַר שְׂזִין אַנְדָּעָרְשָׁ נִישְׁטָנְגַּקְאַנְטָ
רְעַכְבִּגְגָע נָאָר וּוּשְׁטוֹלְעָר (גַּנְבִּים) הָאָבִין גַּלְוִוְעָרְט אַוְיָת דָאָס
אַרְעָמָעַ וּוּעַזְיָן צֹ צְוַגְּנָהָמָן דָּאָס עַרְגְּנָרְוֹנְג וּוְאָס זַיְךְ גַּעֲטְרָאָגָן
הָאָט פִּיהָר זַעַם אַרְמָעָן „אַבְּגִינְזָאַנְדָּעַטְיָן“ דָּאָה אַבְּעָר צֹ
רִיבְּטָעוֹ זַיְן בְּרוֹדָעָר וּוְיָא שְׁעַנְדְּלִיכְקָה זַיְן זַיְן לְבָפָת חֻוב זַיְן חַבָּר
הָאָט דָעַר אַלְטָעַר „אַבְּגִינְזָאַנְדָּעַטְעָר“ זַיְךְ בְּעַשְׁלָאָסִין צֹ
פְּעַרְזְּוִיקְעָרִין דָּלָאָן צֹ דָאָס וּוְאַחֲרָה אַיְטָט אִין שְׁטוֹלְעָר אַבְּעָר

ניבט. אונד דען ^ט טאג פְּרִיא וווען דיא ציג קאמט צו
איהם זויא ווי געוועהנליה האט ער זיא בְּיַהֲיֵה פָּעָרְמָאכְט,
אונד האט זי פְּאָן זיה נישט פְּאָרְט גִּילָּאָסְט.

דען גאנצין טאג וואחר די אַרְטֶע צִינָע גָּאנֵץ אַונְרוֹהִינְג
זַי אַיז נָאָר אַרְוָם גָּלָאָפִין פָּאָן דָּעַם אַלְטִין “אַבְּגִינְיאַנְדְּעָרְטִין”
בְּזַי צַו דַּי טִיחָעֶר אַונְד צַוְּרִיק זַעֲהָר אַונְרוֹהִינְג אַונְד דָּעַר בַּי
זַאלְבָע קְרֻעְכִּין (וַיְפִצְיָן) גִּיטָּהָן דָּאָס דָּעַר אַלְטָעָר
אַבְּגִינְיאַנְדְּטָעָר, האט גְּלִיְיךְ בְּעַמְעָרְקָט דָּאָס דִּיזְעַם קְרֻעְכִּין
מוס עַטְנוֹאָס בְּעַגְיִיטִין זַעֲהָר וּוַיְכִטְגִּינְעָס.

איון דָּעַם זַעֲלִבִּין טאג האט דיא ציג גִּינְעָבִין דְּרִיאָ
מְאָחָל מִילְךָ זוֹיא פִּיחָל זוֹיא וּזֹיא פְּאָרְמָאָלִים, אַלְזֹיא וּוְאָחָר
דָּאָה יַעֲצָט נִיכְטָ אַנְגְּלָעָרְשָׁ נָוָר זֹיא יַעֲמָנָד האט דָּאָס
צַעֲהָרָונְג פָּאָן דָּעַם אַבְּגִינְיאַנְדְּעָרְטִין צַו גִּינְאָמָעָן.

דען זַעֲלִבִּין טאג פָּאָר אַבְּעָנְדָר, האט דָּעַר אַלְטָעָר זַיָּא
טִיעָר עַטְנוֹאָס גִּיעָפִינְט דָּאָס פָּעָר זַאָל זַיָּה עַטְנוֹאָס צַו וּוְאַרְמָעָן
בְּזַי דיא שְׂטְרָאָלִין פָּאָן דיא זַאנָע בְּעַפְאָהָר זֹיא פָּעָרְגָּעָהָט,
אַבְּוֹאָחָל ער האט דָּאָס גְּטָאָן גָּאנֵץ פָּאָרְזִיכְטִיגְזִיג דָּאָה ווּעָן
דיא צִינָע האט נָאָר גִּזְעָהָן אַיזְיָן קְלִיְינָע עַפְנִינְג זֹיא פָּאָרְט
הָאָט זֹיא זַיָּה גִּיוֹאָרְפִּין צַו דָּעַר עַפְנִינְג זֹיא שְׂטָאָרָק דָּאָס
זֹיא האט דָּעַם אַלְטָעָן אוֹס גִּיוֹאָרְפִּין אַונְד זַעֲלִבְסְטִין זֹיא זַיָּה
גְּלִאָפִין אַיז וּוְאָלְדָרְיִין.

זֹיא דָּעַר אַרְעַמְּעָר אַבְּגִינְיאַנְדְּעָרְטָעָר, האט זַיָּה אַיזְיָת
גִּיהְוִיְּבִין האט ער זַיָּה פָּעָרְוּוֹאַנְדְּעָרָט וּוָאָס דָּאָס קָאָן זַיָּן
דָּאָס דיא צִינָע האט זַיָּה צַו זֹיא ווָאָס בְּעֻוּאָנִין, דָּעַן ער האט
דיא צִינָע גָּאנֵץ גּוֹט גִּקְעָנְטָ דָּאָס לְעַנְגָּסְט וּוְאָחָר זַיָּה נִישְׁטָ
אוֹס שְׂטָאָנְדָע זַיָּה צַו רְזִזְקִירְעָו צַו זֹיא ווָאָס זַעֲלִבְסְטִין אַיז בְּלוּזִי

אין פְּרִיא וּוּרְעֵין גִּנְאָגָן אַתִּי. נִשְׁתַּת אַיִן מַהְלָל וּוֹאֲרֵ דָעַ
אַלְטָעֵר קְבָּאנְקַס. הָאַטְעֵר בְּעַמְּדָרְקַט דָּאָס דִּיאָ צִינְעַ אַיִּזְטַ
אַיְמָעֵר בְּיַאְוַיְזַן בְּעַט נִילְעָנִין. אַלְזְוַיָּא הָאַטְעֵר גַּט
פְּעַרְשְׁטָאָגָן דָּאָס דָּאָס וַיְזַן אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע וּוֹאָס דִּיאָ
גַּעַתְּיַמְּנִיסַּע אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע דָּאָס וּוֹאָס עַר גִּרְעָכִינְטַהָּאַטְעֵר,
קִינְיַפְּטִיגָּעַן טָאָנְהָאַטְעֵר עַר גִּנוֹיָאָרְטַהָּן גִּרְעָלְטַהָּאַטְעֵר דָּאָס
זָאָל קָאָגָעַן. לִיְקָדְעֵר עַר הָאַטְעֵר זֶה גִּנְשַׁטְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע עַרְוּוֹאָרְטַהָּן
דָּאָס וּוֹאָהָר אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע מַהְלָל דָוְקַהָּן ۵ יָאָהָר דָּאָס דִּיאָ גִּטְרִיעַ צִינְעַ
הָאַטְעֵר וַיְזַן הוּאְוַיְזַן אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע פְּעַרְלָאָסַן. אַונְדַּדְעֵר דָּאָס עַבְּיַן
הָאַטְעֵר אַונְזָעַרְעֵין אַפְּנַיְזַן נִדְעָרְטַהָּן וּהָהָר בְּעַטְרִיבְטַהָּן.

דָעַם ۲ טָעַן טָאָג אַיִּזְטַה אַיִּחְמַס אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע דִּיאָ גִּידָּאָגְקַזְגִּיקָּמִין
דָּאָס עַמְּ אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע דָּאָס עַמְּ הָאַטְעֵר זִינְעַ שְׁפִיְוּרְעֵין אַיִּזְ
אַוְבְּגָלִיק גִּעְטְּרָאָפְּיַן. הָאַטְעֵר עַר דָּאָנְזַן פְּרִיאָה דִּיאָ טִיהָר
גִּעְפְּנִים אַונְדַּדְעֵר הָאַטְעֵר גִּזְעָהָעַן זִינְעַ גִּזְעַטְעַ צִינְעַ (קָאָזַע) וּוֹיְזַי עַסְטַ
דָּאָס נְרָאוּ גִּנְשַׁטְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע פָּאָן וַיְזַן הוּאְוַיְזַן. וּוֹיְאָהָר צִינְעַ הָאַטְעֵר
דִּעְרוּעָהָן דָעַם אַלְשָׁעַן הָאַטְעֵר זֶה אַשְׁפְּרִינְגַּן גִּיטָּהָהָן פָּאָן
פְּרִירִיךְעַ אַונְדַּדְעֵר הָאַטְעֵר אַיִּחְמַס גִּיצְיָגְטַהָּן וּוֹיְאָהָר פְּרִירִיךְעַ
אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע דָּאָס זֶה הָאַטְעֵר אַיִּחְמַס דָעַר זַעְהָעַן. אַבְּעָר צַו וַיְזַן וּוֹהָנוֹנָגָן
הָאַטְעֵר זֶה גִּנְשַׁטְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע. אַונְזָעַר אַבְּגִינְזָעַנְדְּעַטְעָרְהָאַטְעֵר הָאַטְעֵר
זֶה גִּזְעַרְזַן. לְעַגְגַּסְטַהָּאַטְעֵר זֶה אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע פָּאָן וּוֹיְאָ
וּוֹיְטַהָּן זֶה אַיִּחְמַס גִּיקָּמַעְן. הַיְמַעְטַהָּאַטְעֵר הָאַטְעֵר זֶה זֶה
אַוְסַמְּגִירִית אַונְדַּדְעֵר הָאַטְעֵר דִּיאָ אַוְיְעָרְעֵין אַיִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע וּוֹיְאָ
פִּיהָל מַהְלָל דָעַר אַלְטָעֵר צַו אַיִּהָר צַו גַּעַקְאָגָעַן אַיִּזְטַה
פִּיהָל מַהְלָל הָאַטְעֵר זֶה זֶה פָּאָן אַיִִּחְמַס פְּאַרְדְּרִיְתַהָּן. זַעְהָעַן וּוֹיְרַ
דָּאָקַדְעֵר דָּאָס דִּיאָ צִינְעַ הָאַטְעֵר אַיִִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע דָעַם אַלְטַהָּן אַיִִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע
גִּיהָאָטַהָּן. פָּאָר וּוֹאָס עַר הָאַטְעֵר זֶה אַיִִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע אַיִִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע
פְּעַרְשְׁלָאָסַן אַונְדַּדְעֵר הָאַטְעֵר פְּלִילִיבְטַהָּן גַּעַפְּיַרְכְּבָטְעַט אַיִִּזְגַּעַתְּיַמְּנִיסַּע

אמאהל דאמ ער זאל זיא נישט צו שליסען.

דען אלטער האט זיך גאנץ גוט פערשטיינן דארזיט.
האט ער זיך בעשלאָסִין דאמ ער מז ער דער געַהּן דיא אָרוֹאָכָע
פָּאוֹן אַיְהָר עֲרוֹנוֹיִטְעַרְוָגָן זיך פָּוֹן אַיְהָם. אַלְוַיָּא זַיָּא וַיָּא
דען אלטער האט בעטערקָט דאמ דיא צִיגְּנָעַ פָּאנְנָט אַז זַד
פָּאוֹן אַיְהָם אָנוּאָקָעַ צַוְּאָסִין אַז דָּעַר טִיפָּעַ פָּאוֹן וּוְאָלָד. הָאָט
זַיָּךְ דָּעַר אָבְּנוֹזָאנְדָּעַטְעָרְבָּי בַּעַשְׁלָאָסִין צַוְּגַעַהּן נָאָךְ אַיְהָר.
אַז ער אִמְעָר נָאָךְ גִּינְאָגָנָעַ אַז דָּעַר זַיְטָעַ וַיָּאָ דִּיא צַבָּע
אַיְזָט גִּינְאָגָנָעַן. אָונְדָר דִּי צִיגְּנָעַ אַז אִמְעָר גַּעַשְׁפְּרִינְגָּעַן צַוְּ
פְּרִיךְעַן אָונְדָר אִמְעָר נִיכְטָן וַיָּוִיתָ פָּאוֹן אַיְהָם.

אוֹיפָט זַיָּא אַיְזָט. הָאָט דִּיא צִיגְּנָעַ רָעַם אַלְטִין
פֻּעַרְפִּירֶט אַז אַיְנָעַ רַיְיכָעַ פָּאוֹן לִינְדָעַן בַּיְמָעָר וּוְאָסָר דִּיא
עַקְעָן פָּאוֹן דִּיא צְוַיְיָגָן הָאָבָּן גַּעֲגָרִיקָט אַז אַיְזָט קָלְיָגָעָם
וּוּעַסְעָרְלִיל וּוְאָסָר נִישְׁתָּאָזָן מַאְהָל הָאָט דָּעַר אלטער דָּאָרט
וּוְאָסָר גַּעַנְאָמָעָן. צַוְּ גַּעַהְעָנָר צַוְּדָעָם וּוְאָסָרְלִיל הָאָט דִּיא
צִיגְּנָעַ אַיְנָגָעַ שְׁלִינָגָן וּוְאָסָר גִּטְאָהָן. אָונְדָר אַיְזָט פֻּעַרְשְׁוּוֹנְגָּעָן.

דען אלטער האט זיך עַטְנוֹוָסָם צַוְּ גַּעַאיִלָּט. אָונְדָר צַוְּ
קָאָמְעָנָד צַוְּ דָעַם אָרט וּוְאָ ער זַיָּא פָּאוֹן דִּיא אַוְיָגָן פֻּעַרְלוּיָּרִין
הָאָט. דָּאָרט אַז ער שְׂמֵחָן גַּעַבְּלִיבָּן אַוְנְדָר-הָאָט זַיָּךְ אָסָם
גַּיְזָעָהּן אָרוּסָם זַיָּךְ. אַבְּגָעָר ער הָאָט גַּאָר נִישְׁתָּאָזָן גַּיְזָעָהּן נָאָךְ
אַיְנָעַ גַּרְזִיסָּעַ צְוַיְיָגָעַ וּוְאָסָר אוֹיפָט אַיְהָר גַּיְזָטָאָנָן אַיְזָט אַיְזָט
שְׁפִילָל פּוֹינְגָּעָל (כְּלָאוּיָק) (וַיָּאָ אַיְזָט פּוֹינְגָּל וּוְאָסָר ער שְׁפִילָעָכָט).

אַז אַיְנָעַ וּוְיִלְעַט הָאָט ער דָּעַר הָעָרָט אַיְנָעַ שְׁטִיכָעַ
פָּאוֹן דִּיא צִיגְּנָעַ אַזְיָזָמָס אַיְזָט זַעַהָר פֻּעַרְוּוֹאָקָסָן אָרט. אַז ער לְאָנְנָאָס
צַוְּ גִּינְאָגָנָעַן. וַיָּאָ פֻּעַרְוּוֹאָגְנָרָעָט וּוְאָהָר ער דָּאָן דָּאָס ער
הָאָט דִּיא צִיגְּנָעַ דָּעַר גַּעַהּן לִינְגָעָט אוֹיפָט דָעַם גַּרְאָוָז אָונְדָר גַּעַבָּיָן

אייהר איז גָּלְעִזּ אֵין קִינְד (קְנַאֲבָע) יונְגָלִינְג אֵין עַדְך פָּאוֹן צוּוִיאָ אֶדְעָר דְּרִיאָ טָאנָאָט אַזְגָּד הָאָט נִזְיִיגְט בְּיִאָ דָעָר צִינְגָּע זַעֲהָר פָּעָרְגָּעְנִיגְעָנְט. דָאָן וּוְאָהָר שְׂוִין דָעָר שְׁטוֹלְכָּעָר (גְּנָבָ) עַנְטְּדָעָקָט. זַוְיאָ אֵין דָעָר אַלְטָעָר נִפְאָלִין אֹזְף דִּיאָ קִינְגָּעָן אָוָן הָאָט גְּלִוְיבָּט דָעָם לִיבְעָן גָּאָט דָאָס עַר וּוּירְקָלִיךְ פָּעָרְלָאָסְט נִישְׁטָקִיְּזָן בְּשֻׁעְפָּוְגָּן אֹיְתָהָר בְּרִיטָע אָוָן גְּרוֹזִיסָע וּוּלְמָט. דָאָן הָאָט דָעָר אַלְטָעָר נִישְׁטָקִיְּזָן גְּנוּוֹאָלָט דָאָס יְוִנְגָּע שְׁוֹאָכָע בְּעַשְׁעַפְנִישָׁ אִיבָּעָר לְאָסִין אַלְיִזְן אֵין וּוְאָלְד מִיט דָעָר עַרְגְּנָעָרָוָנָג פָּאוֹן אַיְגָּע טְהִירָע, הָאָט עַר צָו גְּנִינָמִין דָאָס קִינְד אֹזְף דִּיאָ הַעֲנָכָע אָוָן הַילְעָנָד דָאָס קִינְד מִיט אַיְגָּע הַעֲלָפְטָע פָּאוֹן וַיְיִצְחָקָמָאָנְטִיל אָוָן הָאָט דָאָס קִינְד אַיְוָעָק נִטְרָאָגָן אֵין זַיְן אַרְעָמָעָס הַזְּיוּן. דִּיאָ צִינְגָּע לוּיפְטָט דָאָן רָוּם אָוָן קִינְטָט נָוָר אֹזְף דָעָם קִינְד, אָוָן לְעַקְטָט אִימָעָר דָעָם אַלְטָעָן מִט אֵין זַעֲהָר צָו פְּרִידְעָנָהִיט.

דָעָר אַלְטָעָר, אַבְגִּזְאַנְדָּעָטָעָר, הָאָט דָאָס קִינְד גְּנִיגְעָבִין אֵין נָאָמָעָו לִידְעָרִיק, אֹזְף דָעָם צִיְכָן דָעָן שְׁפִיל פּוֹגְעָל. וּוָאָסָעָר עַר הָאָט גְּנוּוֹנְגָּעָן (לִיקָּעָר) דָאָרוּם הָאָט עַר דָאָס קִינְד גְּרוֹפְּזָן לִידְעָרִיק.

עַס אֵין זַוְעָרְקָלִיךְ גָּאָנִץ לִיְכָט צָו פָאָרְשָׁטִין דָאָס דָעָר אַלְטָעָר, אַבְגִּזְאַנְדָּעָטָעָר, הָאָט פָּאוֹן דָעָם טָאגְ פָּאוֹן מַעֲהָר נִישְׁטָקִיְּזָן גְּלַעְבָּט נָאָר פָּאוֹן פָּעָרְשָׁדָעָנָע גְּעוּוֹיְקָסָע אָוָן וּוּאָסָעָר. דָעָן עַר הָאָט גְּבָרְוִיכָט אִיבָּעָר צָו לְאָסִין פִּיר דָעָם כְּנַאֲבָע (יְוִנְגָּע) עַרְגָּעָהָרָוָנָג דָעָן עַס וּוְאָהָר צְנוֹאָהָר אֵין גּוֹט עַרְגָּעָהָרָוָנָג דִּיאָ מִילָּה פָּאוֹן דִּיאָ צִינְגָּע. דָאָס קִינְד אֵין עַבְעָן זַעֲהָר שְׁעָהָן גְּנוּוֹאָקְסִין אֵין דִּיאָ גְּרָעָס אָוָן אֵין דִּיאָ דִּיקָע, עַס וּוְאָהָר צָו בְּעוֹוֹאָנְדָעָרִין. דָאָס גַּאֲקָ 8 מַאֲהָנָאָט אִזְמָעָט שְׂוִין דָעָר יְוִנְגָּע זַעֲלָבְסָט גְּנִישְׁטָאָגָן, אָוָן צָו דָעָם 10 טָעָן

מִאֲנָאַתָּה קָאַט עַר אַנְגִּיפָּאַנְגָּעַן צֹ רְעֵדֶן .

רַעַר גַּוְטָעַר אַלְטָעַר „אַבְגִּינְזָאַנְדָּעַרְטָעַר“, הָאַט דָּעַם
יְוִינְגַּע אַוְיָס נִילְעָרְגַּט לְעוֹזִין , אָונְד שְׁרִיבְין אַוְיָה נָאַט לוּבְּגַן .
אָונְד דִּיא גַּאֲנְצָע בִּיבְּעַל עַצְּעַלְוָן , אָם בַּעַסְטָן הָאַט אִים
גִּיפָּאַלְיָן דִּיא גַּעַשְׁכְּבָטָע פָּאָן (שְׁמַשּׂוֹן הַגְּבוּרָה) פָּאָן (נִימְרָאָט)
אָונְד רַעַר גַּלְיְבַּן .

זֹאָר פָּאַרְט וַיְאָרַע הָאַט אַנְגִּיפָּאַנְגָּע צֹ גַּיִן , זֹא
גַּלְיְקַה הָאַט עַר זֹה צֹ גַּעַרְכָּטָעַט אַיִן צִיהָל . אָונְד הָאַט
אַנְגִּינְגָּאַנְגָּיַן זֹה צֹ לְעַרְגַּי וּעַרְפַּי זֹאָר וַיְוִיתָר דָּאַט עַר הָאַט
זֹה אַיִן גַּעַעַבְּט אַיִן וּעַרְפַּי דָּאַט עַר הָאַט גַּיְתְּרָאַפְּגַן אַיִן
צִעְדָּן אַרְט וַיְאָרַי צִיהָל וּוֹאָהָר , פָּאָג זַיִן וַיְאָרַי וַיְוִיתָר עַם
בַּאֲחָר אָונְד וַיְאָרַי נִיכְט אַנְגָּעַהָעָנְדָר .

זַיְנְגַּע קְרַעְפְּטִין הָאַבְּיָן זֹה פָּאָן טָאַג צֹ טָאַג פָּאַרְגְּרָע .
סְעַרְט וַיְאָרַי וַיְוִיתָר דָּאַט עַר הָאַט 8 יְאָהָר גַּעַנְגְּרִיגְט , וּוֹאָהָר עַר
זֹאָר וַיְאָרַי 20 יְגַרְגְּעַר פָּאָן , אָונְד אַז 10 טָעַן יְאָהָר וּעְן
עַר אַז זֹה אַיְבָּעַר גַּנְגָּנְגַּן מִט זַיְנְגַּע עַרְגְּנָרְעָרִין וּוּאָס זֹאָר
יְיָאָהָר דָּאָי שַׁוִּין אַלְט הָאַט זֹה אַיִן וּוֹאָלָף אוּיָּופְט אַיִ-
גַּיְיָאָלָט וּוֹאָרְפִּין . אַבְּעָר לִידְעָרִיק הָאַט זֹה פְּרִיעָר גַּיְוּוֹאָרְפִּין
אוּיָּופְט דָּעַם זֹוָּלָף אָונְד הָאַט אַיִּהְם אַיִן דִּיא הַעֲנָד דָּעַרְשְׁטִיקְט .
נַאֲכָהָר הָאַט עַר זֹה : עַמְּאָכְט אַיִן אַנְצִיג פָּאָן זַיְנְגַּע פְּעַלְעַ .
דָּעַט עַר הָאַט נַיְעָהָן בִּיאָה דָּעַם אַבְגִּינְזָאַנְדָּעַרְטִין . דָּאַט בִּילְד
סָאַמְּסָאָו (שְׁבָשָׁוֹן) אַיִן אַיִן אַנְצָוֹג פָּאָו אַיִן לִיְיְבִין פְּעַל וּוּאָס
עַר הָאַט זַעַלְבָּסְט פָּאָו דָּעַם תְּהִיר אַפְּנִיצְוּנִין , פִּיד דָּעַם וּוּאָס
עַר פְּלָעַגְט זֹה צֹא בַּעַשְׁעַפְטִינְגִּין אַנְצּוּוּעָרִין פָּאָן דָּעַם טְוִיט
דִּיא שְׁוֹאָכָע טְהִירָעָן , אָונְד דִּיא שְׁוֹאָכָע פִּיגְלִיּוֹ פָּאָן
דִּיא שְׁטָאָרָקָע . הָאַבְּיָן אִים אַלְעַגְעַנְט אָונְד גַּעַלְיְבָט .

זענין דיא סערנעם אונד דיא (קרוליקעם) גינאנןן דא וויא
ער פלענט צו ניין . וויא וויא נאך זיינער איינגענטימער .
אונד דיא פוייגליין זענין איטער איהם איבער זיין קאפעט
געפלוייגן . זינגענד איטער פריליך . אונד אויך דער שפיהל
פוייגיל (סלאויק) וואם ער פלענט איהם גאנץ גוט צו פאר
שטיין .

דער אלטער אבעזיאנדעטער האט דאם אלעם ניזעהן ,
דאן האט ער גזאַט דער ליידעריג האט איזנע (יביח) ביא
גאט ניהאט , דאם דער יונגע ווירד נאך אמאהיל זעה נרויס
זיין אויף דער זעלט אונ האט פאן פריידע גינויינט .

דאם ערשבטן קראַנקונג לידעריגס איז זיין לאַבָּי וואר
דער טויט פאן דיא צינע דעו דער יונגע האט ביז זט
בישט ניזעה אין בעויסט וואם איז דאם איזויט (שטען בז)
דער אלטער אבעזיאנדעטער האט אים דאם אויפמערקיום
געמאכט , בער ליידער דאם אויפמערקיום האט אים
נאך פעהר טרויזיגער נימאכט , דאון האט ער אוים גענראָבן
איין קרוב פיר דיא צינע אונד האט זיא מיט ער אונד מיט
מעך פאר דעקט , דער נאך האט ער זיך אנדער גיעצעט
אונד זיא בעקלאנט .

זיצענד ביא דעם נראָב פאן דיא צינע , האט דער
שפיל פוייגיל אַנְנִיפָּאָגָּןִין אַיבָּעָר זיין קאפעט צו זינגען .

אלעם קאמט פאן דעם ליַבָּעָן גאט .

אלעם געהט צו ריך צו דעם ליַבָּעָן גאט .

איין בעשעפנונג וואם נאָר איזנע מנוטע לעבט ,
איין ווערימכען וואם נאָר איזנע שטונגע שׂוועבט .

איינע רזיע וואם נאר איין טאגע עגוייסטייט ,
איין זאמער פויניל וואם בייז מאנטה זיך דירט .

איין שפיל פויניל וואם בייז 5 יאַהֲר טומט זונגען ·
איינע צינע וואם בייז 10 יאַהֲר טומט שפּרִינְגָּן ·

דער מענטש וואם בייז 100 יאַהֲר טומט לְעֵבִין ,
דאָך מום אלעס צו דער עוינְגִּיקִיט שׂוועְבִּין ·

דיע וואם זעהר וועניג טוחען עגוייסטייט ·
אויך דער מענטש וואם זעהר לאָנג טומט רענְגִּישׁן ·

פּוּעַן אֶלְעָן צוֹר עוינְגִּיקִיט גַּעֲהָעַן ·
טוחען זיאַה זַה צו זאמען פֿהִיְעַן ·

זיאַה זיאַה איין גראָדע עגוייסטייטונג ,
אַבְּעָר יְעַצֵּט הָאָבִין זיאַה נאר איין הָעָרָוָגָן ,

נאַט איין נאר עוינְגָּער אלְיַיְן ,
וַיֵּיד אֶלְעָן מַסְיַן אַן דִּיאָעָרָע אַרְיַיְן ·

דָּאָרוֹם מַסְיַן וַיֵּיד אֶלְעָן לְיַיְבִּין ,
דָּעַם לְיַבְּעַן נַאֲט וָאַס רַעֲנִירַט אוּבִּין ·

אונְד זיאַה האַט דער שפּיל פויניל זיך ווַיְיִטְעַר גַּעֲזְגָּעַן
טרזְוִינְג אָונְמִיט אַבְּעָרָנוֹבָגָן , זיאַה דָּאָס אַונְגָּער (לִידָּעָה)
הָאַט דִּיאָ אַוְיַגְּן צוֹם הַיְמָעֵל עַרְהֹוִיבִּין , דָּאָן הָאָבִין דִּיאָ
שְׁטְרָאַלְיַן פָּאָן דִּיאָ זַאֲגָע אַיְהָם דִּיאָ טְרָעָן פָּאָן וַיְיִגְּעַן אַוְיַם
נִיטְרָאַקְעַנְט , וָאַס אַיְהָם אַוְיַף דָּעַם גַּעֲזַבְּתַּם זִוְּאַה זַוְּאַה פָּאָן
איינע קְוּעוּלָעַ הָאָבִין גַּעֲפְּלִיסַּט , דָּאָן אַיְהָ דָּעַר יְוַנְּגָע עַטְוֹוָאַס
צַו זַה גַּעֲקָאַמְעַן . פָּאָן דָּאָן אַיְנָאָר לִידָּעָה גַּינְאַגְּנוֹן

אלע טאנע אויף דעם גראפ פאן דיא צינע, וואם איז דארויף
בלויטן ניוואקסין, אונ פיניל האבן גיזנגן, אונ איינע
קורצע צייט האבן זיך דיא געווייקסע פאן דעם גראפ מיט
דיא געווייקסע פאן ארום צו מישט, אונ אין ענדע דאס
יאחר וואחר אומגעליך דאס ארט צו ערקען. דער
וינטער איז אונ געקאטען אונד דיא עריד מיט שגיא פאר
דעקט. נאכער אויז ברילינג אונ געקאטען. אונד האט מיט
זין גריינעם מאנטיל דיא עריד פאר דעקט אונד פארץיהרט
מיט פערשידענע געווייקסע. דער אויסזיכט וואחר צוואר
נאנצ שעהן. ליידער דאס גראפ פאן דיא צינע וואחר קיין
ציבין עם וואחר פערלוירין זיא ווית דאס זעלבסט לירעריג
האט שיין דאס גראפ גישט ערקענט. אבעוואהל ער האט זיך
גינאג מיחע גינעבן דאס גראפ צו געפאנען, עם וואחר
ליידער אימאונסט. אין דיא צייט זיא ער זיך גיניגט
אום דאס גראפ צו געפינען, האט דער שפיל פוינעל ווידער
אנגיפאנגו טרויערג צו זינגען.

דווא זוכט לירעריג דווא קאנסט ניבט רוחען,
מיין קינד אומזאנסט טוסט דווא זיך בעטיהען,

דיא עריד פאן דיא גאנצע וועלט,
אייז מיט מענשין ביינער פארישטעלט,

יעדרם ביסעל עריד,
האט ניהאט מענשין צעריד,

זען פאן דיא גראבן מעקט קיין ענדע ווערין
מעקט דאס אין גראפ פיר אונז שטערין

אוֹיֵף אָנוֹנְעַרְעַ פַּעֲטָעַרְסַ עַרְטָעַר
מַעֲכַטְעַ לִינְגַּעַ זַעֲהַגַּע אָונְגַּד מַעֲכַטְעַר

ווען אונזער לידעריג איזט ¹⁵ יאָהָר אלט ניווארין.
האט דער אלטער „אַבְנֵי אַנְדַּעַטְעַר“ אַנְגִּיפָּאַנְגַּן אַיִּהָם דֵּיא
וועלט בעשְׂרִיבְּוָונְג צוֹ לְעָרְנִין. דָּעַן דָּעַר אלטער וְאָהָר
זַיְהָר אַיְזָן גַּעַבְּיַלְעַטְעַר מָאוֹן. דָּעַר יְוָנְגַּעַר לִידְעַרְגַּה האַט
דאָס אלְּגָס גַּאנְץ שְׁנָאַל אַיְבְּעַרְגְּנִיאַפְּעַן. דָּעַר אלטער הַאַט
אַיִּהָם אוֹיךְ אַוִּיפְּגַּקְּלָעַרְטַּוְתְּ וְוַיְאָגְּרוּסְּ דֵּיא וְוַעַלְטַ אַיְזָן. דָּאַס
צַּס פְּיַעַדְעַט זַיְקַ נַּאֲקַה פִּיהָל עַרְטָעַר וּוְאַס צַּס אַיְזָן וּוַיסְטַע.
אָונְגַּד פִּיהָל וְוַאֲפַרְגַּר וּוְאַס דָּעַר בעסְטָעַר שִׁיפְּעַר מַעֲכַט מִיט
זַיְן זַיְגַּעַל דָּאַרְטַּן בִּיכְטַּ פָּאַהָרִין, אָונְגַּד פִּיהָל אַנְדַּעַרְעַ
קִינְגְּבִּינְסְּעַדְתְּ. טַעַר אַיִּהָם אַזְּוִים גַּילְאַרְיַנְטְּ אָונְגַּד אַוִּיפְּגַּקְּלָעַרְטְּ.
דֵּיא לעחרע האַט אַוִּיפְּגַּקְּלָעַרְטְּ זַיְאָגְּנוּרְקַטְּ דָּאַס יְעַדְעַ
זַיְקַ אָונְגַּד יְעַדְעַ עַרְצָעַהָלְוָונְג אַיְזָן אַיִּהָם וְוַיְאָגְּרוּסְּ בִּילְד פָּאַר
דֵּיא אַוִּיגְּיַי נִישְׁתָּאַגְּעַן. אָונְגַּד וּוּעַן צַּעַר אַיְזָן אלט גַּעַוּוֹאַרְיַן
¹⁸ יְאָהָר, וְוַאֲהָרְצַעְרַ, דָּאַן אַיְזָן גַּעַבְּיַלְעַטְעַר אָונְגַּד אַוִּיפְּ
גַּקְּלָעַרְטַּעְרַ, אָונְגַּד אַיְזָן פְּרַאַמְּעַרְמַעְרַ מָאוֹן אַוִּיפְּגַּקְּלָעַרְטַּעְרַ
וְוַעַלְטַ, זַיְאָגְּרוּסְּ אַיְזָן זַיְן גַּעַבְּרַצְמַאְגַּן, דָּאַן הַאַטְּ דָּעַר
אַבְנֵי אַנְדַּעַטְעַר גַּעַנְדִּיגְט ¹⁰⁰ יְאָהָר אַיְזָן צַּעַר קְרָאַנְקַ גַּיְוֹאַרְיַן
אָונְגַּד פִּילְעַנְדַּד דָּאַס צַּעַר וְוַעַרְטַּוְתְּ וּוְאַס אַיְזָן מַאְהָל שְׁזַעַבְּעַרְטַּ
הַאַטְּ עַרְטַּלְעַגְּעַן צַּו זַיְקַ צַּו גַּעַרְוּפְּעַן אָונְגַּד הַאַטְּ אַיִּהָם
עַרְצָנְהַלְטַּסְּ אַלְעַס וּוְאַס עַרְטַּהְטַּאְגַּן אַיִּהָם גַּעַוְיִיסְטַּ, אָונְגַּד
הַאַטְּ אַיִּהָם אַיְבְּעַר גַּגְעַבְּיַן דָּעַם מַעְרָאַלְיַאְגַּן וּוְאַס צַּעַר אַוִּיפְּ
זַיְן הַאלְדוֹן הַאַיְן גַּעַפְּנִינְיַן. דָּאַן וּוּעַן צַּעַר הַאַטְּ אַיִִים אַיְן וְוַאֲלַרְ
גַּעַפְּנִינְיַן. וּוְאַס דָּאַס וְוַאֲהָרְאַיְזָן אַיְינְצִיגְּעַר צַּיְיכִין זַיְגַּעְ
עַרְטָעַרְיַן צַּו גַּעַנְעַן, צַּעַר הַאַטְּ אַיִִים אַיְזָן פְּרָאַנְעַ גַּעַמְאַבְּטַ
וּוְאַס צַּעַר דַּעֲגַנְקַטְּ מִיט זַיְהָ צַּוְאָמְבָּקְיַן, צַּוְאָצַּעְרַ זַיְלְיִיבְּנַ

אין דיא אַבְגִּזָּאַנְךְּעַרְטָע זֹוְיָא וּוְיָא בֵּין יַעֲצֶט . אַךְּעָרְרַע עַר
וּוַיְרֵד זַיְהָ לְאַסְׁנוֹ אַזְּנָא דֵיא וּוּעָלְד , נְאָרְבֵּיא זַיְהָ וּוְאָחָר דְּעָר
אַלְטָעָר זַיְכָּעָר , דָּאָסְ דְּעָם וּוְעָגָן וּוְאָסְ דְּעָר בְּרָאָנוּעָר יַעֲנָגָעָר
מְאָן (לִידְעָרִים) וּוַיְרֵד זַיְהָ אָזְסָמָן וּוְעָהָלִין וּוַיְרֵד זַיְהָ דְּוָרָה
דְּעָם טְוּוִינָעָן .

דָּאָן וּוְעָנָ דְּעָר אַלְטָעָר שְׂזָיָן זַיְהָ מְעַנְשְׁלִיכְתִּית הָאָט
עַרְפִּיהְלָט . אַזְּוָעָר צְוָעָן טְוּוִינָעָן גִּינְאָנְגָעָן רַעֲכָנָגָג (דֵּיָן
וְחַשְׁבָּן) צְוָעָבָּן פָּאָן זַיְהָ גַּאנְצָיָן כְּעָבָּן וּוְאָסְ עָר וּוְאָהָה
בֵּין יַעֲצֶט אַזְּנָא זַיְהָ דִּינְסָט .

דְּעָר טְוִוִּיטָפָאָן זַיְהָ עַרְצִיכְהָעָר , וּוְאָרְדָּאָן שְׂזָיָן לִידְעָרִים
צְוּוּיְיִטָּעָר שְׁטָעָרִץ , אָוִיב וּוְאָהָל עָר הָאָט גּוֹט גְּעוּוֹיְטָא
דָּאָסְ דְּעָר בְּרָאָנוּעָר אַלְטָעָר מְאָן וּוְאָחָר שְׂזָיָן אַזְּנָא צִיְּטָ
פָּאָן שְׁטָעָרְבָּן , דָּאָהָ אַבְעָר הָאָט עָר זַיְהָ נִישְׁטָ גִּיקָּאָנָט אַזְּנָא
הַאלְטָיָן פָּאָן וּוְיִינָעָן , דֵיא טְרָעָרִין זְעָנָן וּוְיָא פָאָן אַיְינָע
קְוּוּעָלָעָ גְּעָרִינָעָן , דָּעָן עָר הָאָט זַיְהָ אַבְעָר גִּינְעָבִינָט דָּאָסְ
עָר בְּגִילִּיבָּט אָוִוָּת וּוְיָא אַיְזָן נְרוּיְסָעָר וּוְעָלָט אַיְינָעָד אַהֲנָע
עַלְטָעָרִין , אַהֲנָע פְּאַמְּלִיכָּעָ, אַהֲנָע שִׁיצָּעָר . דְּעָם גַּאנְצָיָן
טָאָג אַזְּוָעָר גְּזִיעָבָן אַבְעָר אַיְהָם , בִּיטָּעָנָט אַיְהָם דָּאָסְ
עָר זַאְל אַיְהָם שִׁיצָּעָן פָּאָן אַזְּבָּזָן אַזְּנָא הַיְמָעָל וּוְיָא גּוֹט וּוְיָא
עָר מְעַכְּטָעָזָן אַיְגָעָנָעָר זַאְתָּן זַיְהָן , וּוְיָא וּוְיָא עָר וּוְאָחָר פִּידָּ
אַחַם אָוִוָּת דֵיא עָרְד , דָּעָן צְוּקָּוּנְפְּטִינָעָן טָאָג הָאָט לִידְעָרִין
דְּעָם אַלְטָיָן בְּגַעְגָּרָבָן , אַזְּנָא דְּעָם זְעָלָבָן גַּרְאָב , וּוְאָסְ עָר
זְעָלָבָסָט הָאָט זַיְהָ פְּרִיהָעָר אָזְסָמָן גַּעְגָּרָבָן , אַונְד אַזְּוָעָפָּה דְּעָם
גַּרְאָב הָאָט עָר אַזְּזָן לִינְדָעָן בּוֹיָס גַּעְפָּלָאָנָצָט , דָּאָסְ עָר זַאְל
דָּאָס גַּרְאָב פָּאָן זַיְהָ פְּאַטָּעָר נִיכְטָפָּה פְּעַרְלִיךְעָן , וּוְיָא וּוְיָא
דָּאָס גַּרְאָב פָּאָן זַיְהָ פְּעַרְגָּעָרִין , וּוְאָסְ אַיְהָם פְּעַרְלוּיְרִין
גִּינְאָגָנָן אַזְּ .

נָאֵךְ דִּיאַ עֲנָכֶעָ דָּאמֵ בְּעַנְרָעַבָּעַנִּים פָּאוֹן זַיִן פָּאַטָּעַרְ ,
וּוֹאָרְ עָרְ דָּאוֹן צַעֲהָרְ שְׁרוֹיְרִינְ דָּעָוְ עָרְ הָאָטְ זַיִךְ יְעַצְתְּ בְּעַזְאַגְעָנוּ
דָּאמֵ עָרְ אַיְזְ וּעְלָבָסְטְ אַיְזְ דִּיאַ וּוּעַלְטְ , נָאָרְ אַיְזְ נָאָטְ קָאָן
אַיְבָעַרְ אַיְהָם שְׁצָעָןְ , הָאָטְ עָרְ זַיִךְ אַנְגְּדָעַרְ גְּזַעַצְתְּ נָעַבְזָן
דָּעָם גְּרָאָבְ , אַונְגְּדָהָאָטְ זַיִךְ בְּעַזְאַגְעָנוּ , וּוֹאָמֵסְ מִיטְ זַיִךְ צָוָא
פָּאַבְיָןְ , צַוְזָאָלְ עָרְ בְּלִיְבָיןְ זַיִיאְ וּוֹיָאְ דָּעָרְ „אַבְגְּנוֹיָאַנְגְּדָעַטְעָרְ“
אַיְןְ דִּיאַ וּוּסְטָעְ , אַקְדָּעַרְ עָרְ זַאָלְ אַיְזְ דִּיאַ וּוּעַלְטְ אַרְזָיָן
גַּיִןְ , אַונְגְּדָ יְאַגְּנִיןְ נָאֵךְ דִּיאַ צְיוּיָאְ שָׁאָטִינְסְ וּוֹאָמֵסְ מַאַן רַוְפָטְ .
עֲהָרָעְ , אַונְגְּדָ פְּעַרְמְזָגְנוּ .

זַיִיאְ עָרְ זַיִיאְ קְלָעָרְטְ . הָאָטְ דָּעָרְ שְׁפִילְ פּוֹיְגָלְ זַיִךְ
גְּזַעַצְתְ אַיְזְ אַיְןְ צַוְזָאָגְ אַונְגְּדָהָאָטְ אַגְּנִיָּפְאַגְּנִיןְ צַוְזָגְעָנוּ .

צְיוּיְ זַאָכִיןְ בְּרוֹזִיכְטְ דָּרְ מְעֻנְשְׁ הַיְלִינְ צַוְהָלָטְ אַיְזְ דָּרְעָרְ ,
דָּאמֵ גְּרָאָבְ פָּאוֹן פָּאַטָּעַרְ , אַונְדְּיְ עֲלָטָעַרְ דִּי מְוֹטָעַרְ , אַיְזְ דִּי וּוּעַרְ .

אַיְזְ פְּלִיכְטְ אַיְבָעַרְ אַלְעָם אַיְזְ דִּיאַ וּוּעַלְדְ ,
וּוֹאָמֵסְ עֲרָפִילְןְ גְּבָרוֹזִיכְטְ צַוְאַקְיָנְדְ , צַוְדָרְ גְּרָעָסְטָעַרְ הַעַלְהָ .

אַיְזְמָטְ צַוְהָלָטְ מַאָכִיןְ דִּיאַ אַיְזְיָןְ , וּוֹאָמֵסְ הַאָבִיןְ גְּזַעַחְנוּ ,
זַיִיאְ דָּאמֵ בְּעַשְׁאָפָוָנְגְ פָּאוֹן אַיְהָם אַיְזְ גְּיַשְׁעָהָעָןְ .

לִידְעָרִינְגְ הָאָטְ גְּלִיְהָ פְּעַרְשְׁטָאַגְיָןְ דִּיאַ רָאַתָּהָ . פָּאוֹן דָּעָם
שְׁפִילְ פּוֹיְגָלְ וּוֹאָמֵסְ אַיְהָם וּוֹאָהָרְ דִּיאַ רָאַהָטְ בְּירְ אַיְזְ פְּרִיעָרְ
אַיְןְ דִּיאַ וּוּעַלְטְ , הָאָטְ עָרְ גְּלִיְהָ אַגְּנִיָּפְאַגְּנִיןְ אַיְןְ דִּיאַ גְּרוֹזִיסְעָ
וּוּעַלְטְ זַיִךְ צָוְאָלָסְעָןְ . מִיטְ דִּיאַ הָאָבָנוֹנָגְנָהָ דָּאמֵ עָרְ וּוּעַטְ
אַיְבָעַרְאָהָלְ בְּעַקְאָמְעָןְ דִּיאַ קְרִיְישָׁעָרְ , זַיִיאְ גּוֹטְ וּוֹיָאְ אַיְןְ
דָּעָרְ וּוּסְטָעְ אַיְהָם זַיִןְ הַגְּנָגָרְ צַוְשְׁעָלְזָןְ , זַיִיאְ אַיְזְ לִידְעָרִינְ
גְּגַנְגָגָעָןְ אַיְןְ פְּעַרְשְׁקָרָעָגָעָ נְגָרָאַקְיָןְ דִּיאַ טָאָגָעָןְ אַלְעָם נָאֵךְ

אין דעם זעלביינע נאלד, אונד ער האט נאך אלעס נישט
גינענט צו קאמען צו אייז ענבר. אם גנרט דעם פירטנע
טאג פְּרִיה האט ער דר הערט איין קלאָפֿעריא פָּאוֹן האַפְּעִים
האט ער זיך גינערט צוֹךְ אַשְׁטִימָעַ זָאַי דעם קלאָפֿין. אונד
האט אַנְנִיפְּאָגִין צוֹגִין אַבְּיסָלְ פֶּרְיִילִיכְעֵר, אַיְזָן קָרְצָע
צייט האט ער דערזעהן איין רוזְדִּיגְיט אַיבָּעָר דִּיאָ בְּיִמְעָר
האט ער אַנְנִיפְּאָגִין גַּעַשְׂזִוְינָט צוֹגִין. אַיְזָן פָּעָרְלִיזָתְ פָּאוֹן
איינגעַ מִינְוָטִין אַיְזָן ער נִשְׁטָאָגִין פִּיר אַיְזָן גַּרְזִיסָע שְׁמִידְעָרְיָא
וַיַּאֲעַם האט זיך דָּארְט גִּקְאָבְט וַיַּאֲמַר אַיְזָן (גִּהְנָם) עַם
וַאֲחַר דָּארְט צוּוּלָה שְׁמִידָעָר גִּזְלָי צוֹךְ ער אַרְבִּיטָאָלָע
הָאָבִין גִּיאַרְבִּיט זַהֲרָ פֶּלְיִיסְגְּ מִיטָּ דָעַם בְּעַפְּעָהָל פָּאוֹן
איינעם וַיַּאֲמַר עַם גִּיהָעָר צוֹזִין זַיְעָר הָעָר. אַיבָּעָר דִּיאָ
שְׁמִידְעָרְיָא פָּאָבְרִיק וַאֲחַר אַיְזָן שִׁילְד אַוְפְּגַנְּשִׁרְבָּעַ מִיטָּ
גַּרְזִיסָע בּוֹבְּשְׁטָאָבִין, שְׁטִיךְ ער פָּאָבְרִיק אַנְטָה,
טִימְ ער פָּלְאָטְבָּעָר זָ, אַונְגָּר לִיךְ ער יִגְּ אַיְזָן
גַּעַבְּלִיבָּעַן שְׁטִין, אַיְזָן קלִיְּגָעַ צִיטָּ בְּיָא אַיְזָן בּוּסָם פָּאוֹן
דָּעַר וַיַּיְטָן, זַהֲרָ פָּאָר וַוְאַנְדָּעָרְט, דָעַן דָּאָס עַרְשָׁטָע
מַאְהָל אַיְזָן זַיְן לְעָבִין, האט ער זיך גִּבְרוֹיכְטָמִיט מַעַן זַיְן
צַוְּדָעָר קִינְין. אַונְד אַזְּהָ דִּיאָ אַרְבִּיטָה האט אַיְהָם זַהֲרָ
פָּאָר וַוְאַנְדָּעָרְט. אַוְיָב זַוְּהָל ער האט דָעַר פָּאוֹן גַּעַוּוִיסָט
גַּאנְץ גַּוְטָה, דָעַן ער האט דָאָה פִּיהָל גִּלְעָזָן. דָאָה אַבָּעָר וַאֲחַר
ער נִכְתָּמָדְרִיְסָט אַונְד אַיְזָן גַּיְשְׁטָאָגִין וַיַּאֲמַר אַיְזָן יִנְגָּעָם קִינְדָּ.

וַיַּאֲמַר זָא שְׁטִיטִיט בְּיָא דָעַם בּוּסָם, זַהֲתָ ער וַיַּאֲמַר
אַיְזָן גִּנְקָאָמָעַן אַיְזָן הָעָלָד אַוְיָף אַיְזָן פָּעָד, זַהֲרָ שִׁיחָן
בְּעֻנוּאַפְּנִינָט נָאָר אָז שְׁפָעָ (שְׁוּעָד) אַנְ אַיְזָן גַּזְבְּלִיבָּעַן
שְׁטִין בְּיָא דִּיאָ וַוְעַרְגְּשָׁטָעַל פָּאַיְהָרִין מִיטָּ דָלְאָבָּגָן זָוָה,
אַונְד אַיְזָן אַרְגָּזָ ער זַהֲרָ גַּעַשְׂקָטָם פָּאוֹן פָּעָרְדָּ דִּיאָ לִיְצָן האט

עד איבער גינגעבן זיין דינער וואס איז מיט איהם מיט
בעקאמען אונד איז ארין איז דער שטירעניא.

דער ווירד מיטער האט גלייך גיעפינט איז שאנק, אונ
האט איזים גינאטין איז זעהר שעהנע שׂוערד אונ האט זיא
דער לאנט דעם העלד אונ דער העלד האט אים בעצאהלט
אייז נאלד שטיק, נאבחער איז ער שנעל ארזיף אויף זיין
פערד, אונ האט אבענעריזט, איז איז קורצע צייט איז
דער העלד פערשווינגע פאן ליכעריגס אויגן, איז פאר
ווײַיטערונג פאן וואלד.

ווײַידעריג האט דער זיון דיא שעהנע שׂוערד,
האט ער זעהר גרויסט לומט בעקאמן ווײַ איז שׂוערד צו
האBIN, אונ האט אנגיפאנגען צו קלערין ווײַ איז ער נאל
בעקאמען ווײַ איז שׂוערד.

ווײַיל אונזער ליכעריק האט נישט גיהאט קייז נאלד
אויך נישט קייז זילבער דאס ער נאל זיך ווײַ איז שׂוערד
צו קויפין, האט ער ביא זיך בעשלאיסין זעלבסט זיך צוא
מאכין, אונד ווײַ גלייך אויך ער צו גינאנGIN צו דיזערגשטעלע
אונ האט אנגיפאנגען צו שפערעכין מיט דעם הער מיט ער
פלאטגערזו, איך מעכטז ווײַ איז שׂוערד האBIN,
ווײַ ווײַ דער העלד האט ביא איז פיהר איז שטיק
נאלד ניקויפט, נור ווײַיל איך האבע קייז נאלד, אונ ניקט
קייז זילבער דאס איך נאל קענין איז בלאזאהלן, אלזיא
ביטע וਆ מיר צו ערלויבין פיר זיך זעלבסט צו מאכין וਆ
אייז שׂוערד ביא איז דער זוערגשטעל, אונד מיט
איךרע האטען, איך זוערכע ארביגיטין ביא זיא צויא
שטינגען טענליה, אונד דיא רעסט צייט, זוערכע איך

אַרְבִּיטִין פֵּיר אַיִן דָּאַס וּוֹירֶד וַיַּן אַיִן לְוִיּוֹ פֵּיר דָּאַס אַיִיזִין
וַיָּאַס אַיִזְ בְּרוּכֶּעָ וַיַּאֲלִין מִיר גַּעֲבִין.

אוֹיפֿ דִּיא אַוִּיפְטָרָאנָע וַיָּאַס דָּעַר יְוִנְגָעַ לִידְעָרִין הָאַט
דָּעַם הָעָרָר מִיטָּעָר פְּרָאָפָאָנִירָט . הָאָבִין אַלְעָ אַרְבִּיטָעָ
אַנְנִיפְאָנְגִין צַ' לְאַבִּין . דָּעַן עַם הָאַט בִּיאָ זַ' אַוִּיס גִּיעָהָן ,
וַיַּאֲ אַיִזְ קִינְדָּהִיטָדָס וַיָּאַס מַעֲכַטָּע דָּעַר הָעָרָר מִיטָּ
וַיַּאֲ אַיִזְ קִינְדָּרָמָבִין אַנְדָּר וַיַּאֲ קָאָן וַיַּאֲ אַיִזְ יְוִנְגָעַ זַ'ה
אַיִזְ שְׁוֹעָרָדָמָבִין אָונָ דָּעַר הָעָרָר מִיטָּעָר הָאַט זַ'ה אָסָ
גִּיעָהָן אַוִּותָדָרָיָא אַרְבִּיטָעָר שְׁטִיבִּיבְעָלְדִין אַונְדָּר זַ'אַנְטָ צַ' דָּעַם
יְוִנְגָעַ , גַּוְתָּ אַיךְ בְּעַשְׂטִיאָ אַוִּיפֿ אַלְלָעָס וַיָּאַס דָּוָא הָאַסְטָ
סִירָר פָּאָר גַּעֲטְרָאָיָן נָאָר בְּעַפְאָהָר אַלְלָעָס בְּעַכְטָעָ אַיךְ זַ'עַחַן
צַ' דָּוָא הָאַסְטָקְרָעְפְּטִיאָן דָּעַם הָאַמְּעָד פָּאָן מִינְגָעָ פָּאָבְרִיקָן
אוֹיפֿ צַ' הַיְבִין .

לִידְעָרִין הָאַט זַ'ה אַוִּיס גִּילָאָבָט , אָונָ אַיִזְ צַ' גִּינְאָנְגִין
גַּעֲהַנְטָעָר צַ' דִּיא אַרְבִּיטָעָר . אַונְדָּר גַּעֲטָט דָּעַם גְּרֻעָסְטִין
הָאַמְּעָד אַונְדָּר דָּעַם שְׁוֹעָרְסְטִין . וַיָּאַס נָאָר אַיִזְ דָּעַר פָּאָבְרִיקָן
אַיִזְ גִּיוּעָן , אָונָ הָאַט אַיִּהָס אַוִּיפֿ נִיהְיָבִין אַיִזְ דָּעַר הַיְקָה
אַיִבָּעָר זַ'ה וַיַּאֲ לִיכְטָ וַיַּאֲ מָאָן הַיְבָט אַוִּיפֿ אַיִזְ פָּעָדָעָר ,
נַאֲכָהָר הָאַט עַר מִיטָּעַם הָאַמְּעָד אַזְעָז נִטְאָהָן אַיִזְ דָּעַם
קָלָאָז , וַיָּאַס פָּאָן הָאַט אַוִּיפֿ אַיִּהָס גִּיאָרְבִּיטָן , וַיַּאֲ גַּלְיָהָ
אַיִזְ דָּעַר קָלָאָז אַוִּיפֿ צְנוּיָא צְאָהָל אַרְיִין אַיִזְ דָּעַר עַדְרָ .
בְּעַפְאָה דָּעַר חַיְרָ מִיטָּעָר אַונְדָּר דִּיא אַרְבִּיטָעָר הָאָבִין זַ'ה
אָוְמָגִינְעָהָן . הָאַט עַר נָאָק צְנוּיָא קְלָאָפָה נִקְמָהָהָן אַיִזְ דָּעַם
קָלָאָז אַיִזְ דָּאַס קָלָאָז אַיִזְ נָאָנְצִין אַרְיִין אַיִזְ דִּיא עַדְרָ ,
דָּאַס עַם אַיִזְ נִישְׁטָנְצִין גִּיוּעָהָן צַ' עַרְקָעָהָן . צַ' עַם וּוֹאָהָר
אוֹיפֿ דָּעַם אַרְטָ אַיִזְ קָלָאָז .

דָאָן הָאָט לִידְעָרִינְג אַוּעָק גִּלְיָגֶט דָעַם האַמְּפָר אָונְד
הָאָט גִּינְאָגָט צָוּ וַיַּרְדֵּן . נֹא הַעֲרָר וַיַּרְתָּה , יַעֲצָט קָאָן
אַיְלָה שְׁוִין זַיְן בִּיאָ אַיְלָה אַיְלָה אַרְבֵּיְטָר ?

דָעַר הַעֲרָר מִפְּמָעָר וַיַּאֲרֵן הָאָט דָאָם גִּינְעָהָן אַיְלָה עָר
גִּינְאָרְבָּעָן וַיַּאֲרֵן פָּאָרְשְׂטִינְגְּעָרָט פָּאָן פָּאָר וַיַּגְּדְּעָרְוָנְגְּ פָּאָן דָעַם
יַעֲנָנָע . זַיְאָן וַיַּאֲרֵן אַיְלָה נָאָר עַטְעוֹאָס צָו זַיְד גַּעֲקָאמָעָן . זַיְאָן
אַיְלָה עָר צָו גִּינְאָגָעָן צָו דָעַם קָלָאָז , דָעַן עָר הָאָט זַיְה גִּישָׁט
גִּינְוָאָלָט צָו גַּלוֹבִין וַיַּאֲסֵן עָר הָאָט גִּינְעָהָן , לִיְדָעָר דָאָם
קָלָאָז וַיַּאֲחָר וַיַּעֲרְקָלִיךְ אַיְלָה דִּיאָ עָרְד , הָאָט עָר אַנְנִיפָּאָגָנָן
דָאָם קָלָאָז אַרְזִים צָו צִיהָעָן . עַם וַיַּאֲחָר אַבְּעָר אַונְטָעְגָּלִיךְ
הָאָט עָר צָו גַּעֲרוֹפָן אַלְעָ אַרְבֵּיְטָר דָאָם זַיְאָן אַלְיָן אַיְהָם
הַעֲלָפִין עַם וַיַּאֲחָר אַבְּעָר אָום זַאְנָסָט זַיְעָר מִיה , זַיְיָה הַאָבִין
אַנְנִיפָּאָגָנָן פָּעָרְשִׁידְעָנָעָ פָּאָר טָהִילָן צָו בְּעַנְיָצָעָן , פָּאָן הָאָט
גַּיבְּרָעָנָגָט לִיּוֹעָרָם , דָרְעָנָגָעָר , שְׁטָרִיק , אָונְגָנָה אַנְדָּרָעָ
פָּעָרְשִׁידְעָנָעָ פָּוּרְגָּצִיגְּ , עַם וַיַּאֲחָר אַלְעָם אַוְטָזָאָנָסָט , עַם
הָאָט אַלְעָם נִישָׁט גִּיהָאָלָפָן , דָאָם קָלָאָז הָאָט זַיְה גִּישָׁט
גַּעֲרִירָט פָּאָן אַרְטָה .

זַיְאָן וַיַּאֲרֵן לִידְעָרִינְג הָאָט גִּינְעָהָן דָאָם אַלְעָ הַאָבִין זַיְה
שְׁיַין גַּוְטָה אַן גִּיְאָרְבֵּיְטָט , הָאָט עָר אַוִּית זַיְיָה מִיטְלִילִיךְ
בַּעֲקָאמָעָן , אָונְדָה הָאָט זַיְיָה אַיְלָה צִיְיכָיו גִּינְעָבָן דָאָם זַיְיָה
אַלְיָן זַיְה אַפְּרִיקָעָן , אַיְלָה עָר צָו גִּינְאָגָנָן אָונְגָה דָאָם קָלָאָז
פָּאָן דָעַר עָרְד אַרְזִים גַּעֲדִיסָעָן , זַיְיָה לִיְכָט וַיַּאֲרֵן אַיְלָה
גַּעֲדָטָנָעָר רִיסָט אַיְלָה קְבִּיְטָר פָּאָן דִּיאָ עָרְד אַרְזִים .

דָאָם קָאָן דָעַר לַעֲזָר גַּוְטָה פָּאָרְשְׂטִיזִין , דָאָם דָעַר הַעֲרָר
סִימָעָר אַיְלָה גַּלְיָה נִישָׁט גַּנוֹן צָו גַּעֲהָמִין לִידְעָרִיקָעָן , דָעַן
עָר הָאָט גַּעֲרָעָבָגָט צָו הַאָבִין פָּאָן אַיְהָם אַגְּרָזִים גַּוְצָעָן .

בֵּיא אַלְכָע קְרַעְפְּטִין עַר הָאָט מִיט אַיִתָּם גְּלִיךְ נִעְנְדִּינְט,
אוֹתֶת דֵּיא צַעֲלַבְעַ אַוְיְפְּטְּרָאנְעַ וּוָסַּעַר הָאָט אַיִתָּם פָּאָר
גַּעֲטָרָאנְזַּן.

דַּעַר הָעָר טִימָעַר הָאָט פּוֹרְכְּטַ נִיהָאָט, דָּאָם לִירְעָרִינְ
וְאַל נִישְׁטַ (חַרְטָה) קְרִינְגַּעַן זַיְן וּוְאַרְטַ עַנְדְּרָעִין, נַאֲטִידְלִיךְ
לִידְעָרִינְ הָאָט גְּנוּווִים זַיְן וּוְאַרְטַ נִישְׁטַ גַּעְנְדְּרָעִטַּ, דָּעַן זַיְאַ
איְיַן עַרְצִיהְונְגַּן וּוְיַא דַּעַר לִידְעָרִינְ הָאָט גַּנְהָאָט בֵּיא דָעַם
אַבְגְּנִיאַנְדְּרָעִטַּ, זַיְא פְּרָאָם אַונְדַּ וּוְיַא אַוְנְשְׁוְלְדִּינְגַּן וּוְיַא עַר
וּוְאַהֲרַן, וּוְאַרְטַ נִישְׁטַ אַזְנְשְׁטָאַנְדַּ זַיְן וּוְאַרְטַ צַו עַנְדְּרָעִין,
אַונְדַּ עַבְּנַיְן הָאָט עַר וְיַה אַרְיַין גִּיצְוְגַּן צַוְּדָעַם הָעָר טִימָעַר.
אַלְסַ דְּרִיְצַעְטָעַר בֵּיא אַיִתָּם אַזְנַן זַיְן וּוּעֲרָגְנְשְׁטָעַל.

אַלְעַם אַיְזַע וְעַהֲרַ גַּט גַּנְגָּנִין. לִידְעָרִינְ הָאָט וְיַה אַזְמַ
גַּעְוּעַהְלַט אַיְזַע שְׂטִיק אַיְזַע אַלְכָעַם עַר וְאַל פָּאָר אַיִתָּם גַּט
זַיְן. אַונְדַּ אַזְנַשְׁטָאַנְדַּ פְּאַן זַעַקְס וּוְאַבְּיַין, אַבְּעַר נַאֲרַ צְוּוֹיַיָּא
שְׂטְוֹנְדָעַן אַזְנַשְׁטָאַנְדַּ לְוִיט וּוְיַא יְהָבִין צְוּוֹיְשַׁעַן וְיַה אַפְּ
גַּיְמָאַכְט, הָאָט עַר זַיְן שְׂעוּרַד פְּעַרְפְּעַרְטִינְט. דֵּיא שְׂעוּרַד
הָאָט גַּיהְאַלְטַיְן צְוּוֹיַיָּא אַונְדַּ אַיְזַע הַאֲלָב עַלְעַ אַזְנַשְׁטָאַנְדַּ
דֵּיא הַאֲנַד אַונְדַּ דֵּיא קְלִינְג (מַעֲסָר) וּוְאַהֲרַ גַּיְמָאַכְט פְּאַן אַיְזַע
שְׂטִיק וּוְיַא לְאַגְּנַן וּוְיַא דַּעַר טִיסְטָעַר טִימָעַר הָאָט עַנְוּעַסְטִידַט
אַיְזַע פְּאַן זַיְן וּוּעֲרָגְנְשְׁטָעַלְעַ וּוְיַא אַיְזַע שְׂעוּרַד גַּיְשַׁט אַרְזִים
גַּנְגָּנִין, דֵּיא שְׁאַרְפַּת וּוְאַהֲרַ וּוְיַה הַאֲרַט דָּאָם וְיַה הָאָט
גַּיְשְׁנִיטַעַן אַיְזַע, וּוְיַה וְיַה הַאֲלִיךְ, אַונְדַּ דֵּיא הַאֲנַד פְּאַן
דֵּיא שְׂעוּרַד וּוְאַהֲרַ וּוְיַה קִינְצְלִיךְ גַּיְמָאַכְט, דָּאָם טָאַן הָאָט
גִּיקְעַנְט זַאֲגַן דָּאָם עַס וּוְאַהֲרַ גַּיְשַׁט קִין מְעַנְשִׁין פְּאַנְדַּ
אַרְבְּגִיט, נַאֲרַ אַיְזַע טִיְוּיל הָאָט דָּאָם גַּמְאַכְט אַונְגַּעַר לִידְעָרִינְ
הָאָט דֵּיא שְׂעוּרַד אַזְנַשְׁטָאַנְדַּ גַּעֲרָזְפִּין יְבָאַלְמְוֹנְגַּן,

וַיֹּאָה וַיָּאֶרְדֵּר הַעֲרָם מִימֻעָר הָאָתָן גַּיְעָהוּ דֵּיא שְׁוּעָר
וַיָּאֶה קִינְסְּטָלָה זֵיא וַיָּאֶה גִּמְאָכָט זֵא הָאָתָן עָר (מקנא)
גַּיְעָהוּ בְּעַנְיִדְעָט דָּעַם יוֹנְגָעַן מָאוֹן . אַנְגָּד הָאָתָן בֵּיאָה זֵה
גַּעֲטָרָאָכָט דָּאָס דָּעָר לִידְעָרִג וּוָאָס עָר אַיְזֵיא זֵיא גַּעֲשִׂקָּט
אַנְגָּד זֵיא שְׁטָאָרָק פָּוּעָן עָר זֵאל זֵה בְּעַזְעָצִין אַיְזֵיא דָּעָר גַּעֲנִינָה
גַּעֲקָעַנְט שָׁאָדִין . דָּעָן עָר וּוָאֶלְט מִיט אִיחָם גַּעֲקָעַנְט
קָאָנְקָאָרִיךְעָן . אַיְבָּעָר הַוִּיפְט וַיָּאֶה אִיחָם נָאָה פִּיחָל
עַרְגָּעָר דָּאָס עָר הָאָתָן דָּעָר הַעֲרָת פָּאָן לִידְעָרִגְעָן אַיְגָע
בִּיטָּע דָּאָס עָר וּוִינְשָׁט זֵה בֵּיאָה אִיחָם נָאָה וּוִיְטָעָר זֵה
בְּלִיְבִּין אַוִּית דְּרִיאָה מְאָנָאָתָה דָּאָס עָר זֵאל זֵה גַּעֲנִינָה נָאָה
גַּיְעָהָר מְאָבִין , דָּאָן וַיָּאֶה דָּעָר הַעֲרָת מִימֻעָר וּבָעָר דָּאָס
פָּוּעָן דֵּיא הַעֲלָדוֹן וּוּלְיָן זֵהוּן לִידְעָרִיקָס אַרְבִּיְט דָּאָס עָר
אַרְבִּיְט זֵיא גַּוְט אַיְן שְׁטָאָרָק , וּוּעָרְדִּין זֵיא נָאָה וּוּלְיָן
לִידְעָרִיקָס אַרְבִּיְט , אַנְגָּד זֵיגָע אַרְבִּיְט וּוּלְיָן זֵיא גַּיְשָׁט
וּוּלְיָן קוּפִּין .

אַיְבָּעָר דָּעַם הָאָתָן דָּעָר הַעֲרָם אַיְבָּעָר פָּלְעָכְלִיהָ
נָאָר פָּאָר גַּיְשְׁטָעַלְט , דָּאָס עָר וּוִינְשָׁט זֵה דָּאָס לִידְעָרִין
זֵאל בֵּיאָה אִיחָם וּוִיְטָעָר אַרְבִּיְטָן . אַנְגָּד אַיְזֵיא בְּעַשְׁטָאָנְגָּעָן
אַוִּית זֵין בִּיטָּע דָּאָס עָר זֵאל בְּלִיְבִּין נָאָה אַוִּית דְּרִיאָה
מְאָנָאָתָה , אַבְּעָד אַיְן וּוּאָרְהִיְט (אַבְּתָה) הָאָתָן עָר גַּעֲזִקָּט אַיְן
פָּאָהָרְטִיל וַיָּאֶה אַזְוִי עָר זֵאל פָּאָן אִיחָם לוֹזָן וּוּעָרִין .

אַיְן דֵּיא זַעֲלָבָע צִיְּתָן וַיָּאֶה לִידְעָרִג אַיְזֵיא וּוִיְטָעָר גַּעֲלִיבָּן
נָאָה אַוִּית דְּרִיאָה מְאָחָנָאָתָה , הָאָתָן דָּעָר וּוּעָר פִּיכְעָר
הַאֲגָּעָן (זֵיא הָאָתָן דָּעָר וּוּרְגְּפִירָעָר נִיהִיְסִין) פָּאָרְכָּט
גַּעֲקָרִיגָּעָן . דָּאָס דָּעָר פְּרִישָׁעָר אַרְבִּיְטָעָר (דָּאָס מִינִּינָה פְּעָן
לִידְעָרִגְעָן) עָר זֵאל גַּיְשָׁט זֵין שְׁטָעַלְעָן צֹו גַּעֲמָנִין אַלְסָן וּוּרְגְּפִירָעָר

דעו עיר האט גוט געוויסט דאמ לידעריג אַרְבִּיגֶיט בָּעֵסֶע
וויא ער , איז ער צו גינאנגן צוא דעם חער מיטער דאן
וויא עד האט גיעעהן וויא ער קלערט זיא . האט ער
צ'ז איהם גיאנט הער ווירטה איה פאר שטייא נישט גואם
ויא זענין זיא פערטראכט ? וווע איה געהט אין דעם
דאמ ויא זאלין פאן לידעריגען לויז וווערין . לאז ער געהט
אין שווארץין וואלד ארין פיר אונז קוילין אויס צו בְּרָעָנִין .
פאר געוויס זעט ער שיין פאן דארט ניבט מעהר צו ריק
קאמען . דען דער (סמאק) ווירט איהם דארט פיר געוויס
אוית פְּרָעָסִין .

דעו עם וואחר ווירקליה אין דייען שווארץין וואלד אין
שרעליכער (סמאק) אין סמאק איז אין טהיר (חיה) גואם
האט אויגין וויא פיער , זיא שיינען פאן דער וויטין .
ויא וויא דיא פאנארין (לאמטערין) פאן דער אין באחן .
אין אין פינסטער נאכט , ער שפֿרִיצֶט פאן זיך פיער .
ער איז זעהר גרוים אין שטארק , עס איז אום מעגליך דאמ
אין מענש זאל זיך פאן איהם קענין וווערטין . דער סמאק
האט שיין פיחל מענטשין אוית גיפרעסן וויא דאס אין
מענטש האט שיין פארכט ניהאט פאר דעם וואלד פאר
בייא צוא גיין , אלזיא ליבע לעזער קענין זיא גוט פאר
שטיין , וויא וויט דער וווערגפֿרֶער האגען האט איהם
גיאולט איבער פְּרָעָן . דען לידעריג האט נישט געוואסט
דאם אין דיען וואלד געפֿנט זיך זיא אין שרעליכעם
טיהר , דען ער פְּלָעַנְטַן נימאלס פאן דעם אַגְּנִיאַנְדָּרְטִין
וויט אין וואלד ארינו גיין .

הער מיטער האט דיא אויפֿטראנע פאן זיין וווערגפֿרֶער

זעהר גוט גיפאלין, אונד זאנט צו לידעריגען מיט אפאלשין
שטייכיל, ליבער לידעריג וויר האבן שווין וועניג קוילין.
אלזיא געה לאין שעוארציין וואלד אריין אונ ברען אויס ער
זאל זיין אויפ אין לאנגע צייט אין (נאפאם) קוילין.

זעהר גוט האט אונזער לידעריג גיאנטווארטעט
פארגין פְּרִיה ווערדע איך געהן זויא וויא דער חער הייסט
מיך.

דייא קיניפטיגע נאכט איז האגען דער ווערקייפער צו
גינאגען צו אונזער אונשולדיגען לידעריגען, אונד האט איהם
גיהייסין דאמ ער זאל גיין דייא קוילין ברענין אויפ דייא
שטעלע זואס מאן רופט „טרזענדע פעלריע“ (וועינגענדע
סקאלע ער זאנט איהם דאמ דארט געפינט זיך דייא
שענסטע אונד דייא בעסטע ביימער צו קוילין.

האגען האט איהם צו פליים איז געווייזע יונעם ארט,
דען דארט וואחר דייא שטעלע זויא דער שנעקליבער סטאך
האט זיך געווייזע, אונ דארט וואחר אימער דאמ גראסטע
געפאהר.

נאר לידעריג האט נישט געויסט דאמ האגען איז
איהם זוי. אונטראיה (פאלאש) האט ער איהם ניבעטז דאמ
ער זאל איהם גוט אנטיגין דאמ ארט, אונד האט בעשלאסן
אויף פְּרִיה הין צו געהן אום דייא קוילין אויס צו
ברענין, עבן אויפ דייא שטעלע זויא ער האט איהם
איז געווייזע.

אויף צו פְּרִיה זונען זויא ער האט שעין גויאלאט ארויס

געטע אין וואלד אריין, אין דער יונגסטער אַרְבִּיגְטֵעֶר וואם
וואר דארט אויפֿרְיא לעהבע, ער האט ניהייסן (פֿעַטְעָרְסְּטָמְעָר)
ער וואחר זעהר אַשְׁעַנְגָּר יונגע מיט שְׁעַנְגָּה העלו בלאנד
לאקז אונד אין רונדעס געויבט מיט בלאהע אוינז, דער
יונגע וואחר זויא פֿהְל גוֹט וויא פֿהְל דְּרָיא בְּרָעַסְט וואהוין
שְׁלַעַכְט, וויל ער וואחר דער יונְגְסְטָעָר פָּאוֹן דְּרָיא
ווארְגְשְׁטָאָט, האט ער זעהר פֿהְל נִיכְוָתְבָאָיא זְוִיא לִידְיָן
נאָר בְּזִי צְוִיאָר צִיְּט וואם לִידְעָרְגִּין אַיִּז אַנְגְּעָקָאָטָעָן צָוָם
הָעָר מִפְּמָעָר, וואם דָּאָן יַעֲצָט אַיִּז לִידְעָרְגִּין גַּעֲוָאָרִין זִין
שִׁיצְעָר, ער האט נִישְׁטָבְּגִילְאָוָת דָּעַם אַקְעַמְעַן יונגע זְקוּין
שְׁלַעַכְטָעָס טָהָן.

וויא דער יונגער פֿעַט עָרָס האט ניהערט וואם דער
הָעָר מִיט דָּיִם וּוּרְקְפֿרְעָר הָאָבִין זַיְה אָן נְשָׁמִיסְט צְוִיאָר
טָהָן לִידְעָרְגִּין, אַיִּז ער נִגְאָנְגִּין צְוִיאָר לִידְעָרְגִּין אַיִּז האט
אַיִּם גִּיּוֹאָרִינְט דָּאָם ער זָאָל נִישְׁטָבְּגִילְאָוָת אַיִּז דָּעַם וואלד
אָרִין דָּעַן דארט אַיִּז דְּאָ אַיִּז שְׁרַעַקְלִיבְּעָד סְמָאָק, ער קָעָן
אַיִּם נָאָה אוּפֿ פְּרָעָסְיָן, אַבְּעָר לִידְעָרְגִּין האט זַיְה נָאָר
אוֹים גִּילְאָבָט, ער האט נִידְאָנְקָט (פֿעַטְעַרְסְּן) פִּיד זִין
נוֹטְקִיְּט, אָונָה האט זַיְה פֿאָרְט פֿאָרְגִּיבְּרִיְּט צְוִיאָר זָעָג.
ער האט מִיט זַיְה נִנְאָמְן דָּעַם, באַלְטְּוָנִין זִין שְׁוֹעָד וואם
ער מַעֲכְטָע דְּרָיא שְׁוֹעָד פֿעַרְגְּנוּוֹיִם צְוִיאָר אַבְּעָר
גַּעַלְאָסְט, נָאָר ווּיְלָל פֿעַכְעָרָם האט אַיִּם נִיזָּאָט. פָּאוֹן
דָּעַם סְמָאָק האט ער דְּרָיא שְׁוֹעָד נִנְאָמְן טִיט זַיְה, דער
הָעָר האט אַיִּם גַּעַפְּרָאָגְט נָאָה וואם ער גַּעַמְט דָּעַן
בָּאַלְטְּוָנִין, האט ער אַיִּם גַּעַנְטְּוֹאָרְט דָּאָם ער גַּעַמְט דְּרָיא
שְׁוֹעָד דְּרָיא בְּיִפְּרָאָר אַיִּם צְוִיאָר קְזִילְין צְוִיאָר בְּרָעָן.

נאכָהָר הָאַט זֶה לִקְדֻרִינְג אֹוִים גִּפְרָעֵנְט בֵּיאָה האָגָעָן
 דָּעַם וְעוֹג צֹז דִּיאָה גַּוְיִנְגַּעַנְדָּע פְּעַלְדוֹזִין אָונְדָהָט זֶה גַּעֲלָאָוט
 אַיְזָן וְעוֹג אַרְיַין זַעַהָר פְּרִילִילִיךְ, זַוְיָא וּוֹיָא עַם מַעֲכָטָע גַּאֲרָ
 גַּיְשָׁט גַּיְוּעָזִין. וּוֹיָא עַר אַיְזָן צֹז גַּעֲקָאָטָעָן צֹז דָעַם אָנְפָאָגָן
 פָּאוֹן וּוֹאָלָד הָאַט עַר זֶה גִּפְרָעֵנְט אַיְזָן דָּאָרָפָס מָאוֹן וּוֹאָס
 אַיְזָן דָּאָן פְּעַרְבִּיאָה גַּיְאָגָגָן, וּוֹיָא מַעַן גַּיְיט צֹז דִּיאָה גַּוְיִנְגַּעַנְדָּע
 פְּעַלְדוֹעַ דָּעַן עַר הָאַט פָּאָרְכָט גַּיְהָאַט פְּילִיכְט וּוֹירָד עַר
 זֶה אַרְקָעָן (בְּלָאָנְדוֹזִין) אַיְזָן וְעוֹג. דָּעַר דָּאָרָפָס מָאוֹן הָאַט
 גִּירָעָבִינְט דָּאָס לִקְדֻרִינְג וּוֹיִיס גַּיְשָׁט וּוֹאָס פָּאָר אַיְזָן אָסְגָּלִיק
 אַיְהָס דָּאָרָט וּוֹאָרָט, הָאַט עַר אַיְהָס גַּעֲזָאָגָט דָּאָס אַיְזָן דִּיאָה
 פְּעַלְדוֹעַ אַיְזָט אַיְגָע נַעַרְעָ (הַיְלָעָה) פָּאוֹן אַיְזָן שְׁרַעַקְלִיכְעָן
 סָמָאָק, וּוֹאָס עַר הָאַט שְׂוִין מַעַהָר וּוֹיָא הַגְּנָדָעָט מַעֲנָטָשָׁין
 אֹוִיפָּגְעָפָרְעָסִין. נָוֶר לִקְדֻרִינְג הָאַט אַיְהָס גַּיְאָנְטוֹוֹאָרְטָעָט
 דָּאָס עַר גִּיבְרִוִּיכְט דָּאָרָט אֹוִים צֹז בְּרָעַנְזִין קְוִילִין. אָונְד דָּאָס
 דָּאָרָט גַּעַהָעָרִין צֹז וְזַיְן זַעַהָר גַּוְטָע בְּזִימָעָר צֹז קְוִילִין בְּרָעַנְזִין.
 אָונְד וּוֹאָס אָן בְּעַטְרָעָפָט דָעַם סָמָאָק גַּעַרְדָּע אַיְהָס דָעַס
 קָאָפָט אָפָהָקָוּן מִטָּמֵט דָעַם בְּאַלְמוֹנָנִי.

דָּעַר דָּאָרָפָס מָאוֹן הָאַט גִּידְעָנְקָט דָּאָס עַר הָאַט צֹז
 טָהָהָן מִטָּאָס אַיְזָן אָגָנוֹגִינְגָעָן (מַשׁוֹׁגְעָנְגָעָם) הָאַט עַר אַיְהָס
 גַּיְצִיְּגָט דָעַם וְעוֹג. אָונְזָעַלְבָּסְטָהָט הָאַט עַר גַּיְנָאָטָעָן דִּיאָה פִּים
 אָונְטָעָר דִּיאָה אָרְעָמָעָן, אָונְד אַיְזָן אָגְטָלָאָפָין וּוֹיָא אָס שְׁגָעַלְסָטָן
 אָונְד הָאַט זֶה גִּיקְרִיְּצָט (גַּיְצִיְּלָעַמְטָה).

אָגָנוֹגָר לִקְדֻרִינְג אַיְזָט אַרְיַין אַיְזָן וּוֹאָלָד, אָונְד אַיְזָן
 פְּעַרְלוֹיָף פָּאוֹן אַיְזָן קְלִילִיגָע צִיְּיט הָאַט עַר אָן גִּיטְרָאָפָין זַעַהָר
 שְׁרַעַקְלִיכְעָן גַּרְוִיסָע בְּזִימָעָר. הָאַט עַר פָּאָרְשָׁתָאָגָן דָּאָס עַס
 אַיְזָן שְׂוִין בְּאָלָד אֹוִיפָהָדִיא רִיכְטִיגָע שְׁטָעַלְעָה. דָּאָן עַר הָאַט

אוֹתָהּ יַרְקָאֶנְטָן אָז דָּעַם וּוֹאַסְפָּעַם וּוֹאַחֲרָ אֹיְףּ דָּעַם וּוֹעֵגּ וּוֹהָרָ פִּיהָל מְעֻנְשָׂוּ בִּינְגָרָ וּוֹאַסְפָּעַם וּוֹיִיטָרָ עָרָ אַיִּ נְגַנְּגָנִין הַאֲצָרָ עָרָ וּוֹיִנְגָּנְגָרָ פְּלָאָזָ נְגַהָּתָ צָוָ גַּעַהָּןָ, דָּאָמָּעָרָ וְאַלְגַּשְׁתָּ אֹיְףּ מְעֻנְשָׂוּ בִּינְגָרָ טְרָעָטָןָ.

וּוֹיָא לִידְעָרִינְגָּנָהּ עַטְוֹאָסְפָּעַם וּוֹיִיטָרָ אַרְיִין גַּעַהָּתָ טְיִפְעָרָ אָז וּוֹאַלְדָּהָטָ עָרָ גַּעַהָּןָ אַיִּזְנָ שְׁרִיקְלִיךְ נְרוֹוִיסְוּ שְׁטַיְיָןָ, אַונְדָּ אַונְטָעָרָ דָּעַם שְׁטַיְיָןָ וּוֹאַחֲרָ אַיִּזְנָ עַפְנָוָנָגָןָ אָז דִּיאָ הַיִּלְאַרְיִיןָ דָּעָרָ נְרוֹוִיסְעָרָ שְׁטַיְיָןָ וּוֹאַחֲרָ וּהָרָגָןָ נָאָסָפָןָ דָּעַם וּוֹאַסְפָּעַרָ וּוֹאַסְפָּעַם אַיִּזְנְרִינְגָּנָ פָּאוּ דִּיאָ (קְוּעָלָעָ) וּוֹאַסְפָּעַם וּוֹאַחֲרָ אַיְבָּעָרָ דָּעַוּ שְׁטַיְיָןָ, הָטָטָעָ עָרָ גַּלְיִהָּ פָּאָרָ שְׁטַאָנִיָּהָ דָּאָסָ דָּאָ אַיִּזְדִּיאָ גַּוְיִנְגְּנָרָעָ פְּעַלְדוֹןָ, צָוּוּ לְכַעַזְמָאָןָ הָטָטָאָ אַיִּהָמָ אָז גַּעַוּוֹזָעָןָ, הָטָטָעָ עָרָ וְזָהָ אַפְנִישָׁטָאָלָטָ, אַונְדָּהָטָזָהָ עָיָהָ אָסָמָ גַּזְעָהָןָ, וּוֹעַלְכָעָןָ בּוּסָמָ צָוּ בְּעַנְצָעָןָ צָוּ קְוִילָןָ. דָּעַוּ בִּיאָ לִידְעָרִינְגָּעָ וּוֹהָהָרָ דָּעָרָ נְרַעַסְטָעָרָ פְּלִיבָּטָ גַּעַהָאַזְאָהָ צָוּ זַיְןָ זַיְןָ הַעֲרִיםָ בְּעַפְנָהָלָ דָּאָסָ עָרָ וְאַלְ אַוִּיםָ הַאֲקָוָןָ דִּיאָ בְּיִפְעָרָ, וּוֹאַסְפָּעַם וּוֹאַהֲרִיָּזָ בִּיאָ דִּיאָ גַּוְיִנְגְּנָרָעָ פְּעַלְדוֹןָ, זַיְןָ אַרְעַנְטָלִיבְקִיָּטָ אַונְדָּ אַונְשָׁוֹלְדִינְקִיָּטָ, אַטָּאָתָ אַיִּהָמָ נִישָׁתָּ נִלְאָסָטָ קִיְּזָןָ לִינְעָנָדָ וְאַנְיָןָ, אַונְדָּ נִישָׁתָּ גַּעַהָאַזְאָסָ זַיְןָ, דָּעַנָּעָעָרָ וּוֹאַחֲרָ וּהָרָפָרָאָסָ עַרְצָוּגָןָ, אַונְדָּגָהָהָ עָקָהָהָ דָּעָרָ צָוּ אַיִּזְנָ וּוֹאַלְדָּ אַבְנִיאַנְדָּעָטָ פָּאוּ מְעַנְטָשָׂןָ, דָּאָרוּסָ וּוֹאַחֲרָעָרָ וּהָרָפָרָאָסָ עַרְבָּרָנְדָּעָטָ פָּאוּ נְלוֹיְבִּישָׂ, מָאָןָ קָאָןָ זַיְןָ זַיְןָ דָּאָסָ לִידְעָרָגָ וּוֹאַחֲרָ זַיְאָ אַונְשָׁוֹלְדִינָ זַיְאָ וּוֹיָאָ אַיִּזְנָ עַגְגָלָ (מְלָאָקָהָ) אַלְסָ דָּאָנָ דָּאָסָ עָרָ וּוֹאַחֲרָ שַׁוִּיןָ אַיְבָּעָרָ צִיְּגָטָ, דָּאָסָעָרָ פְּנִגְעָטָ זַיְהָ שַׁוִּיןָ אַוִּיפָּעָרָ דִּיאָ רִכְמָגָעָ עַטְעָלָעָ, זַיְאָ וּוֹיָאָ זַיְןָ הַעָרָ הָטָטָאָ אַיִּהָהָ בְּעַפְוּלָןָ, הָטָטָעָ עָרָ וְזָהָ גַּנְאָמָעָןָ צָוּ דָּעָרָ אַרְבְּיִיטָ. אַונְדָּ זַיְןָ הָאָקָ מִתְּזִיןָ בָּאָלְבָוָגָןָ, הָטָטָעָ עָרָ דָּעַם גַּרְעָסְטָןָ בּוּסָ

אומן גִּילִינְט, אונד איז פָּערלְזִיף פָּאוֹן אַיז פָּערטְלִיל שְׂטוֹנְגְּרָע
הָאָט עֶרֶב נִיהָאָט אַיז גְּרוּיְסִין שְׁטוֹוִים מִיטְהָאֵלִין וּוְאַסְפָּר
הָאָט עֲבִין גְּלִיךְ אַז גַּעַצְינְדָּעַן.

עֶרֶב וּוְיַיְלָה וּוְיַיְלָה לִידְעָרִיג הָאָט דָּעַם פָּרְשְׁטִין קְלָאָפָּה
גִּיגְעָבִין, דָּאַס עַם הָאָט גַּעַהְלְעָכְט אַיז גַּאנְצִין וּוְאַלְדָּה,
הָאָט זִיךְ דָּעֶר סְמָאָק אַוִּיפָּה נִיחָאָכְט אָוֹן הָאָט זִיךְ קָאָפָּה
פָּאוֹן זִיכְנָע נְוָרָע (הַיְלָע) אַרְזִים גַּישְׁטָעָקְט, וּוְיַיְלָה לִידְעָרִיג
הָאָט דָּעֶר זַעַהַן דָּעַם שְׁרָעָקְלִיבָּעַן קָאָפָּה מִיטְהָאֵלִיא
פִּיעַרְדִּינְע אַוִּיגְּנִין, עֶרֶב הָאָט זִיךְ אָבָּעָר גַּאֲרָבָּה נִישְׁטָעָקְאָזָן,
אָוֹן אַיז זִיךְ וּוְיַטְעָר גַּישְׁטָאָנִין בִּיאָ זִיךְ אַרְבָּיִיט, דָּעַן עֶרֶב
הָאָט זִיךְ גַּינְטָרָאָכְט דָּאַס עַם וּוְיַרְדָּ צִיְּיט זִיךְ דִּיאָ אַרְבָּיִיט
אַפְּוּעָק צֹא לִיְגִּין, וּוּעַן עֶרֶב וּוּעַט גַּעַהְגָּנְטָעָר צֹא אַיְהָם
צֹא קָאָמְעָן.

לִידְעָרִיג הָאָט גַּיוֹאָרָט דָּאַס עֶרֶב זַאל צֹא אַיְהָם צֹא
קָאָמְעָן, עֶרֶב הָאָט זִיךְ גַּאֲרָבָּה נִישְׁטָעָקְאָזָן פָּרְנוּאָרָטְיִין דָּעֶר
סְמָאָק אַיז אַלְיַין גַּיְעָסִין אַוִּיפָּה זִיךְ אָרָט, לִידְעָרִיג הָאָט
גַּאֲרָבָּה נִישְׁטָעָקְאָזָן פָּאָר שְׁטִין, וּוְאַס דָּאַס קַאְן זִיךְ, וּוְאַס
דָּעֶר סְמָאָק גַּיְיט פָּאוֹן זִיךְ נְוָרָע גַּישְׁטָאָרְזִים, צֹא לְאָפִיר
וּוְאַס עֶרֶב אַיז זַאת אָדָעָר דָּאַס עֶרֶב הָאָט גַּעַוְיִסְטָט מִיטְהָאֵלִיא
עֶרֶב הָאָט צֹו טָהָהָן, גַּעַנְגָּע דָּעֶר סְמָאָק אַיז זִיךְ גַּיְעָסִין, אַיז
זִיךְ נְוָרָע אָוֹן הָאָט אַרְזִים גַּיְקִיקְט, אַיז דִּיאָ גַּאנְצָע צִיְּיט
וּוְיַיְלָה עֶרֶב הָאָט דָּאַס הָאֵלִין צֹו הָאָקְט, אָוֹן הָאָט זִיךְ אַשְׁטוֹוִים
גַּימְאָכְט, אָוֹן הָאָט דָּאַס אַז גַּעַצְינְדָּעַן, נִאֲרָבָּה עֶרֶב הָאָט
דָּעֶר זַעַהַן דָּאַס פִּיעָר, הָאָט דָּעֶר סְמָאָק אַגְּנִיפָּאַגְּנִעָן צֹא
רִיצְעָן אָוֹן צֹו שְׁפְּרִיצְעָן מִיטְהָאֵלִיא, זַוְּיָא שְׁרָעָקְלִיךְ, אָוֹן
זַוְּיָא שְׁטָאָרָק, דָּאַס אַיז אַגְּדָעָרָר אַוִּיפָּה לִידְעָרִינְס שְׁטָעָלָעַ.

מעבטע און דיא ענצע פאן דער וועלט אנטלויפין.

נאָר לִידעריג האָט זיך מיט דעם נישט צז פרינען געלאות. ער האָט דעם סְמַאַק נאָה מַעֲהָר גַּנוּוֹאַלְט ציאַ רַיְצָיוֹן. האָט ער גַּלְיָיך גַּנְיָאַטְעָן (ער האָט זיך נאָר נישט גַּעַשְׁעַהַמֶּט) אַיִּין פִּיעַרְדִּינָע קְוֵיל, אָגָן האָט זיאַ גַּעַנוֹאַרְפִּין צֹאָ דעם סְמַאַק

וּוְיאָ אַיִּין דְּרַיִּסְטָעָר רַוְחָפָ, וּוְיאָ מִיט דְּיָא קְוֵיל וּוְאָהָר, האָט דעם סְמַאַק דַּעַר בִּיזְעָרָט אַיִּין ער גַּלְיָיך אַרְזִים גַּיְקָרָבִין, ער האָט זַיְגָע שְׁרֻעְקְלִיבָע טְרִיט גַּיְשְׁטָעָלְט, אָגָן מִיט דְּיָא פְּלִינְגָעָל גַּעַפְאָכְט גַּרְאָדָע צֹאָ לִידְעָרְגָעָן, דַּעַר יַוְנְגָעָר מְאָן האָט לִידְעָר נָאָר אַיִּין זַיְבָּץ גַּטְאָהָן אַיִּין האָט דְּיָא אַזְיָגָן צֹוֹ נָאָט אַוְיָף גַּיהֲיוֹבָין, אָגָן אַיִּין דעם סְמַאַק נָאָה אַקְעָגָן גַּינְגָאנְגָן.

דאָן האָט זיך אַגְּנִיפְאַגְּגָעָן אַיִּין שְׁרֻעְקְלִיבָע מַאְרָד, אַיִּין צַאַנְקָעָרְיָא, צַוְוִישָׁעָן דעם סְמַאַק אָונְד לִידְעָרְגָעָן. דָּאָה האָט לִידְעָרְגָעָן אַיְבָעָר הַוִּיפְטָ, אָגָן האָט דעם סְמַאַק אַיְינְגָעָה מַאְהָל מִיט דעם (בַּאַלְמָגָן) שְׁוּעָרָד רַאֲנִירָט, וּוְיאָ זַיְוִיט דָּאָס דַּעַר סְמַאַק האָט זיך אַוְיָם גַּעַדְדִּיט צֹאָ זַיְגָע הַיְּלָע אָוָם צֹאָ אַנְטְּלוֹיפִין, אָונְד האָט פַּעַרְלָאַסְט דַּעַם שְׁלָאָכְט פְּלָאָעָז אַיְבָעָר לְאַסְעָנָט זַעֲהָר אַיִּין שְׁרֻעְקְלִיבָעָן (טִיְּהָ) מִיט בְּלוּטָ, דַּעַר בִּיאָה האָט ער זַעֲהָר שְׁרֻעְקְלִיךְ גַּעַרְיָצָעָט, אָונְד גַּעַוְיָעָט דָּאָס אַלְעָ טַהְרָעָ פָּאָן צַוְוִיאָה מַיְלִין פָּאָן וּוּיְתִין חָבִין זַיְעָרָע בַּעַהַעַלְטָנִיסָע פַּעַרְלָאַסְט אָונְד זַעֲגָנוֹ אַנְטָלָאָפִין, נָאָר אַיִּין שְׁפִיחָל פּוֹגִיל אַיִּין גַּעַבְלִיבָעָן אִמְעָר דְּיָא גַּאנְצָע צִיְּיט פָּאָן דַּעַר שְׁלָאָכְט, אַוְיָף אַיִּין

צְוֹוִיָּגַעַלְעַ וַיֵּצֵא . אִיבֶּעֶר דָּעַם קָאָפָה פָּאוֹן לִידְעָרִיגַעַז , אַנְדָּחַת אִיחָם אִימְכָּר מַוְהַט צַו גִּינְגַּבְּזַן , מִיטַּזְיָנַע לִידָּעַר .

וַיָּאָרֶת סְמָאָק אַיְזַן זַיְנַע הַיְלָע אַרְיַין , הַאֲטַלְעַיְלָרִינְגַּגְעַן אַיְזַן שְׁטַקְקַע בְּרַעַנְעַנְדִּיגַע הַאלְעַז , אַונְ אַיְזַן אַרְיַין אַיְזַן דִּיא הַיְלָע , אַונְדָּ אַיְזַן פְּעַרְלוֹוָה פָּאוֹן אַיְנַע קְלִינַע צַיְתַּ אַיְזַן עַר אַרְזָים גִּינְגַּבְּזַן פָּאוֹן דִּיא הַיְלָל טִיטַע דָּעַם קָאָפָה פָּאוֹן סְמָאָק אַיְזַן דִּיא הַעַנְדַּר . וַיָּאָרֶת דָּוָר הַטְּלָךְ הַאֲטַלְעַרְאַגְּזַן דָּעַם קָאָפָה פָּוֹן גַּלְיַת הַפְּלִשְׁתִּים ..

דָּאוֹן וַיָּאָרֶת שְׁפִיל פּוֹינְגַּל הַאֲטַלְעַנְהַן וַיָּאָרֶת לִידְעָרִינְגַּגְעַן , הַאֲטַלְעַרְאַגְּזַן הַוִּיפְטַמְטַ , הַאֲטַלְעַר אַגְּנִיפְאַגְּנַען צַו זַיְנַען .

פִּיר דָּעַם גַּוְטָעַן לִידְעָרִינְגַּגְעַן אַיְנַע לוֹיְבַע ,
פִּיר דָּעַם יוֹגְגַען מַאוֹן וּוְאָס אַיְזַן וַיָּאָרֶת אַיְנַע טַוְיְבַע ,
דָּעַר וּוְאָס הַאֲטַלְעַזְזַע צַו גַּאְתַּ בְּעַהְעַבְטַזְזַע ,
אַונְגַּ הַאֲטַלְעַכְבִּינְט אַוִּיתַזְזַע זַיְגַע קְרַעְפַּטְזַע .

דָּעַר זָאַל זִיה זַיְן אַנְצָוֹן אֹזִים טַוְהַעַן ,
אַונְדָּלָאָוָן אַיְזַן דָּעַם בְּלֹוֹט פָּאוֹן סְמָאָק רַוְהַעַן .

וַיְוִידָּר אִיחָם נִיכְטַע קָעְגַּזְזַיְזַיְזַי גִּינְעַהָר רַאְנְגַעַע ,
זַיְאָרְאַגְּגַע זַיְאָרְאַגְּגַע וַיְוִידָּר אַוִּיפְטַדְזַע דִּיא וּוְעַלְטַע עַגְיִיסְטִירַעַע .

דָּעַר גַּוְטָעַר לִידְעָרִינְגַּגְעַן הַאֲטַלְעַנְהַן גִּישַׁעַנְטַדְזַע רַאְהַט
פָּאוֹן שְׁפִיל פּוֹינְגַּל , עַר הַאֲטַלְעַזְזַע זִיה גַּלְיַה זַיְן אַנְצָוֹן אֹזִים גַּוְטָעַן
וּוְאָס אַיְזַן בְּעַשְׁטַאַגְזַן נַאֲרַפְזַע אַיְזַן פְּעַלְעַ אַונְגַּלְיַה צַו
גִּינְגַּבְּזַן זַיְאָרְאַגְּגַע וַיְאָרְאַגְּגַע וּוְאַהֲרַ אַיְזַן טַיְיַה פָּאוֹן בְּלֹוֹט , אַיְזַן דִּיא

עלבע מינוט איז איזן בלעטיל פאן איזן בויס אַרונטער
ניפאלין, אונס עס האט זיך איהם אויף דיא פלייעס וואס
ווארהר צעהר פאר שויזט און ניקלעפט, יס איז גאר קיין
וואונגעער נישט וואס ער ווארהר פאר שויזט, דען ער
האט ניגאט מיט וועטונג צי שטראיטין.

ליידעריג האט זיך גלייך, אונטער געטיקט איז דעם
בלוט פאן דעם סמאק, זויא גלייך איז זיין קער גינזאיין
מיט שיפען, זויא וויא איז פאנצער, נאר אויף דיא
שפטעלע וויא ער ווארהר דאס בלנטיל, איז געליבען זויא
וויא פריהער.

דעם זעלביין טאג בייא נאכט וויא דיא קוילין האבן
זיך צוין אויס ניברענט, האט ער דיא קוילין איז איזן זאק
ארין גיליגנט, אונס האט דעם זאק גענאטען אויף זינע
(שלטערין) פלייצים, איז דעם באלאטונג האט ער איז
געטההן, דעם קאפט פאן סמאק האט ער גיניטען איז
ער האנד ארין אונס האט אוניפאנגען צו גיין צוא דיא
(קאניגע) שטידעריא פאן זיין הערד מ'מער, וואס אויף
צד מארגינס איז ער פריה איז ער אהן גינאטען.

לייבע ליעזר, איך בין נישט אונ שטאנדר מיט מײגע
פעדער ארייס צו שרייבין, דאס פאר וואונגעונג פאן
הערין מיטערם ארבײַטערם, אונד פאן הערין מיטער
ועלבסט, דען זיין האבן שוין נישט מעהר גירעכינט
ליידערגען צו זעהן.

ליידער נישט יעכער האט איהם גערין גענרכט, נאר
ווארין גינית איהם פֿרִינְדָּלִיך צו גְּרִיסְעָן, אַיְבָּרְהָוִיפֶּט

האנגען דער ווערגנפֿיךער, וואלט אין זיין גאנץ לַעֲבִין נישט
גיוואלט דאס לִידְעָרִיג זאל בעטערקזנו זיין פֿאַלְשָׁהִיט, דען
אלעל האבן פֿאַרְכְּט גִּיהָט פֿידְר אַיהם.

דאָהֶת דַּעַר הַעַד אֹונְדַּדְרַעַר וּוּרְגַּנְפֿיךְדַּעַר נִיקְלָעַט,
וּוֵיא אָזְוִיא אַיהם אֹוִיפֿ עַם נִיּוּס פָּאוֹן דַּעַר וּוּעַלְט אָום צַ
ברְּעַגְּנִין. אֹונְדַּהְבִּין אַגְּנִיפֿאַגְּנִין צַז קְלָעַרְין וּוֵיא אָזְוִיא
אַיהם אַין אַיִן פֿרִיש אָוְמְגַלְּיק אַרְיִין צַז פֿירְעָן.

ליַדְעָרִיג הַאט גָּאנֵץ נוֹט בְּעַמְּעַרְקָט זַיִינְגָּן,
הַאט עַר זַיִא אַיבָּעַר גִּילְאָוֹט מִיט זַיִעַר מִינְיָנָן אֹונְדַּהְט
עַבְּיָן דַּעַם זַעֲלָבִּין טָאגּ, דַּעַם הַעַר מִימָּעַר דִּיא שְׂטָעַלְעַ
אַפְּגִּיזְאָנְט, אֹונְדַּהְט אַיהם גִּזְאָנְט דָּאס נַר הַאט זַיִה
בְּעַרְעַבְּנִינְט אֹונְדַּהְט וּוּינְטִשְׁטַז זַיִה צַז נַעֲמִין זַיִן שְׂזָעַרְד וּוּאָס
עַר הַאט זַיִא גַּעֲרוֹפִּין בְּאַלְמוֹנָן, וּוּאָס עַר הַאט שְׁוֹן אַצְּיִיט
פֿיר אַיְהָר אַפְּגִּיאָרְבִּיטָעַט, אֹונְדַּהְט אַנוּעַק צַז לְאָסִין זַיִה אַין
דַּעַר וּוּעַלְט אָום זַיִן גְּלִיק צַז זַוְּבִּין, זַיִא וּוֵיא דִיא חַעַלְדִּין
טָאָהָן וּוּאָס קוּיפִּין דָּא אַיְמָעַר גִּיּוּעָהָר.

דַּר הַעַר מִימָּעַר אַיִן גַּעֲרִין בְּעַשְׁטָאָנָעָן אֹוִיפֿ דַּעַם וּוּאָס
עַר גִּיְשַׁט זַיִן פֿאַבְּרִיךְ פֿעַרְלָאָסִין, נַאֲרָעַר הַאט גִּירַעַבְּנִינְט
דָּאס נַר וּוּירַד וּוּעַנְגִּין הַאָבִין נַאֲר אַיִין שְׂזָעַרְד, דַּעַן זַיִא
אַיִין הַנְּלָד וּוֵיא לִידְעָרִיג גַּעֲרַבְּזִיבְּט צַז הַאָבִין אַיִין פֿאַנְצִיר.
נַאֲר יַדְעָרִיג הַאט אֹוִיפֿ גִּיקְלָעַרט דָּאס עַר הַאט זַיִה נִיבְּאָדִין
אַיִן בְּלוּטַז פָּאוֹן דַּעַם סְמָאָק, הַאט עַר גַּקְרִינְגַּעַן שִׁיפִּין אֹוִיפֿ
דַּעַם לִיבְּ זַיִא זַיִא אַיִין פֿאַנְצָעָר. נַאֲר אֹוִיפֿ אַיִן שְׂטָעַלְעַ
זַיִא אַיִן בְּלָעַטְיל אַיִן אַיהם זַעֲזָבְּ זַפְּאָלָן. אַיִן גַּעֲבַלְיְבָעַן
אַהֲנָע שִׁיפִּעַן.

דער הער מימער אונד האגען מעכטין גערין וויסטען
וויא דיא שטעלע אין וויא דאס בלעטיל האט זיך איהם אין
גיקלעפטן נאר זיין האבן פארכט געהאט איהם צו פָּרְעָנִי
דע ער קאן זיך נאך בעמערקון זעיר פאלשקייט, אלזוא
האבין זיין זיך מיט לידערגען געזעניגט מיט זעהר אין
פָּרְעַלִיכָּע מינען, אבער און הערץ האבן זיין געמעיגנט
אנדרערש ...

זיא וויא לידעריג האט זיך גיעגענט מיט זיין
קאטראדיין אונד מיט זיין הער, זיא האט ער זיך אום גיעעהן
אונד האט גיעיקט (פָּעַטְעֶרְסִין) דעם לערין יונגען, מיט
איהם זיך צו גיעגענטן, לידער האט ער איהם נישט געפיגען.
נאָר אַשְׁטֵיך וְעַסְפָּאָן דָּעַר שְׂמִידָעְרִיאָה האט ער
גיטראבין פָּעַטְעֶרְבִּין זְיַיְן אַזְטַעַר אַיִן בּוֹים וּוְאָס ער האט
עבן אוית איהם גְּנוּאָרֶט, אונד זיא וויא פָּעַטְעֶרְסִים האט
איהם ער זעהן, זיא אין ער צו איהם צו גְּלָאָבִין, מיט
אנעשרה אונד אַגְּיוֹן.

ברודער זאנט ער וויא ער מעכט זיין גלייבין גיעועין.
אלע אַרְבִּיְּטַעַר אַיִן דִּיא וּוְאַגְּשַׁטָּאָרֶט זְעַנְיָן טִיר דִּיא
גְּרִיעַסְטָע אַומְפְּרִיְּנְדָע, דָּאוּרָם וּוְיִל אֵיך דִּיך לִיחָבָה האבע.
אלזוא האבע איך פּוֹרְכַּט צו רִיק צו גְּעַהָן וּוְעַן דּוֹא וּוְאַלְכָט
מִיך מיט דִּיר מיט גְּעַהָמִין אַבְּוֹאָהָל אֵיך בֵּין שְׁנוֹאָה, בִּיסְמָא
דאָפִיר זעהר שְׂטָאָרָק וּוּעַסְטָה דּוֹא מִיך קָעַנְיָן וּוְעַרְיָן, אונד
איך זועל דִּיך דָאָפִיר בְּעַדְגִּינְעָן.

קָאָם מִט הָאָט לִידְעָרִיג אֵיכָם גְּעַאֲנְטוֹוָאָרְטָעַט.
אַיִן לִידְעָרִיג צו זְאַטְעָן מִט דֻּעַם קָלְיָגָעָם פָּעַטְעֶרְסִין

אנגניפאננין צו געהן, זעהר צו פרידען אונד מיט פיהל
פרידען זיא האבן זעלבסט נישט געוויסט זוייא אהין זיא
גיעען, זוייא זענן זיא גינאננין צו זיא זואכין, זיא האבן
נאר גילעבט פאן פערשידגען קרייטער (געוויקסטען) וואס
עם געפינט זיך אין וואלד, זיא האבן געטרינקען וואסער,
אונד זענן געפיה נישזאכין אונטער בימער, אדרער אונטער
גריזסן שטיגנער האפינט צו דעם (עונגגען) ליבען גאט נ אס
זער שיקואהיל, האבן זיא אין זיינע מאכט איבער גינעבן.

דען פופצעטן טאג פאהר אבענד האבן זיא זיך
טיה אברין גילאות אין אין שטיגעס גיראכטעס וואלד.
אוויא זוייא זענן נאר אין וואלד אברין גיקא ען, האבן
זיא דער הערט אלארעט פאן הינה אונד אין שטיטט (קול
פאן אכט טראמייטין), האבן זיא זיך גענובען צו גיין אוות
דיא זיט פאן וואגען דיא שטיטט איז גינאנגען. לידעריגען
האט דיא שטיטט פאו דיא טראמייטין אונגעער גיהוביין,
עם האט זיך איהם גידאכט דאס פאן רופט איהם צו אין
שטיגייט (מלחמה).

זוייא גענד זענן זיא ארזים ניקאפען אוות אשטטיק
אויס גיהאקס וואלד, זאה לידעריג האט גלייך בעמערכט
זוייא אויז שרגהלהער ווילדער שיזוין (חויר) אין גישטאנן
אין זונדנט אויף צוועיא לאפעם אונ האט געריציט אויף
איי זונדנט זואס האבן אוות איהם געבלען. אין דיא
צטלבע מיניט אויז אין ניקאפען צו רײיטין אין העלד (רייערט)
אויף אויז טהיער פערד, אונד טיט זעהר שגעעס גייזהער
אין גיניגרט. דער העלד האט אלע זענער איבער געיאנט,
אונד מיט צוועיא מאהיל אויס שיסען האטער זיך גייזאפרין

אוֹיֶה דָּעַם דָּוֵיק, אָונְדַּה אַתְּ דִּרְיִיסְטַּ אֲזַעַץ גַּעֲנָעָבִין טִימַט זַיִן
גַּיְוָעָהָר, אַבָּעַר דָּעַר וַיְיַדְעַר שְׂוֹיוֹן, דָּוֵק דָּעַם שְׁמַעַרְץ
וּוֹאָסְ עַר הַאַת נִיחָאַט, הַאַת עַר זַיִהְ גַּלְיַיְהָ גַּיְוָאָרְפִּין אָוִיפַּ
אַיִּזְ הַנְּגַד אָגַן הַאַת אַיִּהָם צַו רִיכְעַן, גַּאֲהָה דָּעַם הַאַת עַר זַיִהְ
אָוִים גַּיְרָהִיט פָּאָן דִּיאָהִינְדַּ אָגַן הַאַת זַיִהְ גַּיְוָאָרְפִּין אָוִיפַּ
זַיִן פִּינְדַּ אָונְדַּ אַיִּזְ בָּאָלְדַּ אַרְגְּנָטְעַר אָגַנְטְּעַר דָּעַם פָּעַרְדַּ,
אָונְדַּה אַת דָּאָס פָּעַרְדַּ גַּיְרָאָנְרַט, זַיִהְ וַיְיַיְתַּ דָּאָס דִּיְעַס
אָגַן הַאַת דָּאָס פָּעַרְדַּ גַּיְרָאָנְרַט, זַיִהְ וַיְיַיְתַּ דָּאָס דִּיְעַס
פָּעַרְדַּ אַיִּז גַּלְיַיְהָ אַגְּנָרְדַּ גַּיְפָאָלִין, אָונְדַּה דָּעַר בִּיְטַעַר אַיִּז
גַּעֲבָלִיבָעַן אָגַנְטְּעַר דָּעַם פָּעַרְדַּ. זַיִהְ בָּאָלְדַּהְאַת זַיִהְ דָּעַר
שְׂוֹיוֹן גַּעֲוָאָלְטַ גַּעֲמַיְן צַו דָּעַם וּוֹאָסְ עַר הַאַת אַיִּהָם גַּיְרָאָנְרַט,
בָּאָר אָוִיָּהְ וַיְיַאְמַיט אַיִּז וַיְיַגְּנַט אַיִּז אַיִּז סַעְקִינְגְּדַע הַאַת זַיִהְ
לִידְעָרִיגְ גַּעֲוָאָרְפִּין צַוְוִישָׁעַן דָּעַם הַעַלְדַּ אָונְדַּה דָּעַם שְׂוֹיוֹן.
אָונְדַּה סִמְטַ אַיִּז זַעַץ דָּעַם שְׂוֹיוֹן סִמְטַ זַיִן בָּאָלְכָוָגְ, הַאַת
עַר דָּעַם שְׂוֹיוֹן אָוִיָּהְ צַוְוִיְיַעַן צַוְוִיְיַעַן.

נַאֲכָהָר הַאַת זַיִהְ לִידְעָרִיגְ גַּעֲקָעָרְטַ צַוְוִיְ דָּעַם הַעַלְדַּ
וּוֹאָסְ עַר הַאַת אַיִּהָם זַיִן לַעֲבִין גַּעֲרָעָטְעַט, אָונְדַּה אַת אַיִִּהָם
פָּאָן אַגְּנָטְעַר דָּעַם פָּעַרְדַּ אַפְּעַר גַּיְשְׁלָעָפְטַ, אַיְבָּעַר דִּיאָ צִיְּטַ
הַאַת (פָּעָטָרָס) דָּעַם וַיְיַקְּדַעַן שְׂוֹיוֹן דָּעַם קָאָפַט אַרְגְּנָטְעַר
גַּעֲנָאָטְעַן אָונְדַּה אַת אַיִִּהָם לִידְעָרִיגְעַן דָּעַר לְאָנְגַט, וּוֹאָסְ
לִידְעָרִיגְ הַאַת אַיִִּהָם גַּיְלִיְיַגְטַ פָּאָר דִּיאָ פִּים פָּאָן דָּעַם
הַעַלְרִישָׁעַן רִיְטַעַר, זַיִהְ וַיְיַאְסַס מַעֲכָטַע אַיִִּהָם פָּאָן
גַּעֲרָעָט גַּיְקָאָמָעַן.

אַיִּז דִּיאָ זַעֲלָבָעַ מִינּוֹת וַעֲנֵיִן דִּיאָ רַעַשְׁתַּ רִיְטַעַר פָּאָן
גַּעֲיַהָגְ אָן גַּיְקָאָמָעַן, אָגַן צַעֲדַעְרַ אַיִּז פָּאָן זַיִן פָּעַרְדַּ
אַרְגְּנָטְעַר גַּעֲשְׁפְּרִינְגַעַן, אָגַן חָאָבִין גַּלְיַיְהָ זַיִהְ גַּעֲפְּרָעָגַט
בְּיַיִּא דָּעַם הַעַרְלִיכְעַן רִיְטַעַר צַוְעַר אַיִִּהָם גַּיְכָט גַּאֲטַבְּחַת בְּעַחַית

ראנירט, אַבְעָר דָּעֵר הַעֲלֵד אֹוִיפֶּר דָּעֵם אָרֶט וּוְאָסֶּעֶר הַאֲט
גְּנִיבְרוֹזִיכְט זַיִא צַו בְּעַאנְטוֹוָאַרְטִין, הַאֲט עָר זַיִא פָּאָר
גְּנִישְׁטָעֵלֶט דִּיזְעוֹ מַאוֹ וּוְאָס הַאֲט אַיִּהְם גְּנִירָעֵטְעַט פָּאָן מַזְוִיט,
דָּאָס מַיִּינְטְּשָׁעַן לִיכְעַרְגְּגָעַן, אַונְד וְאַגְּטָעַ לְאַסְעַן אַלְעַ וּוְאָס
זַעַנְעַן צַו פְּרִידְעַן פָּאָן דָּעֵם וּוְאָס אַיִּהְם לְעַהְבָּ אַונְד בִּין גִּזְוָנְד,
דְּאַנְקָעַן דָּעֵם יְוִינְגְּעַן מַאוֹ וּוְאָס אַיִּהְם הַאֲבָאָקְמִין לְעַבְּיָן
צַו פָּאָר דְּאַנְקְוֹן.

זַיִא פָּאָרֶט הַאֲבִין אַלְעַ רַיְיטָעֵר אָרוֹם נִינְאָטְעַן דָּעֵם
יְוִינְגְּעַן מַאוֹ (לִיכְעַרְגְּגָעַן) אַונְד הַאֲבִין אַיִּהְם בְּעַזְאָרְפִּין מִיט
פִּיהְלָן דְּאַנְקָוָנָן אַונְד מִיט פִּיהְלָן לְזִיבָּוָן, אַבְעָר לִיכְעַרְגָּ
הַאֲט דָּאָס אַלְעַם אָוִיס גְּנִיחָעָרֶט אַונְד הַאֲט גִּנְשְׁוִיגְגָּעַן. עָר
וּוְאָחָר זַעְהָר פָּאָרוֹו אַונְדָּעָרֶט אֹוִיפֶּר דָּעֵם וּוְאָס אַלְעַ דְּאַנְקְוֹן
אַונְד לְזִיבָּוָן אַיִּהְם זַיִא, פָּאָר דָּעֵם וּוְאָס עָר וּוְאָחָר בִּיאָ
אַיִּהְם גַּאנְץ אַיְינְבָּאָה אַונְד גַּאנְץ נַאֲטִירְלִיךְ.

זַיִא זַיִא הַאֲבִין אַיִּהְם זַיִא גַּירְאָנְקָט אַונְד גִּלוּבְט
אָהָנָע אֹוִיפֶּרֶר, הַאֲט זַה לִיכְעַרְגָּן גִּטְרָאָכֶט דָּאָס עָר מַזְוָ
זַיִן צְנוּיְשָׁעַן אַונְגְּנִיגְעַן (מְשִׁגְנִיגְעַן), הַאֲט עָר זַה גִּפְרָעָגֶט אַיִּן
וּוְאָס פָּאָר אַיִּן גַּעֲוִינְד עָר פִּינְדָּעָט זַה אַונְד זַעְרָ אַיִּן דָּעֵר
וּוְאָס עָר הַאֲט אַיִּהְם זַיִן לְעַבְּיָן גְּעַרְעַטְעַט.

הַאֲט מַאוֹ אַיִּחְס בְּעַאנְטוֹוָאַרְטָעַט דָּאָס צִיד פִּינְדָּעָט
זַה אַיִּן דָּעֵם וּוְאָלֶד וּוְאָס עָר הַיִּסְטָן דָּעֵר בְּרוֹזָן, אַונְד דָּעֵם
וּוְאָס עָר הַאֲט זַיִן לְעַבְּיָן גְּנִירָעַטְעַט, אַיִּן דָּעֵר כְּקָנְגִי
דְּאַנְקָבָעָרֶט אַלְיָן.

לִיכְעַרְגָּן הַאֲט עַבְּיָן אַיִּין מַאְהָל שְׂזִין גְּנִיחָעָרֶט פָּאָן דָּעֵם
פְּעַרְשְׁטָאָנְד, אַונְד פָּאָן דָּעֵם הַעֲלָדִישְׁקִיִּים (דָּאָס עָר אַיִּן

איז איז מלחה פאן דעם קעניג, ער האט אויך געווייסט
 דאמ זיין נאמען בעיינט אויף טעמאטאנישע שפראָה
 גלי נצנַּדְעַ שׂוֹעֲרָדִין. אלזַּיא אַיז לִידְרָיג צו גענאָנָן צו
 דעם קעניג זעהָר אַרטִיג, אונ איז געפֿאלִין אויף דיַּיאַ קְנִיאַ,
 אונד האט צו איהם גירעט זעהָר שעהָן אונד פָּאַרְשְׁטָעָנְרְלִיךְ
 זוֹיא וַיָּאַפֵּס נִיחָר צו אַיז קעניג. דאמ דער קיבינְג
 דאנָאָבָּאָרְדַּה האט פָּאַרְשְׁטָאָגְןַּן דאמ ער האט נִיחָאָט צו
 טאהָן מיט אַיז יְוִינְגֶּןַּן פָּאַן. פָּאַן גְּרוֹזֶעֶת הַעֲרָקְוּנְפַּט
 (שטאנְד) דעַן זַיִן אַנְצִיג האט אויף זוֹיא אַיְגָעָם נִיכְטָ אָוִים
 גַּעֲוִוִּיעַן. אלזַּיא האט דער קעניג לִידְרָיגַּעַן אויף נִיהְוִבְּן
 פָּאַן דער עַר אונד האט איהם גִּפְרָאָגְטַּן וּוּרְעַר אַיז אונד
 פָּאַן וַוְאנְעַן ער קאמְטַה? האט לִידְרָיג גִּיאָנְטָוֹאָרְטָעַט,
 גַּעַנְעַהְרִיגַּעַר הַעַר קעניג, לִידְרָיג, אַיך קָאַן נָוֶר אַיז
 אַנְטָוֹאָרְטַּן גַּעַבְּן אויף דיַּיא צְוִוְיְטַע פְּרָאָגְעַ אַיך קאמְטַ
 פָּאַן דעם וּוְאַלְדַּן וּוְאַסְמָאוֹ רַופְטַּע סָאַן-מְעָרָסִיא, וּוְאַסְמָ
 עַס פִּינְגְּעַט זַיִךְ גַּעַבְּן דעם וּוְאַלְדַּן. פָּאַן דעם פִּירְסַט
 יְדַע-בָּאָק, אַיך וּוְאַחֲרָ אַומְגִּיפְעָהָר זַעַקְסָם וּוְאַכְּיָן אַיז דיַּיא
 שְׂמִידְרִירִיא פָּאַהְעָרְטִימְעַר, האבע אַיך מִיר דִּיעַ שְׂוּנְרַד
 זְעַרְבָּסְטַּן נִמְאָבָט, אַונְ וּוְאַס אַונְ בְּעַטְרַעְפְּטַמְּה וּוּרְעַר אַיך
 בֵּין, וּוְיִים אַיך זְעַלְבָּסְטַּן נִשְׁטַּט, אַיך וּוְיִסְמָרָ, דאמ אַיז
 גַּוְטְּעַר אַבְנִיאָנְדָעַטְזָר, האט טַיְקָה גַּעַפְּוִינְעַן, אַיז וּוְאַלְדַּן
 צְוִוְיְשַׁע גַּעַוְיְקָסַע, וּוְאַס דער גַּוְטְּעַר פְּרָאָמְעַר אַבְנִיאָנְדָעַטְזָר
 האט מִיךְ עַרְצִינְיַן, אַונְ האט מִיךְ גַּלְעָרִינְטַע עַרְשִׁיְעַן
 קענטנִיסַע, נָאָר גַּאֲךְ דָּעַם טַוִּיט פָּאַן דעם אַבְנִיאָנְרָעַטִּיַּן,
 גַּלְאַיַּת, נָאָר גַּאֲךְ דָּעַם טַוִּיט אַיז אַבְנִיאָנְרָעַטִּיַּן,
 האט מִיר אַיז שְׁפִילְ פּוֹגִיל גַּעַזְגַּט דָּעַם דער עַרְשְׁמַעְרַד
 פְּעַרְפְּלִיכַט פָּאַן אַיז מַעֲנְטַשְׁ דִּיא אַוְיַגְן פָּאַן אַיז מַיְצָר

צ'ו צ'וא מאכין , נאר וויל איך קאנ נישט מײַן מוטער .
האָב אַיך אוֹיְף מִיר גַעֲנָאַטָעַן . דָאָס אַיך זָאַל מַיִין מַזְטָעַר
אוֹיְף זָוֶבֶן , האָפָעַנְטַס צ'ו דָעַם לִיבָעַן גַאַט . דָאָס עָר ווּירֶד
מִיר הַעַלְפִין , אָוָן דָעַר לִיבָעַר גַאַט הָאָט מִיר גַיְהָאַלְפִין ,
מִיט דָעַם וּוּאָס עָר הָאָט מַיִינָע פִים גַעֲפִירַט . אַיִן דִיזָעַן
וּוְאַלְדֵר אַרְיִין , ווּיאָ אַיך הָאָב גַיְקָעַנְטַס רַעַטְיוֹן דָאָס לַעֲבִין
פָאָן זֹוְאָ אַיִין גַרְוִיסִין גַעֲרִימַטְשָׁעַן קָעַגְגִין .

דוֹא הָאָסְטַט דָעַכְטַט מַיִין . קִידְרַן , הָאָט דָעַר קָעַנְגִין
ראָגַעַבְעַרְטַט אַיְהָם גַעֲנַטְוּוֹאַרְטָעַט . דָעַן פִילִיכְטַט וּוּרְדָע
אַיך נָאָה קָעַנְגִין זָאַגְנִין דָיר וּוּאָס דָוָא וּוּיְסַט נִישְׁטַט . דָעַר
קָעַגְגִין הָאָט זָיְה אָוִים גַיְרְגִּיט צ'ו דָעַם גַרְוִיסִין גַיְסְטָלְלִיכְעַן
(גְּלַעַד) דָעַ נָא יָאָן , וּוּאָס עָר וּוְאַהֲרַן זָאַיְן-מַיִינְסְטָעַר אַונְגַּד
מַיִינְסְטָעַר , אָוָן זָאַגְט צְוָא אַיְהָם-עַלְגִּינְיאָשָׁא , וּוּאָס הָאָסְטַט
דוֹא גַיְמָאַכְט מִיט דָעַם בְּרִיף , וּוּאָס מַעַן הָאָט עַרְהָאַלְטִין
הַיִיטָע פָאָן דִיאָ גַרְעָפִין , דָעַ דִיאָן (עַרְמָאַגְנָאַרְדָע דָעַ
סָאַלְנוֹוָאַרְד) ? וּוּאָס וּוְיר הַאָבִין זִיאָ פִיר אַיִין גַעֲשָׁטָאַרְבָּעַנְעַ
גַעֲרַבְכִּינְתַט , וּוּאָס אָבָעַר אָוָן דִיא צִיְיט וּוְאַהֲרַן זִיא אַיִן
גַעֲפָעַנְקָעַנִים בִּיאָ דָעַם פִירְסַט דָעַ-בָאָק , דָא אַיִן עָר ,
גַעֲנַעְדִּינְעַר הַעֲרָר , הָאָט עַלְגִּינְיאָש גַעֲנַטְוּוֹאַרְטָעַט .

דָאָס וּוְאַהֲרַן אַיִן בְּרִיף , וּוּאָס אַיִן פַעֲרוֹלוֹת פָאָן
אַכְצִין זָאַהֲרַן , הָאָט דִיא גַרְעָפִין דָעַ-דִיאָן אַיִן גַלְעַגְגִּיתִיט
בַעֲקָאַטָעַן , אַיִן בְּרִיף צ'ו שִׁיקָעַן דָעַם קָעַגְגִין , דִוְרַה אַיִגְעַם
פָאָן דִיא הַעַלְדִין , פָאָן דָעַם פִירְסַט דָעַ בָאָק , וּוּאָס זִיא
הָאָט אַיְהָם אַיְבָעַר גַיְקוֹיפַט , מִיט אַיִן רִינְגַפָאָן אַיְרָע פִינְגָעַר
וּוּאָס דִיא רִינְגַאָן זָוֶבֶן גַיְעוֹעַן זָעַקָס טַזְיִינְדַר פִונְגַד
טַאַרְגַּנוּוֹיְשַׁע , דִיאָעַ מַאַגְעַטָעַם וּוְאַרְיִין גַעֲשָׁלָאַגְיִין . אַיִן דִיא

שְׁתַּיְרָת טָאוֹר אֵין פְּרָאֲגָרְיִיחָה , דָּעַר קָעְנִיג הָאָט גִּינָּאָמְעָן .
דָּעַם בְּרִיפָ צוֹם לְעִזּוֹן . אָונֵן הָאָט אַיִּהָם אֵין גָּאנְצָאָדֶזֶה
גִּילְעָזָן .

דָּם וַיֹּאֶחָר דָּם בְּעִשְׂרֵי בְּנוֹג וַיָּאמֶר עַמְּקָת זֶה גַּעֲטָרָפָן מִיט דִּיא גַּעֲפָנְגִינָּעַ אָזֵךְ אִידָּר מַאן אַין וַואֶל סָאָן-מְעֻרְסִיא .

וַיֹּאֶן וַיֹּאֶן הָאָבִיךְ מֵין פָּעָרָד אֲרָאָפְּ נְעָרִיקְטַּ
הָאָבִיךְ מֵין קִינְדַּר (עַם וּוְאָהָר אַיִן יִנְגַּע) אַיִן אַיִן פָּאָר
וּוְאָקְסִין אַרְטַּ אַנְקִידְעָר גַּעֲלִינְטַּ אַונְדַּ וַיֹּאֶן אַיִךְ הָאָבִיךְ אַיִם
אַיְבָּעָר גַּנְגְּבִּין, אַיִתְּ דִּיאַ אַוְיְבָאָכְטַּ פָּאָן דָּעַם לִיְבָעַן גַּאַט
בֵּין אַיִךְ צַיְּ רִיקְ גַּנְגְּנַעַן, אַיִתְּ דִּיאַ שְׁטָעַלְעַ, וַיֹּאֶן אַיִךְ
הָאָבִיךְ מֵין לִיְבָעַן מַאן אַיְבָעָר גַּלְאָסְטַּ, לִיְיְהָעָר אַיִךְ הָאָבִיךְ
אַיִם אַיְבָעָר רַאְגִּירְטַּ אָן גַּטְרָאָפְּקַן, גַּוְאָס עָר אָן דִּיאַ
צַיְּוִיטַע נַאֲכַט גַּשְׁטָאָרְבִּין פָּאָן גַּעַגְעָה צַיְּטַע אָן בֵּן אַיִךְ
גַּיְוָאִין אַיִן גַּעַפְּאַגְּגַעַן פָּאָן גַּעַם פְּגַסְטַּ דָּעַ בָּאָקַ, אַגְּ
בֵּיזְ הַיִּטְעַ וּוְיִּל אַיִךְ גַּיְשַׁט הַעֲרוֹן, פָּאָן אַסְטַּ קְלִיפַּוּ זַיְדַּ
מִיטַּ מֵין פְּעַרְמְעַגְּן, וּוְאָס דָּעַה פְּרִיסְטַּ פְּעַרְלָאָנְטַּ נָאָר
דָּאָס, אַיִךְ קָאָן דָּאָס אַבְּעָר גַּיְשַׁט טָאָהָן, דָּעַו דָּאָס
פְּעַרְמְעַגְּן אַיִז גַּיְשַׁט מֵין, נָאָר מֵין זָהָהָן, אַיְגְּעַנְטַּוּ
מֵין אַיִנְצִיגְעָס קִינְדַּר, וּוְאָס דָּאָס פְּעַרְמְעַגְּן קָאָן נָאָר אַיִז
קִינְדַּר נָאָה דָּעַם אַנְדָּעִין עַרְבִּין (יִרְוִישָׁה).

אלס דאו ביטע איז דעם קעניג דאנאבערג-ニיכט
דאס ער זאל מיך בעפעריען פאז דעם געפערנקיס, דען
אייך פערלאנג ניכט זאל דאס צעד הער קעניג זאל זיך
בוויכין צו קרייגען מיט זיא איז שראקליבען העלד, וויא

דער פִּירְסֶט דָּעַ-בָּאָק אִזֶּט.

נאר דאס דער הער קעניג זאל בעפערלוי צו זוכין
מיין זאהן, אט ווען ער לאבעט מא ער געוויס שווין האבן
אַכְצָעָהָן יַיְהָר, אָוָם אֵתֶם אָפֶן צו גַּעֲבִין זַיְן עַרְבּוֹגָן נָאָה
זַיְן פָּאָטָעָר אַפְּגָד מַיִן מָאוֹ דָּאָס פַּעֲרַטְמָעָן דְּיָאָן.

מיין זאהן צו עַרְקָעָנִי קָאָן מָאוֹ נָאָר דָּוָרָה דָּעַם
מַעַרְאַלְיָאָן וּוָאָס אִיךְ הָאָב אֵתֶם אַיזָּה זַיְן הַאָלָה אָן נְהָאָנָה
אָונְד מַיִן מַעַרְאַלְיָאָן מִיטָּמִינָה פָּאַמְּלִינָה מְאַנְאָגָרָאָס
גַּעֲבִין דָּעַם.

מִיט אַכְטָוָנָגָם פָּאָלָל עַרְמָאָנָגָרָדִיא.

לִידְעָרִינְג הָאָט זַיְךְ צַו גִּיהֻרֶת וּוֵיא מָאוֹ הָאָט דָּעַם
ברִיף נְלָעָזִין מִיט צַו וְאַמְּעָן גַּעֲלִינְגְּטָע הַעֲנָדָר, אָונְד טְרָעָרִין
זַעֲנִין אֵתֶם פָּאָן דִּיא אָוִינִין גַּעֲרִינָה, דָּעוֹ דָּעַר קָעָנִיג הָאָט
גַּעֲלָעָזִין הָאָט עַר אַזְּנָעָמָן דָּעַר מִיט נִיכְטָגְנָעָט אַיבָּעָד שְׁלָאָגָן,
נָאָר עַר הָאָט גַּעֲוָוָאָרָט בֵּיז מָאוֹ וּוּירָד דָּאָס לְעָזִין גַּעֲרִינָה,
וּוֵיא וּוֵיא מָאוֹ הָאָט נָאָר גַּעֲנְדִּינָה וּוֵיא הָאָט עַר גַּעֲבִין
איַיְן שְׁרָעָקְלִיכָּעָן גַּעֲשָׂרְיָא פָּאָן פְּרִירְדָּע אָונְד הָאָט זַיְךְ אַזְּעָק
גַּימְאָכָט פָּאָר זַיְן הַעֲרִץ דִּיא פָּעָל וּוָאָס עַר הָאָט גַּימְרָאָגָן,
אָונְד הָאָט גִּיצְיָנָט דָּעַם קָעָנִיג דָּעַם מַעַרְאַלְיָאָן מִיט דָּעַם
רִיכְטָגָעָן מְאַנְאָגָרָאָס אָונְד דָּעַן...

דָּעַר קָעָנִיג דָּאָנָאָבָעָרָט הָאָט נְיוֹאָלָט בָּאָלָד זַעֲלָבֶסֶט
בַּעֲצְטָרָאָפִין דָּעַם פִּירְסֶט דָּעַ-בָּאָק פָּאָר פָּאָר דָּעַם וּוָאָס עַר
הָאָט עַרְמָאָרָדָעָט דָּעַם גַּרְאָפָט פָּאָלוֹוָאָטָאָר, אָונְד פִּיר דָּאָס
גַּעֲדָעָנְקָעָנִישׁ פָּאָן זַיְנָה בְּרוּאָה עַרְמָאָנָגָרָדָע, נָאָר לִידְעָרִינְג
זַיְן גִּיפָּאָלִין דָּעַם קָעָנִיג צַו דִּיא פִּים, אָונְד הָאָט גִּיפָּעָטָן

דָּאַס פֶּר עַל אִיחֵם עַרְלֹיְבֵין צַעַלְבָסְט (נוֹקָם) זַיִן אַיְגָעַ רַאֲכָע
פָּאָן זַיִן פָּאָטָעָר אָונְד מַטְטָעָר צַו וּבֵין :

דָּעַר קָעַנְגַּה הָאָט אִיחֵם עַרְפִּילְט זַיִן פָּעַרְלָאנְגַּן, אָונְד
הָאָט לִידְעַרְגִּעַן זַיִן פָּרָאָנוֹאָלְעַגְּנִין גַּעַנְעַבְּגִין הָאָט דָּאַס פֶּר
פִּינְאָרְדִּין דָּעַם פִּירְסְּט דָּעַ-בְּאָק אָן זַאְנִין זַיִן פָּעַכְתּוֹנְגַּן אָונְד
הָאָט אִיחֵם צַו גַּעַנְגָּט, וּוֹעֵן פִּינְאָרְד וּוֹירְד נָאָר צַו גַּעַמְזִין
דָּעַם אַנְּגָהָגַן, זַוְּיא וּוֹעֵט פֶּר אִיחֵם צַעַלְבָסְט פִּיר אַיִּין
הָעֶלֶד אָן צַיְהָעָן אַזְּקָד וּחְזִיד זַיִן זַיִן פָּאָטָעָר בְּיַיָּא דָּעַם
פָּעַכְטִין .

דָּעַר קָעַנְגַּה—דָּאָנָאָבְּעָדָה הָאָט אַזְּקָה פָּעַפְזִילִין, דָּאַס
דִּיא דַּעַיְפְּט פָּעַרְוֹאָנְטָעָ פָּאָן פָּרָאָנְקָרְיִיךְ זַאְלִין זַיִךְ גְּרִיטִ
מְאַכְּזִין אַיִּין וּוֹעֵג דָּאָרוֹם אָו צַו זַאְנִין דָּעַם פִּירְסְּט (פִּינְאָרְד)
דָּעַ-בְּאָק אַיִּין פָּעַכְתּוֹנְגַּן מִיטַּלְדְּעַרְגִּעַן, נָאָר לִידְעַרְגַּה הָאָט
גִּירְעַכְיִינְט וּוֹיֵיל דָּאַס אַיִּין פְּרִיוֹאָט זַאְהָ, אַלְוֹוִיא גַּעַבְּרִוּכְט
מַז נִיְּבָט צַו שִׁקְעָן גַּעַזְעַלְיִכְעָ פָּעַרְוֹאָנְטָעָ, מִיטַּדְעָם אַפְּנָגָן .

דָּעַר קָעַנְגַּה הָאָט לִידְעַרְגִּעַן רַעַכְט גִּיגְעַבְּיִין, אָונְד
הָאָט אִיחֵם עַרְלֹיְבֵט אֹוִים צַו קְלִיבִין זַיִךְ אַיִּין בְּעַאֲמִיטִ
צַו שִׁקְעָן, אָונְד אִיחֵם צַו גַּעַבְּגִין אַיִּין קָאָכְפָּאָנִיעַ לוֹוִיט וּוֹיָא
עַם קָאָכְט אַיִּין פִּירְסְּט .

לִידְעַרְגַּה הָאָט אֹוִים עַרְיוֹיְלִט פִּיר אַיִּין פָּעַרְוֹאָנְטִין
פִּינְטָעָ סִין, אַזְּבָה וּוֹאָהָל פֶּר הָאָט יַעַצְט נִיהָאָט נָאָר פָּעַרְצִין
יְאָהָר דָּאָהָה וּוֹאָהָר פֶּר וּבְכָר, זַיִן גַּעַט פְּרִיְנְדָשָׁאָפְט, אָונְד
הָאָט אִיחֵם מַעְהָר נִגְלְוִיְבֵט וּוֹיָא אַיִּין אַנְּדָעָרִין .

פָּעַטְעָדָם אַיִּין אָרוֹים אַיִּין וּוֹעֵג אָרוֹין, אַיִּין דָּעַר

גַּעֲזָעֵלְשָׁאָפֶט פָּאוֹן זַעַקְס אַנְדָּרְעָע בְּעַמְּטָע אָונְד מִיט
צְוֹוָאנְצִיג מַאוֹ אָוֹ גַּעֲגִירֶט אַין גַּעֲוָהָר, אָונְד אַין אַין
קוֹרְצָע צִיְּט זַעַנְזָן זַיְּא נַיְּקָאָפָעָן, קַיְּין פְּלָאַנְדְּרִיא אָונְד זָא
פְּינְאָרְדָּס שְׁלָאָם, זַוְּיָא זַעַנְזָן גַּעֲבָלִיבָעָן שְׂטִיעָן בְּיָא דָעַם
טוֹעִיר פָּאוֹן דָעַם שְׁלָאָם הַאָבִין זַיְּא גַּעֲבָלָאָזִין אוֹיְף דָעַם
טְרָאָמִיט, אַיְּזָט גְּלִיְּךְ אַרְזִיס נַיְּקָאָפָעָן אַיְּזָן שְׁוֵילָד וּוְאָה
פָּאוֹן אַיְּזָן וּוְאָה הַיְּכִין אָונְד הַאָט נַיְּפָרָאָט זַוְּאָס זַיְּא
פְּעַרְלָאָנְגָן, פְּעַטְעָרָם הַאָט דָעַם סְאַלְדָּאָט נַיְּאָנְטוֹאָרָט דָאָס
עַר פְּעַרְלָאָנְגָּט צָו שְׁפָרָעָבִין מִיט דָעַם הַעַר, נַיְּקָט מִיט
דִּינְעָר. (דִּיא אַנְטָוֹאָרָט וּוְאָהָר צְוֹוָהָר זַעֲהָר דְּרִיְּסָט.
גַּאָר פְּעַטְעָרָם וּוְאָהָר דָאָצָו בְּעַפְּאָלִין) דָעַר סְאַלְדָּאָט הַאָט
זַיְּה גַּאָר נִישְׁתְּ בְּעַטְרָאָכָט, אָונְד אַיְּזָן גְּלִיְּךְ אַנוּקָע אָוֹן צָו
זַאָגִין דָעַם פִּירָסָט דָע בְּאָק פָּאוֹן דָעַם וּוְאָס עַר הַאָט נִיעָהָן
אָונְד גִּיהָעָרָט.

דָע פִּירָסָט דָע בְּאָק הַאָט גְּרָאָדָע דָאַמְּאָלָס
גַּעֲפְּרִישְׁטִיגָט, הַאָט עַר זַיְּה גַּקְעָרֶט צָו דָעַם סְאַלְדָּאָט כִּיט
אַיְּזָן וּוְעַר גַּעֲזִיקָט (דְּעַזְּעַר הַאָט נִיכְטָן עַרְלְזִיבָט דָאָס מַאוֹ
זָאָל אַיְּהָם שְׁטָמָעָרִין וּוּעַן עַר שְׁפִיּוֹת), אָונְד הַאָט גְּלִיְּךְ
בְּעַפְּאָהָלִין וַיְּגַע צְוֹוָיָא מַעֲנְשִׁין דָאָס מַאוֹ זָאָל דָעַם סְאַלְדָּאָט
הַאָלָטִין אָונְד אַיְּהָם גַּעֲבִין רִטְעָר, הַאָט זַיְּה דָעַר סְאַלְדָּאָט
אָוֹן גַּעֲרוֹפִין מִיט אַיְּזָן גַּעֲבָעָט דָאָס עַר מַעֲקָטָע זַיְּה צָו זַיְּא
וּוְאָס נִיכְט בְּעַוּוֹגָן, וּוּעַן דָעַר וּוְאָס הַאָט אַיְּהָם גַּעֲשִׁיקָט
וּוְאָלָט נִיכְט גַּיְּוֹעָזָן פָּאוֹן קַיְּיָעָרְלִיכָּעָן הוֹיָף פָּאוֹן פְּרָאַנְקָרְיִה
וּוְאָס וּוְאָהָר לִיכְטָן זַיְּא צָו עַרְקָעָגָן דָזָה דִּיא פְּרָאַנְקָרְיִכְיִשְׁעָ
חֻרְבָּין, זַוְּאָס זַיְּא הַאָבִין אוֹיְף זַיְּעָרָע מַעֲנְטִיל גַּעֲטָרָאָגָן.
אוֹיְף דִּיזְעָ וּוְאָרְטִין אַיְּזָן דָעַר פִּירָסָט דָע בְּאָק שְׁגָעָל

אויף נישטאנין. נאר וויל דער פראנקליניבישען קעניג, וואחר זיין הער, וואם זיין רעויקא. אוורד זיין פערשטאנד וואחר איהם גוט בעקאנט האט ער איהם ניכט גיזוואלט דערבייערין פיר קיון זאך אין דער וועלט.

אייך דער פירסט דע באק גלייה ארוף ניגאנין אויף דיא געבערגע (וואם זיא זענן ארום דעם שלאמ) זיך איבער צו ציגין, צו דער סאלראט האט איהם ניזאנט דיא וואהרהיט, אונד פלייכט האט דער סאלראט פאר זעהן. נאר וויא ער האט אקייק ניגעבן אויף דיא מענער וואם זענן גישטאנין בייא דעם טויער, האט ער דיא לוייט גלייה ערקאנט, דאס זיא זענן פאן דעם קעניג (דאנאכערט). האט ער בעפליין גלייה אַרְוָנְטָעֵר צו לאכין דיא בריך דאס מאן זאל זיא צו געטען, וויא וויא עם ניחער זיא איינעם וואם אייך עקאמען מיט דעם בעפעהל פאן דעם קעניג דאנאכערט; נאר פערטרם, וויא ער האט דער הערט דעם בעפעהל, האט ער איין צייבין ניגעבן דאס ער פערלאנט צום הערין.

האBIN אלע אויף דעם צייבין דיא אוירין אויף גישטעלט אונד האBIN בעהערט דאס וואם עם קאמט נאך. פערטרם האט אַנְגִּיפָּאַנְגִּין צו שפְּרָעָבִין, פִּירָסְט-דָּעַ באק, אום אַנְסְּטַ בְּעֶפְּעָהָלְסַט דזא דאס מאן זאל דיא בריך אַרְאָפְּ לבאBIN, איך ווערדע ניכט אריין גיון אין דיין שלאמ, דען דאס שלאמ אויז פְּהַל מיט בעטביבונג אונד טערדערייא. אלזוא ער מיך אוים פאן הער אין געגענוירט פאן אלע וואם זיך דא פינדען, ווערדע איך דיר זאגין אלען.

וַיָּאמֶר אֵלָיו הָאָבִד דַּי רְצֹן זָנָגִין אֵיךְ קָאָם אֵין נָאָמְנוּ פָּאוֹן דִּין הַעֲרָשָׁעָר וַיָּאמֶר אִם דַּעַר עֲרָשָׁעָר דַּעַר בַּעֲסָטָעָר אֹנְדָר דַּעַר עֲרָבָאַרְמִינָעָר קָעָנִיגָּן (דָּאנָאַבְּעָרְטָה) דַּי רְצֹן זָנָגִין דָּאמֶר דַּוָּא זָאַלְסָט דִּיךְ פָּאַהָר בְּרִיטִין זָו בַּעֲאַנְטָנוֹאַרְטָן פָּאוֹן הַיְּיטָע אַיְּבָעָר אֵין מָאַהָנָאָת אֵין גַּעַנְגָּנוֹאַרְטָה פָּאוֹן אַלְעָעָקָעָנְגָּלְיָכָע הַזְּוּפָה לִיְּטָע אֹוִיף דִּיאָ פָּאַהָר וּאַרְפָּע וַיָּאמֶר מִין הַעֲרָה הָאָט דִּיךְ אֵן גַּעַקְלָאָגָט אַיְּדָה קָאָנוֹ דַּי רְזִיף זָנָגִין וּוּעָר מִין הַעֲרָה אַיְּזָט דַּעַר אַרְזִיסָּעָר אֹונְדָר דַּעַר מַזְכָּטִינָעָר לִידְעָרִין פִּירָסָט דָּעַ-דִּיאָן דַּעַר זָאַנְפָּאַן פָּאוֹן דַּעַם זָעִילְגָּעָן פִּירָסָט סָאַלְוָאַטָּאָר אֹונְדָר פָּאוֹן דִּיאָ פְּרָאַמְּעָ עַרְמָאַנְגָּאַרְדָּעָ, מִין הַעֲרָה קָלָאָגָט זִיקָה אֹוִיף דַּיְרָה עַרְשָׁטָעָנָס דָּאמֶר דַּוָּא הַאָסָט זַיְן פָּאַטָּעָר עַרְמָאַרְדָּעָט אֵין וּוְאָלָד (פָּאוֹן טְעָרְסִיאָה) צְנוּוּיִיטָעָנָס דָּאמֶר דַּוָּא הַאָסָט זַיְגָע לִיבָּע מַוְּטָעָר אָוָם וְאָנְסָט גַּעַפְעָנָגִין גַּנְגָּמָעָן וַיָּאמֶר דַּוָּא הַאָלָסָט זַיְא שְׂזִוִּין אַבְּצָעָהָן יָאָהָר בִּיאָ דַּיְרָה אֵין גַּעַפְעָנָקָעָנִים וּוּעָן דַּוָּא זָאַלְסָט פַּעְרָמִידָעָן דָּאמֶר דַּוָּא זָאַלְסָט נִיכְטָזָיְן זַיְן פַּעְרָקָלָאָגָט אֵין גַּעַנְגָּנוֹוִירָט פָּאוֹן מַעֲנְטָשִׁין אַלְזִוִּיא זָאַלְסָטוֹ זָו נַעַמְזִין דַּעַם בַּעֲפָעָהָל פָּאוֹן מִין הַעֲרָה אֹונְדָר אַונְטָעָר דַּעַם שִׁיצְוָנָג פָּאוֹן קָעָנִיגָּזָום שְׂטָרִיְּטִין זָו מִיט מַעֲסָעָר זָו מִיט פִּילְזָוָעָר זָו אֹוִיף פַּעֲרָד אֹונְדָר אֹוִיף אֵיזָוָה צִיכִּין פָּאוֹן בַּעֲפָעָהָל דָּא אֵין אֵין הַאֲנְדָשָׂה וּוּלְכָעָן מִין הַעֲרָה הָאָט מִיר בַּעֲפָוְלִין זַיְא אֵין זָו שְׁלָאָגִין אֹוִיף דַּעַם טְוִיעָר פָּאוֹן דִּין שְׁלָאָם .

אֹונְדָר זַיְא זַיְא עַר הָאָט דָּאמֶר אַרְזָוִים גַּעַזְגָּט זַיְא אַיְּזָט עַר זָו בַּגְּנָאַגָּן זָום טְוִיעָר אֹונְדָר הָאָט זָו גַּעַשְׁלָאָגִין דִּיא הַאֲנְדָשָׂה מִיט דִּיא הַעֲנָד פָּאוֹן זַיְגָע שְׁנוּעָר .

אֹוִיב זַיְאָהָל דַּעַר בַּעֲפָעָהָל וּוְאָהָר זָו דְּרִיְסָט דָּאָה

האט דוש פירסט דע באק מענכעם מאהַל ווען ער האט
געברזיכט זויא פיהל געדילט גיהאט, דאס איבער דיא
גאנצע צייט פאן אונפאננס בייז צו דיא ענדע פאן פעטערסינס
ריידין האט ער געהארט אונד האט געשוויגען זויא דיא איין
הייליגער; נאר נאכעהר זויא פעטערס האט גיענדיגט
האט ער זיך אן גערופין מיט דיא ווערטער.

זער גוט, גיא צו ריק צום הער קעניג. צו מײַן
אליבער הער אונד פערזיבער אידם פאן מיר דאס איך
האָב ניכט קייז שלעכץ גיטאָהן, אויך קייז שלעכץ גען
דען קעניג. דען דער פירסט דע (סאלנוואטאר) אוין באנרט
גיזואָרין אין דיא שטראַיט, אָבער ניכט פאן איבער פאל,
נאָר פאן דעסט וועגוי נעם איך צו דעם בעפערל פאן מײַן
אנקלאגענדען. דארום דאס איך האָבע אונזער שטראַיט
זאל אָס ציגין דיא וואָהָרִית, ווער עם האט רעכט
אונד ווער עם אוין דער אונשלידיגער אונד וואָס אָן
בעטראָפט, דיא פירסטען (ערמאָנְגָּרְדָּע) דער וואָס האט
סיך האָהָר נישיקט פֿאָדערט אַיהֲרָהָרִית, אלְהָיָה זָנָן
איָהָס דאס פֿאָר הָעָרָה מָס אַיך מִתְּאֵהָם אַוְיָף דיא
שׂטְעָלָע בערבינש.

יעצט ווען אַיר זָאלְט צו מיר אַבְּיַין קאמען אַין שלאמ
אַרְיַין, ווערטע אַיך אַיך צ געמִין דיא זויא עם געהער
זוייא אַיְגָּעָם, וואָס אַין געשיקט פֿאָן זוייא איין גַּרְזִיסִין קעציג
זוייא דאנאָבערט.

אָבער אַוְיָף דיא שׂטְעָלָע וואָס ער זָאל צו געטען אַג
פֿאָר בעין דיא גַּעַסְט, האט פֿעַטְעָרָס זיך אוֹים גַּעַרְגִּיט,

אָנוּ הָאָט אַיִן שְׁאַקְעֵל גִּימָאָהָן מִטְּרָעָם קָאָפָת , אָנוּ הָאָט
גִּיבְּלָאָזִין , אֹזֶף דֵּיאָ טְרָאָמִיט וּוְיָא צָוָם אָוּמְקָעָרִין זִיךְ , אָנוּ
הָאָט זִיךְ אֲנַיְעַק גִּילָּאָזִט צְוִירִיק אָהָיִם מִטְּזִינָעָקָאָמְרָאָדִין ,
טְרָאָגָעֵנדְ דָעַם כְּקָעָנִיגְ דְּאָנְאָבָעָרָט , אֹונְדְ דָעַם פִּירְסְט
לִידְעָרִיגְ , דָעַם אַנְטְּוּוֹאָרָט , פָּאָן פִּינְאָרְכָּעָן , דִּיזְעַ אַנְטְּוּוֹאָרָט
הָאָט לִידְעָרִיגְעַן וּעַהֲרָגְ נִיפְרִיטָה , דָעַזְעַרְ הָאָט גִּיהָאָפְטָה צָוָם
גָּאָט , אָנוּ הָאָט גִּירָעְכִּינְטָ אַיִתְפָּה יְזִין גַּעַשְׂקָלִיכְקִיטָה .

דָעַרְ פִּירְסְטָה , דָעַ בָּאָקָה , וּוְאָם הָאָט גִּישָׁתְ גַּעַוְיִיסְטָה ,
דָאָם עַם גַּעַבְיִינְטָ זִיךְ אַיִן (יוֹרְשָׁ) נָאָה דָעַמְגָרָאָפָה (סָאָלְוָאָטָאָרָה)
דָאָרוּמְ הָאָט עַרְגִּילָאָזִט רְוִפְיָן דֵיאָ גַּרְעָפְיָן עַרְמָאָנְגָאָרְדָעָה ,
אָנוּ הָאָט וְיָא גַּיְפְּרִעְגָּטָה , וּוְיָרָ אַיִזְ דָאָם פִּירָ אַיִן לִידְעָרִיגְ
וּאָם עַרְגְּעַכְיִינְטָ זִיךְ פָּאָר אַיְהָר זָאָהָן , אֹונְדְ וּוְאָם עַרְגְּעַלְ הָאָט
כִּירְגַּעַשְׂקָט אַגְּנְטָעָר דָעַרְ שִׁיזְוָנָן פָּאָן כְּקָעָנִיגְ , אַיִן בַּעַפְעָהָל
צָוָם שְׁטָרְגִּיטִין .

וְאָן אַיִזְ עַרְמָאָנְגָאָרְדָעָה בַּעַפְאָהָר זִיךְ הָאָט גַּיְאַנְטְּוּוֹאָרָט
גִּיפְאָלִין אַיִותְ דֵיאָ קְגִיעָוָה , אָנוּ הָאָט גִּידְאָנְקָטְ דָעַם לִיבְעָן
גָּאָט . וּעַהֲרָגְ נִירְגִּצְטָ אֹונְדְ וּוְאָהָר , דָאָם פִּינְאָרָד , הָאָט
גִּישָׁתְ גִּצְוּוֹיִיִּפְעָלָתְ , דָאָם לִידְעָרִיגְ אַיִן גַּוְעַרְקָלִיךְ אַיְהָר
זָאָהָן .

הָאָט יְעַצְטָ דָעַרְ פִּירְסְטָ גַּעַפְרָאָגָט , עַרְמָאָנְגָאָרְדִין ,
וּוְאָרוּמְ זִיךְ הָאָט גִּישָׁתְ גִּיזְאָגָט פָּאָן אַיְהָר זָאָהָן , הָאָט אַיְהָם
עַרְמָאָנְגָאָרְדָעָה גַּיְאַנְטְּוּוֹאָרָט , דָאָם זִיךְ הָאָט גַּעַשְׂוִוְיִגְעָן ,
דוֹרְךְ פִּירְכָּטְ פִּירָ אַיְהָם , דָאָם עַרְגְּזָאָל אַיְהָם גִּישָׁתְ
עַרְמָאָרְדִין , נָאָר וּוְיִלְעַר אַיִזְ יְעַצְטָ אַגְּנְטָעָר דָעַרְ שִׁיזְוָנָן
פָּאָן קְרָאָנְקָרְגִּיִּכְיִשְׁעָן כְּקָעָנִיגְ , אַלְוָיָא הָאָט זִיךְ שְׁאַיְן פִּירָ

איהם קיון פארכט, אונד האט איהם אפענטליך דיא גאנצע
וואהרכיט גויננט, אונד האט איהם ווערקליך אלעם
ערצעעלט וויא עס וואחר מיט איהר אונד מיט אירען
זאהן.

דאן האט פינארט זיא געפראנט, וויא פיהל יאהר
קאו איהר זאהן האבן, האט אים ערמאננארכע גיאנטווארט
דאם ער קאו האבן¹⁸ אַךְדר¹⁹ יאהר, האט פינארט זעהר
אנניפאנין צו לאכין, ער האט גישט ניקאנט בענרייפין,
וויא אזי זיא איין יונגער מאן קאו זיך אונטער געטען מיט
איהם צוא פטעטין וואס ער וואחר בייא דיא גראעסטע
קערעפטין, אונד וואחר ווערקליך בייא דיא גוטע יאהרעו,
אויך וואחר ער זעלטין איין געאייבט אין שטראיט, וויא דאס
פאן הונדרט טילין ארום איהם, מעכט קיון מענטש זיך
בעוינרען, מיט איהם זיך צו פרaabירען, (שטראיטין)

אלזוי האט ער ערנווארט ענט גאנץ רוהיג, דאס קאמען
פאן זיין פערקלאנדר, ער וואחר בייא זיך זעהר זיכער דאס
ער גוועט געווינען דיא שטראיט.

از איין געוויסען טאג, האט איהם זיין וואה בענאב-
רכטט, דאס מאן זעהט פאן דער וויטין, זעהר איין
גראיסע באנדע העלדין, וואס זיא קערין זיך צוא דעם
דיין שלאם.

אי פינארט גלייך ארזוף אויף דעם טורעם פאן זיין
שלאם, אונד האט גלייך ערקאנט דאס דער פראנקריבישער
קעניג, קאמט אין מיט זינע הוית לייטע, האט ער
בעפויילען דאס מאן זאל אויף עפינען דיא טויערין אונ

איו איהם אנטקענין גינאנגען מיט זיינע גאנצע מאקט ,
 (דאס איז מיט אלע מענטשין) איז בלזיז קאפה אונד
 אהנע בעוועהָר , זיא וויא עם גיהער צז איז דינער , ער
 נאל צז געמען זיין הער .

בייא דיא רעכטעה זוית פאן קעניג , איז לידעריג
 געריטען אויפ זעהָר איז שעגעס פעד וואס ער האט
 גיקריינען אפראוונט פאן קעניג , אונד דער סאמעטגענער
 זאטיל וואחר גיהאָפֿטִין אונד אויס גינײַט מיט נאָלד שגיר
 אונד פְּרֶעֶנְדְּלִין , וואס עם האט גינְרִיכְט ביז צז דער ער .
 בייא דיא לינער זיינט פאן קעניג איז געריטען דער
 היילנער גיסטליךער-דע-נאָיאָן-וואס אָן אַיִּהְמַה האט זיך
 דאנָאָבְּעָרְט ניט גיקענט בעגין זיינ פְּעָנִים , ער האט זיינ
 זאָק גיט גיטאהָן אָן זיין ראהָט (עזהּ) .

פְּינָאָרט האט איז שגעליין אונד אונטערעיסירטען קיך
 גינְעַבְּן פאן קאָפְּה ביז דיא פְּים אוֹתָהּ לִיעְרִינְגִּין , אונד אָן
 חערצין בייא זיך האט ער גילאָכְט אוֹס איהם אונד פאן
 זיין יונגעַיִט .

פְּינָאָרט האט פְּאָרְבְּעָטִין דיא גאנצע געטינְדָּע אָן
 שלאָס אַרְיִין , נאר דאנָאָבְּאָרט האט אַידָּם געאנטווארט
 וויל אוֹתָהּ איהם איז בעטראָפְּט איז שולד פאן פָּאַלְשִׁקִּים
 אונד פאן קערדעריאָ . אלזיאָ קאנָ ער ניט אַרְיִין גִּין אָן
 זיין שלאָס , ביז וואָגְעַן ער ווּירְד זיך פאן דעם שולד אָפְּ
 רִינְגְּעַן .

דאָן האט פְּינָאָרט געوانט דאס סָאַלְנוּאָרט האט זיין

לְיִבּוֹן פָּעַרְלֹוִירֵין אֶת שְׂטְרִיִּית אָנוֹ נִיטָּפָאָן אַיְבָּעַרְפָּאָל
אָונְדָּן וּוֹאָס עֲרַבָּאָנָּאָדָּרָע אַיְזָּפָאָר אַקְּשְׁטִיךְתָּגְּיוֹוָאָרָיָּן אַיְזָּ
בָּאָר בָּאָדוֹרָה וּוֹיִל זִיא הָאָט מִירָנִיט גִּיוֹוָאָלָט גַּעֲבָזָן אַיְזָּ
טְּהָרִיל פָּאָן אַיְחָר פָּעַרְמָעָגָן וּוֹאָס אַיְךְ הָאָבָּעָבָן רַעֲבָט
דָּעָר צָוָּא.

נָאָר לִידְעָרִינְגָּה אַט נִיטָּגְּקָאָנְטָלִיְּדָזָן קִיְּזָן לִיגְעָנְדָר
הָאָט עָר זִיה אָז גַּעֲרוֹפָזָן מִיטָּ אַיְזָן הוֹיכָע שְׂטִימָע (קוֹל) ,
גַּעֲנָעָה דִּינְגָּר הָעָר קָעְנִינָּג , דָּעָר מָאָן זָאָנְטָלִיְּגָעָנְדָר !
אַיְבָּעַרְגָּעָנְס אַיְהָ בִּזְוָא אַחֲרָע גַּקְאָמָעָו מִיטָּ דִּיאָעָרְלִיְּבָעָנְס
פָּאָן אַיְהָרָע מִיּּעָסְטָעָט , נִיטָּפָאָן זַיְגָע פָּאָלְשָׁע פָּאָר
עַנְפָּעָרְוָנָגָן צְוָהָרָיָן , נָאָר אַיְהָ זָאָל בִּיהָ מִיטָּ אַיְהָם פָּרָאָבְּרָעָן
אַלְמָהָלָד , אַלְזָוָא בָּעָפָעָהָל . גַּעֲנָעָה דִּינְגָּר הָעָר קָעְנִינָּג ,
דָּאָס מָאָן זָאָל גַּלְיָהָד פָּאָר בְּגִיְּתָזָן צְוָאָיָן שְׂטִירִית , דָּעָן
זָוָא יָאָהָר אַיְזָן פִּינְגָּעָמָע אָסָם זָאָנְסָט אָנוֹ גַּעֲפָעָנְקָעָנְס , אָנוֹ
הָאָפָט צְוָאָהָן אַיְחָר אַיְנְצִינְגָּעָן זָהָן .

הָאָט זִיה דָאָ דָעָרְקָעְנִינָּג , גַּקְעָרְטָזָט זָוָמְפִּרְסְּטָדָע —
בָּאָק אָונְדָר זָאָנְטָזָה אַיְהָם צְוָאָהָרָסָט ?

זִיא גַּעֲנָעָה דִּינְגָּר הָעָר קָעְנִינָּג — הָאָט פִּינְאָרָט גַּעֲנָאָנְטָה
וּוְאָרְטִיעָט — מִירָאָז אַזְוָה גַּעֲהָתִין שְׁנָעָל זִיה צְוָאָפְּרָאָבְּרָעָן
טִיטָּדָעָם וּוֹאָס עָר עֲרַבְּקָלָאָנְטָמָה מִיהָ אַזְבָּזָאָנְסָט : דִּיאָעָנְדָע
פָּאָוָר שְׂטִירִית , הָאָפָעָ אַיְהָ דָאָס זִיא וּוֹיְרָד זִין פִּירָמִיר
פִּיהָל שְׁנָעָלָעָר וּוֹיָא דָעָר אָנְפָאָגָן . דָעָן פָּאָן וּוֹיְרָד זָעָהָן דִּיאָ
וּוְעַרְקָלִיכָּעָן וּוְהָרָהָיִת .

הָאָט זִיה דָעָר גִּיסְטָלִיכָּעָר אָן גַּעֲרוֹפָזָן — לָאָס מָאָן
גַּלְיָהָד פָּאָר בְּגִיְּתָזָן אַיְגָע שְׁפָעָלָעָז זָוָמְפִּרְסְּטָה , אָונְדָר בִּידָע

פִּינְגֶּרֶעַ לְאָסֶן אֶפְּרַיִנְגֶּן זַיְעֵר עַרְלַבְקִיִּט, דָּעַן מַאֲרְגִּין
וַיַּרְדֵּן עַרְפִּיהְלֶט זַיְן דָּאָס גַּעֲרַעְטִינְגְּהִיט פָּאוֹן דָּעַם לִיבְעֵן
גַּאטָּ (סָאנְד) אָונָן וַיַּרְדֵּן זַיְן דָּעַם וּוָסָם דָּעַר לִיבְעֵר
גַּאטָּ וַיַּרְדֵּן אִתָּם אָסָם פַּעֲרַעְטִיךְיְנֵט צָו זַיְהָ רַזְעֵן.

פִּינְאָרֶד הָאָט זַיְהָ גַּנְגִּינְט אָונְדָהָט זַיְהָ גַּעֲקֻעְרָט
צָו זַיְן שְׁלָאָס.

דָּעַר קַעְנִיגָּן דָּאָנָאָבְעָרָט הָאָט בַּעֲפּוֹלִין, אַיִּין לְאָנְגָּר
צָו מַאֲכִין, אֹוִיפָּרְדִּיא צַנְלְבָעַ שְׂטַעַלְעַ וַיַּאֲזִיא צַעְנָן גַּיְשְׁטָאָגְּנִין
דָּאָס אָרֶט וּוָסָם אַיזָּנְגַּבְלִיכְעַן צַיוּיְשָׁעַן קַעְגְּלִיכְעַן לְאָנְגָּר,
אָונְדָהָט פִּירְסְּטְלִיכְעַן שְׁלָאָס אַיזָּנְגְּנִיצְיְכְיְנָט גַּיְוָאָרִין פִּידָּר
אַיִּנְעַן שְׂטַעַלְעַ צָוָם שְׂטְרִיִּטָּמִים.

לִידְעָרִין הָאָט דָּעַם גַּאנְצִין טָאגָן נָאָר גַּאנְטָמָט נִילְוִיבָט,
אָונְדָהָט אֹוִיפָּרְדִּיא צָו מַאֲדְגָּעָנָס גַּאנְץ פְּרִיה, הָאָט צָרָ פִּירְדָּעָם
גַּיְסְטְלִיכְעַן דָּעַ-נָּאָיָן פָּאָר גַּלְיְינְט זַיְנָעַ זַיְנָדָע (עֲבִידָות)
אָונְדָהָט דָּעַר גַּיְסְטְלִיכְעַר הָאָט אִתָּם זַיְנָעַ זַיְנָדָע פָּאָר גַּעַבְיוֹן.

אָונְדָהָט וּוָסָם אַיזָּנְגַּבְלִיכְעַט, דָּעוֹ פִּירְסְּט דְּעַי-בָּאָק צָר
הָאָט זַיְהָ גַּאָר מִיטָּה וּוָסָם אַנְדְּגָרְשָׁ אַיְבָּעָר דִּיאָ צִיְּטָ
בַּעֲשָׂעָקְטִינְט, דָּעוֹ דִּיאָ אֹוִסָּוּ זַיְכָּט פָּאוֹן דָּעַם יוֹגְגָן מָאוֹן הָאָט
אִתָּם גַּוְטָּעַ חַאְפָעָנוֹגָנָנָעַ גַּיְנָעָבָיוֹן. אֹוִיפָּרְדִּיא וּוֹאָהָל עָר הָאָט
גַּאנְץ גַּוְטָּעַ גַּטְבְּוִיסְט דָּאָס צָרָ אַיזָּנְגַּבְלִיכְעַר, דָּאָקָה
וּוֹאָהָר צָר בִּיאָ זַיְהָ זַיְכָּעָר בָּאָס צָר וּוֹיְרָט דָּעַן שְׂטְרִיִּט
גַּעֲוִוְגָּעַן, נָאָר דָּוָרָה זַיְן קְרָאָפְט אָונְדָהָט גַּעֲשִׁקְטְּדִיקְיִיט
(גַּבְוָרָה).

אַלְסָם דָּאָן אֹוִיפָּרְדִּיא שְׂטַעַלְעַ וּוָסָם צָר הָאָט גַּיְבְּרוֹוִיכְט

וזה צו בבעשעטינגען, מיט גאנפעם לוייביגן. האט ער בעפזילץ איזין צו ריבטען אונטערס מאהיל צייט. מיט פערשידענע ווינגע אויך מיט כוואק, פירר זיין הוייפט לוייטע. ער האט ניזואלט דאס ער זאל נאך פְּרִילִיכָּעֶר זיך, האט ער פאר בעטינ דיא גראפין (ערטאננארדע). אונד האט איהר גילאָוט זאנין דאס ער גיט איזר שטעלע אנטקען איבער איהם.

דיא גראפין האט גילאָוט זאנין פֿינַּאֲרַדִּין דאס איז טיש טעכט ניוויזן פֿירֶר אַיְהֶר צו אַיְדָם צו געהן. דאס הייסט גאר צו גאנטעס דינסט. דען וויזקליג דער וואס איז געשיקט געווארין צו איהר פֿאָן פֿינַּאֲרַדִּין, האט זיא גיטראפין, קניינדיק בייא דעם היילגען בילד, אונד ביטענט צו גאט.

פֿינַּאֲרַד וויא ער האט דיא אנטווארט פֿאָן דיא גראפין דער הערט האט ער אַנְגִּיפֿאָנְגִּין דאס מאהילציגט מיט זיין הוייפט לוייטע, גאר דיא שטעלע פֿיר דיא גראפין האט ער לעטר גילאָוט, אויב זיא ווועט זיך איבער לעגין אונד ווירד קאמען, זאל זיא איהר שטעלע האבן, נאכּהער האט ער וויזן און גינאָסן אונד האט מיט זיין לוייט געטרוינקען אונד האט זיך גילאָוט זואהיל געהן.

דאָס פְּרִילִיכָּעֶר מאהיל צייט האט נידאערט ביז טוֹת איז דער נאכט, אונד איז מיטען דיא גילעכטערין אונד דיא פְּרִילִיכָּעֶר געענגען אונד פֻּרְשִׁידְעָנָע פֿינַּלְעִירִישָׂן. איז דיא ציט וויא דיא אוקהָר גלאָקע האט טרוּיעָרִין געשלאנין דיא פֿעַן גאנגען שטונגען, וואס פֿינַּאֲרַד האט ניבּוֹרִיכָּט דיא

אנדרערש דיא צייט צו פאר טרייבין, איז בייא דעם ערשלטן
קלינג, פאן האָלְבָּעַר נאָכְטַה האָבִין זיך אלֻעַ לאָקְפִּין איז
געטינְקָעלְט, אונֶר מָאָט נִיהָעַרְתּ וְעוֹהָר שְׁוּעָהָרָע טְרִיט
אוֹיפֿ דֵּיא מְרֻעְפֶּפֶעָ אַלְעַ מָאָהָל נְעהָנְטָעָרָד צָוָם מְאָהָלְצִיט
צִיםָּעָר, אונֶר עַס איז גְּעַקָּאמְעָן פָּאָן דָּעַם אָרְטּ וְוַיָּאָעָם
וְוַאֲהָרְ דָּעַר טְעַמְּפִיל.

אלֻעַ האָבִין זיך גְּקָעַרְתּ צְיוֹא דָעַר זְוִית וְוַיָּאָדֵיא
שְׂטִימָע, אונֶר אַין דֵּיא סְעַקְוָנְדָע וְוַיָּאָדֵיא אָוֹהָרְ קָאָט
גְּעַשְּׁלָאָגִין דָּעָן¹² טָעַן קלינג. הָאָט זיך דֵּיא טְהִיר גְּעַפְּגִינְט
אונֶר עַס הָאָט זיך גְּעַוּזְיָעָן אַיִן הָעֶלְד.

עַס איז אַשְׁרָעַק גְּעַפְּאַלְיַן אוֹיפֿ אלֻעַ וְוַאֲהָרִין
דָּאָרְטּ אוֹיפֿ דָעַם מְאָהָלְצִיט, דָעָן וְוַיָּאָדֵיא האָבִין זיך גְּנוּט
אַיִן גְּעַקְיִקְתּ האָבִין וְוַיָּאָדֵיא דָעַר זְעַחַן, דָאָס דָעַר הָעֶלְד אַיִן
אוֹסְ בְּלוֹזִיְּן מְאָרְטָעָר שְׂטִין, אונֶר פִּיהָל האָבִין דָעַר
קָעַגְטּ אַיִן אִיהָם דָאָס עַר אַיִן דָעַר פָּאָטָעָר פָּאָן פִּירְסָבּ דָעַ-
בָּאָק, וְוַאֲסָעָר אַיִן שְׂזִין אַיִן פְּעַרְלְוִוִּית פָּאָן דְּרִיסְגּ נְאָהָר
מוֹיט, אַיִן דָעַר מְאָרְטָאָר אַיִן גְּיַשְׁטָאָגִין אוֹיפֿ דָעַם גְּרָאָב
נִיטּ רִיכְעַנְטּ.

אוֹיפֿ דָעַם שְׁרַעְקְלִיכְעַן צְיוֹא פָּאָל, זְעַגְנִין אלֻעַ אָונֶר
אוֹיךְ פִּינְאָרְטּ, אוֹיפֿ גְּיַשְׁטָאָגְעַן פָּאָן זְיִיעַרְטּ עַרְטָעָר אָונֶר
וְוַאֲרַעַן אלֻעַ וְעוֹהָר עַרְשְׁרָאָקְעַן אָונֶר בְּלָאָס, מְעַהָר פָּאָן
אלֻעַ וְוַאֲהָר (פִּינְאָרְדּ) עַרְשְׁרָאָקְעַן, עַר וְוַאֲהָר וְוַיִּסְ וְוַיָּאָדֵיא
קָאָלהּ, דָעָן עַר הָאָט גְּנוּט גְּעַוּוּסְטּ, דָאָס עַס וְוַאֲהָר
דָאָן גְּעַוּעַהָגְלִיךְ אַיִן זְיִינְעַ נְאָנְצָעַ פָּאָמְלִיעַ, דָאָס דֵּיא
פְּעַטְעָרָס, זְעַגְנִין אלֻעַ מָאָהָל גְּקָאָמְעַן, אוֹיפֿ דָעַר אָהָרְטּ,

או אָגִין זַיְעֶרֶעֶן זַעֲהַנְעָן, או זַיְעֶר טַוִּיט.

דער מאָרטור איז ציא נֵיקָאַטָּעַן גַּעַהַנְטָעַר, נַאֲנָצַ
לאָנְנָאָם אָונְד שְׂטִיףַת מִיט דָעַם גַּעֲזִיכְטַשׁ שִׁיצְעַר (רַאַם אַיז
אוֹיפַ אַיְזַן הַיְטָעַל פָּאוֹן אַיְזַן הַעַלְדַּ), וּוֹאָס פָּאוֹן לְאַסְטַשׁ דָאָס
אוֹיפַ דָעַם גַּעֲזִיכְטַשׁ אַרְגָּנְטָעַר, קָאָן קְיַיְזַן קַאַהַל נִיכְטַשׁ צָוַם
גַּעֲזִיכְטַשׁ צַו קָאַפְּעַן) אוֹיפַ גַּיהְיוֹבִין מִיט שְׂטִיבַנְעַרְגַּע אַזְיַיְזַן
וּוֹאָס זַיְאַהְבַּן נָאָר גַּעֲקִיקַת אַזְיַת פְּינְאַרְדִּין, נַאֲכַחַעַר
הַאַטְשָׁעַר זַיְהַ אַנְיַעַר גַּיְזָעַצַּת, אוֹיפַ דָעַם לְעַרְיַן אַדְטַ
אַנְטְּקַעְגַּיְזַן דָעַם פְּרִיסְטַשׁ פְּינְאַרְטַשׁ.

דָאָן הַאַט פְּינְאַרְטַשׁ בְּעַפְּוִילְיַן דָעַם וּוֹיִזְנַשׁ שַׁעַנְקָעַר, אַיְזַן
צַו גַּיְסָעַן וּוֹיִזְנַשׁ פִּיהְרַזְיַן פָּאַטְשָׁעַר, אָונְד דָעַר קְרַעַדְעַנְצָעַר
זַאל אִיחָם עַסְזַן דָעַר לְאַגְּנַיְזַן, לִיְדָעַר נִיכְטַשׁ דָעַר וּוֹיִזְנַשׁ
שַׁעַנְקָעַר, אָינְדַשְׁטַשׁ דָעַר קְרַעַדְעַנְצָעַר, הַאַבְּיַן זַהְבַּיְזַן
בְּעַזְיַקְרַטְשׁ, צַו דָעַם מַאֲרַטְיַר (פְּעַנְטַשׁ) צַו גַּעַהַן.

אַיז פְּינְאַרְדַּן זַעֲלַבְּסַטְשׁ צַו גַּיְגַּאַגְּנַיְזַן, אַונְגַּהְטַשׁ אַיז
גַּעַגְאַסְזַן דָעַם בְּעַסְטַזְנַיְזַן וּוֹיִזְנַשׁ, וּוֹאָס עַמְּהַטְשַׁ הַאַט זַיְהַ נָאָר גַּעַפְּנַעַן
אוֹיפַ דָעַם מַאֲהַלְצִיַּת, פִּיר זַיְזַן פָּאַטְשָׁעַר, אַונְגַּהְטַשׁ אַיס
דָאָס בְּעַסְטַע שְׂטִיךְ פְּלִיְישַׁ, אוֹיפַ אַיְזַן פְּטַעַלְעַר אַנְיַעַר
בְּעַלְיַינְטַשׁ.

דָעַר מַאֲרַטְוַר שְׂטִין הַאַט נָאָר גַּעֲקִיקַת, אוֹיפַ אַלְעַם
אַונְגַּהְטַשׁ זַיְזַן פְּאַרְמַוְר שְׂטִיבַנְעַרְגַּעַם קַאַפְּתַשׁ אַוִּים גִּידְרִיַּתְשׁ,
אוֹיפַ זַיְזַן שְׂטִיפַן הַאַלְדוֹן, אָונְד דָעַר גַּאֲנַצְעַר קְעַרְפָּעַר,
וּוֹאָהָר נִישְׁטַשׁ רִירַעַדְעַר הַעַלְדַּן, וּוֹאָס דָעַר זַיְגַּע הַעַנְדַּ פָּאוֹן זַיְן הַעַרְץ
נִיכְטַשׁ פְּעַנְאַנְדָעַר גַּיְגַּעַן, וּוֹאָס דָעַר הַאַט זַיְגַּע הַעַנְדַּ פָּאוֹן זַיְן הַעַרְץ
אוֹיפַ זַיְן הַעַרְץ זַיְהַ וּוֹיָא אַיְזַן קְיַיְזַן, אַיְבַּעַד דִּיאַ גַּאֲנַצְעַר

צִימַט . עַר הָאָט נִישְׁטַ גִּיגֶּעֶסֶן , אֹונַ נִיכְטַ גַּעֲטְרִינְקָעַן , נָאָר
אוֹזֵי וּוֹיא (פִּינָּאָרְד) הָאָט זַיְה צַוְּ רִיק אַגְּנָדָעַר גִּינְעָצַט אוֹזֵי
זַיְן אָרְט , הָאָט זַיְה אַיְהָם גִּידָּאָכְט וּוֹיא וּוֹיא עַס וּוֹאָלְט
צְוּוֹיָא גְּרוֹיְסָע טְרָעָרְזִין פָּאוֹן דִּיא מַאֲרָמְטָרָעָנָע אַוְיגְּן אָרְאָפּ
גַּעֲרִינְעַן .

פִּינָּאָרְט הָאָט גִּישְׁיָינְט צַו זַיְן דָּעַר לְעַצְטָעַר פָּאוֹן זַיְן
גַּעֲבִירַט (פָּאַמְּילִיעַ) אַלְזֵיָא הָאָט דָּעַר טְוִיטָעַר אוֹזֵי וּוֹאָהָל
עַס וּוֹאָהָר אַיְזֵן שְׂטִיְין הָאָט עַר גִּיוּיָינְט דָּאָס דָּאָס לְעַצְטָעַר
גַּעֲבִירַט (פָּאַמְּילִיעַ) עַנְדִּיגְט זַיְה , זַיְה שְׁעַנְדְּלִיךְ , אֹונְדּ וּוֹיא
פַּעֲרֵפִיְינְדָּעַט .

דִּיא צְוּוֹיָא טְרָעָרְזִין גַּעֲנִינְעַן גַּעֲרִינְעַן פָּאוֹן דָּעַם אַלְטִין
פִּירְסַט דָּעַ-בָּאָק , אוֹזֵף דִּיא וּוֹאָנְסָעַם , בַּאֲכָחָר הָאָבִין ,
זַיְה אָרְאָפּ גִּקְאָלָעָרְט אוֹזֵף דָּעַם טִיש . דָּאָן הָאָבִין דִּיא
אוֹיְגִין פָּאוֹן דָּעַם מַאֲרָמוֹר , זַיְה אוֹסִים גַּעֲטְרִיקָעָנָט , אֹונְדּ
דָּעַר מַאֲרָמוֹר אַיְזֵן גִּישְׁטָאָנִין , פָּאוֹן זַיְן שְׁטָעַלְעַ , אֹונְדּ
הָאָט אַצְּיָּיבִּין גִּיגְעָבִּין פִּינָּאָרְדִּין , דָּאָס עַר זָאָל מִיט אַיְהָם
מִיט גַּעַהַן ,

פִּינָּאָרְד הָאָט גִּינְאָמָעַן אַיְזֵן שְׁטִיק בְּרָעָנְדִיק הָאָלִץ ,
וּוֹאָס עַס הָאָט גַּעֲשְׁטָעַקְט אַיְזֵן אַיְזֵן אַיְזְעָרָנָע הָאָנְדּ , וּוֹאָס
וּוֹאָהָר אַיְזֵן דִּיא וּוֹאָנְדּ צַו גַּעֲשְׁלָאָגִין , אֹונַ אַיְזֵן גִּינְאָנְגִין נָאָךְ
דָּעַם מַאֲרָמוֹר , אֹונַ וּוֹאָס אַיְזֵן בְּעַטְרָעָפְט , דִּיא אַלְעַ וּוֹאָס
וּוֹהָרָעַן דָּאָרְטָעַן . גַּעַנְגַּן אַלְעַ גַּעֲבְלִיבָּעָנוּ זַיְצָעַן , אֹונְדּ הָאָבִין
זַיְה גִּישְׁטַ נִיכְעָנָט רִיךְעַן , זַיְה וּוֹיא פָּאָר שְׁטִיְינְגָעָרְט .

דָּעַר מַאֲרָמוֹר אַיְזֵן נָאָר גִּינְאָנְגִעָן גַּרְאָדָע , אֹונַ אַיְזֵן
דוֹנָה גִּינְאָנְגִעָן , דָוְרָה דָעַם גַּעֲנוּעָהָר צִימָעָר , נָאָר וּוֹאָס

עד האט גיברויכט נאך צו זעהן דאס נאנצע צימער .
אוּנָרְדִּין צוֹ גִּינְאַנְגִּין , צוֹ אַיִּזְנִי וַיְמִינְגַּע טִיר , אוֹן אַיְּזָנִי אֲרוֹפִת
גִּיקָּאָמָעָן אֲוֹיפִת אַיִּזְנִי לְעֵרִין הַוִּית , וּוֹאָס פָּאוֹן הַהָט דָאָרֶט
נָאָר אַלְעָ אָסָם נִצְלִיכָע זָאָבִין , אַרְיִין גִּינְוָאָרְפִין , אוֹן הַהָט
פִּינְאָרְדִּין צוֹ גַּעֲפִידְהָט צוֹ אַיִּזְנִי פְּרִישָׁ אָסָם גִּינְרָאָבִין גַּרְיבָּ
(קָבָר) אוֹן אַיְּזָנִי אַבְּיִסְעָל גַּעֲבָלִיכָען שְׂטִיְין , אוֹן אַיְּזָנִי וַיְיִצְעָר
גִּינְאַנְגִּין .

פִּינְאָרְדִּין דִּיאָ צַעֲלָבָע נָאָכָט , מִיט אַיִּנְגַּע שְׁטוֹנְדָעָן
פְּרִיהָעָר וּוֹיָא דָאָס פָּאָהָלְצִיטָהָט הַהָט זֶה אַגְּנִיפָּאַנְגִּין . אֲוֹיפִת
דִּים הַוִּית גִּינְוָוִיז , אוֹן הַהָט דָאָרֶט נִכְטָנִיְעָהָן קִיְּזָנִי גַּרְובָּ
אַלְזִוִּיאָ קָאָן אַנְדְּרָעָשָׁנִישָׁת זִין , נָאָר דָאָס גַּרְאָב אַיְּזָן אָסָם
גִּינְרָאָבִין גִּינְוָאָרִין , אַיְּזָן דִּיאָ צִיְּטָ פָּאוֹן דָעָט פָּאָהָלְצִיטָהָט ,
פִּינְאָרְדִּין הַהָט זֶה אָסָם גִּיקְיָקָט פָּאוֹן אַלְעָ זִיְּטִין , אוֹן הַהָט
מְעַהָר נִכְטָנִיְעָהָן , נָאָר וּוֹיָא דָעָט מָאָרְמוֹר שְׂטִינְגְּעָרְגָּעָם
פָּאָטָעָר , וּוֹאָס אַיְּזָן אַלְעָם נָאָר וַיְיִצְעָר גִּינְאַנְגִּין , שְׁטָאָפָּ
אַיְּדָן לְאַגְּנוֹאָם .

דָאָס פָּאָהָל הַהָט זֶה דָעָר מָאָרְמוֹר גַּעֲקָעָרָט , אַיְּזָן
דִּיאָ זִיְּמָן וּוֹיָא דָאָס קְלוּיְסְטָעָר אַיְּזָן . וּוֹיָא זִין גַּרְאָב גַּעֲפִינְט
זֶה . אוֹן נָאָה אִיּוֹם אַיְּזָן (פִּינְאָרְדִּין) נָאָה גִּינְאַנְגִּין , וּוֹיָא וּוֹיָא
עָר נְוָאלָט גִּינְוָעָזָן גִּיצְוָנְגָעָן אִיּוֹם נָאָה צוֹ גַּעֲהָעָן .

דִּיאָ טִירָעָן פָּאוֹן דָעָט קְלוּיְסְטָעָר הַאָבִין זֶה צַעֲלָבָסְט
גִּיעָפִינְט פִּידָעָט שְׁטִינְגְּעָרְגָּעָם שְׂטִיְין (שְׁטָן) אוֹן פִּינְאָרְדִּין ,
וּוֹיָא זֶה עָר אַז אַרְיִין גִּיקָּאָמָעָן . הַהָט עָר בַּעֲטָעָקָט ,
דָאָס אֲוֹיפִת דָעָט גַּרְאָב פָּאוֹן זִין פָּאָטָעָר , פְּגַעַלְתָּ דִּיאָ
מָאָרְמָעָל שְׁטִינְגְּעָרְגָּעָם פִּינְאָרְדִּין , נָאָר דָעָר לִיְּבָעָר וּוֹאָס וּוֹאָהָר

בֵּיא דִיא פִּים פָּאן דִיא פִינְאַר . (דָעַר לִיב ווֹאָחֶד אַיִּז בְּעֻווּיוֹן דָאַס דָעַר עֲרַלִיכְעַר פִּירְסַט ווֹאָהָר גַּעֲהִיטָעָן דִוְרָה דָעַם לִיב ווֹאָס עַר אַיִּז גַּיְשְׁטָאָרְבָּעָן אַוִּיפָּדָעַם שְׁלָאָכְט פְּלָאַיִּז ווֹאָס אַיִּז אִיכְמָעָר נְילָעָגָן אַוִּיפָּאַלְעָפִיר פִּים אַיִּז יַעַצְתָּנְשְׁטָאָגָן נְאָר אַזְוִות 2 פִּים אָום גַּיְקָעָרְט צָו דִיא טְהָרָה, זֹוְיא ווֹיָא עַר ווֹאָלְטָעַרְטָעַט דָאַס קָאָמָעָן, פָּאן זַיְן הַעָר .

דִיא מַאֲרְמָוֹנָע פִינְאַר אַיִּז גַּלְיָיךְ צָו גַּנְגָּנְגִין צָו נְרָאָב, אָונְדָהָט זַיְהָ צָו רִיק גַּעֲשְׁטָעַלְטָמָע אַוִּיפָּדִיא שְׁטָעַלְעָע ווֹאָס שְׂזָוִין פָּאן 30 יַאָהָר עַר דָאָרְט גַּיְשְׁטָאָגָן אַיִּז אָונְדָהָט לִיב הָטָט זַיְהָ גַּלְיָיךְ צָו רִיק גַּעֲלִינְט אַוִּיפָּאַלְעָפִיר, לְעַבְּזָן דִיא פִּים פָּאן דִיא פִינְאַר, אָונְדָהָט אַלְעָס אַיִּז גַּיְוּוֹאָרִין פָּאָר שְׁטִינְגָּעָרְט אָונְדָהָט רִירְעָנָד . שְׁטִיל, זֹוְיא דָעַר טְוִיט .

דָעַר לְעַזְוָעָר הָטָט בְּנוּוִים דָעַר קַעַגְט אַוְנְזָעָר פִינְאָרְדִין, דָעַם פִּירְסַט דָעַ-בָּאָק, עַר ווֹאָהָר אַיִּז גַּיְעָרְגָּעָר, מְעַנְטָש ווֹאָס נְאָר דָעַר טְיוּוֹיל הָטָט אִיכְם פָּאן וּוֹעֵג אָרְאָפָגְעָפִירְט, דָאָה זֹוְיא ווֹיָא עַר ווֹאָהָר אַיִּז גַּיְבָּעָר אָונְדָהָט אַיִּז בְּלוּט פָאָרְגִּיסָּעָר, דָאָה הָטָט עַר זַיְן רְעוּקָא זַיְן דְּרִיְקָט-הַיִּיט אַיִּה זַיְן גַּרְזִיסְקִיט נִיט פָאָרְלוּזִין, עַר הָטָט זַיְהָ נְיוֹאָלְט אַבָּעָר צִיגְּנָן צָו דָאַס אַלְעָס ווֹאָס עַר הָטָט גַּזְעָהָן ווֹאָהָר נִיט אַיִּז אָן שְׁטָעַל (פִּינְגָּע) פָּאן יַעֲמָדְדִין, אַבָּעָר פִּילִיכְטָהָט הָטָט עַר שְׁלָעַכְט גַּזְעָהָן, אָונְדָהָט צָו גַּנְגָּנְגִין צָו נְרָאָב, אַבָּעָר דָעַר שְׁטִיְין ווֹאָהָר זֹוְיא צָו גַּנְוּאָקְסִין, זֹוְיא ווֹיָא עַר כְּעַבְּטָע נִימָאָלָס גַּיְוּוֹזָן צָו שְׁיִיט, נַאֲכָהָעָר הָטָט עַר זַיְהָ גַּיְקָעָט צָו נְרָאָב, פָּאן זַיְן מְוֹטָעָר, ווֹאָס אַיִּז גַּיְוּזָן גַּעֲגָעָן אַבָּעָר, ווֹאָס אִיכְמָעָר אַיִּז דָאָרְט גַּיְשְׁטָאָגָן, אַיִּז מַאֲרְמוֹר שְׁטִינְגָּעָרְט פִינְאַר דִיא אַוִּיסְזִיקְט פָּאן זַיְגָּע

מוצער, אונד דער געבען או נילעגן אין חאנד, צום צ'יכין
פָּאָן טְרִיבְּיַהִיט, לְיִקְרָעֵר עַר הָאָט אֶבְּשָׂר נִזְעָהָן דָּאָם בְּיַלְדָּ
פָּאָן זְיוֹן מַוְתָּעָר אוֹז נִטְגִּישְׁתָּאָנִין דְּיָא וּוְיָא עַם גִּיהָעָר, גָּאָר
דָּאָם בְּיַלְדָּ אַז נִלְעָגָן אֹוִיפָּדְיָא קְנִיאָ, דְּיָא וּוְיָא זְיוֹן וּוְאָלָט
גִּיבְעָטָן צָוְגָּאָט מִיטְדְּרִיא חָעָד, צָוְזָאָמָעָן, אָונְד מִיטְדְּרִיא
אוֹיְגָן צָום הִימָּעָל.

דָּאָן הָאָט שְׁוִין פִּינְאָרְד גִּיט נִצְוּיִיפָּעָלָט, דָּאָם וּוְאָם
עַר הָאָט נִזְעָהָן אַז אַיְזָן וּוְהָרְנָנָגָן פָּאָן הִימָּעָל, דָּאָם דַּעֲר
שְׁטִיְגְּעָרְנָעָר שָׁאָטִין אַז אַיְהָם גִּיקָּאָמָעָן אַנְגָּאָגָן וּוְאָם אַיְהָם
וּוְאָרְטָן (וְיָא וּוְיָא עַס) וּוְאָהָר דָּאָן אַזְּנִיבְּזָן וּוְיָעָן דְּיָא עַלְטָעָרִין
חָאָבָן זֶה בְּעוּוּיְעָן וּוְאָהָר שְׁוִין דָּאָן בְּעוּוֹוָאָסְטָן דָּאָם עַס
אַז שְׁוִין גִּיט וּוְיִיט (צָום טְוִיט) דָּאָם דַּשְּׁר טָאגָן פָּאָן זְיוֹן טְוִיט
אַז שְׁוִין גִּיט וּוְיִיט, דָּאָם גְּרָאָב וּוְאָם פָּאָן הָאָט אַיְהָם
נִצְיָּוִט וּוְאָם (וְאָהָר אַזְּמָס גִּירָאָבָן נִישְׁט אֹוִיפָּדְיָן הַיְלִיגָּן
אָרְטָן), דָּאָם גִּירְזְׁוִיכָט צָו זְיוֹן פִּיר אַיְהָם אַזְּנִיבָּאָב (קְבָּרָה)
בִּזְוֹ צָו דָּעַם טָאגָן וּוְאָם עַר וּוְיִרְדָּג גִּעְבְּרוֹיְכָן צָו שְׁטָמִין פִּיר
דָּעַם עַווּגְּגָן נָאָט, אָוָם רַעֲכָנוּגָן פָּאָן זְיוֹן לְעָבִין אָפָּצָז
גַּעֲבָן, (לִיתְנַדְּזָן דִּין וּוְחַשְׁבָּזָן לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶכִים הַקְּדוּשָׁ
בָּרוּךְ הָוא) דָּאָם הַיִּסְטָן עַר אַז יָעַצְטָ צָו זְיוֹן פָּעַר שְׁטָאָנָר
גִּיקָּאָמָעָן, וּוְאָם אֹוִיפָּדְיָם וּוְאָרְטָן, אָנְדָר דָּאָם וּוְאָם זְיוֹן
מוֹטָעָרָם בְּיַלְדָּ אַזְּגִישְׁתָּאָנִין אֹוִיפָּדְיָא קְנִיאָ, אַז דָּאָם וּיָא
הָאָט גִּיבְעָטָן דָּעַם לִיבָּעָן נָאָט, אָוָם פָּעַר צְיָאָגָן פִּידָּר
אִידָּר אָהָן.

אלְעַם הָאָט זְיָה אַזְּמָס גִּיצְיָוִט פִּינְאָרְדִּין, זְיוֹא הַעַל זְיוֹא
רִיְּטְלִילָה, זְיוֹא וּוְיָא עַר מַעֲכָטָע אלְעַם אֹוִיפָּה נִשְׁרָבָעָן גִּינְעָהָן,
אַז נְאַלְכָעָ גִּידְאָקָזָן אַז עַר גִּינְאָגָן צָוְרִיק אַז זְיוֹן פָּמָהָל

צִיְט צִימָעֵר אַרְיֵין, דָּאֶם צִימָעֵר וּוְאַהֲרָ אַבְּעָר לְעַהָה, וּוְאַהֲרָ
שִׁינְדְּלִיךְ זַעֲנִין אַלְעָ זַיְה צֹז לְאַפְּזִין.

הָאַט פִּינְאַרְדּ גַּעֲרוֹפִין אוֹיְף זַיְגַע דִּינְעָר, אַבְּעָר יַעַצְתּ
צָוּם דְּרִיטְעָן גַּעֲשְׂרִיאִיא הָאַט עַר יַעַצְתּ אַיְזָן אַנְקְוֹנוֹאַרטּ
בַּעֲקָאַפְּעָן פָּאַן אַיְזָן אַלְטְעָן דִּינְעָר.

סְמִין אַלְטְעָר (מִיכְאֵל) הָאַט עַר צֹז אַיְהָם נִיְזָאנְטּ—רוֹפֵ
מִיר דָא אַהֲרָ דָעַם גַּיִסְטְּלִיבָעּ. דָעַר אַלְטְעָר מִיכְאֵל הָאַט
פִּינְאַרְדִּין אוֹ גַּעֲקִיקָטּ זַעֲהָר פַּעֲרוֹוְאַונְדְּעָרָטּ, אַבְּעָר פִּינְאַרְדּ
הָאַט אַיְהָם נַאֲךְ אַיְזָן פָּאַהְלּ גַּעֲשִׂיקָטּ נַאֲךְ דָעַם גַּיִסְטְּלִיבָעּ.
הָאַט אַיְהָם דָעַר אַלְטְעָר בַּעֲנָגְטוֹאַרטּ—גַּעֲנַעַדְרִינְשָׁאָר
הָעָר פִּירְסָטּ, דָזָא גַּוְיִיסָטּ דָאֱךְ דָאֶם דָעַר גַּיִסְטְּלִיבָעּ אַיְזָן
שְׁוִין 50 יַאֲהָר טְוִיטּ, אַונְגֵד בִּזְוּ יַעַצְתּ אַיְזָן נַאֲךְ נִימְטּ גַּיְזָועִין
קִיְין אַנְגְּרָעָרָר.

אָהָה יָא עַם אַיְזָן דָאֱךְ וּוְאַהֲרָ. הָאַט אַיְהָם פִּינְאַרְדּ
נִיְאַגְּטְוֹאַרטָעָטּ בִּיטּ אַיְזָן זִיפְּזַ, עַר הָאַט וּוְאַהֲרָ שִׁינְדְּלִיךְ
פָּאָר גַּעֲסִין אָז דָעַם—אַלְזְוִיאָ גַּעַה צֹז דָעַם לְאַגְּעָר פָּאַן דָעַן
קְעַנְיִינְגּ פָּאַן פְּרָאַנְקְרִיךְ צֹז קִיְין הָעָר אַונְגֵד חֻרְשָׁעָרָ, אַונְגֵד
בִּיטְעָ דָעַם גַּיִסְטְּלִיבָעּ דָעַן—נִיאָן דָאֶם עַר וְאַלְקָאַפְּעָן,
מִיְגַע וְזַגְעָ אַיְבָעָר צֹז גַּעֲמִין אַונְגֵד צֹז פָּאַרְגָּעָבִין.

לִיְדָעָר פִּינְאַרְדָּס שְׁרִיעִין וּוְאַהֲרָ יַעַצְתּ אָום זַאֲנִסְטּ,
עַם מַעֲכְטָעָ אַיְהָם שְׁוִין קִיְין 100 גַּיִסְטְּלִיבָעּ דָאֱן נִימְטּ הַעַלְעִין.
אוֹיְף צֹז מַאֲרְגִּינְסּ פְּרִיאָ וּוְאַהֲרָ דָעַר שְׁלָאַכְתּ פְּלָאַין
שְׁוִין בְּרִיטּ, אַונְגֵד דָעַר קְעַנְיִינְגּ דָאַנְאַבְּאַרְדּ. אַרְוֹס אַיְהָם
זַיְגַע אַלְעָ הַעַלְעִין אַונְגֵד הַוִּיפּ לִיְמָעָ זַעֲנִין אַרְזִיתּ נִינְגְּנִינְגּ

אויף דיא בְּגָנָם וּוֹאַם עַם אִיז פִּידָּא צַיָּא אָן גִּינְדִּיט גִּינְזָרִין.

לִידְעָרִין וּוֹאַהֲרֵ אַיז זַיִן גַּעֲצָלֶט, וּוֹיָא דָעַר קָעְנִיגַּן
הָאַט אַיִּם דָּאָרֶט אֲהַזֵּן גַּעֲשִׁיקַּט זַעֲהָר שְׁנִיחָן גִּינְעָהָר, וּוֹיָא
וּוֹיָא עַר הָאַט זַיָּא גִּינְפְּדָאָבִירֶט אַיז דִּיא הָאַנְדֵּ צַו הַאלְטִין,
הָאַט זַיִה אַיִּם גִּינְאָכְט דָּאָס עַר שְׁטָעָרֶט אַיִּם גָּאָר,
אַלְזָוִיא הָאַט עַר דָּאָס צַו רִיק גַּעֲשִׁיקַּט, דָעַם קָעְנִיגַּן מִטְּ
דָעַם פֻּעָּרָאַנְטָוָאָרָגָנֶגֶן דָּאָס עַר אִיז נִימָט גִּינְוָאָהָנֶט צַו בְּעַנְצִיעַן
קִיזָּו גִּינְעָהָר, אָונֵג דָּאָס עַר אִיז זַיְבָּעָר אָונֵג הָאַט עַם
עַרְצָעָהָלֶט מִטְּ וּוֹאַם, דָּאָס עַר הָאַט אַוִּיפָּה זַיִה אִיז פָּאנְצָעָר
פָּאוֹ שִׁיפְּעָו וּוֹאַם עַר הָאַט דָּאָס בְּעַקְוּמָעָן וּוֹאַם עַר הָאַט
זַיִה גִּינְפָּאָרִין אַיז בְּלָוֶת פָּאוֹ אִיז סְמָאָק וּוֹאַם עַר הָאַט
אַיִּים גִּינְהָאָרְגִּינֶט.

דִּיא אַוְהָר הָאַט 6 גִּישָּׁלָאָגִין, דָּאָס וּוֹאַהֲרֵ דִּיא צִיִּיט
פָּאוֹן דָעַר שְׂטִירִיט, אָונֵג אַלְעָ וּוֹאָרִין זַעֲהָר פָּאָר וּוֹאָונְדָעָרֶט
וּוֹאַם מָאו זַעֲהָט נָאָה נִימָט דָעַם פִּירְסְּט דָעַ-בָּאָק וּוֹאַם עַר
הָאַט גִּינְזָלֶט אַיז דִּיא צִיִּיט שְׁוִין זַיִן אַיז גִּינְצָלֶט, גַּעֲגָעָן
אַיְבָּעָר לִידְעָרִים גַּעֲצָלֶט. דָעַר קָעְנִיגַּן הָאַט גִּינְטִינֶט דָאָס
דָעַר פִּירְסְּט וּוֹאַהֲרֵ שְׁוִין אַיז גִּעְנִירֶט אַיז זַיִן פָּעַסְטָוֶגֶן,
הָאַט עַר בְּעַפְּוּלִין דָאָס מָאוֹ זַאֲל אִיז סִגְנָאָהָל גַּעֲבָיוֹן צַו
שְׂטִירִיט. עַם אִיז גִּלְיָה עַדְפִּילֶט גִּינְוָאָרִין אָונֵג פָּאוֹן הָאַט
גִּלְיָה אַיִּס גִּטְרָאָמִיטָעָרֶט + סְאָהָל, אִיז צִיְּיכָן דָאָס
לִידְעָרִין רָוֶפֶט דָעַם פִּירְסְּט צָום שְׂטִירִיט.

דָעַר קָעְנִיגַּן הָאַט זַיִה נִיכְט גַּעֲרִירֶט, דָעַן זַיָּא גִּלְיָה
וּוֹיָא מָאוֹ הָאַט נָאָר דָעַם סִגְנָאָהָל גִּינְעָבָין זַיָּא הָאַט זַיִה
דָאָס טְוִיךְ גִּינְפִּינֶט. אָונֵג דָעַר פִּירְסְּט דָעַ-בָּאָק, הָאַט זַיִה

ניציינט, ניט אוויא וויא מאן האט זיך גערעכט אויף איהם, דאס ער זאל ארזום קאמטען אויף אין גוט פעד אונד גוט און גיניגט, נאר ער אויז לירער ניקאמטען או פים און ניציינין אין אין זאק מיט אין שטראיך אויף דעם האלץ אונד אש בעשיט אוית דעם קאפק, אונד נאך איהם אויז געריטען דיא גערעפין אוית אין שעהגעס פעד, און געאציגין אין אין מאנטיל פאו אין פירסט, מיט דיא קרויז אוית דעם קאפק אונד בעבן איהר אויז געריטען דער גייסטלייבער דע-נאז אין פארמאלגעס אנטיגן. נאך זיא אויז נאך גינאנציג אלע הזיפ לייטע אונד דאס גאנצע מליטער, נאר און געויקט שייצער, אונד אהנע שעויערדין, אויף אין צייכין דאס ער בעט זיך אונטער.

דיא זעלטונגע קאמפאנייע אויז ארזוף גינאנציג אויף דעם שלאקט פלאין, אונד פינارد אויז צו גינאנציג צום קעניג. אונד אויז גיפאלין אוית דיא קניה, דאן אויז גינוארט זעהר שטיל, דען יעדר האט בערין גווארלט הערין וואס דער פירשט זועט שפֿרָעַבִּין.

גענדיגער הער קעניג-האט פינارد און גינאנציג-איך שטעה פיר דיר זואו וויא דער גרעסטער פאר ברעכער וואס ער ברזיבט גאנטעם גענארדע (לאסקן) (הילך), אונד שעאס ער האט ווערכליך פאר דינט דעם טויט. אבער יעצט בעט איך אייער מייסטער אומ פער צייאונגע דאס זיא זאלין איהם דאס לUBEIN שענקיין דאס ער זאל קענין זיין פעלער פאר רעכטן, אונד זאל קענין בעקאמען אויז פאר צייאונגע פאן הייטל. אלס וואס דער הער גראף לידעריג האט גינאנט אויז אלען וואחד, אבער איך בעט איהם אומ פאר

צ'יאנגן , ז'יאו וויא זיינע מומער האט מיר שווין מיגען זינדע
פאר געבן , אונד איך ביטע איהם דאס ער נאל פאן מיד
זו נעמן , אלס לוין , פיר דאס שלעכץ וואס איך האפ
איהם ניטאן . דאס פירסטונג פאן דע-באק אונד דאס
גרפונג הראלעבקען , וואס איך געברoid דאס . קיין
גראפעין העלד אונד קיין אָרְעַנְטִילִיכָּעֶר פאן ז'יא לידעריג
איינט אוניק צו געבן .

— פירסט — האט איהם דער קעניג בענטזארט , ווען
דער וואס דוא האסט איהם שלעכץ געתהן , אונד האסט
איהם ז'יא לאנג אין געפנקענים גיהאלטען , האט דיר
ריינע זינדע פאר געבן . אלז'יא פאר ניב איך דיר , אונד
אויפ וויטער , פאר לאם איך מיך אויף דעם פֿוֹוִיְגָעַן גאנט .
פירסט דע-דיאן , האט דער קעניג , אם קער-יפט
ז'יא גינאנט צו לידעריגען , האסט דוא ניחערט וואס פינארד
האט געזאגט , אונד צוא דוא פאר ציעסט איהם ז'יא
ז'יא איך .

אבער לידעריג וואחד דאן שווין אין דיא מטערט
ארעט , וואס ערמאנגראדע האט איהם גלייך ערקאנט
פיר איהר זאהן , און ז'יא אויז צו גינאנגען , צום קעניג ,
אונ האט איהם געזאגט .

יא גענעריגער קער קעניג , וויז פאר ציעט דעם
פירסט דע-באק , מיט דעם גאנצען האrin , נאר וויר ביטען
נאה דאס דער קעניג זאל איהם לאסן בייא זיין גאנטען ,
אונד פארטען , ז'יא לאנג ז'יא ער וויז ער בעבן , אונטער
פערטונג דע-דיאן , איז גענונג גראים אונ שטארק , אויפ

דעם דאמ מײַן לִיבָּעֶר זָהָן, זָאַל קָעְנִין זַיִן גַּעֲהַרְטָעַן
קָעְנִין דִּינְגָּן זֹוֵיא וּוֵיא פָּעַם גַּנְּחָעֶר.

פִּינְאָרְדַּהְאָט נִישְׁטַגְּנוּוֹאָרְטַמְּ אַזְּיַתְמַיְּן אַנְטְּבוֹאָרְטַמְּ פָּאַן
קָעְנִין, נָאָרְעֶרְדַּהְאָט גַּלְיָה אַנְדְּכָעֶר גַּלְיָיקְטַמְּ דִּיאָ שְׁלִיסְלָעַן,
פָּאַן זַיִן פָּאָרְמָעָן. פָּאָרְדִּיאָ פִּים פָּאַן דָּעַם קָעְנִין
דָּאָנְאָבָעָרְטַמְּ, אָונְהָאָט אַיְהָם נִיזְאָגָט, דָּאָסְעֶרְדַּהְאָט אַיְהָם
דָּאָסְשַׂוֵּן צַוְּ פְּרָאַזְעָנְטַמְּ, זַיִן גַּאנְצָנְזַפְּרָאַמְּעָנְזַוְּ, אָונְפִּיר
זַיִהְזָהְאָטְעֶרְדַּהְאָט נָאָרְאִיבָּעֶר גַּלְאָזָט, דִּירְיָא אַיְילְיָן עָרְדַּה,
אַזְּיַתְמַיְּן גַּרְאָבְמַיְּן, וּוּאָסְוּאָהָרְזָוֵן אַזְּיַתְמַיְּן גַּגְּרָאָבְיָן, פָּאַן
דִּיאָ נָאָכְטַמְּהָן, וּוּאָסְזַיְּן פָּאָטְעֶרְדַּהְאָט דָּאָסְאַיְהָם גַּצְיָינְטַמְּ.

נָאָה דָּעַם וּוֵיא פִּינְאָרְדַּהְאָט נִיעַנְדִּיגְטַמְּ, דִּיאָ אַזְּבָּיְן
גַּעֲשְׁרִיבְעָנָעְגַּיְידַעְ, וּוּאָסְעֶרְדַּהְאָט גַּרְעָטְמַיְּטַמְּ אַלְעַגְּרָעָפְטַיְן
הָאָטְעֶרְדַּהְאָט זַיִהְזָהְאָגְגִּינְגַּנְּטַמְּהָן, צַוְּמָקָעְנִין, אָונְהָאָט זַיִהְזָהְאָט
אַרְיִין גַּלְאָזָטְמַיְּתַהְאָזָן וּוּאָלְדַמְּ אַרְיִין זֹוֵיא אַזְּעֶרְדַּהְאָט אַיְגָעַן
קָוְרְצָעַ צִיְּטַמְּ פָּאָרְשָׂוִינְגְּדָעַן, פָּאַן אַלְעַגְּוִינְגַּן.

אַיְזָה דָּעַם זַעְלָבִּין טָאגְ, הָאָט דָּעֶרְקָעְנִין גַּימְאָכְטַמְּ אַיְזָה
צַעְרָמְאָנִיְעַ אַיְזָה שְׁלָאָסְ דִּעְ-בָּאָקְ, אָונְגַּלְיָרִינְגְּהָאָט אַיְהָם
צַוְּגַּיְשְׁוֹוֹאָהָרִין טְרִיבְיָהִיטַמְּ, אָונְהָאָט אַיְבָעֶר גַּגְּנָאָמָעַן. אָונְגְּ
גַּיְקָרְיִינְטַמְּגַיְוָאָרִין, אַלְסָם פִּירְסָטְמַיְּ דִּעְ-בָּאָקְ, גַּרְאָפְמַיְּ דִּעְ-
חַאְרָלְעָבָאָקָעַ, אַונְדַמְּ פִּירְסָטְמַיְּ דִּעְ-דִּיאָן, דָּעֶרְקָעְנִין הָאָט
אַיְהָם נָאָה אַיְזָה טִיפְטָעַל, (גַּאַמְּפָעַן) צַוְּגַּגְעָבִין, דָּעֶרְעָרְשָׁטָעַר
הַעֲרָשָׁעַר פָּלָאנְדְּרִיאָ.

נָאָה אַלְעַם הָאָט מָאוּ אַיְזָה מָאָהָל צִיְּטַמְּ גַּימְאָכְטַמְּ, פִּירְ
דָּעַם קָעְנִין מַיְּטַמְּ אַלְעַמְּ הַוִּיפְלִילִיטַמְּ. אָונְבַּעְזָאָנְדְּעָרְפַּרְדַּהְאָט
אַלְעַמְּסָאָלְבָאָטַמְּ, אָונְמָאוּ הָאָט דָּעַם גַּאַנְצָוּן טָאגְגַּיְיָעָרְטַמְּ.

אונ דיא קאָפַעַלְעַ (מויזיק) האט בענְגַּלִּיט דעם קעֲנִיגַּמִּיט זַיִן
געַנְצָעַ קאָטֶפָּאנְצָעַ . ווֹיא זַיִן זַעַנִּין נָאֵךְ הוֹזֵעַ גִּפְאָרִין .

ליַּקְעָרִינְגַּה האט אָן גִּיפָּאַנְגִּין צַו רַעֲגִירַעַן , אַנְדֵּר אַרְוָם
צַו רַיִּין , דָּאַס פָּאַרְיְּגַע אָונַגְּ דָּאַס פְּרִישַׁע פָּאַר מַעֲגִין , דָּאַס
עַס זָאֵל בְּעוֹוָאָסְטַּז זַיִן , אַיְּבָעָרָאַהְלַּז זַיִן נַאֲמַעַן . אָונַגְּ
וּעַמְּפָעַן מַעַן זָאֵל דִּינְעַן , אָונַגְּ אָן צַו צַיִּינִין זַיִּנְעַן פְּרָאַקְוּרְעַנְטִין
דָּאַס זַיִן זָאֵל זַיִּה צַיִּיכְנַעַן אָום זַיִן נַאֲמַעַן .

דיַּאְ רַיִּין הָאַט גִּירְזִיעַרְטַּמְּ דָּרְיַיְּא מַאֲנַעַן , אַנְדֵּר אַיְּבָעַר
דיַּאְ גַּעַנְצָעַ דָּרְיַיְּא טָהָגַן . וּוֹאָהָר זַיִּאְ וּוֹיא אַיִּין פִּיכְעַרְתָּאַגְּ
דָּעַן עַרְמָאַנְגָּאַרְכַּעַ , וּוֹאָהָר זַעַהָר גַּעַלְיְּבַטְּ פָּאַן אַיְּחָרַע אַגְּנַטְּעַר
טָהָגָנָרְ . אַיְּבָעַר דיַּאְ גַּעַנְצָעַ צִיְּטַ , פָּאַן אַיְּחָר זַיִן אַז
גַּעַעַנְקָעְגִּים , הָאַבְּיַן אַלְעַ גַּעַבְעַטְּנִין דָּעַם לִיבְעַן נָאַט , דָּאַס
עַר זָאֵל זַיִּאְ וּוֹיא אַס שְׂגָעַלְסְטִין זַיִּעַר פִּירְסְטַעַן . צַו רַיְּקָ
קָעָרִין גִּיוֹנְדַּר . זַיִּאְ וּוֹיא זַיִּא אַזְוּעַק . אַלְסַ דָּאַן וּוֹאָהָר דיַּאְ
פְּרִידַּע זַעַהָר גְּרוֹזִים , דָּאַס דָּעַר לִיבְעַר גַּעַט הָאַט זַיִּעַר
פִּיהָלְ בְּעַרְגִּינְעַ בְּיִטְעַ אֹזִים גִּיחָעָרְטַּ . וּוֹאַס זַיִּיאְ הָאַבְּיַן זַיִּה
עַבְּיַן דָּאָרוּתְּ גִּירְאָכְטַּ .

וּוֹיא זַיִּיאְ זַעַנִּין צַו רַיְּקָ גִּיקָּאַמְּעַן . אָן דָּעַם פָּאַלְעָה
דָּעַ-בָּאָק . הָאַט עַרְמָאַנְגָּאַרְכַּעַ גִּיפְרַעְנַט אַיְּהָר זָהָן . צַו
עַר הָאַט אַיְּבָעַר דיַּאְ צִיְּטַ וּוֹאַס עַר הָאַט גִּירְזִינִּט אָן גִּיטְרָאָפְּזַ
אַיִּין אַרְעַנְטְּלִידְ מַעְדְּכַעַן . וּוֹאַס עַר זָאֵל זַיִּאְ קָעַנִּין בְּעַבְּגַעַן
פִּיר זַיִּנְעַן בְּעַלְיְּבָסְטַּ .

אַבְּעַר לִיַּקְעָר הָאַט עַר גִּיאַנְטְּוֹוֹאַרְטַּעַט , גִּינִּין , דָּאַס
אַז זַיִּין רַיִּין , אַנְדֵּר אַיִּוֹּ קָעַנְגְּלִיכְעַן הוֹיָפַּ , אַזְיַּה אַיִּין זַיִּנְעַ
גִּיטְעַר , הָאַט עַר נִימְטַ אָן גִּיטְרָאָפְּזַ , אַיִּין מַעְדְּבִין , דָּאַס

עד זאל זיא קענין ליבען .

דייא אנטווארט האט דייא נוּאָע מוטער אונד פירסטן .
זעהר טרויריג נימאכט . דען זיא האט שווין אַנְנִיפָּאנְגָּע
אלט צו ווערין , אונ זיא וואלט גערין פאר איהר טויט .
באה איז איביצעל אין איזהרע אַרְעַמְעָן געהאלטן .

אַפְּעַנְדָּס איז לְדָעָרִינְג . גִּינְגָּנִין אַז גָּאָרְטִין אַרְיִין .
אונ ער איז לענגער פאר בליבען וויא אַיְמָעֶר . דען דייא
פראנְגָּע פָּאָן זַיְן מַוְטָּעָר . האט אַיְהָם אַרְיִין גִּיבְּרַנְגְּט אַז
אַנְמָוֹת . אַנְדָּר זיא האט אַיְהָם יַעֲצָט אַוִּיפָּט מַאְרְקָ�ָאָם
גִּימָאָכְט .

ער איז גִּיעָסִין אַוִּיפָּט אַז גָּאָנְקָ�ָפָּאָרְטָרְט . אַונ
דאָם גַּעַזְבָּטְטָרְטָרְט פָּאָר דָּעָקְטָט . מִיט זַיְנָעָהָנְדָר . אַלְסָם דָּאָן
הָאָט זַיְקָ�ָאַזְנִיל שְׁפֵילְלָפָּוְינְגָּל אָפָּגְּשַׁטְּעַלְטָט . אַוִּיפָּט אַזְנִיְּגָּינְג
אַיְבָּעָר זַיְן קָאָפְּט , אַונְגָּהָט אַנְנִיפָּאנְגָּעָן צו זַיְנָגָעָן .

עם איז איז מַעְרְכִּין פָּאָר הָאָנְדִּין .
זַוְּאָס זִיא גַּעַהָעָר צו זַיְן דִּין פְּרִיְּגְּרִין .

זִיא אַז וּוּיְסָעָר וּוּיְאַשְׁגִּיאָא .
זִיא קָאָן דִּיר זַיְן טְרִיאָא .

זִיא אַז פְּרִישָׁעָר וּוּיְאַדְעָר פְּרִיאָמָרְגִּין .
אַנְדָּר זִיא טָוָט עַכְיָן וּוּגָן דִּיר זָאָרְגִּין .

זִיא אַז רִינְגָּר וּוּיְאַדְעָר סָאָנְדִּיאָמְעָהָר .
זַוְּאָס זִיא בְּלוּזָן גָּאָר אָן דִּיר אָן גַּעַהָעָר .

וַיָּאֶת נָאֵךְ קִיּוֹן מִאֲנֵסֶפֶעֲרֹזָהוּ גַּעֲלִיבֶטְ .
וַיָּאֶת וּעֲגַן דֵּיר זַעַר בְּעַטְרִיבֶטְ .

דָּעַן וַיָּאֶת גַּעֲבָרְזִיבֶטְ צֹו לִיבַּעַן נָאֵר דִּיזַּעַן .
וּוְאַם וּוְירַד נִיבְעַרְלִינְגַּע אַיְזְן גַּעַתְמַעַן סִיטְ אַיְהָרַע רִיזַּעַן .
וַיָּעַן הוּא וּוְאַלְסַט אַיְהָרַע פָּאַטְיַלְעַע עַרְזְוַעַקְזְׁן .
קָאוֹן אַזְּדַזְּ וַיָּאֶת דֵּיר אַנְטְּרַעְקְזְׁן .

וַיָּאֶת הַיִּסְטְּ קְרִימַלְדַּע דֵּיא שַׁעַהְנַע .
דֵּיא גַּטְעַ פְּרָאַמְּטַ אַונְדַּ פִּינְעַ .

זַיָּא אַזְּנַטְעַרְמַס שַׁעַוְעַסְטַעְרַ .
קָעַנְגַּן הַגְּלָאַנְדִּיא דָעַר גַּרְעַסְטַעְרַ .
מַעַהְרַ בְּרוּכְסַטְ דַּזְּא דֵּיהְ נִישְׁטַ פְּרַעְגַּן .
וּוְיָא גְּרוּיְסַ אַזְּ אַיְהָרַע פָּאַר מְעַנְגַּן .

נָאֵר בְּלוֹזְ דִּין מַוְטַעְרַ פְּרַעְגַּן .
אַונְדַּ פְּאַרְגַּן לָאו דֵּיהְ אַזְּן וּוֹעַגְ .

אוֹיפְּ צֹא פְּאַרְגִּינְםַ , הַאַטְ לִידְעַרְגַּן דֵּיא מַוְטַעְרַ
בְּעַנְאַכְרִיכְטַעְטַ , דָּאַס מִיטְ קִיּוֹן צַעַדְבַּעַן וּוְירַד צַעַר נִישְׁטַ
הַיְּרַאְפַעְן , נָאֵר מִיטְ דֵּיא שַׁעַהְנַע קְרִימַלְדַּע , מִיטְ דֵּיא
שַׁעַוְעַסְטַעְרַ פָּאַן גַּנְטַעְרַ דָעַר קָעַנְגַּן הַגְּלָאַנְדִּיא .

דֵּיא מַוְטַעְרַ הַאַטְ אַיְהָם אַבְעַר נִפְרַעְגַּטְ , וּוְיָא וּוְאַרְ
דָעַן דֵּיא שַׁעַהְנַע קְרִימַלְדַּע , אַונְדַּ פְּאַרְגַּן זַיְקַדְעַן דָאַס
קָעַנְגַּרְיַהְ , הַגְּלָאַנְדִּעְ ? לִידְעַרְגַּן הַאַטְ אַבְעַר בְּעַנְטְוֹאַרְטַ
דָאַס צַעַר וּוְיִסְטַט דָאַס נִישְׁטַט . נָאֵר דָאַס נָאֵךְ הַיִּטְעַ מְוּם

ער אָוּעַק רִיזֶן , נִשְׁטַח צִיְתַ צֹ פֵרְלִיךְעַן , אָוִיפַ צֹ
זְבָעַן וּוֵיאַ עַס גַעֲפִינַט זַיְהַ דָאַסְ קָעְנִיגְרִיךְ , אָונַגְ וּוָהַ אַיזְ
דִיאַ שְׁעהַנְעַ קְרִימְלְדָעַ .

אונְדַ זַיְאַ וּוֵיאַ ערַ האַטְ נִזְאָנַטַ , זַיְאַ הַאַטְ ערַ
נִיטָהָןַ , דִיאַ זַעֲלַבַע נַאֲכַטַ , הַאַטְ ערַ אַיבָעַר נִילָאָזַטַ
זַיְןַ רַעֲנִירַוְנָגַ , אַיןַ דִיאַ הַעַנְדַ , פָאַןַ זַיְןַ מַוְטָעַר עַרְמָאַנְגָאַרְדָעַ
אוֹנַ הַאַטְ זַיְהַ אַןַ גַעֲנִירַטַ אַיןַ זַיְןַ גַוְטָעַ בַעֲקָאנְטָעַ שְׁנוּעַרַדַ ,
בַאַלְמוֹנָגַ , אוֹנַ הַאַטְ זַיְהַ אַוִיתַ גַיְזָעַצַ אַוִיתַ אַיְזַןַ זַעַהַרַ
גַוְטָעַסַ פַפְעַרַדַ , וּוֹאַסְ ערַ הַאַטְ דָאַסְ בַעֲקָאמְטָעַןַ , פָאַןַ
דְעַםַ קָעְנִינַ דָאַנְאַבְעַרְטַ , אוֹנַ אַיןַ גַעֲעַלְשָׁאַפְטַ פָאַןַ זַיְןַ
(אַטְיוֹדָאנַטַ) לִיְבַ מַאַןַ פַעְטָעַרְסַ , אַיזַ ערַ אָוּעַקַ גַעֲפָאַרְזַ
אוֹסַ צֹ זַבְיַןַ , דִיאַ שְׁעהַנְעַ קְרִימְלְדָעַ .

דַעַרְ יְוָנָגָעַרְ מַאַןַ הַאַטְ זַיְאַ אָפַ גַיְרִיְזַטַ אָפַאַרְ הַגְּרַעַרְטַ
מַיְלַ , דַוְרַהַ עַרְדַ , אַונְדַ וּוְאַכְעָרַיַןַ , דַוְרַהַ בַעֲגַעַרַ , אוֹנַ
טַאַהַלְיַןַ (גַרְיְבָעַרַ) , אַונְדַ וּוְאַהַרְ זַכְעַרְ דָאַסְ ערַ וּוּעַטַ זַיְהַ
נִשְׁטַחַ אַירְעַןַ אַיְזַןַ וּוּעַגַןַ , דַעַןַ דַעַרְ שְׁפִילַ פַוְיִגְיַלַ אַיזַ אַיְמַעַרְ
גַיְפְלוֹיְגַןַ , אַיבָעַרְ אַיְהַםַ , נַאַרְ אַלְלַעְ אַבְעַנְדָםַ הַאַטְ ערַ זַיְהַ
אָפַ גַיְשְׁטַעַלְטַ , אָוִיפַ אַיְזַןַ בּוִיְםַ , וּוֹאַסְ ערַ אַיזַ אַגְנְטַעַרְ
אַיְהַםַ גִילְעַנְיַןַ , אַךְעַרְ אַוִיתַ אַיְזַןַ וּגְעַלְ בּוִיְםַ פָאַןַ דִיאַ שִׁיפַ
וּוֹאַסְ ערַ אַיזַ אַוִיתַ אַיְהַרְ גַיְפָאַרְזַ אַוִיתַ אַיְזַןַ מַעַרְ , אַךְעַרְ
אַוִיתַ אַיְזַןַ טִיְהַ .

אַלְסַ דָאַןַ אַיְזַןַ מַאַהַלְ אַיזַ ערַ נִיקָאַמְעַןַ אַוִיתַ נַאֲכַטַ ,
אַיְןַ אַיְזַןַ זַעַהַרְ שְׁעהַנְעַגְעַנְדַרְ , אוֹנַ אַזְיַהַ זַיְאַ וּוֵיאַ גַעֲעַהַגְלִיךְ ,
הַאַטְ ערַ זַיְהַ גִילְיַגְטַ צֹ זַאֲמַעַןַ , מִיטַ פַעְטָעַרְסַןַ שְׁלָאַפְזַןַ ,
אַגְנְטַעַרְ אַיְזַןַ בּוִיְםַ , אַונְדַ דַעַרְ פַוְיִגְיַלְ הַאַטְ זַיְהַ גַיְשְׁטַעַלְטַ

אַיְבָעַר אִיחֶם, אֹוֵיךְ דֵיא פַעֲרָד הַאֲבָין זֶה אַרְוּם זַיְא
גַעֲפַאֲשָׁעַט זַיְא הַאֲבָין זַיְא אַיְזַן גַאֲנְצָעַ נַאֲכַט גַעֲשָׁלָאֲפַן.

אָונְד וַיְאַסְעַט אַיְזַן גַקְאַמְעַן גַאֲנְצַע פְרִיה, עַם הַאֲט
גַאֲר אַגְנִיפְאַנְגַן צַו טָאנְגַן. הַאֲט זֶה גַלְאֹזַט הַעֲרִין אַיְזַן
גַעֲרִיךְעַד אָונְד גַעֲפִילְדָעְרִיאַא. זַיְא דָאַס לִידְעָרִיגַה הַאֲט זֶה
גַלְיַיךְ אַוִית גַעֲבָאַפְט, עַר הַאֲט זֶה גַיְוָאַלְט אַיְבָעַר צַיְגַן
וַואַס דָאַס אַיְזַן, אָונְד עַר הַאֲט זֶה גַיְוָאַלְט אַוִית הַיְיִבְין,
הַאֲט עַר זֶה אַיְבָעַר צַיְגַן, דָאַס עַם אַיְזַן אָוָס מַעֲגַלְיךְ.
עַר וַואַהֲר צַו גַעֲבִינְדָעַן צַו דָעַם בּוּסַם, זַיְא דָאַס עַר הַאֲט
גַיְשַׁט גַיְקָאַנְט רִיכְעַן גַיְשַׁט מִיטַקְיַין הַאָנד, אָונְד גַיְשַׁט
מִיטַקְיַין פִים.

דָאַן הַאֲט עַר דָעַר הַעֲרַט אַרְוּם זֶה אַיְזַן שְׁעַנְדְּלִיךְ
גַעֲלַעַטְעַר, אָונְד אַיְזַן שְׁטִיקַע וַואַס הַאֲט אִיחֶם גַיְוָאַרְיַנְט
אֹוֵיךְ אַיְזַן פְרָאַגְעַ.

וַעֲהָר בִּסְטַט דָאַס אָונְד וַואַס וַוְילְסַט דָאַס אֹוֵיךְ זַיְא
גַיְסַט דָאַס.

לִידְעָרִיגַה הַאֲט גַיְוָאַלְט זַעַהַן וַעֲרַע עַם רַעַט אַס אִיחֶם
זַיְא זַיְכָעַר, הַאֲט עַר זֶה אַיְזַן פַעֲסְטַין כְעַר גַיְגַעַבְין, זַיְא
דָאַס דֵיא שְׁטַרְיַיךְ זַעַנְיוֹן גַלְיַיךְ גַיְפְלָאַצְט, וַואַס וַואַרְעַן דָעַם
קַאַפְט גַעֲבִינְדָעַן, אָונְד הַאֲט גַיְקָעַנְט זַעַהַן וַעֲרַע עַם הַאֲט
אִיחֶם דֵיא פְרָאַגְעַ גַיְמַאַכְט.

עַם וַואַהֲר אַיְזַן קַלְיַנְעַר פַעֲרַזְאַהַן, עַר הַאֲט גַיְהַאַלְטַין
אָנְדַעַרְט הַאַלְבָעַן אַיְלַין דֵיא הַיְיַה, מִיטַקְיַין גַאֲנְגַע לְאַנְגַע
וַיְיִסְעַ בָאַרְד מִיטַקְיַין גַאֲלַעַגְעַן קְרוֹזַן אַוִית דָעַם קַאַפְט,

אין דיא האנד האט ער ניהאלטען אין גאלדענע בייטש .
מית פיר שטאלעןצע קעטכען , אוית דעם עק פאן דעם
קעטכען , האט ניהאנגען אין געלעגען דיאמאנט .
יעדר קאנט פאן דעם דיאמאנט , וואחד פידל שארכער ,
ויא אין בריטווע . (אין גאל מעסער) זיא וווען דער
סענטש האט יעמאנדרין אין זיעז ניגעבן , האט ער מיט
אין מאהיל זיבען ראנגען גימאכט .

ליידעריג האט גליך פאר שטאנן דאם דיזען קלינע
וועיזן האט איהם דיא פראנגע גימאכט , האט ער איהם
גיאנטווארטעט , דיזע ווערטער .

איך בין ליידעריג , דער ערשתער גראט פאן פלאנדייא
איך בין ניקאמען אין געהמען דעם שאץ פאן ניבעלונגע .
איך דעם נישט זעהונדין געויצט שייזער , דער נישט
זעהונדער געויצט שייזער , וואחד זיא אין געוועהר , וואם
אייז אויפ אין פיעזע , וווען מאן לאסט דאם ארונגטער אויף
דעם געויצט , קאן מאן דיזען מאן וואם טראנט דאם נישט
זעהו , אונ ער זעהט אלעט) , אונ איך געה זוקין דיא
שעהגע קריימילךע דיא שווועסטער פאן גונטער , דער קענג
פאן היגלאנדע .

ווען זיא האט איהם דאם מענטשל געאנטוווארטעט
האט זיך דיין ביזע שויין גענדיגט , דוא ביסט צוואחד
שויין אייז דעם פאר מעגן , ניבערלינגע , נאר אויפ דעם
ארט וואם דוא ווילסט אין געמיין דעם שאץ אונ דעם
ニישט זעהונדין געויצט שייזער , ווירסט דוא דיין ליעבען
שויין גענדיגען , ביא דיא ארבייט , פאן דעם גראבן . וואם

הויסט סאלטש , אונ דיזן דינער ווירד מײַנע שׂוּוֹיִינַן פֿאַשְׁן
 (חוּרִים) , אוֹזֶה דינגע צוּוֵּיאָ פֿערְד ווּירְדָעָן דְּרִיכְעָן בְּיֵיאָ דֵיאָ
 רְעַכְרָעָר פָּאוֹן מִינְעָן מִלְּעָן , אָונְדָן דִּין שְׁפִידָל פּוֹינִילָן , ווּירְדָן
 זִינְגָעָן , בְּיֵיאָ מִיר אַין שְׁטִינָן , וּוֹאָסָם עַמְּדָה הענְגָּט אַין מִין
 פָּעַנְצְּטָעָר , אָונְדָן דֵיאָ פֿירְשְׁטָעָן קְרִימְלִיכָּעָן , וּוֹאָסָם עַרְוּוֹאַרְטָעָט
 דִּיךְ מִיט אַן גַּעֲדוֹלָט . וּוֹעַט הַיְּרָאָטָעָן אַין אַנְדָּעָרִין , אַדְעָרָ
 זֵיאָ וּוֹעַט שְׁטָאָרְבִּין אַין טְעַדְכִּין , זֵיאָ וּוֹיָא דֵיאָ טָאַכְטָעָר
 פָּאוֹן יְעַפְּטָעָן , אַוִּית אַין צִיכְכִּין דָּאָס אַיךְ זָאנָג דִּיךְ אַלְעָם
 וּוֹאָהָר , זָאנָג אַיךְ דִּיךְ נָאָה דָּאָס , אַיךְ בֵּין אַלְבָעָרִיק , דָּעָרָ
 קָעָנִיג פָּאוֹן נִיבְּעָרְלִינְגָעָן .

אַוִּית דִּיזָע שְׁטָרָעָנָע וּוֹאַרְנוֹנָנָעָן , וּוֹאָסָם לִידְעָרִיג וּוֹאָהָר
 נָאָה בֵּין יְעַצְּטָמָט נִיט גַּעֲנוֹאָהָנָט צַו הַעֲרֵין , הָאָט דָּאָס אַיְהָם
 זַעַהָר נִיקְרָעָנָקָט . אָונָ ער אַיזָּוּיְעָר בֵּין גַּיְוּוֹאָרִין , זֵיאָ דָּאָס
 ער הָאָט זַיְק אַין שְׁטָאָרְקִין פְּקָעָר נִיטָאָהָן . הַאָבִין דֵיאָ
 שְׁטָרִיק אָונְטָשָׂר אַיְהָם נִיפְלָאָצָט , אָונָ וּוֹעַט ער הָאָט נָאָר
 גַּיְקָעָנָט אַין הָאָנְדָּר אַרְזִים גַּעֲמִין , זֵיאָ וּוֹיָא ער הָאָט גַּיְהָאָט
 נָאָר פְּרִיאָר אַין הָאָנְדָּר , זֵיאָ הָאָט ער אַין אַין מִינּוֹת ,
 אַחֲאָפָּן גַּעֲנָעָבָּן דָּעָם קָעָנִיג אַלְבָעָרִיק , בְּיֵיאָ דֵיאָ בָּאָרֶד ,
 נָאָר דָּעָר קָעָנִיג הָאָט אַיְהָם אַגְּנִיפָּאָגָנִין , צַו שְׁלָאָגִין , מִטְּ
 זַיְזַיְעָן גַּאֲלָךְעָגָע בְּיִיטְשָׁן , זֵיאָ שְׁטָאָרָק , דָּאָס ער אַיזָּוּיְט
 גַּיְוּוֹעָן דֵיאָ הָעָנְדָּר אָפָּן צַו לְאַזְיָן , דָּעָו ער הָאָט אַיְהָם מִטְּ
 דָּעָם דִּיאָמָעָט גַּיְטָרָפָּן , אַוִּית דָּעָם אַרְטָמָט , וּוֹיָא ער אַיזָּוּיְט
 אַיְהָם בָּאַמְּלָס אַרְזִים גַּיְפָאָלִין דָּאָס לִינְגָעָן בְּלָעָטִיל , אָונְדָן
 וּוֹאָהָר אַוִּית דִּיזָע אַרְטָמָעָט גַּעֲפָאַנְצָעָרט . אַלְזַיְאָהָט
 ער אַיְהָם גַּעֲרָאַנְקָט .

אַין דֵיאָ זַעֲלָבָע פָּעָנִית הָאָט דָּעָר קָעָנִיג צַו זַעֲמָע

גַּעֲרָפְּעָן, צוֹזֵה זִין מִלִּיטָהָר, הָאָט יַעֲצֵט לִקְדֻרִינְג דַּעֲרָפְּילֶט
וּוֹיָא טָעַן שְׁלָאָגָט אַיִּהְם מִיט פַּעֲרַשְׁידָעַן גִּיזְעוּהָר, אָונְ אָזִיךְ
מִיט דְּרִיא גַּאֲלָדָעָנֵן בִּיְיטָשׁ, זֹוֹיָא דָּאָסְמָאָן הָאָט גִּיהָאָקָט
זִין קַעְרְפָּעָר וּוֹיָא וּוֹיָא מָאָן הָאָקָט דְּרִיא גַּעֲטְרִירִיכָּע אָזְ דְּרִיא
סְטָאָדָאָלָעָם.

דָּאָן הָאָט לִקְדֻרִינְג גִּיזְעוּהָן, דָּאָסְעָם אָזְ אַשְׁאָדָע דְּרִיא
צִיְּמָט צֹז פָּאָר לִקְעָן, הָאָט עָר זֹזְהָ מִיחָּע גִּינְגָּבָן, צֹוֹא
בְּעַפְּרִירְיָעָן, אָונְ הָאָט מִיט דְּרִיא רַעֲבָטָע הָאָנָּדָר, זֹוָּאָס עָר
הָאָט שָׂוִין פְּרִיאָא גַּעֲהָאָט, זֹזְהָ בְּעַפְּרָאִיעָט דְּרִיא לִינְקָע הָאָנָּדָר
אָונְ הָאָט זֹזְהָ אָזִיךְ גִּיזְעָצָט.

אָונְ אָזִיךְ זֹזְהָ אַיִּין פָּאָסָאָן, הָאָט עָר גִּיקְעָנָט זִעְהָן,
דָּאָס אָרוּם אַיִּהְם. אָזִיךְ אַיִּין הַאֲלָבָע מִיל וּוֹיִיט בְּעַלְעָנָעָרֶט
מִלִּיטָהָר פָּאָן גִּיבְּעָרְלִינְגָּעָ, עָם הָאָט גִּיקְעָרָט צוֹזְיָן בִּיזְ
צָעָהָן טְוִיזְעָנָט מָאָן רַיְּטָעָר אָונְדָר פִּים גִּיְּעָר, אָזִיךְ מִיט
פַּעֲרַשְׁידָעַן גִּיזְעוּהָר, אַיִּין טְיִיל מִיט הָעָק, אַיִּין טְיִיל מִיט
פִּיקָּעָם, מִיט שְׂוּעָרְדִּין, אָונְדָר דָּעָר גַּלְיִיכָּעָן פַּעֲרַשְׁידָעַן
גִּיזְעוּהָר.

אַיִּין מִטְעָן אַיִּין גִּישְׁטָאָגָן דָּעָר קַעְנִיגְגָּאָלְבָעָרִיךְ, אָונְ
הָאָט זֹזְהָ אָזִיךְ גִּיזְעָצָט אָזִיךְ אַיִּין פַּעֲרָד, זֹוָּאָס מָאָן הָאָט
דָּאָס אַיִּהְם יַעֲצֵט צֹז גִּיבְּרָעָנָט, דָּעַן עָר הָאָט גִּיזְעוּהָן. דָּאָס
עָם אַיִּן גִּישְׁטָקִיְּזָן גִּילְעָבָטָעָר, עָר הָאָט גִּיטָּפָר שְׁטָאָגָן
מִיט וּוּעָמָעָן עָר הָאָט צֹז טָהָהָן.

אַיִּין גַּאֲנָצָע בָּאָנְדָע, עָם הָאָט גִּיקָּאָגָט זִין הַוְּנָדָעָרֶט
פְּגַרְזָהָן הַאָבִין פַּעֲטָעָרְסָן אָפְנַעֲפִירְט מִיט זִינְגָּע צְוּיִיאָ
פַּעֲרָד, אַיִּין פְּלָעָן אָרִין אָונְ אַיִּין שְׂוֹאָרְצָעָר מְוִיעָר הָאָט דָּעָם

שְׁפִיל פּוֹגִיל אַרְיֵין נִקְאָמָעַן אָז אַשְׁטִיג אַרְיֵין . אָגֵן הָאָט
דָּאָבִיא גַּעֲטָאָנֶצֶט אָז גַּעֲלָאָכֶט זַעֲהָר שְׁעַנְדְּלִיךְ .

דִּיעַ סְצֻעַנָּע הָאָט מַעֲהָר גִּיוּעָרְקָט אַוִּיפְּ לִיְּדָעָרְגָּעָן ,
וּוֹיָא זַיְן גַּאֲנִץ פְּעַרְלָעְגְּנִיהִיט , הָאָט עַר בְּעַפְּרִיְּגָעָט זַיְן רַעֲסָט
קְעַרְפָּעָר , צְנוֹאָהָר מִיט קְרַעְפְּטִין , אָונְדָ זַיְאָ וּוֹיָא עַר הָאָט
זַיְקְדָּאָר אַוִּיפְּ דִּיאָ פִּים גִּישְׁטָעָלֶט זַיְאָ הָאָט עַר גַּלְיִיךְ גִּיחָאָפְּט
זַיְן שְׁעוּרְדָּד דִּיאָ בְּאַלְמָוְנָגָן אָונְדָ הָאָט זַיְקְדָּאָר גִּילְאָוָת נָאָה
זַיְאָ נָאָה צַו יָאָנִין אָוָם צַו בְּעַפְּרִיְּגָעָט פְּעַטְעָרְסִין . דִּיאָ פְּעַרְדָּר
אָונְדָ דָּעַם שְׁפִיל פּוֹגִיל . אָונְדָ זַיְאָ וּוֹיָא עַר אָזָ צַוְּא זַיְאָ
גַּעֲהָנְטָעָר צַו נִקְאָמָעַן זַיְאָ הָאָט עַר אַגְּנִיפְּאָנְגִּין צַו פְּעַכְטִין
גַּלְיִיךְ זַיְאָ עַר וּוֹאָלָט גִּיהָאָט צַו טָהָוָן מִיט רַיְזָעָן . אָונְדָ אַיְן
דִּיאָ צְעַלְבָּעָ מִינְוָתָ הָאָט אַז גִּיפְּאָנְגִּין צַו פְּאָלִין הַעֲנָה , קְיִיפְּ
אָונְדָ פִּים , זַיְאָ דָּאָס יְעַדְעָרְדָּה הָאָט אִיבָּעָר גִּילְאָוָת אַלְעָם
וּוֹאָס עַר הָאָט גִּיהָאָלְטִין אָונְדָ זַעְנִין אַגְּטָלָאָפְּנִין זַיְאָ וּוֹיִיט
זַיְאָ הַאָבִין נָאָר גִּקְעָנָט נִשְׁוּינָד . נָאָר אַיְין שְׁוֹאָרְצָעָר
מוֹעֵר הָאָט נִיט גִּנוֹאָלָט אָפְּלָאָזִין דִּיאָ שְׁטִינָגְמִיט דָּעַם שְׁפִיל
פּוֹגִיל נָאָר לִיְּדָעָרְגָּה הָאָט אַיְהָם אַיְיָן גָּעָם גִּנְעָבָן בְּיַיָּא דָּעַם
פָּאָס , הָאָט דָּעַר מוֹעֵר גַּעֲוָאָלָט אַיְהָם אַבְּיָם גַּעֲבָן . נָאָר
עַר הָאָט אַיְהָם שְׁנָעַל אַיְיָן זַוְּאָרָת גִּנְעָבָן צַו דָּעַר עַדְ ,
אָונְדָ הָאָט אַיְהָם מִיט דִּיאָ פִּים גִּיטְרָעָטִין זַיְאָ וּוֹיָא מַעַן צַו
טְרָעָט אַיְיָן זַוְּרָמְלִיל . גַּלְיִיךְ הָאָט לִיְּדָעָרְגָּה בְּעַפְּרִיְּגָעָט
פְּעַטְעָרְסִין . עַר הָאָט אִיבָּעָר גַּעֲשָׁנִיטָוּ . דִּיאָ שְׁטָרִיק פָּאָן
דִּיאָ פְּעַרְדָּר גַּעֲפִינְטָ דָּאָס שְׁטִינְגִּיל . קְוֹרֵץ עַר הָאָט אַיְיָן אַיְיָן
מַעֲנִית אַלְעָ בְּעַפְּרִיְּגָעָט . אָונְזָעָר לִיְּדָעָרְגָּה הָאָט אַבָּעָר גַּלְיִיךְ
דָּעַר הַעֲרָת אַיְיָן גַּעֲשָׁרְיָא אָונְדָ אַיְיָן שְׁרָעָקְלִיךְ גַּעֲפִילְדָּר .
אָרוּם זַיְקְדָּאָר עַר גַּלְיִיךְ דָּעַר קְעָנָט דָּאָס אַיְיָן נָאָה גִּישְׁטָקִין

עַנְדָּע אֹיֶף דָּעַם וּוְאַם עַם וּוְאַחֲרָה. עַם אֵין גַּעֲכָר אֵין
אַנְפָאָגָן וּוְיָא אִין עַנְדָּע. אַונְד זַוְיא עַר הַאָט זַיְה אָמָן
גַּעֲקִיקָת הַאָט עַר דָּעַר נַעֲחָן. דָּאַס דָּעַר קַעֲנִיגָּסָבָט זַיְה
גַּרְיִיט צָום שְׁלָאָבָט, אַונְד דָּאַס עַר הַאָט צַוְּתִילְטַט דָּאַס
מַלְיִיטָעָהָר אֹיֶף 3 טְהִילָּה, 2 טְהִילָּה פִּים גַּיְעָר אַונְד 1 טְהִילָּה
רַיְטָעָר, אָמָן צַוְּתִילְטִין פָּאָן פָּאָרִינְט אַונְד פָּאָן בִּידְעָן
זַיְטִין, אַונְד פָּאָן חַגְטָעָן הַאָבִין פָּאָר גַּעֲוָוִיס אֹוְיָד גַּלְיוּעָרָם
מַלְיִיטָעָהָר, אָמָן פָּלְעַצְלִיךְ צַוְּבָעָפָאָלִין פָּאָן חַגְטָעָן.

לִידְעָרִינְג הַאָט אָן אַנְפָאָגָן גַּעֲרָעִינְט אֹיֶף צַוְּזַע
אֹיֶף זַיְן פָּעָרָד אַונְד זַיְה צַוְּוָאָרְפִּין אֹיֶף זַיְגָע לַוְּרָעָנְדָע.
נַאֲר עַר הַאָט בַּעֲרָעִינְט דָּאַס זַיְן פָּעָרָד אֵין נִימָט זַוְיא
בַּעֲפָאָנְצָעָרָט זַוְיא זַוְיא עַר, אַלְזוֹיאָ קָאוּן עַם אַיְהָם נַאֲר
שְׁטָעָרִין צָום שְׁטָרְיִיטִין. אֹיֶף דִּיא שְׁטָעַלְעַ וּוְיָא אַיְהָם בִּיאָ
הַלְּפִינְג צַוְּזַיְן. אַלְסָ דָּאָן הַאָט עַר בַּעֲזְוּלִין פָּעַטְעָרְסִין צַוְּ
שְׁטִיְין בִּיאָ דִּיא פָּעָרָד פָּאָן אַונְטָעָן, אַונְד זַיְה פָּאָן דָּעַר
שְׁטָעַלְעַ נִימָט צַוְּרִיקָעָן, אַונְד זַעְלָבְסָט הַאָט עַר זַיְה
בַּעֲשָׂלָאָסִין שְׁטָרְיִיטִין צַוְּפִים.

אַונְד וּוְאַס אָן בַּעֲטָרָעָפְט דָּעַר שְׁפִיהָל פּוֹינְגָל, הַאָט
עַר זַיְה בַּעֲוֹוָאַיְגָנִין אֹיֶף אִין צְנוּיָג פָּאָן אִין בּוּיָם אַונְד זַיְה
נַאֲנִין רֹהִינְג אַונְד אֹיֶף זַעְהָר שְׁעָהָן גַּעֲוִינְגָעָן פָּאָן צַוְּ פְּרִידְעָן
הַיִּיטְעָר וּוְאַס עַר וּוְאַחֲר פְּרִיאָה.

דָּאָן הַאָט זַיְה יַעַצְט אָן גַּיְפָאָגָן אִין שְׁטָרְיִיט.

לִידְעָרִינְג זַוְיא זַוְיא עַר הַאָט גַּיְעָהָן, זַוְיא דָּעַר קַעְ
קָאמְטָ צַוְּאָיְהָם פָּאָן פָּאָרִינְט מִיטָּדִיא (קָאַזְאַלְעָה)
רַיְטָעָר, אָונְד פָּאָן בִּידְעָן זַיְטִין מִיטָּפִים גַּיְעָר, אַונְד זַיְה

פָּאוֹן אַנוֹטָעֵן . פָּאוֹר גְּעוּוִים אֹוִיךְ מִיטֶּפִילְלָהָרֶה הָאָט
עַר אַנְגִּיָּפָאָנְגִּי אַנְגִּקָּעָנִי צַוְּגָעָהָן , אַנְגָּד הָאָט אַיִּין מִתְּהָלָל
גְּנִיכָּאָכְטָ פָּאוֹן זַיְוָן בָּאַלְמָוָנָגָן (שְׁזַוְּעָרָד) וּוְיָא פָּלָנָק אֲוֹנָד
גְּנַעַשְׂבָּרְתָּ דָּאָס מִיטֶּ אַיִּין מִתְּ הָלֶה הָאָט עַר פָּאוֹר יָאָנָט אַלְעָלָע
זַיְגָעָ לְזַיְגָעָר . דָּאָס נִיעַפְלָאָגָנָעָן כְּמִילְטָעָהָר וּוְאָהָרָן וּעָהָר
סְּבָרְיָא , אֲוֹנָד אֹוִיךְ וּוְאָהָל לְזַעְרִינָג וּוְאָהָר נִיבָּט פָּאָרָמָאָטָעָרָט ,
אַנְגָּד דִּיאָ גְּעַטְרִיךְעָ שְׁגִינְדָּעָר מְעַכְטָן דִּיאָ הַעֲנָדָע אַרְנוֹטָעָר
פָּאָלָיָן , וּוּעָן זַיְיָא זָאָלָיָן וּוְיָא פִּילָּהָל זָאָנָגָעָן אָפְּ שְׁגִינְדִּין אַיִּן
אַיִּין גְּאָנְגִּין טָאגָן , וּוְיָא פִּילָּהָל עַר הָאָט דָּוָךְ וּשְׁטָגָרָע
מְעַנְטָשָׁן קָעָפָפָ אָפְּ גְּנִיכָּנִיכָּעָן .

בָּאוֹן הָאָט אַגְּנָעָר הַעַלְלָד בְּעַמְּיָרְקָט דָּאָס מְעָן גְּבָרוֹכְט
צְוְשְׁפְּרִיטָן גָּאָר אֹוִיךְ אַיִּין אַנְדָּעָרָע אָרָט . אַלְסָם בָּאוֹן הָאָט
עַר זָהָבָרְפָּן אֹוִיךְ דָּעָר לְגַנְקָעָר וַיִּתְ , וּוְאָס עַר הָאָט
עַבְּיָיָ נִיטֶּ אַיִּינָנָם אַיְבָּעָר גְּעַלְאָסָט . נַאֲכָהָעָר הָאָט עַר זַיְהָ
גְּנִיוֹאָרְפָּן אֹוִף דָּעָר רַעֲכָטָר וַיִּתְ וּוְאָס אַלְעָלָע זַעְנִין זַיְהָ
גְּלִילָה צְוְלָאָפָּן , זַיְיָא דָּאָס עַם אַיִּם גָּאָר גְּעַבְלִיבָּעָן ,
דָּעָר כְּעַנְגָּג מִיטֶּ דִּיאָ רַיְטָעָר . אֲוֹנָד וּוְאָס אַזְנָבָעָט
דָּאָס כְּמִילְטָעָהָר וּוְאָס הָאָט אַיִּם נַעֲזָלָט בְּעַפָּאָלָן . פָּאוֹן
חַיְנָכָעָן הָאָבָּיָן זַיְהָ גָּאָר נִיטֶּ גְּעוּוֹאָגָט צַוְּגָעָהָן אֹוִיךְ דָּעָם
וּוְאָס זַיְיָא הָאָבָּיָן גְּעַזְעָהָן וּוְאָס עַם טּוֹטָזָה .

אַלְזָוִיא אַז גָּאָר גְּעַבְלִיבָּיָן אֹוִיךְ דָּעָם פָּלָאָץ , דָּעָר
קְעַנְגָּבִיט דִּיאָ רַיְטָעָר . גָּאָר לְזַעְרִינָג וּוְאָהָר אַיְבָּעָר צִיְגָּוָט
דָּאָס מִיטֶּ אַיִּם אַז אַיִּין שְׁלַעַכְטָ גְּנַשְׁעָט , זַיְיָא קְלִיָּיָן וּוְיָא
דָּעָר קְעַנְגָּבִיט אַלְבָּעָרִיק וּוְאָהָר הָאָט עַר דָּאָק אַיִּים גְּיַעַהָן
אֲוֹנָד אֹוִיךְ קְרַעַבְּצָוִין נִיהָאָט וּוְיָא דָּעָר גְּרַעַסְטָעָר רַיִּין , אַבְּעָר
דָּאָק וּוְאָהָר לְזַעְרִינָג וּוְיָא צַוְּגִיאָט דָּאָס עַר הָאָט זַיְהָ

רְעוּיִקְרֶת, אָונֵד הָאָט נִיט גַּעֲקִיקֶת אֹוִיפֶּ דֵּיא רְיִיטֶעֶר, וּוְאַם
בְּאַהֲרָן וְעַהֲרָ פִּילֶ, גְּאַרְעָרָ הָאָט זֶה גַּנְגָּעָן צָום קָעָנִיגֶּ.
דָּעָר קָעָנִיגֶּ הָאָט זֶה אַנְגִּיפָּאַנְגִּין וְעַהֲרָ גַּיְשִׁיקֶת צָו וּוְעָרִין,
אַיְבָשֶׁ הַוִּיפֶּט הָאָט עָרֶז וִיהְ גַּעֲהִיטָעָן זֶה אַסְּ עָרֶז וְאַל בְּנִיט
קְרִיגָּעָן מִיטֶּ דָעָם בְּאַלְמָוֹנָן, אָונֵד זֹוִיא הָאָט עָרֶז לְידַעְרִיגָּעָן
אָעָזֶן גַּנְגָּבֶן מִיטֶּ זַיְן גַּאַלְדָּעָגֶן בִּיְתֶשֶׁ, דָעָם וּוֹעֵן לְידַעְרִיגָּעָן
מְעַכְּטָעָ גַּיְפָאַנְצָעָרָט נִיכְטָ גַּעֲוָעָן וּוְאַלְטָ עָרֶז פָּאָר גַּעֲוָוִיס
זַיְן לְיִבְּ אֹוִיפֶּ שְׂטִיקָעֶרֶת צָו הָאָט. אַסְּ עַנְדָּעָ הָאָט לְידַעְרִיגָּעָן
מִיטֶּ אַיְן וְעַזֶּן מִיטֶּ דָעָם בְּאַלְמָוֹנָן, הָאָט עָרֶז אָפֶן גַּיְקָאָקָט
דֵּיא פַּעַדְעַרְשָׁטָעָ פִּים פָּאָן דָעָם פְּעָרֶדֶת, וּוְאַסְּ עָסְ אַיְן עַבְּיָן
גַּלְיִיךְ גַּיְפָאַלְיָן אָונֵד אַסְּ חָאָט פָּאָן זֶה דָעָם קָעָנִיגֶּ אַרְגָּנְטָעָר
גַּעֲשָׁטִיסָעָן.

דָּאָן הָאָט לְידַעְרִיגָּעָן מִיטֶּ אַיְן עַק פָּאָן בְּאַלְמָוֹנָן אַנְ
גַּעֲרִיקֶת דֵּיא בְּרִיסֶט פָּאָן דָעָם קָעָנִיגֶּן, וּוְאַסְּ עָרֶז הָאָט גַּלְיִיךְ
פָּאָן דֵּיא הָאָנָט, דֵּיא גַּאַלְדָּעָגֶן בִּיְתֶשֶׁ אַרוֹוִים נִילָאָסֶט, אָונֵד
הָאָט זֶה גַּיְבָּעָטָן, אַסְּ עַרְבָּאַרְמוֹנָן, אָונֵד הָאָט צָו גַּעֲזָאנָט
דָעָם עָרֶז וּוְירֶד אַיְהָם אָפֶן גַּעֲבָּיֶן דָעָם שָׁאָז גַּיְבָּעָלָגָן, אָונֵד
דָעָם גַּעֲזִיקֶת שְׂיִצְעָר וּוְאַסְּ בְּיָאָן לְאָסֶט אַיְהָם אֹוִיפֶּ דָעָם
גַּעֲזִיקֶת אַרְגָּנְטָעָר, וּוְירֶד מָאוּ נִיט גַּיְעָחָן אָונֵד זֶה לְבָפֶט
וְעַתָּה פָּאָן יְעָרָעָן, אָונֵד אַלְעָסְ וּוֹעֵן עָרֶז וּוְירֶד אַיְהָם דָעָם
לְעָבִין שְׁעָנָקִין.

דֵּיא רְעַסֶּט מִילִיטָעָהָר, הָאָבִין בְּעַמְּצָרָקֶת רָאָס דָעֶר
קָעָנִיגֶּן וּזְיִרְעָר אַיְן גַּעֲפָאַלְיָן, זְעָנִין זְיִיא אַלְעָ אַנְטָלָאַעָן, פָּאָן
שְׁלָאָכֶט פְּלָאָעָן.

אַלְאִיאָ הָאָט לְידַעְרִיגָּעָן, זַיְן שְׁאָעָד אָסְ רֵיק אַבְּיָן

געליינט (אויף דיא שטעלע וויא דיא שעערד געהער) אונד
האט דעם קעניג אלבעריך אפיך ניזונין פאן איןטערז
פערד. אונד וויא ער האט איהם צו געבענבען דיא הענד
מיט זיינע איינגען באָרֶד, האט ער אוּפַ גיהיבין דיא
גאלְרָעָנָע בִּיטְשָׁ, אונד האט בעפזילן דעם קעניג דאס ער
זאל געהן פאר איהם אונד זאל איהם ציינן דאס ער
ויא דער שאַן (אָוֹצָר) ניבעלונגע איזט בעהאלטן.

פֿעַטְעָר מִיט דֵּיא 2 פֿעַר אַונְד דָּעַר שְׁפִיל פּוֹנִיל זִינְזִין
אַיְבָּרָאַל מִיט גִּינָּאָגִין מִיט זִיְעָר טִיעָרָן רַעַטָּעָר אַונְד
שִׂיצָּעָר.

אונ פָּאָרְלוּפַּט פָּאוּ אַיְזָן הַאֲלָבָע שְׁטוֹנְגָּעָ, האט דער
קעניג זִיא צו געפִּירְט צו אַיְזָן אָרְטַּע וְאַסְּעַם וְאַהֲרָר בְּעַלְיִינְט
סִימְטְּפָּעָרְשְׁדָּעָנָע פְּעַלְוִין (פְּקָאָלְעִים) וויא דאס עַם האט אוּס
גִּזְעָהָן וויא מְעֻן וְאַלְטַּשְׁוִין גִּטְמָעָר גִּקְעָנָט וְוַיְטָעָר גַּעַהָן.

דאַן האט דער קעניג אלבריך געהיסן דאס דער
פִּירְסְּט זָאַל מִיט דֵּיא גָּאָלְדָּעָנָע בִּיטְשָׁ אַיְזָן זַעַן גַּעַבְּזִין אַיְזָן
אַיְזָן שְׁטִיְין, וְעוֹלְכִּין ער האט אִיהם אָוּ גַּעַוְוִיְּזָעָן, דער
פִּירְסְּט האט גְּלִיְּה וויא גִּטְמָהָן. אַונְד עַם האט זִיה אוּס
גִּעְפְּגָּט וויא אַיְיָו טְפָנָגָן, דאס דער קעניג, אַונְד דער
פִּירְכְּט, אַונְד פְּעַטְעָרָם, אוֹה בִּידָע פָּעָר. אַונְד עַם אַיְזָן
גָּאנְץ בְּעַקְעָוָמְט גִּזְוּעָוָן דָּעַר אַרְיָין גָּאנְן.

נָאָר דָּעַר שְׁפִיל פּוֹנִיל אַיְזָן גַּעַבְּלִיבָּעָן פָּאן אַיְסָזִין
וְוַיְינְג, דָּעַנְעָר דָּאָט נְיוֹסְט זִיה גִּפְאָרְכְּטִין אוּבַּדָּס אַיְזָן
גִּטְמָעָט אַיְזָן נִפְעָנְגִּינִּים פִּיר אִיהם.

דָּעַר פִּירְסְּט פָּאן פְּלָאָנְדְּרִיאָ, אַונְד דָּעַר קַעְנִיגַּן

אל-בעריך, האבן איבער נילאסט אוית דעם חוויפ דיא פערד
אונד זעלבסט מיט פעטערסן זענין זיא אריין גענאנין דורך
איין קאריטאר פאן פילאריך ניעך פילאר פואר פאן זאלכע
שטיינער וואס זיא הייסן יאספיס, פארפיר, אבער
לאפיס-לאולן אונד זיא זענין אריין ניקאמע אין איין
זעהר גרויסן ואהלה, אין גאנצין פאן מאלאכיט, דאס צימער
חאט גיהאט ⁴ טירען וואס ערעד טירער בזונדר ערט האט אריין
געפירות אין איין צימער פאן טיעער שטיינער, אונד זעך
טירער האט גיהיסן איין גאנמען לוייט וואס פידר איין שאטץ
זיא האט געשיצט: איין פערילגע טירער, איין רובינגע
טירער, איין קארבונקלענע טירער, אונד איין דיאםענטגע
טירער.

אל-בעריך האט מיט איין פארטהייל געטפענט מיט איין
מאהַל אלָע ⁴ טירען, אונד האט ערלויבט דעם פירסט זיך
געטען וואס סם האט איהם גאר גיפאלין.

גאר וויל מאן האט גיבורייכט צו האבן אום גייפער
500 פירין אום צו געהמיזן דיזען זעלטעןעם גרויסן שאן.
האט לידעריג זיך בעשלאנסן, אונד פארלייפיג בעניגט
געלאסט מיט ⁴ קארבון (קויישן) איינעם מיט פעריל, דעם
צוויטז מיט רובינען, דעם דרייטען מיט קארבונקאלין,
אונד דעם ⁴ מיט דיאטונגטן, אונד האט בעפזילין פעטערסן
דאס אוית צו ליגין אוית דיא ² פעריד. גאבחער האט ער
גיאנט אל-בעריךען, וואס אל-בעריך האט איהם צו גירעט
צו נאך טיינער זאכין, דאס דער וויל איזט דאס גינונג אונד
ווען ער זוועט זועלז זוועט ער קאמען נאך פער.

דן האט דער קעניג אל-בעריך גיבטען דערט פירסט

פָּאוֹן פְּלָאנְדְּרִיאַ דָּאָס ְעַר זָאֵל ְעַם אֹוִית בִּינְדְּעָן . דִּיאַהָּעֶד
אָונְד זָאֵל אַיְהָם דִּיאַגְּלָעָנְגָעַ בִּיְתְּשׁ צָוִירִיק גַּעֲבִין , וּוּירֶד
עַר פִּירְעָן צָו ְדָעַם אָרֶט וּוְיָא ְעַם גַּעֲפִינְט זַוְּק אַיְזָן גַּעֲזִיקְט
שִׂיצָעַר , דָּאָס וּוֹעַן יַעֲמָאנְט וּוֹאָס טְרָאנְט אַיְהָם אָונְד לְאָסְט
אַיְהָם אֹוִית דָעַם גַּעֲזִיקְט אַרְנוֹנְטָעַר . וּוּעְרָט ְעַר נִישְׁט גַּיְיעָהָן
פָּאוֹן בְּקָן זָן מְעַנְטְּשָׁה , אָונְד ְעַר קָאוֹן אַלְעָם זַעְהָן , אָונְד הָאָט
אַיְהָם אֹוִית אַיְבָּעָר צִיְגָט דָּאָס ְדָעַר גַּעֲזִיקְט שִׂיצָעַר . הָיִת
אַיְזָן שְׁרָעָקְלִיכְעָר רִיוּ . ְעַר הַיִּסְט טָאָפְנָעַד . ְעַר וּוֹאָלָט
גַּעֲוָוִים נִישְׁט נִיּוּעָוִין גַּעֲהָאָרְיוֹם וּוֹעַן ְעַר וּוֹאָלָט אַיְהָם אֹוֹ
דִּיאַבִּיְתְּשׁ גַּעֲהָהָן .

לִידְעָרִין הָאָט אַיְהָם נִיאָנְטוֹאָרְטָעַט דָּאָס וּוֹאָס אָזָן
בְּעַטְרָעָפְט דָעַם רִיזָן , וּוֹעַן ְעַר וּוּירֶד נִכְט גַּיהָאָרְזָאָס זַיְן ,
וּוֹעַט ְעַר זַוְּק מִיט אַיְהָם קָעָנוֹן בְּעַרְעָבְגָעַן . אֹוִית דִּיאַ
אָנְטְוֹאָרָט הָאָט אַיְהָם אַלְבָּעָרִיק נִיאָנְטוֹאָרָט דָּאָס וּוֹעַן
דָעַר רִיזָן וּוּירֶד אָזָן צִיּוֹן דָעַם גַּעֲזִיקְט שִׂיצָעַר אָונְד וּוּירֶד
גַּלְיַיְה פְּעַרְשְׁוּוֹינְגָעַן , וּוּירֶד אַיְגָעָר אָונְד ְדָעַר צְוּוֹיִטָּעַר זַיְכָעָר
נִישְׁט וּוַיְסָעַן וּוְיָא ְעַר אַיְזָן גַּיְקָאָסָעַן .

דָעַר פִּירְסָט לִידְעָרִין . הָאָט רָעַכְט גַּגְעָבִין , דִּיאַ
בִּיד פָּאוֹן דָעַם קָעָנוֹג אַלְבָּעָרִיק . אָונְד הָאָט אַיְהָם גַּלְיַיְה דִּיאַ
הָעָנְד אֹוִית גַּעֲבִינְדָעַן . אָונְד הָאָט אַיְהָם דִּיאַגְּלָעָנְגָעַן
בִּיְתְּשׁ צָוִירִיק גַּגְעָבִין .

אַלְבָּעָרִיק וּוְאָהָר זַעְהָר צָוּ פְּרִידְעָן פָּאוֹן דָעַם וּוֹאָס
לִידְעָרִין הָאָט אַיְהָם גַּגְלִילִיבָט , אָונְד אַיְזָן גַּלְיַיְה אָרוֹזִים
גַּינְאָגְנִין , פָּאוֹן דָעַם אָרֶט וּוְיָא זַיְא וּוְאָהָרִין מִיט לִידְעָרִיגָעַן
אָונְד מִיט פְּעַטְעָרְסִין אָונְד גַּלְיַיְה טִיט דִּיאַ² פָעָרְד , אָונְד

אי מיט זיא ניגאנין, אין אין אנדרערע טהיל פאן דעם
קעניגריה ניבערלינגע וואס אויף דעם וועג האבן זיא און
גיטראפין פערשידענע פעלזין, זיא ווארט זויא שונארץ
וואס מאן האט זיא ניקאנט רעכינע פיר איזערגע פעלזין.

איין דיא צייט וויא זיא עגן זויא ניגאנין אי דער
(סלואויק) שפיל פזיגיל גיפלייגן, איבער זיא אונד האט
געונגען.

ליבער ליערגן! הערע מיך.
מיין ליבעם קינד הייטע דיך.

דאם פאר פירונג פאר שטאטפט דיא אויערין.
אונד עם שטעלט פאר פערשידענע מוייערין.

דיא אויגין ווערין פאר בלענד.
פאן דעם פינסטערנים פאן דיא ווענד

ווען מאן פאלט צוין ארויו.
פאר שטיטט מען דאן דיא פאלשע מיין.

מאן דער שפירט יע策ט דיא בעניל פאן דיא טינגריס.
אונד פאן דעם שלאנט דעם גיטטיגען ביס.

ליבער ליערגן הערע מיך.
מיין ליבעם קינד, הייטע דיך.

לייערגן אבער, האט דעם קעניג ניכט פאן דיא
אויגין אראפ געלאסט, ער חאט ניגעבון איין ציבין דעם
פזיגיל, דאם ער הערט איהם, אונד אי זיך גינאנין זיין

וועג. אַבְּעָר אֵין זֶה הָאָט עַר זֶה גַּעֲטָרָאכְט דָּאָס דָּעַר שְׁפִיל פְּזִינְגְּלָס מָאו נִיט נִיחָעָרָן צֹ דִּיא דְּרִיְּסְטָע פְּיִינְגָּל, אָונְד דָּאָס גְּיַפְּאָהָר וְעַהַת בְּיִא אִקְּסָם שְׂעַדְלִיכְעָר אָוִים וּוְיָא עַס וּוְיָקְלָךְ אַזְּט.

וּוְאָס זַיְא זָעַגְנִין גַּעֲנְטִיר צֹ גַּיקְאָמְעָן צֹ דָעַם שְׁוֹאָרָצִין בָּאָרְגָּן, וּוְאָהָר דָּעַר וּוְעַג אַלְעָס עַרְגָּעָר, נָאָר דָּרְרָ קַעְנִיגְנָאָלְבָעָרִיךְ אֵיז נִגְאָנְגִּינָן אַלְעָס פְּרִיהָעָר, אָונְד הָאָט מִיט דִּיא גְּאָלְדָעָנָע בִּיטְשָׁאָלָע פָּאָר שְׁטָעָרָוְנָגָעָן צֹ שָׁאָנְדִּין גִּימָאָכְט אָונְד הָאָט אֵיז וּוְעַג גִּימָאָכְט.

קוֹים זַיְא זָעַגְנִין צֹ גַּיקְאָמְעָן צֹ דָעַם אָרְט, וּוְיָא זַיְא זָעַגְנִין נָאָה אַבְּסָעָל אַרְגְּנָטָעָר גִּינְגָּנְגִּינָן אָונְד זָעַגְנִין גַּעֲבְּלִיבְּעָן שְׁטִינְגְּנָעָבְּיָן אֵיז שְׁרָעְקְלִיבְּעָה הַיִּיל, זַיְא הָאָט גְּלִיְּהָ דָעַר קַעְנִיגְנָאָלְבָעָרִיךְ אֶפְּגְּשָׁפְּרָנְגָּעָן אָונְד הָאָט אַנְגְּשָׁרְיָא גִּיטָּהָן – תָּאָגְּנָעָר טָאָפְּגָּעָר קָאָם דָא, אָוָן הָאָט מִיט דָעַם פִּים אַיְעָז גִּיטָּהָן אֵיז דִּיא עַרְד, הָאָט זֶה גְּלִיְּהָ גִּעְפְּגִּינָט אֵיז עַפְּנוֹג אָונְד עַש אֵיז פָּאָר שְׁוִינְגָּרָעָן, זַיְא וּוְיָא אֵיז שָׁאָטָן, פָּעָן הָאָט גִּיט גַּעֲוִיסָט וּוְיָא עַס אֵיז אָהָן גַּיקְאָמְעָן.

לִידְעָרִינְג הָאָט גִּיצְכְּט דָּאָס עַפְּנוֹגָן, עַר הָאָט גִּינְיָאלָט נָאָה יָגְּנִין דָעַם קַעְנִיגְנָאָלְבָעָרִיךְ אֵיז דִּיא עַרְד אַבְּיָין, אַבְּעָר עַר אֵיז שְׁטִינְגְּנָעָבְּיָן גַּעֲבְּלִיבְּעָן וּוְיָא עַר הָאָט דָעַר הַעֲרָת. וּוְיָא עַר עַרְגְּנְגְּטָעָרָט זֶה וְעַהַר שְׁעוֹהָרָע טְרִיט, זַיְא אֵיז דִּיא זְיִיט וּוְיָא פָּעָן וּוְאָלָט צֹ אִיכְסָם גִּינְגָּנְגִּינָן. אַלְסָם דָאָן הָאָט עַר זֶה גִּקְעָרָט צֹ דִּיא שְׁטִימָע פָּאָן דָעַם גָּאָגָן, וּוְאָס עַר הָאָט גִּיחָעָרָט, אַבְּעָר עַר הָאָט נָאָר נִיט גִּיעָהָן דָּאָס וּוְאָס הָאָט גִּינְזָאָלָט זַיְן דָעַר רִיז טָאָפְּגָּעָר אֵן גִּיטָּהָן אֵין דָעַם גַּעֲזִיקָּט.

שיצער, אונד האט געזאלט קאמען מיט איהם צו שטראַיטן.

אָבָּעָר ווִירְקָלִיךְ עַר הָאָט נִיט צִיִּט נִיחָאָט זַיִן שְׁוֹעָרֶד
פָּאוּ דָעַם גָּאָרְטִיל אֲרוֹזִים צַו צִיהָעָן דָּאָס עַר זָאָל זַיִךְ הָאָבִין
מִיט זָוָס צַו וּוּרְזִין . אַיִּזְנָעַם הָאָט זַיִהְ , אַיִּחָם גִּידְאָכְט
דָּאָס עַם אַיִּזְ אַיִּחָם דָּעַר גָּאנְצָעַר בָּאָרְגֵּן אַיִּזְפְּ דָעַם קָאָפְּ
אֲרוֹזִים גִּיפְּאָלִין דָעַן דָּאָס וּוּאָרְ עַבְּזִין דָּעַר רַיְן טָאָפְּגָעַר זָוָס
הָאָט אַיִּחָם מִיט זַיִן פָּאָלְקָעַ אַיִּזְנָעַם זַעַם גִּיגְעָבִין .

לִידְעָרִינְג וּוְיָא עַר הָאָט דָעַם זַעַם נִיקְרִינְג אָס
גָּעָרָכְט הָאָט עַר זַיִן קָאָפְּ אָרְאָפְּ גִּיבְּזִין , אָונְד דִּיאָקְנִיא
אַיִּזְנִיבְּזִין , אָבָּעָר עַר הָאָט זַיְהָ גְּלִיכְ אַיִּזְפְּ גִּיהְיוֹבִין אָונְד
הָאָט מִיט זַיִן בָּאָלְמָוְנֵג אַיִּזְנָעַם זַעַם גִּיגְעָבִין פָּאָהָר זַיְהָ , אַיִּזְפְּ
וּוּאָהָל עַר הָאָט קִיְּגָעָם נִיט גִּזְיעָהָן , אָבָּעָר דָּאָהָר הָאָט עַר
גִּעְשְׁפִּירְט דָּאָס עַר הָאָט גִּטְרָאָפְּיָן אַיִּזְנָעַם זַעַם דָעַם רַיְן , אַיִִּזְפְּ
זָוָאָהָל עַר וּוּאָהָר נִיט זַעַהָנְדָר , אָבָּעָר דָּאָהָר וּוּאָהָר עַר אָזְנִ
רִירָעָנְדָר , אָונְד גְּלִיכְ אַיִּזְנָעַם זַיְהָ גִּילָּאָוֹת הָעָרִין אַיִּזְנִיבְּזִין
פָּאוּן גִּיְּתָוְג , אָונְד דָּעַר נָאָה אַיִּזְנִיבְּזִין צְוֹוִיְּטִיז זַעַם מִיט אַיִּזְנִ
פָּאָלְקָעַ פָּאוּן דָעַם רַיְן אָבָּעָר יַעַצְטָ וּוּאָהָר שְׂזִין לִידְעָרִינְג גִּעְשְׁרִיאָ
אָונְד הָאָט דָעַם זַעַם אָפְּ נִישְׁלָאָנִין זַיִאָהָס עַר הָאָט גִּיקְעָנְט
דִּיאָ פָּאָלְקָעַ צַו הָאָקוֹן זַיִאָהָס גְּלִיכְ אַיִּזְנָעַם זַיְהָ גִּעְלָאָסְט הָעָרִין
אַיִִּזְפְּרִישָׁע (רִיטְשָׁ) גִּעְשְׁרִיאָה . יַעַצְטָ אָבָּעָר הָאָט לִידְעָרִינְג ,
שְׂזִין אָס זָאָנְסָט גִּעְוָאָרְט אַיִִּזְפְּ אַיִִּזְנָעַם דָּרִיט מָאָהָל , אַיִִּזְנָעַם
מִיט דִּיאָ פָּאָלְקָעַ .

דָּעַר פִּירְסְּט פָּאוּן פָּלָאָנְדְּרִיאָה , הָאָט גִּעְרָעְבִּינְט דָּאָס
עַר אַיִּזְנָעַם לְזִוְּגָעְוָאָרְין פָּאוּן דָעַם רַיְן . דָעַן עַר אַיִִּזְפְּ פָּאָר
גִּעְוָוִים אַנְטְּלָאָפְּיָן . אָבָּעָר וּוְיָא וּוּאָהָר עַר פָּאָר וּוּוּאָנְדְּגָעָרְט

אם זוויא גלייך האט ער ערוועהן, זוויא אין שעקליכער
טיזין עריא גראום זוויא אין חיז איזט אונדער ניפאלין פאר
הס אָרְזִים פָּאָן דֵּיא פַּעֲלִיעָנָע וּעֲנָט, אָונְד זוויא גלייך דער
דערער אונד דער דרייטער, אונד דאס זוויא שנעל דאס
וואר ניט אום שטאנדר איזט צו מײַזִין אין זען.

לידעריג האט פאר שטאנין זוויא זוויא דער ריז האט
קְרִינְשׁוֹ² מאָהָל אין זען מיט דעם באַלטונג איז ער
בִּטְלָאָפִין דאס ער זאל דאס³ מְאָל נִיט קְדִינָעָן, אָונְד
זֶה גִּזְאָגְנִין וּוּרְעִין פָּאָן וּוּיְיטִין, אַלְזַוְּיָא האט ער זיך
עַרְכִּינְט דאס ער זאל זיך אַנְדָּעָרְשָׁ בְּעַגְיָין אוּיָה דעם אָרט
אָס ער האט גִּזְוָאָלָט אַנְטְּלִיְּפִין איז ער נָאָך גִּינְאָגְנִין
קְיִינְגִּין אָונְד האט זֶה אַנְדָּעָרְגָּ נִיוֹאָרְפִּין אוּיָה דֵיא ער
זֶה זוויא ער זואָלָט גִּזְוָעָזָן טוֹיט, ער האט זֶה נִיט
רִירְט, אָונְד האט דעם אָטָום אַיְזָן גִּיהָאָלְטִין, דאס דער
זֶה זאל מַיְנִין דאס ער לְעַבְטָ שְׂזִין מַעֲהָדָ נִיט.

פַּעְטָעָרָם האט אוּיָה דעם זָוָס ער האט גִּזְעָהָן אַיְזָן
שְׁעַקְלִיךְ גִּישְׁרִיא גִּיטָּהָן, אָונְד דער (סְלָאוּוּיק) שְׁפִילְ פּוֹינְגִּיל
אָט אַיְזָה פָּאָן וּוּיְיטִין זַעהָר טְרִיזְרִיגְ גִּזְוָנְגָּעָן, אָונְד דער ריז
זֶה גֶּלְיָה צֶה גִּילְאָפִין צֶה אִיהָם זוויא שנעל דאס לִידְעָרִיגְ האט
שְׁפִירְט זוויא דֵיא ער האט גִּיצְיְטָעָרְט אַנְטָעָרְ אִיהָם.

אונד גלייך האט לִידְעָרִיגְ דער שְׁפִירְט דאס יְעָמָנְד
אָט אַיְזָן קְנִיא אוּיָה אִיהָם אָרוּתָה גִּישְׁטָעָלָט, אָונְד האט
זִיהָם דֵיא בְּרִיסְטָעָן צֶה גִּיקְוּעָטְשָׁט, אָונְד האט אַיְזָה
שְׁפִירְט דאס אַיְזָן הָאָנְד זַוְּל אִיהָם אַמְּעָסָעָר אַיְזָן הָעָרִין
זְרִין שְׁטָעָקָין, דָאָן האט לִידְעָרִיגְ אַנְעָם גִּיגְעָבָּין זַוְּן

באלטונג זוויא שנעל אונד פליינק, דאס מיט אין זען האט
ער דעם רוי דעם קאָפֶה אַרְאָפֶן גִּיהָאָקְט.

דעָר קאָפֶה האט זיך אַיּוֹן קאָלְעָר גַּעֲנָבִין אוּפֶן דֵּיא
ערָד, אַונְד אוּפֶן זוויא אַיִן אַרְטַּה האט זיך דַּעַר גַּעֲנִיכְט
שִׁיצְעָר אַרְאָפֶן גִּינְאָמְעָן פָּאוֹן דַּעַם קאָפֶה, אַונְד אַז אַיִן
סְעַקְוָנְגָע, האט מאָן עַרְזָעָה אַיּוֹן קְעַרְפָּעָר, אַונְד אַיִן
קְאָפֶה, אַונְד ווֹיא דַּעַר קְאָפֶה האט גַּעֲנִירְיוּט אַיִן שְׂטִין
פָּאוֹן שְׁמַעְרָצִין, אַונְד אַזְּיך דַּעַר גַּעֲנִיכְט שִׁיצְעָר, אַז
גַּעֲבָלִיבָּטָן לִגְעַן אַוִּית דֵּיא, עַרְד זַעַהָר פָּאָרְבְּלִיט, עַס האט
זַיך אַזְּיך גַּלְיָה אַיִן טִיְּךְ פָּאוֹן בְּלִיט גַּיְמָאָכְט אַרוֹם דַּס
קְעַרְפָּעָר, דַּעַר קְעַרְפָּעָר האט זַיך אַיּוֹן קְוָרְצָע צִיטָט
גַּיְוָוָאָרְפִּין מִיט דֵּיא חָעֵנָר צִיְּשָׁפְּרִיט, בִּזְוֹעָר אַיּוֹן גַּעֲבָלִיבָּט
לִגְעַן, זוויא ווֹיא אַיִן בּוֹים, וּוָאָס דָּאָס מַעְהָר וּוָאָלָט אַיִחְדָּס
מִיט דַּעַם וּוָאָרְצִיל אַרוֹסִים גַּעֲרִיסְעָן.

לִקְעָרִיג האט גַּלְיָה אַוִּית גַּיְהָבִין דַּעַם גַּעֲנִיכְט שִׁיצְעָר,
אונְד זוויא ווֹיא עַר וּוְאָהָר שְׂוִין אַיְבָּעָד צִינִּיגְט דָּאָס, דַּעַר
רְזִיז טָאָפְּנָעָר לְעַבְטָט מַעְהָר שְׂוִיְּגִיט, אַלְזָוִיא האט עַר גַּלְיָה
אַז גַּיְהָבִין צִי יְבָעָן דָּאָס אַרְטַּה ווֹיא דַּעַר קְעַנְגָּג אַלְבָּעָרִיךְ
אַיּוֹן אַרְיָין גִּינְאָגְנִין.

אונְד ווֹיא עַר זִיכְטָן זוויא, האט אַיִן פָּעָר אַנְצָע
גִּיטָּהָן מִיט דֵּיא פִּים אַז דֵּיא עַרְד האט זַיך גַּלְיָה אַז
עַפְּנָנְגָע נִיעָפִינְד וּוָאָס עַס האט עַנְגָּעָקְט דָּאָס אַרְטַּה ווֹיא דַּעַר
קְעַנְגָּג אַז אַרְיָין אַגְּטָלָאָפִין, אַונְד האט דַּעַם רְזִיז אַרוֹסִים
גִּישְׁקְט .
לִקְעָרִיג ווֹיא עַר האט בְּעַפְּנִינְגָע אַז דַּעַם עַפְּנָנְגָע

שְׁטִינְגֶּן, הָאַט עַר גְּלִיֵּךְ פָּאַרְשְׁטָאַנְּן דָּאַס דִּיאָ שְׁטִינְגֶּן כְּוֹזֶן
פִּירֶן צַו אַיִּין וּוְאַהֲנָגֶן אָונְטָעֵר דִּיאָ עַרְדָּ, אָונְדָּ פָּאַר גְּעוּווִים
רַעֲכִינְט זַיְה אַלְבָּעֵרִיךְ גָּאנְץ זַיְכָּעֵר דָּאַרְטָן. אַלְס דָּאַן הָאַט
זַיְה לִיכְעָרִיךְ בְּעַשְׁלָאַקְּן אַרְיַין צַו גַּעַזְן אָונְדָּ אַהֲם אַוְיָף
צַו זַבְּן.

בָּאַן הָאַט פָּעַטְעָרָם וּוְאַס וּוְאַהֲרָ זַעַהָר אַיְבָּעֵר שְׁרָאָקְּיָהּ
אַיְבָּעֵר זַיְן חָעֵר, הָאַט עַר אַנְגִּיפָּאַנְגִּין זַיְן חָעֵר אָפְּ צַו הָאַלְטָן
פָּאַן אַרְיַין צַו גִּין אַיִּן דִּיאָ הַיִּיל אַרְיַין, אַפְּבָּעֵר עַס אַיִּז זַעַהָר
שַׁוְּעָהָר וּוּעַנְּעָר הָאַט שְׁוֹין אַיִּין מָאָהָל גַּעַזְגָּט אַיִּהָם אָפְּ צַו
הָאַלְטָן הָעֵר פָּאַן. דָּאַהָּ אַט עַר נִיפּוֹזְלָט דָּאַס עַר זַאְל אַז
טִיחַן דָּעַם גַּעַזְקָט שִׁיצָּעָר דָּאַס דַּוְרָה דָּעַם גַּעַזְקָט שִׁיצָּעָר
קָאַן עַר נִיט זַיְן גַּעַזְעַהָן.

לִיכְעָרִיךְ הָאַט זַיְה בִּיאָ זַיְן לִיבָּ מְעַנְשָׁ בְּעַדְאַנְקָט,
אָונְדָּ הָאַט אַיִּהָם פָּעַלְלְוִיבְּנִים גַּעַזְעַבְּן, אָוּמְצָאָל וּוּעַנְּעָר
וּוִירְד אָסָם פָּעַרְלְוִיָּהּ פָּאַן אַיִּין הָאַלְבָּעֵר שְׁטִינְגֶּן דָּעַם אַרְזָים
קָאָמְטָן קָאַן עַר אַרְאָפְּ גִּין צַו אַיִּהָם צַו הַיִּתְּ, אָונְדָּ זַוְּאָ
פָּאַרְטָן הָאַט עַר אַרְזָהָט גִּילָּאָוּת דָּעַם גַּעַזְקָט שִׁיצָּעָר, זַוְּאָ אַז
עַר גְּלִיֵּךְ נִיט זַעַהָנָר גַּיְוָאַרְיָן פִּיר פָּעַטְעָרָסִן, אָונְדָּ אַז
אַרְאָפְּ גַּיְגָאַנְגִּין פָּאַן דִּיאָ שְׁטִינְגֶּן.

זַוְּאָ לִיכְעָרִיךְ אַז אַרְיַין טִיפּוּר אַז דִּיאָ הַיִּיל אַרְיַין הָאַט
עַר גְּלִיֵּךְ בְּעַמְעָרְגָּט דָּאַס עַס מָוֹ פָּאַר גְּעוּווִים זַיְן אַיִּגְעַ פָּאַן
דָּעַם קָעְנִים אַלְבָּעֵרִיקְט פָּאַלְעָעָן. דָּעַן דִּיאָ זַעַנְתָּ הַאֲבָנָן
גַּעַלְיִיכְטָן פָּאַן פָּעַרְשִׁיךְדִּינְעָ דִּיאַפְּעָנְטָן. אָונְדָּ דָּעָר זַעַג
וּוְאַהֲרָ אָסָם גַּעַשְׂטִיט מִיטָּן אַלְדָּן זַאְמָט.

זַוְּאָ לִיכְעָרִיךְ אַז זַוְּאָ דַּוְרָה גַּיְגָאַנְגִּין אַיִּגְגָּעַ לְעַהָּרָעַ

צימערין, וואם וואחרין בעליכטן דורך אלפאסטער
פאנארין, אונדעם דאט אין זיא געבענט, שטענען
עהל, וואם עם האט אלע ציטערין פאר שטעהט, דאן
ער אריין ניקאטען אין אין זעהר שענעם גארטיז אריין ט
זעהר פיהל בלומען. אונדעם וואחר בעליךט זיא
טיט אין וואחרע זאנט, נאר זיא ער האט דעם קאפק
דעם חיטעל ערהיין, האט ער יעטער ערזען וואם
האט גיהאלטן פיר אין חיטעל, אונד אין זאנט, וואם
איינע טיפע פאן אין טאהל, איינע זא ריביגע, דאמט
האט ניקאנט דורך זידור דורך זעהן, זאך האט ער
גיויאונדרט דאס אויב וואהילעם וואחר זעהר שיע
בעליךט. זאך אבער וואחר אום מעגלך, דאס ד
שטראלין פאן דער זאנט זאל זיא דורך שלאנן און
ווארעמען, דאס עם זאלין קענין זאלכע בלומען וואקס
נאר זיא ער האט זיך גוט איינזיען האט ער גלי^י
בעטעהקט דאס גס אין ניטקיין וואחרע בלומען, נאר ט
וואר געוווקט, זיא קוינצטליך אונד פראקטפאל געמאכ
דאם יעדר ווערדעם טעהקט דאס נאר גיעעהן טעהקט
גיזאנט דאס עם אין וואחרע געוווקט, דיא ריטלעה וואר
אויס קרעל. דיא בלעטער ווארען אויס שמאראנין. דיא
בלומען אונד רוזין וואחרין אויס ראביבען. מאפאנין און
שאפרען.

אין דער מיטע פאן דעם גארטיז אין גישטאנין איז
געצעעלט וואם וואחר זיא שען דאס נאר פיר אין קענין
קאנן נאר זיא אין גיעעלט זיין. אלוואיא אין לירעריג ניבט
גיעעהן ווערעד. דען ער אין גיגאנין אין געיקט שייאער, ז

גינאנגעין צו דעם געצעעלט, אונד אין געליבען שטיען אויף דיא שפועל ביא דיא טיהר, אונד האט עבן ערצעהן וויא דער קעניג אלבעrik איזט געלעגין אין אין שאטקה, צוויישעו פרזענץיטר, וואס זיא געהערין צו זיין דעם קעניגס פרזען, וואס איינע האט איהם נישאקלט, אונד דיא אנדרער האט איהם ניפאקט מיט אין עק פאן איינע פפוא (פאנע) אונד בעביין איהם אויף איינע זאפע איזט געלעגין דיא גאלדען בייטש.

דיא גערידע וואס זיאהרא דארט, וואחר געהר אונגענעם, אלבעrik האט עבן ערצעהלהט זינע² פרזען וואס פעם האט איהם ניטראפין, דאס איזט, וויא פעם אין גיקאמען אין פרעטדר אין דען געיגן ניעבערליגען, אונד וויא ער (דאס אין אלבעrik) האט איהם צו גיזאנט צו בעין דעם געוויכט שייצער וואס פאן ווירד אין איהם ניט ניזעהן, אונד דער וויל האט ער איהם נינארט, אונד האט זיך ארין גילאומ אין דיא ער אכין, אונד גלייך גירופין דעם ריז אויף הילט וואס ער האט איהם פאר געווים שון גיהאנט מיט זיין פאלקע.

ליידער האט שון כעהר ניט גיקענט אוים הערין, האט ער אלבערייקען או געכאנט ביא דיא בארד. אונד האט איהם ארים ניכאפט פאן דיא שאטקה וואס ער האט זיך אין אויר ניהאילט, אונד האט צו איהם גיזאנט.

דווא נידער טרעכטיגער קאראליך, דווא מוקטן מיר בעצחלין פיר דעם פאר פירונג! ... ער האט איהם גלייך ניפאזרין, דיא הענד ארינטער, אונד האט אראפ

גִּנְאָמַען דֵּיא שְׁפֵן וּוֹאֶס אַיְז נִיהָאנְגַּן אַיְבָּעֶר אֲיָהֶם אַיְז דָּעֶר
מִיט פָּאוֹן דָּעֶם גַּעַצְעַלְט . (דֵּיא שְׁפֵנְעַ וּוֹאֶס הָאָט אַיְבָּעֶר
אֲיָהֶם נִיהָאנְגַּן וּוֹאֶהָר אַיְנָעַ קִינְצְטְלִיבָּע שְׁפֵנְעַ, אַונְד זֵיא
הָאָט אָוִיס נִיעָהָן וּוֹיָא אַיְנָעַ וּוֹאֶהָרָע שְׁפֵנְעַ) אַונְד אַיְזָפ
דָּעֶם גַּעַלְבִּין הָאָק , הָאָט עָר אֲיָהֶם אַיְזָפ נִיהָאנְגַּן בִּיאָ דֵיא
בָּאָרֶד , דָּעֶוּ דֵיא בָּאָרֶד אַיְז אֲיָהֶם גַּוְט צַו גִּינְזְקָאָמַעַן , עָר
הָאָט פָּאָר שְׁפָאָרֶט צַו גַּעַטְטִין אַשְׁטְרִיק .

יַעַצְתָּ דֵיא פָּאָרְפּוֹלְכְּטָעַר קָאָרָאַלִּיק , הָאָט לִיכְעָרִיג צַו
אֲיָהֶם גִּינְזָאָגַט , הַעֲנָג אַוְיָא לְאָגָן בֵּיאָ דֵיא בָּאָרֶד וּוּעַט דִּיד
צַו גַּוְאָקְסִין , אַונְד דֵיא וּוֹירְסְטָקָאָנִין דָּעֶר לְאָגָן צַו דָּעֶר עָרֶד .

דָּעֶר קָאָרָאַלִּיק (דָּאֶס אַיְז דָּעֶר קָעְנִיג אַלְבָּעָרִיק) הָאָט
זֵיה גִּישָּׁאָקְלָט (נִיהָאָוְלָט) אַיְז דָּעֶר לִיפְטָז זֵיא וּוֹיָא אַיְז כִּישְׁ
אַיְזָפָדָע וּוֹעַנְטָקָע , אָונְד הָאָט אַז גַּעַרְוָעָפָען הַילְּפָע , אַונְד
הָאָט דֵיא שְׁטָוְנְדָע פָּאוֹן זֵיא גִּיבּוֹרִין פָּאָר שָׁאָלְטִין , עָר הָאָט
זֵיה אַוְיָה גַּעַבְעַטְזִין , אָונְד הָאָט צַו גַּעַשְׂוָאָרִין דָּאֶס עָר וּוּעַט
אֲיָהֶם גִּטְבְּרִיאָ דִּינְעָן , זֵיא וּוֹיָא עָר וּוֹאָלָט גִּיוּעוֹזָן זֵיא
הָעָר פָּאוֹן קִינְרוֹויִים אַיְזָפָדָע , וּוֹעַן לִיכְעָרִיג . וּוֹיְרָד אֲיָהֶם גַּאֲרָךְ
לְעַבְּין לְאָסִין . אַבְּעָר לִיכְעָרִיגְעָן הָאָט דָּאֶס גַּאֲנָץ גַּעַנְגִּין
אַוְנְטָעַרְעַסְיָרֶט , עָר הָאָט גִּנְאָמַעַן זֵיא גַּעַנְגִּין צְוּוֹיָא פְּרוּיָן ,
מִיט דִּיזָע מִיְּנוֹנָג דָּאֶס עָר זֵאל זֵיא אַוְעָק גַּעַבְּן , דֵיא
שְׁעַהְנָע בִּירְסְטָע , קְרִימְלָעָן , אַיְז עָר הָאָט גִּנְאָמַעַן דֵיא
גַּאֲלָדְעָנָע בִּיטְשָׁן , וּוֹאֶס מִיט דֵיא בִּיטְשָׁן קָאָן מִאן גַּפְּנָעָן
דָּעֶם שָׁאָץ פָּאוֹן נִבְּעַרְלִינְעָן , לִיכְעָרִיג הָאָט אַבְּיְסָעָל אַרְאָפָּע
גִּנְאָמַעַן דָּעֶם גַּעַוְיכְּט שִׁיצָּעָר , צַו פְּלִילִים , דָּאֶס דָּעֶר קָעְנִיג
זֵאל זֵיה אַבְּעָר צִיְּגַן מִיט גַּעַטְטִין עָר הָאָט נִיהָאָת צַו טָהָרָן
אָונְד הָאָט אַנְגִּינְפָּאָגַן אַרְוִים צַו גִּינְזְקָאָמַעַן דָּעֶם גַּעַלְבִּין וּוֹעַג

וְיֵא עָר אַיִן גִּינָּגְנִין אֹונֶד אֹוִית דָּעַם וּוֹעֲגַן וּוֹיָא עָר אֹוִית דָּוָרָה גִּינָּגְנִין דָּוָרָה דָּעַם נְאָרְטִין, הָאָט עָר אָפַגְּרִיכְסָעָן דִּיא שְׁעַנְצְּטָעַ רְזִיעַן (וּוֹאָס וּוֹאָהָר אַיִן קְוִינְסְטַ-שְׁטִיקָן טְיִיעָרָע שְׁטִינְגָּעָר) אֹונֶד אֹוִית וּוֹיָא אָרוֹיסָן גִּינָּגְנִין מִיטָּה דִּיא וּלְכָעַשְׁטִינְגָּעַן וּוֹאָס עָר אַיִן דָּאָרְטָן אַרְיִין גִּינָּגְנִין, אַיִן אַיִן קוֹרְצָעַ צִיְּטָן אַיִן עָר שְׂזִין גִּישְׁטָאנְגִּין מִיטָּה דִּיא 2 פְּרוֹזְעַן אֹוִית דִּיא עָרְדָן. דָּאָרְטָהָט עָר שְׂזִין נִימְרָאָפְּזָן פְּעַטְעָרְסָן, אֹונֶד הָאָט זִיךְ גְּלִיְּחָה גִּינְאָמָעָן אַיִן וּוֹעֲגַן אַרְיִין, גָּאָה דָּעַט גַּעֲנִינָר קְיִוּן הִירְגַּעַל אַנְדִּיעַ צָו וּאַמְּעָן מִיטָּה פְּעַטְעָרְסָן, מִיטָּה דִּיא פְּרוֹזְעַן, מִיטָּה זִיּוֹן פְּעָרָדָן, אֹונֶד מִיטָּה זִיּוֹן שְׁפִילָן-פּוֹינִילָן, עָר וּוֹאָהָר אַהֲרָן אַזְפְּרִידָעָן, אֹונֶד בִּיטָּה אַיִן נְוַתְּעַן מְוַהָּתָן, פִּיר דָּעַם וּוֹיָלָעַס אֹוִית אַיִם אַלְעָם וּוֹיָא נְוַטְּגָעָרָמִין.

לִידְעָרִיגָּת אֹוִית וּוֹיָא גִּינָּגְנִין מִיטָּה זִיּוֹן קְאַמְּפָאָנִיעָא אַכְטָן גָּעָן אֹונֶד אַכְטָה נְאָכְטָעַ, אֹוִית דָּעַם וּוֹעֲגַן הָאָט עָר גַּעֲרָעַט מִיטָּה דָּעַם קְעִינְגָּס פְּרוֹזְעַן, זִיּוֹן הַאָבִין אַיִם גַּעֲזָאנְטָה דָּאָס זִיּוֹן וּוֹיְלָעַן לִיבָּר זִיּוֹן אֹונְגְּטָעַר דָּעַם וּוֹאָהָרָן הִימְפָעָל, וּוֹאָס עָר אַיִן בְּעַלְיִיכְטָה בִּיאָה טָאגְמִיט דִּיא וּאַנְעָץ שְׁטָרָאָלִין, אֹונֶד בִּיאָה נְאָכְטָה פָּאוֹן דָּעַט מָאנְט אֹונֶד דִּיא שְׁטָרְעָרִין, אַשְׁר אֹוִית דִּיא עָרְדָן וּוֹאָס אַיִן פָּאָרְצִירָט מִיטָּה שְׁמַעְקָעְנְדָע בְּלוֹטָעָן, וּוֹיָא דָּעַר עָרְדִּישָׁעָר קְרִישְׁטָאָלְעָנָר הִימְפָעָל וּוֹאָס אַיִן עָוֹוִינָא אַהֲגָעָן עַגְּדָרְוָוָגָעָן, אֹונֶד דִּיא קָאָלְטָעַ דִּיא אָמְעָנְטָעַגְעָע בְּלוֹטָעָן, וּוֹאָס דִּיא טְהִיְּעַרְסְּטָע אֹונֶד דִּיא שְׁעַנְצְּטָעַ הַאָבִין נִיטָּה גִּיהְאָט דָּעַם גְּרוֹקָה פָּאוֹן מִינְגְּעָסְטִין חַוָּאָהָרִין בְּלִימְכָעָן וּוֹאָס אַיִן צְוּוִישָׁעָן דָּעַם אָרָאָן, דָּאָדוֹרָה אַלְעַטָּאָג אַיִן דָּשָׁרָה פְּרָה וּוֹעֲגַן דִּיא זָאנְעָא אֹוִית אֹוִית גִּינָּגְנִין אֹונֶד אָבָעָנְדָס וּוֹשָׁדָה דִּיא וּאַנְעָץ אַיִן אֹונְגְּטָעַר גִּשְׁאָנְגִּין, הַאָבִין דִּיא פְּרוֹזְעַן גִּידְאָנְקָטָה, לִידְעָרִיגְעָן פִּיר דָּעַם

וּוֹאָם עַר חָאַט זִיָּא פָּאוֹ דִּיזְעַן נֶעֱפָעַנְקָעַנִּים אֲרוֹזִים גַּעֲנָאַמְעַן,
וּוֹאָם זִיָּא וּוֹאַהֲרִין דָּאָרְט בֵּיהָ אַיְדָם וּוֹיָא דִּינְסְּטָעַן, זִיָּא
הָאָבִין גַּעֲמָוּסְטָן וַיְיַן אַלְעַ מַאְהָל אֹוִת דָּעַם בַּעֲפָעַהָל פָּאוֹן זִיָּא
אַיְזָן מִסְּטָן אַינְדָּ שְׁלַעַכְתִּין קָאָרְאַלְיקָן, וּוֹאָם זִיָּא הָאָבִין
אַיְהָם בַּיְתָן גַּעֲקָאנְטָן אָנוֹ קִיְּקָעַן.

בָּאָק אַיְזָן וּוֹאָק רַיְזָע זַעַגְעַן זִיָּא אָנוֹ גַּקְאַמְעַן, אֹוִת
אַיְזָן פָּאָרְט פָּאוֹן אַיְזָן מַעְהָר, אַונְד זִיָּא זַעַגְעַן אַיְזָן שִׁיפָּ
אַיְזָן נִזְעָסִין, אַונְד זִיָּא זַעַגְעַן ³ טָאָהָגָע גַּעֲשְׂוִיְמָעַן אֹוִת דָּעַן
מַעְהָר, אַונְד אֹוִת דָּעַם ⁴ טָאָג אַיְן דָּעַר פְּרִירָה זַעַגְעַן זִיָּא אָנוֹ
גַּקְאַמְעַן אַיְן דָּעַם לְאַנְדָּה הַיְגָלָאָנְדָּע וּוֹאָם זִיָּא הָאָבִין גַּרְאָדָע
אָנוֹ גַּטְרָאָבִין אַיְזָן טָאָג וּוֹאָם וּוֹאַהֲר אַיְזָן גַּרְזָוּנָן
(הַלְּאָגָע) וּוֹאָם וּוֹאַהֲר גַּפְיִיעָרָת אֹוִת דָּעַם גַּעֲבָוּרִין טָאָג
פָּאוֹן דָּעַם דָּאָרְטִיגָּען קִעְגָּנִין.

דָּאָס פִּיעָרָוּנָג וּוֹאַהֲר צַו גַּעֲרִיכְטָעַט אַיְזָן דִּיזְעַן אַרְדָּעָנָנָג
זִיָּא וּוֹיָא וּוֹיְטָעַר אַיְזָן אֹוִים גַּעֲרָעְכִּינָט, דָּאָס אַיְזָן, צַו הָאָט
גַּיְאָלָט זִיָּן אַיְזָן פְּרָוּבָרָוּנָג דָּוָרָה דִּיאָ גַּרְעָסְטָע הַעֲלָדָן, אֹוִיךְ
שִׁיסְעַן צַו דָּעַם פּוֹגִינִיל צִיהָל, דָּוָרָה דִּיאָ בַּעֲסָטָע שִׁיסְעַר,
אֹוִיךְ אַיְזָן יַעֲנוֹג (וּוִישָׁצִיגָּע) (אַבָּאָטָע) דָּוָרָה פֻּעָרְשִׁידָעָנָג
יַגְנָגָע פְּרוֹזָען אֹוִיף פָּעָרָד, אֹוִיךְ הָאָט וִיךְ גַּיְזָאלָט עַנְדִּגְעַן
אַיְזָן צָאָנָקָעָרְיָא (אַיְזָן שְׁלַאֲבָט) פָּאוֹן וּוֹילְדָע טְהִירָע, וּוֹאָם
דָּעַר קִעְגָּנִין פָּאוֹן הַיְגָלָאָנְדָּע, הָאָט גַּעֲקָרִיגָּען אַיְזָן פְּרָאָוּנָט
פָּאוֹן דָּעַם (קָאָנְסְטָאָנְטִינָאָפָּאָלִישָׁען) קִעְגָּנִין, פִּידָּהָר דִּיאָ ⁴
טְהִירָע פִּיגְיל פָּאוֹן נָאָרְוּעָגִי, וּוֹאָם דָּעַר קִעְגָּנִין הָאָט
אַיְהָם גַּעֲשִׁיקָט צַו פְּרָעָזְעָנָט.

דִּיאָ שְׁעַהָגָע קְרִימְלָע, הָאָט גַּיְזָאלָט זִיָּן, דִּיאָ

פִּירְעֹרֵין פָּאַ דָּעַם פֶּרֶאַבְּיוֹרְגֵּן פָּאַן דְּרֵיאַ הַעֲלָדִין, אַוְיֵךְ הַאַט
זֵיא גַּנְיָאלָט זֵיַן בִּיאַ דָּעַם שִׁסְעַו צָוֵם צִיהָל, אַוְיֵךְ הַאַט
זֵיא גַּנְיָאלָט גַּנְהָעָרִין צֹו דְּרֵיאַ וּוְאַסְמָן וּוְעַרְדִּין זֵיַן יָאַגְּנִין (וּוַיְשַׁצְּגִינְעַן)
עַס וְאַהֲרַד זֵיאַ נַאֲהָל, אַיִּין אַיְנְפִּיְזְוָגֵן, אַיִּין דָּעַם נַאֲנְצִין
לְאַנְדָּר יְהִגְלָאַנְדִּיעַ, דָּאַס יְעַדְעַ יְוִנְגָּעַ פִּירְסְּטָעַן וּוֹעֵן זֵיאַ אַיִּזְנִין
גַּנוּוֹאַרְיִין 18. יַאֲהָרַ אַלְטַ, הַאַט זֵיאַ אַנְגִּיפְּאַנְגִּין נַאֲהָקַד צֹו יָאַגְּנִין
נַאֲהָקַד דָּעַם רְוִיזָּעַן פְּרִיזָּעַנט, דָּעַרְ רְוִיזָּעַן פְּרִיזָּעַנט, הַאַט
זֵיַן אַיְכָּעַר דָּעַם זֵיאַ גְּרוּפָעַן, וּוֹיִילְ דָּאַס רְוִיזָּעַן בְּיִמְכָּבָעַן,
וּוְאַהֲרַד דְּרֵיאַ מַעֲטָעַ פָּאַן דָּעַם גַּעַיָּאַגְּן, אַונְ דָּעַרְ שְׁעַנְשָׂעַד
פְּרִאַזְעַנְטַהָּט הַאַט גַּנוּוֹאַרְטַה אַוְיֵת דִּיזָּעַ, וּוְאַס אַיִּזְ אַס פְּרִעְשְׁטִין,
צֹו דְּרֵיאַ מַעֲטָעַ צֹו גַּנְיָאַמְעַן. דְּרֵיאַ הַאַט אַפְּ גַּעַרְיִסְעַן דְּרֵיאַ
אַיְנְצִינְעַ רְזִיזָּעַ וּוְאַס אַיִּזְ אַוְיֵת דָּעַם בְּיִמְכָּבָעַן גַּנוּוֹאַקְסִין,
אַפְּנִינְדַּד דִּיזָּעַ מַעֲרְכָּבָעַן הַאַט אַיִּם פָּעַן לְוִיָּה פָּאַן אַיִּזְ יַאֲהָרַ,
פְּעַרְלוֹיְבָטַה דָּעַם שְׁעַנְשָׂעַדְיָן אַונְ דָּעַם גְּרַעְסְּטִין הַעֲלָדַה, אַונְ
פְּעַכְטָעַר, פָּאַן דְּרֵיאַ נַאֲנְצָעַ וּוֹעֵלַת.

אַלְוֹיָא הַאַט זֵיַן אַונְצָעַ לְיִרְעִינְעַן נִיטְרָאָפִין אַיִּין
גַּלְעַנְגַּהְיִת דָּאַס עַר זָאַל קַעַנְיִין זָעַחְןָעַ קְרִימְטִילְדָעַ
דְּרֵיאַ פִּירְסְּטָעַן פָּאַן יְהִגְלָאַנְדִּיעַ, דָּעַן דָּאַס פָּאַרְנוּיְילְוָנָה הַאַט
זֵה נַיְזָאַלְטַ אַנְפָאַנְגִּין, אַוְיֵת צֹו בְּאַרְגִּין פָּאַן זֵיַן אַהֲרַן, קַאַמְעַן
אַבְּעַד לְיִדְעָרִגְיַה הַאַט נִכְתַּבְנָה נִקְעַנְטַ וּוְאַרְטִין בְּזֵי אַוְיֵת צֹאַ
מְאַרְגִּינִּים עַר הַאַט גַּלְיִיךְ אַן גַּיְתָהּן, דָּעַם גַּעַזְיָבָטַה שִׁיצְעַר
וּוְאַס פָּאַן וּוְרַד אַיִּן אַיִּם נִיטְרָהָן.

עַר אַיִּן גַּנְגָּנִין אַיִּן קְיֻזְוָרְלִיבָּעַן פָּאַלְעָה אַרְיִין. דָּאָרְטַה
זֵיאַ זֵיאַ וְעַהֲרַ, אַגְּעַר אַיִּן דָּוְרָה גַּנְגָּנִין דְּרֵיאַ פְּרִילִיאַ
זְהַדְרַ שְׁעַהָנָעַ וּוְאַהֲנָנָנָן, אַיִּין וּוְאַרְגָּנָנָן מִיטַּדְגָּעַר, דָּאַס
צְנוּ יִטְעַ וּוְאַהֲנָנָגַה מִטַּהְוִיפָּעַ, אַונְ דָּאַס דְּרִיפָּעַ

וְואַהֲנוֹנָג מִט מִינִיסְטָרִים , עַד אֶבְעָר אֵיז נִיט שְׂפִיטִין
בְּעַבְלִיבָעַ , נִכְט אֵין דָעַר וְואַהֲנוֹנָג פָּאוֹן דִּיא דִינְעָר ,
נִכְט פָּאוֹן דִּיא הַוִּיפְלִיטָע , אוּיְהָ נִכְט פָּאוֹן מִינִיסְטָרִים ,
עַר אֵיז נָאָר דָוָרָק גִּינְגָנְגִין , אָנוֹן אֵיז אַרְיִין גִּינְגָנְגָעַן אֵיז
דָעַם טְרָאָהָן זָאָהָל אַרְיִין , דָאָרָט וּוְיָא דָעַר קָעְנִיג אֵיז
גִּינְעָסִין אָונְגְטָעָר אֵין פּוֹרְפּוֹרְנָעָם בָּאַלְרָאָכִין , (חוֹפָה) גִּינְחָאָפְטִין
מִטְ נָאָלָד , אָנוֹן אֵין קְרוֹזִין אֹוִות דָעַם קָאָפָף , אָנוֹן אֵין
קָעְנִיגְלִיבָע רִיט אָוִיס נָאָלָד אֵין דָעַר הָאָנָד , עַס וְואָהָר
דָאָרָט אֵיךְ פָּעָרְשִׁידְעָנָע דִינְעָר , אָנוֹן קִיְין פְּרוֹיָא הָאָט עַר
נִכְט גִּינְעָהָן , עַר אֶבְעָר הָאָט זִיךְ דָא אֵיךְ נִכְט פָּאָר
הָאָלְטִין , קְוִים אֵיז עַר גִּינְגָנְגִין , אֵין אֵין קְלִיִּין צִימָעָר
אַרְיִין , עַס וְואָהָר דָאָרָט אֵין זָעָהָר שְׁעַהָנָע פָּאָטָעָל (פָּאָטָעָל
שְׁטוֹלָל) אָנוֹן זָעָהָר פִּיהָל שְׁעַהָנָע בְּלוֹטָעָו , אֵין דִיא מִיטָע
וְואָהָר אֵין פָּאָנְטָאָנָע , וּוָאָס הָאָט גִּישְׁפְּרִיצָט מִט וּוָאָסָעָר
וְואָהָר זָוָא וּוְיָא קְרִיסְטָאָהָל , אָנוֹן אֹוִות דָעַר פָּאָטָעָל
הָאָט עַר גִּינְעָהָן אֵין זָעָהָר שְׁעַהָנָע יְגָנָעָם מְעַדְכָּעָן . הָאָלָב
זִיכְעָנָר , אָוָנָר הָאָלָב לִינְגָנָד , זִיא הָאָט אָוִיס גִּינְעָהָן ,
וּוְיָא אֵינְגָע נִימְפָע , זִיא הָאָט אָפְ נִעְרִיסָעָו זָעָהָר פִּיהָל
בְּלָעְטְלִיהָ פָּאוֹן אֵין צְוּוִיְגִיל אֲהָנָע זָאָהָל , זִיא אֵיז זָוָא
גִּינְעָסִין אָנוֹן הָאָט גִּיקְלָעָרָט , אָנוֹן הָאָט נִכְט גִּעוֹוִיסָט וּוָאָס
דְּעָן זִיא הָאָט נָאָהָקְיִינָעָם נִכְט גַּעַלְיָבָט , זִיא הָאָט אֵיךְ
נִכְט גַּעַוּוִיסָט דָאָס זִיא וְואָהָר שְׂוִין דָוָרָק לִיכְעָרִיכָע
גַּעַלְיָבָט .

דָאָס מְעַדְכָּעָן וְואָהָר דִיא פִּירְסָטָעָן , דִיא שְׁעַהָנָע
קְרִימִילְדָע . דִיא שְׁוֹעָעָסְטָעָר פָּאוֹן גִּונְטָעָר , אֹוִיב וְואָהָל
לִיכְעָרִינָג וּוְאָר זָאָהָקְזָעָה שְׁעָהָן , אֶבְעָר זִיא וְואָהָר פִּיהָל

שענער פיהר איהם . ליךעריג האט זיך נאר ניכט ניקאנט
פאהר שטעלין זויא אין שענההייט , אין זינגע גדאנקון , זויא
זוי ווירקליך וואההר . אלזוויא האט ער זיך פאהר נינאמען
זוי ליזין אלע שוער יקייטין אין דער וועלט . זואם זס
ויריד איהם נאר שטערין אונ זיא פיר איינגע פרזיא זז
בקעקאמען .

וועז עס וואלט געמאוט זיין ער זאל ברזיכין צו דינען
פיהר איהר , זיא זויא אונזער פאטער יעקב האט געדיגט .
פיר אונזער מופער רחל .

ליךעריג וואלט ניט מיד גיווארין אַ שטעהן . זיא אָן
צו קיקען עוינ , זיען דער קעגן , אידר ברזער וואלט
זיא ניכט גילאָט רופין זז זז .

דאָס זינגע אונד שענער מעדען אַז אוית נישטאנין ,
אונד וואההר ניחאראָס איהר ברזער זיא זיא איינגע
טויבע , אונ איז זו איהם געאנין , ליךעריג איז נאָה אידר
נאָה געאנין , אלען נאָה איז געוויכט שיזער , דאָס קיינע
זאל איהם ניכט זעהן , זיא זיא ביז עזט .

דער קעיגן גונטער האט זיך גיואלט ראהטן (איין
עצה חאלטן) מיט זינגע שׂוועסטעד קריימילצע , זואם אָן
בעטרעפט צום צו ריבטען זז דעם פיערגונג . זואם זס עס
האט גיזאלט זיין אוית זז מארגענען , זואם זיא האט ערין
גיבוריךט צו שפילען דיא גרעסטע ראלע , אונ האט ניברויכט
דיא רזיע אָפ זז ריבען צום ערשטיין פאן דעם בוים .

אייא זיא ליךעריג האט נאר דער הערט , דאָס

קְרִימִילְדָּע בֶּרְזִיכְטַּדְעַם יַאֲכֵת צֹ גַּעֲוִינְגַּע . הַאֲטַּעַר בַּיַּא
זַה בְּעַשְׁלָאַסְן . אַיְהָר בַּיַּא הַלְּפִינְגַּצְוִין , נַאֲר וּוַיְיל עַר
הַאֲטַּקְיַין צִיְּתַנְגַּת נִיהָאַט , דַּעַן עַר הַאֲטַּגְבְּרוּיכְט זַה פָּאַר
צֹ בְּרִיעִיטַע , אַזְוִיפְמַאֲרְגִּינְסַטְזַט צָוּם פִּיעִירְוָונְג , אַזְוִעַר גַּלְיַיךְ
גַּיְגַּאנְגַּן , אַהֲיָם אַזְן (חַאַטְעָל) גַּאַסְטַהְיוֹן אַרְיַין .

לִידְעָרִינְג הַאֲטַּעַר זַה נַאֲר פָּאַר גַּעֲסִין אַנְ אַזְזַוְאַ נַאֲךְ
הַזְּיוּעַ נַיְקָאַמְשַׁע . אַזְן גַּטְאָהָן אַזְן דַּעַם נַיְכְט וּעַהֲעַדְדִּין
גַּעֲוִיכְט שִׂיצְעַר , אַלְזַוְאַ אַזְוִיא עַר וּוַיְאַ עַר וּוַאֲהָר נַיְכְט גַּיְשַׁעַן
הַאֲטַּעַר אַזְן גַּטְרָאַפְיַין , לְיַא בִּיְקְרַע גַּיְוּעַעַנְגַּע פְּרִוְיַעַן פָּאַזְן
דַּעַם קַשְׁאַגְן אַלְבָּעַרְיק , וּוַיְאַ זַיְא אַרְבִּיְטַיְן בַּיַּא אַזְן
פְּרָאַזְעַנְט , וּוְאַס זַיְא הַאֲבִין דָּאַס אַיְהָם גַּיְוָאַלְט גַּעֲבַין .
צֹ פְּרָאַזְעַט , פִּיר דַּעַם וּוְאַס פְּשַׁר הַאֲטַּעַר זַיְא פָּאַז זַיְעַר
מְעַרְקָעַר בְּעַפְרִיְט , אָנוֹ אַזְוִיפְדִּזְעַן צִיהָל הַאֲבִין זַיְא אַזְוִיפְ
דַּעַם וּוֹעֵג וּוְאַס זַיְא זַעַן אַקְעַר גַּקְאַמְעַן צֹ פָאַרְין , אַזְן
גַּעַקְלִיבַּעַן וּוַיְאַ זַיְא הַאֲבִין נַאֲר אַזְן גַּטְרָאַפְיַין שְׁפַזְן—בְּעַבְעַ
וּוְאַס יַעֲשַׁר דְּרוּם וּוְאַס אַיְנַע פָּאַז זַיְא הַאֲטַּעַר גַּעַשְׁפִּינְגַּן .
וּוַאֲהָר דִּגְנָעַר וּוַיְאַ דִּיא דִּינְסַטְעַ חַאַר פָּאַז אַיְזַנְד , הַאֲטַּעַר
אַיְקָעַר דִּיא צְוּוֹיְטַע אַזְוִים נִיאַרְבִּיְטַעַט אַיְזַן מַאַטְעַרְיַאַהְלַ
וּוְאַס וּוַאֲהָר וּוַיְיַסְעַר וּוַיְאַ שְׁגַנְיַא , וּוַיְיַקְשַׁר וּוַיְאַ זַיְדַע , אָנוֹ
לִיְכְּטַעַר זַיְא דַּעַר לִיְכְּסַטְעַר פִּיגְגַּל פָּאַה .

דִּיא גַּוְעַט אַרְבִּיְטַעַרְן הַאֲבִין זַה זַעַר צֹ גַּיְאַיְלַט
מִיט זַיְעַרְעַ אַרְבִּיְט , דַּעַן זַיְא הַאֲבִין גַּשְׁוָאַלְט עַנְדִּיְגַּע
וּוַיְאַ אַס שְׁנַעַלְסְטִין דַּעַן עַס הַאֲטַּגְבְּרוּיכְט זַיְן אַיְזַן
קִוְנְסְטְלִיבַּע אָונְד אַיְזַן שְׁעַגְעַר אַנְצָוֹג אַזְוִיפְדִּיא פִּיעִירְמַאַגְעַ
וּוְאַס הַאֲטַּגְבְּרוּיכְט זַיְן .

לִיְקְרָעִינְג הַאֲטַּעַר גַּלְיַיךְ בְּעַמְעַרְגַּט בַּיַּא וּוְאַס זַיְא

אַרְבִּיְתֵין זֹוְיא פְּלִיסִינָן, אָונֵן הָאָט זֹיךְ זֹוְיא שְׁטִילָעֶר הָיִת
צַיְרִיק אֲרוֹזִים גַּעֲרִיקָט, דָאָרוֹם דָאָס עַד זָאָל, זֹוְיעָר פְּלָאוֹן
גַּיְכָט צֹו שְׁאַנְדְּזָן טָאָכָן, אָונֵן דִּיאָ צְנוּנִיא אַרְבִּיְתָעָרִינָס זַעֲנִין
זֹיךְ גַּעֲזָעִין, אָונֵן הָאָבָּן זֹוְיא פְּלִיסִינָן גַּעֲרָבִיְתָעָט דָאָס
בֵּין אַזְּיפָה צֹו מַאֲרְגִּינִּים פְּרִיה וּוְאַחֲרָה שְׂוִין דָעָר אַנְצָאָג פְּעַרְטִין,
אָונֵן עַד וּוְאַחֲרָה אֲוִיס גִּיהְאָפְּטִין מִיט פְּעַרְשִׁידְעָנָע טִיעָרְעָ
פְּעַרְלִיל, אָונֵן מִיט גַּאֲלָד, אַזְּיפָה וּוְאַחֲרָה אֲוִיס גַּעֲנִית זַאֲלְכָע
בְּלָעַטְעָר, פָּאנַן שְׁאָפְּרִין, פָּאנַן קָאָרָאָבָּאָלִין, אָונְדָּר פָּאנַן
דִּיאָמְעָנְטִין, זֹוְיא זֹוְיא עַס וּוְאַחֲרָה אַזְּין דָעָם גַּאֲרָטִין אַגְּנְטָעָר
דָעָר עַד בִּיאָ דָעָם גַּעֲנִיגָּן אַלְפְּעָרִיק.

לִידְעָרִיגָּה הָאָט זֹיךְ שְׁעַהְנוּ בְּעַדְאַנְקָט, אָונֵן הָאָט זֹיךְ
גַּלְיִיךְ אָז גַּעֲצָוְנִין, אָונֵן אַזְּוִוִּים גַּעֲרִיכְעָן אַזְּוִוִּה זַיְן פְּעַדְרָ,
אַזְּוִוִּת דָעָם אַרְטָה זֹוְיא עַס הָאָט גִּיבְּרוֹיְכָט צֹו זַיְן דָאָס גַּאֲנְצָע
פְּיִיעָרְוָנָג, אָונֵן זֹוְיא זֹוְיא עַד הָאָט זֹיךְ נָאָר בְּעֻווּזְעָן, אַזְּוִוִּת
דָעָם רִיבְּטִינְגָּן אַרְטָה, זֹוְיא הָאָט זַיְן אַנְצָאָג, וּוְאָס וּוְאַחֲרָה
פְּטִיעָרְעָר פָּאנַן אַלְעָם, אַזְּוִוִּת יִעְדָּעָן בְּעֻזְאַנְדָּעָר, זֹוְיא אַזְּוִוִּה
אַזְּוִוִּת דִּיאָ שְׁעַהְנוּ קְרִימְלְדָע, אַזְּיַן אַיְינְדָּרָוק נִמְאָכָט, יִעְדָּעָר
הָאָט נָאָר אַזְּוִוִּת זַיְן שְׁעַנְגָּם גַּעֲזִיקָט, אָונֵן אַזְּוִוִּת זַיְן שְׁעַנְגָּם
אַנְצָאָג גִּיקְוָקָט, אָונֵן בְּעֻווּזְאַנְדָּעָרָט.

נָאָר מַעְהָר פָּאנַן אַלְעָם, הָאָט עַס אַזְּוִוִּת דִּיאָ שְׁעַהְנוּ
קְרִימְלְדָע גַּעֲוִירָקָט, זֹא הָאָט נָאָר אַיְהָם נָאָך גַּעֲקִיקָט,
אָונֵן אָס מַיְנְסָטָעָן הָאָט זֹיא אַזְּין זֹיךְ גִּיטְרָאָכָט דָאָס דָעָר
אַזְּין דָעָם שְׁעַהְנוּמָס וּוְיִסְּזָן אַנְצָאָג, מִיט דִּיאָ טִיעָרְעָר בְּלָעַטְעָר,
גַּעֲוִינְגָּן אָונְדָּר אֲוִיס פִּיקְעָן זָאָל, אַיְהָר וּוְאַונְטָשָׁה הָאָט זֹיךְ
עַבְּיָן אַז אַיְגָּע קוּרְצָע צִיְּתָעָרְפִּיהְלָט, לִידְעָרִיגָּה הָאָט
יִעְדָּעָן, פָּאנַן דָעָם קְלָעְגְּסָטִין בֵּין דָעָם גַּרְעָסְטִין הַעֲלִיְּשָׁעָן

רייטער פָּאנַן זִין פָּעֶרֶד אַרְאָפֶן נִיוֹאָרֶפֶן . אָנוּ דָּעֵר הַעַלְדָּא
אַזְּ דָּעַם וּוַיִּסְׁן אֲנַצְּגָן , אַזְּ גַּעֲוֹאָרֶן אָוִיס בְּגַרְוָפֶן , דָּאָס
עַר הָאָט אָוִיס גַּעֲפִירֶט אָנוּ דָּאָט גַּעֲוֹגֶן .

אָנוּ דִּיא שְׁעַהְגָּעָן קְרִימְלְדָּע גַּעֲלְבָסֶט , הָאָט אִיהָם אַיְזָן
זַעַהָר שְׁעַנְגָּעָם קְרָאָגָץ אַזְּ גִּיטָּהָן , אָנוּ אַיְזָקְלִיְּה
פָּאָר בִּיטָּעָן גַּיוֹאָרֶן , אַוִּיפָּה דָּעַם בָּאָל , (מַאְחָלְצִיְּתָה) וּוָאָס
הָאָט גַּיְזָאָלָט זִין אַזְּ דָּעַם קִיְּזָעָרְלִיבָּעָן פָּאָלָעָה , אָנוּ אַיְזָקְלִיְּה
אַוִּיפָּה דָּעַם בָּאָל , וּוָאָס עַר הָאָט גַּיְזָאָלָט זִין נָאָה דָּעַם
בָּאָל .

אַוִּיפָּה צַו מַאְרְגִּינָּס הָאָט זִיךְ לִידְעָרִינְג אִיבָּעָר גִּיקְלִיְּד
פִּיר אַיְזָן שִׁיסְּעָר , אָנוּ עַר וּוְאָהָר , דָּעַר עַרְשְׁטָעָר וּוָאָס
הָאָט אַזְּ דָּעַם פּוֹגִינְל צִיהָל אַרְיָין נִיטְרָאָפֶן , דָּעַן זֹוְיָא וּוְיָא
וּוְיָר הָאָבִין שְׁזַיְן אַוִּיבָּין עַרְצָעָהָלָט דָּאָס עַר וּוְאָהָר אַזְּ
דִּיא אַרְבָּיִט זַעַהָר אַיְזָן גַּעֲאַבְּט , נָאָה דָּאָרְטָה בְּיַיָּא דָּעַם
אַבְּגָעָן גַּעֲרָטָן אַזְּ דָּעַם וּוְאָלָד , זֹוְיָא עַר וּוְאָהָר אַוִּיפָּה
גַּיְצָוִינָּן , דָּאָן הָאָט עַר אַוִּיפָּה גַּעֲהַוִּיבָּין פָּאָן גַּעֲשָׁאָסְעָנָעָם
פּוֹגִינְל אָנוּ הָאָט אַיְזָן טִיעָרִין דִּיאָמְעָנָט אַרְיָין גַּיְזָעָצָט אַזְּ
דְּרוֹאָב (מִגְּנָט) אָנוּ צֹוְיָא קְאָרְבָּין קוֹילִין אַוִּיפָּה דִּיא עַרְשָׁטָעָר
פָּאָן דִּיא אַוִּיגְּנָן , פָּאָן דָּעַם טְוִיטָן פּוֹגִינְל , הָאָט עַר צְוָא
גַּעֲרָזְפָּעָן זִין קָאָפָּעָר דִּינְגָּעָר , פָּעַטְעָרְסָן , אָנוּ הָאָט אִיהָם
גַּעֲהַיִּסְׁעָן , דָּאָס עַר וְאָל דָּאָס אַוִּוק טְרָאָגָעָן דִּיא פִּירְסָטָעָן ,
צַו פְּרָאָזְעָנָט , פָּאָר דִּיא גַּעֲעָרְטָע גַּעֲפָפָאָגְנוּגָן , וּוָאָס עַר
הָאָט פָּאָן אַיְהָר בְּעַקְאָמָעָן .

אַוִּיפָּה צַו מַאְרְגָּעָנָס הָאָט גַּעֲזָאָלָט זִין דִּיא וּוְיִשְׁצִינָעָן
נָאָה דִּיא רְזִיעָן , אָנוּ עַס וּוְאָהָר צְוָאָהָר זֹוְיָא , אַוִּיפָּה צְוָא

פָּאָרְנִינְסַ הָאָט גִּוֹּזָאַלְטַ זַיִן דֵּיא יַאֲגַט (וּוַיְשַׁצְּגַע) נָאָךְ דֵּיא
רוֹזְיָע אָונְדֶּסֶם וּוְאָחָר צֻוְּנָאָחָר זַיִא, אֹוִיפַּת צַו פָּאָרְנִינְסַ זַעֲבַן
אַלְעַ מַעֲדְכַּעַ גִּישְׁטָאָנִין אַזְּ אַיִּין שְׁרָעַנְגַּע וּוְאָסֶם וּוְאָחָר
גִּזְוִינְגַּן² זַיְדָעַנְגַּע שְׁנִיר אַלְסַם גְּרַעַנְגַּע פָּאָן בִּיְדָע זַיְטַן אֹוִיפַּת
דַּעַם פְּעַרְעוּיִטְעַרְוָנְגַּפְּאָן 500 שְׁרִיטַת, אַזְּ גִּישְׁטָאָנִין אַזְּ רַוְיָין
בִּיְכְּבָעַן, וּוְאָסֶם אַזְּ אֹוִיפַּת אִיְהָם גִּיוֹאָקְסִין בָּאָר אַזְּ אַיְגְּנִיצְגַּע
שְׁעַהְגַּע רַוְיָע.

דֵּיא שְׁעַהְגַּע קְרִימְלִיךְעַ אַזְּ אֹוִיפַּת גִּישְׁטָאָנִין, אַזְּ דֵּיא
שְׁרָעַנְגַּע צְוִישְׁעַן אַלְעַ מַעֲדְכַּן, זַיִא וּוְאָחָר דֵּיא שְׁעַנְסְטַע
אָונְדֶּסֶם דֵּיא עַדְעַלְסְטַע פָּאָן אַלְעַ, אַיְהָר גַּעֲוִיכְטַת הָאָט גַּעֲבַלִּיט
פָּאָן גִּיגְעַרְגִּיקִיטַן צַו דֵּיא רַוְיָע, אָסֶם דָּאָסֶם זַיִא זַאְלַקְעַנְיַן
הַיְּרָאָטַן (חַתּוֹנָה הַאָבִין) מִטְּהָרָם גְּרַעַסְטַן הַעַלְדַּר פָּאָן דַּעַר
וּוְעַלְטַ אָונְדֶּסֶם דָּאָרְוָהָךְ וּוְאָחָר זַיִא נָאָךְ פִּידְלַשְׁעַנְעָר, וּוְיָא
דָּאָמָלְסַם וּוְעַן לִידְעָרִיגַּן הָאָט זַיִא דָּאָסֶם עַרְשְׁטַע מַאְהָל גִּזְעָהָן.
לִידְעָרִיגַּן הָאָט דָּאָן בְּעַשְׁלָאָסִין אַיְהָר בִּיאָ חִילְפִּינְגַּן צַו זַיִן
דָּאָסֶם זַיִא זַאְלַקְעַנְיַן צְוָם עַרְשְׁטַן דֵּיא רַוְיָע אָפְּ רַיִיסַן, אַלְזַוְיָא אַזְּ
עַר דָּאָרְוָהָךְ גִּיפְאָהָרִין נָאָךְ הַזַּוְיָּע אַזְּ הַאָטְטַעַל אַרְיַין אָפְּ הָאָט
אַזְּ גִּזְוִינְגַּן דַּעַם גַּעֲוִיכְטַת שִׂיצָהָר, דָּאָסֶם עַר זַאְלַקְעַנְיַן גִּזְעָהָן
וּוְעָרִין, עַר הָאָט וְזַיִהְקָה אָנוּ גַּעֲשִׁים דֵּיא טָאַשִּין מִטְּמִיעָרָע
שְׁטִינְגְּנָעָר אָונְדֶּסֶם אַיְהָרִין גִּינְגְּנָגִין אַזְּ דֵּיא גְּרַעַנְצָעַ, דָּאָרְטַּ
וּוְיָא דֵּיא מַעֲדְכַּן זַעֲבַן אַלְעַ גִּישְׁטָאָנִין אָזִים גִּישְׁטַעַלְטַ, אָונְדֶּסֶם
הָאָט זַיִהְקָה גִּישְׁטַעַלְטַ גַּעֲבַן קְרִימְלִיךְעַן.

אָונְדֶּסֶם זַיִא זַעֲבַן אַלְעַ גִּישְׁטָאָנִין, זַיִא דֵּיא צַו קִיקָּעָר, וּוְיָא
דֵּיא מַעֲדְכַּן נָאָסֶם הַאָבִין זַיִהְקָה גִּיבְרַוְיַכְטַת צַו אַגְּזַ, זַעֲהָר מִטְּ
אָונְגְּנָעָדְלַט, אַקְבָּעָר קְוִים הָאָט דַּעַר קַעְגַּנְיַן אַיְהָר אַיְגְּבִּין גִּיגְעָבִּין

זוייא האבן אלע מעדכין מיט איזין מאהיל און געפאנגען צז
יאנגן, אַבְּעָד זוייא שנעל אונד גִּרְיְנִינְג זוייא וויא דיא פִּינְגִּיל.

אויב וואהיל קריימילדע וואחר שעהר געשיקט, דאך
זענין אייניגע מעדכין גילא芬 מיט איהר גלייך זוייא וויט,
דאם מאן האט ניט ניקענט בעם ערקיין וועהר פאן זוייא ווירד
פריער צז דיא מעטע צז קאמען.

זוייא וויא לידעריג אויז גילא芬 נבען איהר, דאן האט
ער גענומען אפיקלע האנד מיט פערשידענע טיערע שטינגען,
אונד האט גיווארפין פאהר זיך, אונד זוייא דיא מעדכין
האבין גוועתקן אויף דיא ערדר ליגן, שעהר שעגע פעריל,
רובען, קארבעקאלין, אונד דיאםגעטין, האבן זוייא זיך
ניט גיקאנט אויף האלטין, דאס זוייא זאלין פאר בייא געהן
אונד זאלין ניט אויף הייבין, אונד דער וויל האט קריימילדע
ציטט ניהאט זוייא אויס צז מידין, אויב וואהיל קריימילדע
האט אויך גוועהן דיא שעהנע אונד טיערע שטינגען אויף
דיא ערדר בלישטען, דאך אַבְּעָד וואחר בייא איהר דיא
האפנונג צז הייראטין מיט דעם גראעסטען העלד פאן דער
וועלט, גראעסער זוייא אלע שענסטען אונד טיערעסטען
דיינגעטען. דארויה האט זיא זיך אם ערשותינס צז ניקריינען
צז דיא מעטען, אונד זיא וואחר דיא ערשותע וואם האט
דיא איינציגע רוייע אַפְּ גִּרְיְנִינְג.

אויף צז מארגנים האט גיברויכט צז זיין איין צאנקעריא
צווישען ווילךע מהירע. אין דעם צירק וואם מאן האט עצט
פריש איין געריךטען, אין איין אויס ניקאפעטן גראב,
וואם אַרְוֹם האט מען איין געריךטען איין גאלערץ, אונד

איין אַמְפָעַטָּאַטָּעַר .

אויף איין בעאנדרער בעימע , זעהר שעהן פאר צירט ,
אייז נזיעסן דער קעניג גונטער מיט זיין שׂועעסטער קריימילען
וואס זיא האט געהאלטן אין דיא האנד דיא רוייע , וואס
זיא האט געהינגען אויף דיא רוייען יאכט .

דאם פאהר שטעלונג האט זיך אין געהינגען , פאן
האט ארין גיברעננט איזן ליב , אונ איזן טיגער , זעהר
שעהן פאר צירט , וואס עט איז יעדען בעוואוסט דאם
דיא טהירע זענין דיא שענסטער אונ דיא שרעקליקסטע
וואס עט גיבט נאר , דיא טהירע האבן אימער קיון פרידען
נישט צו ווישען זיך , אלוי זיא זיא ווארין שווין אין
גרעסן צאנקעריה , זיא האט דיא שעהנע קריימילע
איין געשרייא גענבעבן , זיא שטארק דאם דער גאנצער
פובליק האט זיך דער שראקן , דיא שעהנע קריימילע ,
האט איהר רוייע וואס זיא האט געהאלטן אין דער האנד
אראף גילאות ארין צו ווישען דיא טהירע .

גלאיך האט זיך גילאות הערין אין שרעקליך געשרייא
פאן גאנצין פובליק , דען עט האט זיך זיא פאן הארץ
ארזים געריסען דאם געשרייא , דורך דעם וואס זיא האבן
געהן זיא לידעריג איז ארין געשפרינגען אין דיא ארכענע
אומ דיא רוייע אויף צו הייבן .

אין דיא זעלבע מענט וואיא דיא טהירע האבן דער
צעהן לידעריגען , האבן זיא זיא אויף געהרט צו צאנקן ,
אונ האבן זיך גיקערט צו לידעריגען , מיט אין שרעקליך
רייטשורייא אונד געפיליך , אונ מיט דיא ווירדלען האבן

ז'יא ג'ווארפין פאר (בעם) .

אַבָּעֶר דָּעֵר יְוִנְגָּעֵר מֵאַת גְּלִיָּה אֲרוֹם גַּעֲצָוִינִין
דִּיא גַּאֲלַדְעָנָע בִּיטְשׁ פָּאוֹן דָּעֵם גַּאֲרְטִיל אָונְ האַט זִיא אָן
גַּעֲפָאנְנִין צָו שְׁלָאַנִּין דָּעֵר מִיטּ . האַבְּזִין דִּיא טְהִירָעָן אָן
גַּיהְוִיְבָעָן צָו אַנְטְּלוֹפִין אָונְ האַבְּזִין גַּעֲרִיצָעַט .

דָּאָן אָז לִירְעָרִין צָו גַּינְאַנְגָּעָן צָו דִּיא שְׂטָעַלְעַ וּוֹיָא
דִּיא רְוִיזָע אָז גַּעַלְעָנִין , אָונְ האַט זִיא צָו גַּעַנְאַמְּפָעָן , נַאֲרָ
אוּיפּ דָּעֵם אַרְטּ וּוֹאָסּ עָרְה האַט גִּבְרוֹזִיקְטּ דִּיזָע רְוִיזָע אָפּ צָו
גַּעֲבָעָן וּוֹאָסּ עָרְה האַט אוֹיתּ גַּעַהְוִיְבָעָן , האַט עָרְה אָפּ גַּעֲנָעָבָעָן
דִּיא פִּירְסְּטָעָן דִּיא רְוִיזָע וּוֹאָסּ עָרְה האַט אוֹיסּ גַּעֲרִיסְעָן אַין
גַּאֲרְטִין בִּיאָ דָּעֵם קַעְנִין אַלְבָעָרִיגּ פָּאוֹן נִיבָּעַלְגָּעָן .

קְרִימְטִילְכָּע וּוֹאָהָר זִיא צָו מִישְׁטַט דָּאָס זִיא האַט נִיכְטָ
בְּעַמְּעַרְקָט דָּעֵם אַירְטָהּוּם . זִיא האַט דִּיא רְוִיזָע צָו
גַּעַנְאַמְּפָעָן פָּאוֹן דָּעֵם יְוִנְגָּעָן מֵאַת אָונְ האַט זִיךְ אָסּ גַּעֲקָעָרְטּ
צָוּסּ קַעְנִין אָונְ האַט גַּעַנְאָגְטּ .

אָהָקְ מִיְּזִין לִיבָּעָר בְּרוֹדָעָר וְאָגְ מִיר דִּיא וּוֹאָהָר הַיִּיטָּ
אָז דָּעַן לִירְעָרִין נִיכְטָ דָּעֵר גַּרְעָסְטָעָר הַעַלְדּ אוּפּ דָּא
גַּאנְצָע וּוּלְטָ ?

אוּיפּ צָו מַאֲרְגִּינְסּ האַט לִירְעָרִיגּ גַּעֲשִׁיקְטּ דָּעֵם קַעְנִין
גַּנְגְּטָעָר דִּיא 4 קָאָרְבִּין מִיטּ שְׂטִינְגָּעָר , אַיְינְנִים מִיטּ פָּעָרְלִיּ
דָּעֵם צְוּוֹיְיְטָעָן מִיטּ רְוִיבְּגָעָן , דָּעֵם דְּרִיבְּטָעָן מִיטּ קָאָרָאָנְקָאָלִין
אַיְינְ דָּעֵם פִּירְטָעָן מִיטּ דִּיאָטָאָנְטִין , וּוֹאָסּ עָרְה האַט מִיטּ
זִיךְ גַּינְאַמְּפָעָן , פָּאוֹן דָּעֵם שְׁאַזּ נִיבָּעַלְגָּעָן , אָונְ האַט אִיחָם
גַּעֲבָעָטִין אָסּ אַיְזִן טּוֹישָׁ אוּיפּ זִינְעָר שְׁוֹעָבְעָטָעָר דִּיא שְׁעַבְגָּעָן

קְרִימִילְךָעַ פֵּיר זַיְגַּע טִיעָרַע שְׂטִיגַּעַר, אֹם זֵיא פֵּיר אַיְגַּע
פְּרוֹזְיא צַו נַעֲמַן.

אֶבְּעָר דָּעַר קָעְנִינַג נַגְנַטָּר הָאָט אִיהָם בְּעַאנְטוֹוָאַרְטָעַט
דָּאָס נַאֲר דָּעַר וּוִירַד בְּעַקְאַמְּזַן זַיְגַּע שְׂוֹעָסְטָעַר פֵּיר אַיְגַּע
פְּרוֹזְיא, זַוְּעַר עַס וּוִירַט אִיהָם הַעַלְפָזַן אַיְזַן נַעֲמַן דָּאָס שְׁלָאָס
סְׁעַנְאָרְד וּוָאָס אַיְזַן אַרְזָס מִיט פִּיעַר, אַונְד וּוָאָס מִיט פַּזְכִּין
יַאֲהָר צַו רִיק אַיְזַן אַיְזַן אַיְזַן נַיְוָאַרְזַן אַיְזַן נַעֲשֵׁלָאַפְּזַן דִּיאַ
שְׁעַחְנַע בְּרוֹגְנְהַיְלְךָעַ דִּיאַ קָעְנִינַע פָּאָן יַסְלָאַנְדִּיעַ.

לִידְעָרִינַג הָאָט אִיהָם דָּאַרְזִוַּת נַיְאַנְטָוָאַרְטָעַט דָּאָס עַר
אַיְזַן גְּרִיְּתַן אַיְזַן צַו נַעֲמַן דָּאָס שְׁלָאָס סְׁעַנְאָרְד, אַוִּית צַו
וּוְעַקְזַּן דִּיאַ קָעְנִינַע פָּאָן יַסְלָאַנְדִּיעַ, אַגְּנַז זֵיא אָפַּצְעַז צַו נַעֲמַן
דָּעַם קָעְנִינַג פָּאָן הַיְגָלָאַנְדִּיעַ.

אֶבְּעָר דָּעַר קָעְנִינַג נַגְנַטָּר הָאָט נִיכְטַן נַיְוָאָלָט אַיְזַן
וּוְיִלְגַּעַן דָּאַרְזִוַּת, דָּאָס לִידְעָרִינַג זָאָל אַיְגַּנְדַּר אַלְיַיְזַן זָאָק אַיְאַ
אַיְגַּע נְרוֹזְסַע זָאָכַע אַונְגַּטָּר נַעֲמַן. אַלְזָוִיא הָאָט עַר
בְּעַשְׁטִימַט דָּאָס בִּידְעַזְעַלְיַן זָאָלַיְזַן זָאָק אַוְעַק לְאַסְיַן אַז דָּעַ
רִיְּזַע אֹם דָּאָס פְּעַסְטוֹגַן סְׁעַנְאָרְךָעַ אַיְזַן צַו נַעֲמַן, אַיְסַע
פָּאָלַע וּוֹעַן עַס וּוֹעַט זֵיא נַעֲלָמַגְעַן זַוְּעַלְיַן זֵיא צַו רִיק נַאֲקַז
זַיְעַר לְאַנְדַּר הַיְגָלָאַנְדִּיעַ, דָּאָן וּוִירַד יַעַצְטַן לִידְעָרִינַג קְשַׁׁׁזְעַן
הַיְיַרְאָטַן דִּיאַ שְׁעַחְנַע קְרִימִילְךָעַ.

אַיְסַע פְּעַרְלְזִוַּת פָּאָן אַזְוִיא וּוֹאָבֵן אַיְזַן שְׂוִיז אַיְזַן אַקְרָעַגְט
פְּעַרְטִינַג נַעֲשְׁטָאַנְזַן גְּרִיְּתַן, אַאֲסַע הָאָט נִיזְאָלָט אָפַּפְעַרְעַן דָּעַם
דָּעַם קָעְנִינַג נַגְנַטָּרִין מִיט לִידְעָרִינַע, קַיְיַן יַסְלָאַנְדִּיעַ, אַיְזַן
נַיְוָלְשָׁאָפְטַן פָּאָן 100 דִּיאַ נַרְעַסְטָע הַעַלְרִיַּן, אַגְּנַז חַאֲבַן עַבְזַן
גְּלִיַּה אָפַּגְרִיוֹתַן פָּאָן לְאַנְדַּר הַיְגָלָאַנְדִּיעַ.

בעפאהר ליכעריג האט אָפַ געניזיט . האט ער
גישענקט דיא שעdegע קרייטליך דיא ² פרזען . פאן דעם
קעניג אלבעריך , וואס זיא האט גלייך דיא צוועיא פרזען
אויף גינאמען פיר איהרע הויף דאמען , דאם זיא זאל האבען
מיט גוועטן צו שפערעבן , פאן דעם וואס ער שטעהלט זיך
איין אווי וווײט דאס ער זאל קענין הייראטען מיט אידער .

דעם דרייטען טאג פאן זיער רײַיע , האבון זיאו שווין
בעמערכט איין העלע שווין פאן וווײטן , אונ זיא האבון
זיך נאך ניפרענט בײַא דעם שיפס קאפעיטהו , האט ער
זיא אויף ניקלערט , דאס דיזעס איין פיער , וואס עס
געטט אָרום דאס פֿעַסְטוֹנָג סענארד .

איין ער וואהאר הייט , אויז ביסלעה ווים זיא וויא דיא
נאכט האט צו געשלאנגן . זיא האט מאן דעם רזיך אונ
דאם פיער מעהר , אנדר מעחר אָנו געועעהן , דיא העלדען
האבן ער זעהן דיא הויבע בעקארבטע מוייערין , אָרום
גינאמין אויז גאנצין מיט פיער . וואס עס האט זיא ניכט
פאר ברענט , דען זיא וואהרטן פאן זאלכע פעלזין וואס
הייסין אספֿעַסְטָן , איין דיא מוייערין האט מאן גיעעהן ¹⁰ טויערין
אונ יעדיעס טויער בעונדר ער וואהאר געהיטען פאן איין ער
שֶׁרְעַקְלִיבָן סְמָאָק .

אויף צ מאריגים גלייך מיט דעם טאג זיא וויא עס
האט גאר אוּנְפָּאַגְעָן צו טאנין , אונ בײַא דיא ליכט פאן
דעם פיער , זיא וויא דיא גרויסע מעהר פאנארין , אויז
דיא שְׁפָתְ צְיָא געשוומען צו זעהר איין שענהעם פֿאַרט
אַיְבָּעָר וועלזין עס אוּנְגַּוְשָׂן דאס שלאמ .

דער קעניג גונטער האט גלייך גיואלט אַרויָס שפֿריינגען
אויף דער טראקענים, אונ האט גיואלט אַן פָאנְגִין, זיך
דורך צו שלאנְגִין, דורך דעם פִיעֶר, אַבער לִידעריג האט
איהם דער פָאנְגִין זו רִיך געהאלטען, ער האט איהם גייאנט
דאָס ער האט שוין זיך גימאָכֶט אַיִין גאנְצִין פְלאָהָן, אונ
ער אוּזִיבֶר דאס ער וועט געוויס מיט זיין פְלאָהָן אוּס
פְּרָעָן, אונ ער האט איהם גיבעטען דאס ער זאל דאס
איהם אַיבֶר גַעֲבֵין, ער וועט דאס גַעֲמֵין אוּס זיך.

דער קעניג גונטער אוּז גַעֲבֵילִיכָען אוּס דעם אַקְרָעָנט
מיט זיינְג 100 הַעלְדִין, אונ לִידעריג האט זיך אַן גִּיצְיָין
זיין באַלטְנָגָן, אונ האט זיך אַיִין גִישְׁטָעָקט אַין גָּרְטִיל,
ארְזִין, דִיא גַאְלְדָעָנע בִּיטְשָׁ, אונ האט אַן גִּיצְיָין דעם
גַעֲזִיבָט שִׂיצָעָר, אָסָס דָאָמִיט ער זאל נִיכְטָן גַעֲזָהָן ווערְזִין
אונ אוּז גַעֲלִיך אַרְזָים גַעֲשָׁפְרִינְגָעָן אוּס דִיא טְרָאָקָעָנים,
אונ ער האט נִיכְטָן נִימָאָכֶט קִיְין אוּס וְוואָהָל, אוּז וועלְבִּין
טוֹעֶר ער זאל אַרְזִין גַיִין, נָאָר אַין דעם עַרְשָׁטִין טוֹעֶר
וְואָס וְוואָהָר גַעֲהַנְטָר, אוּז ער אַרְזִין גַגְאָנְגָעָן, דאס טוֹעֶר
הָאָט גַעֲהִיטָעָן אוּז שְׁרָעָקְלִיכְעָרְסָמָאָק מִיט⁶ קֻפְּפָת, וְואָס
זִ קֻפְּפָת הָאָבִין גַעֲהִיטָעָן אַין דִיא צִיְיט וועוֹ דִיא אַנְדָעָר
הָאָבִין גַיְשָׁלָפִין. אַלְזָוִיא אוּס זַוִּיא אַיִין אַרְטָן וְוואָהָר דאס
שְׁלָאָס אַיְמָעָר גַעֲהִיטָעָן, (דער סָמָאָק הַיִסְטָם לוֹיט וְווִיא פָאָן
- בְּעַשְׂרִיְבָט אַיִם, חִידְרָאָלִיד גַעֲמָקָא').

לִידְעָרִיג אוּז דְרִיסְטָט צו גַעֲנָאָגָעָן, אוּס וְוואָהָל לִידְעָרִיג
וְוואָהָר נִיכְטָן גַעֲזָהָן, דָאָק אַבעָר האט דִיא הַידְרָע (דער
סָמָאָק) דער הַעֲרָט דִיא טְרִיטָט פָאנְגִין זיינְג פִים, אונ גַעֲלִיך
אַין דִיא צַעְלְבָע טְעַגְטִית הָאָבִין דִיא דְרִיאָה קֻפְּפָת, וְואָס

האBIN גיהיטען . אויפ גיעוועקט דיא דרייא של אפערנצע קעפה
אונ אלע זעקס קעפה , האBIN זיך אויפ גיהויבין , אין דער
הויך , אונ האBIN פאן זיך געשפריצט מיט פיער , אויפ
דיא זויט פאן וואני זיא האBIN דער הערט דיא טרייט פאן
ליידעריגס פים .

דאם פיער וואחר זיא שטארק , דאס ליידעריג האט
ニיכט ניקאנט צו גיין צו דיא חירבע זיא זויט דאס ער
זאל מיט זין באַלטונג קעגין דער לאנגנו , אלזיא וואחר
ער גיגיט זין שעוערד אין זין גרטיל אָרײַן צו שטעהן .
אונ אַנְפָאָנָנִין מיט דיא גאלדענע ביטש צו שטריטין ,
אונ ער האט גליהק אַן גיפאנגען , מיט דיא ביטש צוא
פֿעַכְתִּין , הין אונד הער , דאס אין פֿעַרְלִיזֶפּ פָּאן אַיְגַּע
מִינּוּטָן , האט דיא חירבע זיך אום ניקערט אונ האט
אנפֿאָנָנִין צו אַנְטְּלוֹיפִּין .

ליידעריג האט זיך גאטירליך ניכט גיפוילט אונ האט
זיא נאָך גיאנט . אונ איז מיט אַיהֲרַ צו זאמען אָרַיְן אַין
שטאט , דָּאָרט האט ער זיא אָרַיְן גַּעֲטְרִיבָּעַ אַין אַין
וינְקָעֵל אָרַיְן זיא זיא האט ניכט גיאנט מעהָר אַרוֹים
גַּיְן , האט ער דאן אַיהֲרַ אַן גיפאנגען צו געבי מיט דיא
ביטש עַטוֹּאָס פֿעַמְטָעָר . זיא דאס זיא האט שווין אויפ
גִּיחָרֶט פָּאן זיך פֿיעַר צו שְׁפִּרְצָעָן . גַּאֲרַ זיא האט זיך
אַין אַיהֲרַ בְּלֹוט נִבְאָדֵן .

דאן האט דער יונגער מאן פְּרָאָפִּיטְרֶט פָּאן דיא
צייט , אונ האט זין ביטש , אַין גַּעֲרְטִיל זיך פָּאָר שְׂטַעְקֶט
אונ האט אַרוֹים גַּנְאָמָעָן זין באַלטונג . אונ האט גַּעַם

סְמָאֵק אֶפְ נִיהַאֱקֵט אֶלְעָגָגָה , אַיִינְעָם נָאֵךְ דָעַם אַנְגָרָעָרִין
אוֹן אַיְזָה זְגָנָץ צְוֵ פְרִירָעָן וּוַיִּטְעָר גִּינָאָגָעָן .

עַם וּוֹאָהָר דָאָרְט צְוַואָהָר לִיבְטַ צְוֵ טְרַעְפֵין צְוֵ דָעַם
אָרְט וּוַיְאָגָעָר הָאָט גִּבְרוֹיכְט צְוֵ גַעַדָן , דָעַן אֶלְעָגָגָה נָאָסִין
וּוֹאָרִין וּוַיְאָגָעָר שְׁנִירָעָן גַעַזְוִינָן צְוֵ דָעַם פָאָלָעָה פָאָן דִיאָ
פְרִיסְטָעָן וּוָאָסָעָר אַיְזָה דָאָרְט גִּישְׁטָאָגָן . אַיְזָה רִיקְטִינָעָ
מִיטְעָר פָאָן דָעַר שְׁטָאָדָט .

אוֹנוֹעָר גַעַטָעָר לִידְעָרִיגָן , אַיְזָה גַלְיָה צְוֵ גִּינָאָגָעָן
צְוֵ דָעַם פָאָלָעָה , אֲבָעָר עַר וּוֹאָהָר זְעַהָר פָאָד וּוַאֲגָנְדָעָרְט
וּוָאָסָעָר וּוַיְאָגָעָר שְׁטָילָן , רָוְגִינָן , עַר הָאָט אוֹיָף יְעָרָעָן טְרִיטָ
אוֹיָף דָעַם וּוֹעַג אַזְנָטְרָאָפָן , נָאָסִין דִינָעָר מִיטַפְעַר שְׁדָעָנָעָ
פְעַקְלָה אַיְזָה דִיאָהָעָנָד , דָאָהָט עַר אַזְנָטְרָאָפָן בְּרִיפָ
טְרַעְנָעָר וּוָאָסָעָר זְיָאָהָבָן גִּיהַאָלְטָן אַיְזָה דִיאָהָעָנָד , דָעַם
גַלְאָק בְּיָא אַיְזָה חָווִוָן וּוָאָסָעָר עַר הָאָט דָאָרְט אָרִין אַיְזָה בְּרִיפָ
גַעַטְרָאָגָן , וּוַיִּקְעָר הָאָט עַר גַיְעָהָן , פְעַרְשַׁדְעָנָעָ קִיצְעָרָס
וּצְעָן אוֹיָף דִיאָ קָאָולָעָם , פָאָן דִיאָ קָאָטְשָׁין , אָונָד זָהָוָה ,
אוֹיָף פְעַרְשַׁדְעָנָעָ הָעַנְדְלָעָר אָונָהָעַנְדָלָעָרִין , אוֹיָף קְוִיְפְמַעְנָעָר
אוֹיָף דִיאָ שְׁוּעָלָעָ בְּיָא זְיִעָרָעָ לְאָדִינָם , אוֹיָף קְיִיבָעָר אַיְזָה
פְעַרְשַׁדְעָנָעָ פָאַיְצָעָם , אָונָהָטָרָאָצָעָסָעָם וּוָאָסָגְיָעָן פָאָן
אַיְזָה קָלוֹ סְטָעָר אַיְזָה צְוַואָיִיטָן אָרִין . אָונָהָטָרָאָלָעָסָן נָאָהָר
וּוַיְאָסָעָר אַיְזָה שְׁלָאָפָט פְעַרְטִיפָט , אוֹיָף אַיְזָה שְׁפִילָעָר וּוָאָסָעָ
הָאָט גִּישְׁלָאָפָן , פָעָן הָאָט גִּיקָאָנָט מִיְגָעָן דָאָס עַר הָאָט
גַאָה גִּיכְטָ אַיָּף גִּיחָרָט צְוֵ שְׁפִילָעָן .

לִידְעָרִיגָן הָאָט אוֹיָף אָלָעָס גִּיכְטָ גַעַקְיִקָט , עַר אַיְזָה
גִּינָאָגָעָן דְגִיִּיסָט גַלְיָה אַיְזָה פָאָלָעָה אָרִין , וּוַיְאָסָעָר

וּוְאַחֲרָ שְׁטִיל אֵין טוֹב אֵין שְׁטָאָדֶט , אֵיא וּוְאַחֲרָ אֹוִיךְ אֵין פָּאַלְעָה .

אוֹוִיךְ דִּיא טְוָרְמָע וּוְאַתְּ וּוְאַחֲרָ אִיבָּעָר דָּעַם פָּאַלְעָה . אֵין דָּעַר הַיְּטָעָר נִישְׁמָאָק גִּישְׁלָאָפָּן , עָרָ חָאָט נִיהָאָלְטִין אֵין טְרָאָמִיט אֵין דָּעַר הַאָנְדָּר , דִּיא הַינְּטָט וּוְאַס זְעַנְּיוּן גִּילְעָנִין בְּיַא דִּיא טְהִיר , דִּיא פְּיִינְיָל וּוְאַס זְעַנְּיוּן גִּישְׁטָאָגָעָן אוֹוִיךְ דִּיא צְוַיְּגָנִין , אוֹוִיךְ דִּיא פְּלִיגְעָן וּוְאַס זְעַנְּיוּן גִּישְׁטָאָגָן אוֹוִיךְ דִּיא זְעַנְּטָז זְעַנְּיוּן אוֹוִיךְ גִּישְׁלָאָפָּן .

וּוְיָא לִידְעָרִינְג אֵין דָּוָךְ גִּינְאָגָנִין דָּוָךְ דִּיא צִימָעָרָוִי פָּאָן דָּעַם פָּאַלְעָה , וּוְאַחֲרָ עָרָ אִיבָּעָר צִיְּגָט דָּאָס דָּעַר שְׁלָאָפָּה אֵין אִיבָּעָר פָּאָלָן דִּיא אַיְּנָנוֹ אַהֲנָעָר אֵין דִּיא צִיְּטָט פָּאָן אֵין פָּאָר וּוְיַיְלָוָגָן , דָּעַן דָּאָס פָּאָדָעָר צִימָעָר וּוְאַחֲרָ פָּאָל מִיטָּדִינָעָר , וּוְאַס הַאָבִין נִיהָאָלְטִין פָּעָרְשִׁידָעָגָע טָאָצָין אָנוֹ פָּעָלָעָר מִיט שְׁפִיּוֹזָן , זְיָא זְעַנְּיוּן אָלָע גִּישְׁטָאָגָן שְׁטִיףָו וּוְיָא פָּאָר שְׁטִיףָו גָּעָרָט .

אַלְסָ דָּאָן אַיְּוָיָה לִידְעָרִינְג אַרְיָין גִּינְאָגָנִין אֵין דָּעַם בָּאָל זְאָהָל אַרְיָין , וּוְיָא עָרָ חָאָט אֵן גִּיסְטָרָאָפָּן דָּאָרָט פָּעָרְשִׁידָעָגָע גַּעַסְטָ , אָונָ טָאָנְצִין קָאָנְטָעָרְדָאָנָס , אַיְּנָגָע הַאָבִין דִּיא הַעֲנָד אֵין דִּיא הַעֲהָע נִיהָאָלְטִין , אָנְדָעָרָע הַאָבִין דִּיא פִּים אֵין דִּיא לוֹפְטָ גַּעַהָאָלְטִין , אַינְדָּרָ דִּיא שְׁפִילָעָרָס הַאָבִין דִּיא בִּיְגָנִין בְּיַא דִּיא זְיִיטָן פָּאָן דִּיא פִּירָעָל נִיהָאָלְטִין , אָנְדָעָרָע הַאָבִין וּוְיַדְעָר בְּיַא דִּיא מִלְּלָעָר דִּיא אַיְּסָטָרָאָמָעָנְטִין נִיהָאָלְטִין זְיָא וּוְיָא אוֹוִיךְ אֵין טְרָאָן אֵין גִּילְעָנִין אֵין זְעַלְטִין שְׁעַנְּגָעָר הַעֲלָד אֵין זְעַהָר שְׁעַנְּעָם גַּלְאָנְצָעָנְדָע גַּיּוּעָהָר בְּעַהָאָגָנִין , מִיט אֵין גַּעַיְכָט שְׁצִעָר אוֹוִיךְ דָּעַם גַּעַיְכָט , אָלָעָס נִיכְטָר יִרְעָנֶר .

וּוְיַיְלָ דָּעַר הַעֲלָד הָאָט גִּישְׁיָנְט צֹ זְיָן דָּעַר קָעָנִיגָגָג פָּאָן דָּעַר פָּאָר וּוְיַיְלָוָגָן , אֵין עָרָ צֹ צֹ דָּעַם הַעֲלָד אָוג הָאָט אַיְּהָם

אֲרָאֶפֶן נִגְאַמְּטוּ דָעַם גַּעֲזִיבָת שִׁיצָעֶר , אֵין דָעַר מִעֲנִית הַאֲבִין
זַיַּה שְׁעוֹהָנוּ בְּלָאַנְדָעַ תְּאֵר אֲרָאֶפֶן גִּילְאָוֶט אוֹוֶפֶן דֵּיאָ שְׁילְטָעָרַין
הָאָט לְיִדְעָרִינְגֶן דָעַר זַעַחַן אֲגַעְזִיבָת פָּאָן אַיְזָן פְּרוֹזִעְנְצִימָרֶן ,
דָעַר יְוָנְגָעָר מַאַן הָאָט וַיַּן גַּעֲזִיבָת צַו גִּילְיָינְט צַו דָעַר פְּרוֹזָיאָ ,
דָעַס עָרֶז זַאַל זַיַּה אִיבָּעָר צִיגְיָינְט צַו זַיַּא עַטְעַמְטָ , הָאָט עָרֶז
זַיַּה אִיבָּעָר צִיגְיָינְט אָונָהָאָט גַּעֲשָׁפִירָט דָעַס וַיַּאֲזַי לְעַבְעַנְדִּינְגָן
וַיַּאֲזַי נְלִיָּהָהָאָט זַיַּה אַיְזָן צָאָפְּילָ גַּנְגָּעָבָן אָונָהָאָט אִידְרָעָ
אוֹיְגָיָן גַּעֲפִינְט .

אֵין דֵיאָזְעַלְבָעָ מִעֲנִית , וַיַּאֲזַי הָאָט דֵיאָ אַזְיָינְגָן גַּעֲפִינְט
הָאָט זַיַּה אַלְעָסָ עַרְוָוָאָכָט , דֵיאָ שְׁפִילָעָרֶן הַאֲבִין וַיַּיְטָעָר גַּשְׁפִּילָט
דֵיאָ טְעַנְצָעָרֶן הַאֲבִין וַיַּיְטָעָר גַּעֲטָאָנְצָט , דֵיאָ דִּינְגָעָר זַעַגְיָן
אַרְיָין גַּיְקָאָמְעָן מִיטָּ פְּעַרְשִׁידָעָן גַּיְטָרָאָנְקָזָן אָונָשְׁפִּיְזָן אוֹיָהָ
טָאָצָן , דָאָן הָאָט זַיַּה דֵיאָ קָעְנִיגָּן אָן גַּעֲרוֹפִין .

גְּרִיסְעָ מִיהָ יְוָנְגָעָר מַאַן , מִינְגָּעָ פְּילְיוֹאָבִין הַאֲבִין מִידָּ
שְׂוִין לְאַנְגָן פָּאָר גַּעֲזָאנְט , דָעַס אַיַּה זַוְעַדְעָ עַרְוָוָאָכָט זַוְעַרְיָן
דוֹרְךָ דָעַם , וַואָס וַוְירָד בְּעַיְצָעָן דִּיזָעָ קָאָרָאָנָעָ אָונָ דִּיזָעָ
רִינְגָן וַואָס זַיַּה הָאָט אַיְהָם גַּעֲצִינְט .

לְיִדְעָר שְׁעוֹהָנוּ פִּירְסְּטָעָן — הָאָט אַיְהָר לְיִדְעָרִינְגֶן
נִיאַנְמָוָאָרְטָעַט מִיטָּ אַיְזָן שְׁמִימִיכִיל — נִיכְטָמָיר זַוְעַט דָעַס
דָעַס גְּרוֹזְסָעָ גְּלִיק טְרָעָפָן אַיַּה בִּין גַּאֲרָגָעָנְקָט גִּיוֹאָרִין
פָּאָן גַּנְגָּטָעָ דָעַרְקָעְגָּיָגָן פָּאָן הִינְלָאָנְדִּיעָ , אָום צַו בִּיטָּעָן דִּיזָעָ
דִּינְגָעָהָאָנְדָר , פִּיר אַיְהָם . וַואָס אַיַּה בְּרוֹזָה זַיְגָע שְׁזֹועָסְטָעָר
צַו הִירָאָטָעָן .

אָה ! הָאָט דֵיאָ קָעְנִיגָּן בְּרָאָנְהִילְדָעָ אַגְּעַשְׁרִיָּא גַּגְעַבָּן
מִיטָּפְּעַרְדָּרָוָם , צַו הָעָרִין זַיַּה מִינְגָּעָהָעָרָעָן אָונָ דָאָמְעָן ? דָעַר
וַואָס הָאָט גַּעֲשִׁיקָט בְּעַטְזָן אָום מִינְגָעָהָאָנְדָר , הָאָט נִיכְטָמָ
גִּיוֹאָלָט פִּיר אָנוֹן זַיַּה לְעַבְיָן רִיזְקִירָעָן , גַּאֲרָעָר הָאָט גַּעֲשִׁיקָט

זוייא אַיִגְעָם זֹאָס עֶר אֵיז פִּיהֶל שְׁטָאָרְקָעָר פָּאָר אַיָּהָם .
 דֹּוֹא אַיְרָסְטַּז זַיַּה , דֹּוֹא פֻּעָּרְגָּעְפְּעָרְטַּע פִּירְסְּטַּען —
 הָאָט ווַיְדַעַּר לִידְעָרִינְגַּ נְיַאנְטְּוֹאָרְטַּעַט , אֵיךְ בֵּין נִיכְטַּ
 שְׁטָאָרְקָעָר ווֹיא נְוַנְּטַעַר , נְאָר אֵיךְ הָאָבָע מֵה בֵּיא אַיָּהָם
 זַעֲלְבָסְטַּגְּבָעְטַּן אָסַם דִּיזְעַן דָּאָס עֶר זָאָל מִרְלְזָוִיבָּזְן צַוְּ
 גַּעַזְהָן פִּיר אַיָּהָם . אָס דָּעַם אֵיךְ זָאָל אַיָּהָם קָעְגַּן דִּינְעַן .
 לָאָס זֹא זַיַּן — הָאָט בְּרָאָנְהִילְדַּע נְיַאנְטְּוֹאָרְטַּעַט , אָנוֹ
 הָאָט לִידְעָרִינְגַּן נִיכְטַּגְּיוֹאָלְטַּז ווַיְיִטְעַר הָעָנֵן , אָבָעַר צַוְּ
 דָּעַר ווֹאָס הָאָט דִּיזְגַּעַשְׂקַט . ווַיְיִסְטַּפְּאָז דִּיאָ דְּרָיְיאָ פְּרָאָבִין
 ווֹאָס דָּעַר צַוְּקִינְפְּטִיגְעָר מָאָן , גִּיבְּרוֹיכְטַּא אָזָּים צַוְּ פִּירְעָן ?
 יָא גִּינְעָדְגַּע פִּירְסְּטַּען , הָאָט לִידְעָרִינְגַּ נְיַאנְטְּוֹאָרְטַּעַט
 נְאָר ווַיְיִלְלַּדְיָא פְּרָאָבִין זֹאָס עֶר הָאָט גְּבָרְזְכַּט אָזָּים צַוְּ
 פִּירְעָן , זַעַגְנַן דִּיאָ שְׁוֹעָרְסְּטַּע אִינְד שְׁעַדְלִיכְסְּטַּע , בְּאָדוֹרָה
 הָאָט גְּנוֹנְטַעַר דָּאָס פִּיר זַיַּה גִּילָּאָסְטַּ .

אַלְזָוִיא גַּעַהַע צְוִירִיק צַוְּ אַיָּהָם , הָאָט זַיַּה בְּרָאָנְהִילְדַּע
 אָז גִּירְזַּעַן , אָונְדַּז אַיָּהָם , דָּאָס עֶר זָאָל זַיַּן גְּרִיְיט אָזָּים
 צַוְּ פִּיחָרְעִי , דִּיאָ נִיפְעָרְלִיכְסְּטַּע פְּרָאָבִין זֹאָס אֵיךְ הָאָבָע פִּיר
 אַיָּהָם , נְאָר אַיְהָר זָאָלְטַּז ווַיְסַעַּן , אָס פָּאָל זַעַוְעָ דִּיאָ פְּרָוְבִּין
 ווַיְזַדְעַן אִיס נִיכְטַּגְּלָוְנָן , דָּאָן ווַיְזַדְרַ אַיְהָר גִּידְעָן פְּעַרְלִוְיָרִין .
 לִידְעָרִינְגַּן הָאָט גִּינְיוֹאָלְטַּז עַנְדִּיגְעָן מִטְּ הָעַפְלִיכְבַּע זַעֲרְטַעַר
 זַיַּן ווַיְזַטְעַט , נְאָר בְּרָאָנְהִילְדַּע הָאָט אַיָּהָם גְּזִיּוֹן צִיְּתַּ
 גִּילְאָעַט דָּאָרוֹזִית , אָנוֹ הָאָט זַיַּה פָּאָז אַיָּהָם גַּעַרְגִּירִיט מִטְּ
 פְּעַרְנִיכְטָוָן , אָנוֹ אֵיז אַבְּרִין גַּעַנְגָּנוֹן אֵין אָנוֹתִינְגָּס צִמְעָר .
 לִידְעָרִינְגַּן הָאָט זַיַּה גַּלְיָה אָס גִּיקְעָרְטַּצְּ צַוְּ גְּנוֹנְטַעַרְיָן
 אַיָּהָם אַנְטְּטוֹאָרְטַּצְּ צַוְּ בְּרָעְגָּנוֹן .
 עֶר הָאָט דָּעַם קָעְנִין אָז גִּימְרָאָבִין , וַיְאָרְטַעְגַּרְיָן אָזָּה
 אַיָּהָם מִטְּ אָוְנְגִינְדָּלְטַּ , לִידְעָרִינְגַּן הָאָט אַיָּהָם גַּלְיָה עַרְצָעָהָלְטַּ

אלְלָעַם וּוֹאָס עַם הָאָט זֶה מִיט אֵיכֶם גַּטְרָאָפִין, אֲוֹנֵד עַר הָאָט
אֵיכֶם גַּזְאָגַט דָּאָס עַר אֲוֹנֵד גַּגְנְטָעַר בְּרוֹכִין אוֹיֶף צַו מַאֲרְגִּינִּים
אוֹיֶס צַו הַאֲלָטִין פֻּעָּרְשִׁיךְעַנְעַ שְׂעוּהָרָעַ גַּיְפָאָרִין, וּוֹאָס זַיְא
מוֹסִין דָּוָרָה אֹוִים גַּעֲוִינְגַּעַן, וּוֹעַן עַר וּוֹינְטְשַׁטְזַת זֶה צַו בְּלִיבִין
איַיְן פָּאָן בְּרָאָנָהִילְדָע אֲוֹנֵד קַעַנְגַּן פָּאָן יִסְלָאָנְדִּיעַ.

גַּאֲבָחָעַר הָאָט עַר אֵיכֶם אַזְּה בְּעַנְאָכְרִיכְטָעַט דָּאָס
בְּרָאָנָהִילְדָע הָאָט אֵיכֶם גַּלְאָוָט זַאֲגַן דָּאָס עַם וּוֹאָדָט אוֹיֶף זַיְא
בְּיִצְעַדְעַד טְוִוִּיט, וּוֹעַן גַּגְנְטָעַר וּוֹעַט נִכְבַּ אֹוִים פְּרִיעָן דִּי פְּרוֹבוֹן.
דָּעַר קַעַנְגַּן גַּגְנְטָעַר הָאָט גַּיְבָּעַטְזַן לִידְעָרְגַּעַן דָּאָס עַר
זַאֲל אֵיכֶם זַעֲלָבְסַט אַיְבָּעַר לְאָסִין, אֲוֹנֵד עַר זַאֲל אַוּוּק רַיְזִין
קַיְיַן הַגְּנָלָאָנְדִּיעַ, אֲוֹנֵד הָאָט אֵיכֶם פָּאָר יִכְבָּרְטַ, דָּאָס וּוֹאָס עַם
וּוֹעַט זֶה דָּא מַאֲכִין, וּוֹעַט עַר אֵיכֶם גַּעַבְּן זַיְן שְׂעוּסְטָעַר
פִּירְאַיְזִין פְּרוֹיָא, אַבְּעַר לִידְעָרְגַּעַן הָאָט גַּרְעָבִינְט דָּאָס עַם וּוֹעַט
אֵיכֶם דָּא צַו נִישְׁתְּקָאמְעַן, הָאָט עַר נִכְטַ גַּנוּוֹאָלַט בְּעַשְׁטִיַּין
אוֹיֶף דָּעַם וּוֹאָס דָּעַר קַעַנְגַּן הָאָט אֵיכֶם פָּאָר גַּטְרָאָנִין, עַר
הָאָט אֵיכֶם גַּזְאָגַט, דָּאָס עַר וּוֹינְטְשַׁטְזַת זֶה בַּיּוֹ צַו דִּיא עַנְכָּע
מִיט אֵיכֶם זַיְן שִׁקְוָאָהָל טְהִילִין.

אֲוֹנֵד גַּגְנְטָעַר וּוֹאָס וּוֹאָהָר בְּיַיָּא זֶה צַו פְּרִיעָן, דָּאָס עַר
הָאָט לִידְעָרְגַּעַן גַּעַבְּן זַיְה, הָאָט עַר אָז אֵיכֶם שְׁטָאָרָק נִכְטַ
אָז גַּיְהָלָטִין דָּאָס עַר זַאֲל אַפְּ רַיְזִין פָּאָן אֵיכֶם, אֲוֹנֵה אָבִין
בְּיִצְעַדְעַד צַו זַאֲמִין מִיט אַוְגָגְעָדָלַט גַּנוּוֹאָרַט בֵּין צַו מַאֲרְגִּינִּים.
אוֹס ^ט אֲוֹהָר פְּרִיה מַאֲרְגִּינִּים, הָאָט דָּעַר אַקְרָעַנְט גַּנוּאָלַט
אַפְּ רַיְזִין, גַּגְנְטָעַר וּוֹאָהָר בְּרַיְעַ פֻּעָּרְטִיגְן אַיִן דִּיא רִיכְטִינְגַּע צִיְּטַ
אַיִן דָּעַם וּוֹיָא עַר שְׁטִיְּתַ זַיְא גַּרְיִיט, הָאָט עַר זֶה אוֹס גַּנוּעַהַן
אַרְוָם זֶה אוֹס צַו שְׁפָרְעָכִין מִיט לִידְעָרְגַּעַן, אַבְּעַר אוֹס זַאֲנְסַט
וּוֹאָהָר זַיְן זַוְּגִין לִידְעָרְגַּעַן.

גַּגְנְטָעַר וּוֹאָהָר זַעֲהָר אַוְנְרוֹהָגִן. דָּעַן עַר הָאָט פְּאָרְכַּט

בְּעַקָּאָמָעָן אֹם פָּעָרְפִּירְוָגֶן, דָּאוֹ יַעֲצֵט וּוֹעַן גַּנְגְּטָעַר הָאָט
דָּעַר הָעָרֶת אַיְנָעַ שְׂטִיפָע, וּוֹאָס הָאָט אֵיכֶם אֵין אַזְּיעָר אַרְיָן
גִּינְאָהָמֶט.

פָּאַרְכְּטָעַ דִּיךְ נִיכְטַ גַּנְגְּטָעַר, אַיךְ בֵּין בֵּיאָ דִּיר, אַיךְ
וּוַיְרְדָעַ דִּיךְ נִיכְטַ פָּעָרְלָאָסִין, עַס קָאָן נָאָה וַיְזַעַן
וּוְעַל דִּיר נָאָה מַעֲהָר נַוְצָעַן וּוֹעַן אַיךְ וּוַיְרְדָעַ זַיְן נִיכְטַ זַעַחַעַט,
וּוֹיָא זַעַחַעַד, הָאָט יַעֲצֵט גַּנְגְּטָעַר פָּעָרְקָאָנֶט לְזַעְרִינְגַּס שְׂטִיפָע
אֹונַ הָאָט זַיְקַה יַעֲצֵט בְּעַרְוָהִיגְט,

אַלְזַיְא הָאָט פָּר גַּעֲרִירַט אַיזְנָעַ אַרְיָן, מִיט וַיְנָעַ 100
הָעָלְדִין, אֹונַ הָאָט זַיְקַה גַּעֲקָעָרַט צַו דִּיאָ שְׁטָאָדָט.
אַיזְנָעַ קָלְיִינָעַ צִיְּמַת. הָאָט פָּר דָּעַר זַעַחַן בְּרָאַנְהִילְדָעַ
אַרְזִים גַּיְעַנְדִּיגַּ פָּאָן טַוְיָעַר מִיט 500 דִּיאָ בְּעַסְטָעַ אַיהֲרַע
סָאַלְדָאָטִין, וּוֹאָס זַיְיָא הָאָבִין שְׁגַעַל אַרְוּם גַּנְגְּטָעַרְיָן,
מִיט וַיְנָעַ הָעָלְדִין, אַיזְנָעַ גַּנְגְּטָעַר זַעַחַר פָּעָרְשָׁטָאָהָגַט נַיְוָאָרִין,
דָּעַן וּוֹעַן עַס מַעְכְּטָעַ אַוִּים גַּנְגְּטָעַן צַו זַעַחַרְיָן זַיְקַה, וּוְאַהֲרָן
דָּאָס אַזְּיָף אַלְעָר אַרְט אֹם מַשְׁגַּלְקָה.

גַּנְגְּטָעַר הָאָט זַיְקַה בְּעַרְוָהִיגְט, אֹונַ הָאָט זַיְקַה אַיזְנָעַ דְּרִיְיסְט
גַּעֲזִיקְט גַּעֲזִיאָבָט, אָונְד אַיזְנָעַ קָלְיִינָעַ צִיְּמַת הָאָט זַעַד זַיְקַה
אַן גַּעֲפְרָאָגַט שְׁטִילְעָר הַיִּיט, לִידְעָרִינְגַּ צַו בִּיסְטְּדוֹא בֵּיאָ מִיר.
אַיךְ בֵּין דָּא הָאָט אֵיכֶם לִידְעָרִינְגַּ גַּיְאַנְטוֹאָרְטָעַט, דָּאוֹן הָאָט
זַיְקַה גַּנְגְּטָעַר בְּעַרְוָהִיגְט, אֹונַ אַיזְנָעַ צַו גַּיְאַנְגַּעַן גַּעֲהַגְּטָעַר אַן
דִּיאָ הָעָלְדִין. הָאָט זַיְקַה דָּעַר קָעַנְגִּינִּי גַּיְזָעַט אַזְּיָף דִּיאָ קְנִיעַן,
אֹונַ הָאָט זַיְקַה אַיְהָר פָּאַר גַּשְׁטָעַלְט, אָלָס דָּעַר וּוֹאָס בְּעַטְעַט
אַן אַיְהָר הָאָנְדָן. הָאָט זַיְקַה בְּרָאַנְהִילְדָעַ מִיט אַיזְנָעַ שְׁמִיְבָּיל אֹונַ
מִיט פָּעָרְגְּנִיכְטָוָגַן אַן גִּירְוָפִין.

עַס אַיזְנָעַ אַיזְנָעַ רַעֲכַט אַזְּיָף דָּעַם הַיְמָעַל, אֹונַ אַזְּיָף דִּיאָ
עַרְדָן, דָּאָס אַיזְנָעַ פָּרְזִיא זָאַל גִּינְאָרְזָאָם זַיְקַה פָּאַר מָאַן דָּאוֹן

קָאָן אֲפָאָר פְּאַלְקָנְגִּילְקִילְדֵּזֶן, אָנוֹ אֹוִיפֶּדֶם דָּאָס אַיְין פְּרָוִי
זָאָלְקָעְנִין גִּיהָאָרוֹזָאָם זָיְן, מָוָס זִיא טְרָעְפִּין זָיְיא אַיְין מָאוּ
אַיְין הַהָעָרְעִין פָּאָזֶה, אַלְזְוִיאָה הַאָבָא אַיְהָ אַיְבָּעָר דָּעָם זָהָ
פָּאָר שְׁוֹאָהָרְיוֹן, דָּאָס אַיְהָ זָאָל הַיְּינָאָטִין נָאָר אַנְאָלְכִין וּוָאָס
עָר וּוְיָרְדָה זָהָ אָוִיסָ צִיְּבָנִין, שְׁטָאָרְקָעָר, גַּעַשְׁקָטָעָר, אָנוֹ
פָּלְנִקָּעָר פָּאָזֶרְמִיר, דָּעָן דָּעָם וּוְעָרְכָעָאָיָה קָעְנִין גִּיהָאָרוֹזָאָהָם
זָיְן, אַלְזְוִיאָה קָעְנִיגָּנְטָעָר, בִּזְטָה דָוָא גְּרִיטָא אֹוִיפֶה זָהָ צָהָ
גַּעַמְזִין, דְּרָיָא פְּרָאָבִין וּוָאָס אַיְהָ וּוְעָרְכָעָדָרְרָא אֹוִיפֶה גַּעַבְזִין.
אַיְהָ בֵּין גְּרִיטָא גַּנְגָּדְלָעָ פְּרָקְטָעָן, הָאָט אַיְהָרְ דָּעָר
קָעְנִיגָּנְטָוְאָרְטָעָט.

וּוְעָן זָהָאָט זִיא אַיְהָמָ נִיעָנָט, זָוִיְיל וּוְיר בִּידָע זָעְנִין
בְּעֻנוּאָפִינָט, וּוְעָרְדִין וּוְיר אָנְפָאָגְנִין פָּאָזֶה צָו טְרָעְפִּין זָהָ מְטִ
פִּיקָעָם, אָוָס זָהָ פָּאָזֶה דִּיאָ פְּעָרְדָה אָרְגָּנְטָעָר צָו זָעְצִין, לָאָס
מָאוּ בְּרָעְנִין פִּיקָעָם, הָאָט זִיא אָגְשָׁרְיָא גַּגְעָבִין,
גַּלְיָהָהָבִין 8 שְׁטָאָהָל מִיסְטָעָר גַּבְרָעְנִטְזָוִיִּיְ פִּיקָעָם
זָאָלְכָעָ שְׁוֹעָהָרָעָ דָאָס, קְוִים 4 פְּעָרְזָאָהָן הָאָבִין גַּקְעָנִט אַיְין
פִּיקָעָ דָעָר טְרָאָגִין.

גַּוְעָנְטָעָר וּוְיאָעָר הָאָט דָאָס דָעָר זָעְהָוְהָהָאָט עָר פָּאָרְכָט
בְּעַקְאָמְטָעָן צָו עָר וּוְעָטָדָאָס קָעְנִין עָרְטָרָאָגִין, דָעָן דִּיאָ פִּיקָעָם
וּוְאָרִין זָהָאָגְרִוִּים וּוְיאָדִיא זָיְגָעָל בִּימָעָרְ פָּאָזֶה זָיְן אָקְרָעָנָט.
לִיכְדָּרְגָהָאָט גַּלְיָהָהָבִין בְּעַמְעָרְקָט זָיְן פָּאָרְכָט, אָנוֹ הָאָט
צָו אַיְהָמָגָנָט.

פְּרָיְכָטָעָ דִּיְהָ גִּבְטָ, מָאָה מִיר גָּאָר אַיְין שְׁטָעָלָעָ גַּעַבְזִין
דִּיר, אֹוָת דָעָם זָאָטָעָל בִּיאָ דָעָם, קָאָפָט פָּאָזֶה דָעָם פְּעָרְדָה,
אָנוֹ וּוְעָסָט נָאָר זָהָאָמָבִין וּוְיאָמָבִין וּוְיאָדוֹא וּוְאָלְסָטָט עָס נִיהָאָלְטִין
אָנוֹ דָעָר מִיטָנִיאָבָט, אָנוֹ אַיְהָ וּוְעָלָדָאָס חָאָלְטִין אָנוֹ וּוְעָלָ
מִינָעָ בְּרוּסָטָ פִּיר דִּיר אָוְגָטָעָר שְׁטָעָלִין.

דִּיעַ וְעַרְטָרֶר הַאֲבִין גָּנוֹנְטָרֵין בְּעַרְוָהִינְתָּ . וּוְאַסְמָעָר אַז
גָּלִיָּה בְּעַשְׁתָּאַנְנִין אַוִּיפָּה דָּעַר פְּרָאַבָּע אַהֲנָע פָּאַרְכָּט , וּוְאַסְמָעָ
הָאַט זַעֲהָר פָּאָר וְוְאַנְדָּרָט בְּרַאַנְהַיְלְדָעָן . וּוְאַסְמָעָר
זַעֲהָר לִיְכָט אַיְזָן גָּעַם גָּעַטְהָעָו אַיְזָן פִּיקָּע . מִיט אַיְזָן וְוְאַנְדָּרָט
בְּאַהֲרָע לִיְכָטְהִיט , אָונָהָאַט דָּאַס פָּעָרָד אַוִּיפָּה גָּנוֹלָאָפָּ
גָּעוֹלָאָזָט , אָונָהָאַזָּבָעָן שְׂטָיְזָן אַוִּיפָּה דָּעַט אַרְטָן וּוְאַסְמָעָר
הָאַט זַיה גְּנוֹיָאלָט מִיט גָּנוֹנְטָרֵין אַנְטָרָעָבָז .

גָּנוֹנְטָרֶר הָאַט אַוִּיפָּה גְּנוֹיָזָבָז זַיה פִּיקָּע זַיה לִיְכָט וּוְיָא
עַם וּוְאַלְטָן גְּנוֹוָעָז אַיְזָן שְׁטָעַנְגָּעָלָע שְׁטוֹרְזָיא , וּוְאַסְמָעָר
אַוִּיפָּה אַלְעָלָא אַשְׁרָעָק גִּימָאָבָט , אָונָהָעָרָע הָאַט זַיה גְּנִישְׁטָעָלָט אַוִּיפָּה
100 שְׁרִיטָן וּוְיִיטָּפָן בְּרַאַנְהַיְלָדָעָן .

דִּיא בְּעַמְּטָע הַאֲבִין אַיְזָן צִיבָן גְּנִיגָּבָן , הַאֲבִין זַיה
דִּיא פָּעָרָד גְּנִילָאָט אַז גָּנוֹלָאָפָּה , הַאֲבִין זַיה בְּגִידָע קְרִיגָּעָר
אָן גִּיטְרָאָפָן אַזָּבָע מִיט וּוּעָן , אָונָהָעָלָע זַעֲנָיָן זַעֲהָר פָּאָר
וְוְאַנְדָּרָט גְּנוֹוָאָרָן זַיה שְׁגָנָעָל וּוְיָא אַיְזָן פְּגִינְטָעָל מִיט דָעַם
אוּגָן , הָאַט גָּנוֹנְטָרֶר אַזְעָז גְּנִיגָּבָן מִיט זַיִן פִּיקָּע אַזָּבָע
גָּנוֹלָעָנָע בְּלָעָה וּוְאַס בְּרַאַנְהַיְלָדָע הָאַט אַוִּיפָּה אַיְהָד הָאָנָד
גִּיטְרָאָגָן , זַיה שְׁטָאָרָק דָּאַס זַיִן פִּיקָּע אַזָּבָע שְׁטִיקָּעָר
צּוֹחָקָט גְּנוֹוָאָרָן , אָונָהָעָרָע אַיְזָן אַגְּנָטָר זַיה גְּנִיפָּאָלָן ,
זַיה דָּאַס דָּעַר גְּנוֹזִיכָּט שְׁיִצְעָר אַזָּי אַיְהָד אַוִּיפָּה דִּיא עָרָד
אַרְגִּינְכָּעָר גְּנוֹפָאָלָן , אָונָהָעָמָע גָּנוֹנְטָרֶר אַזָּבָע נִגְדָּעָת אַיְהָד
עָרְצִינְכָּעָר גְּנוֹזִיכָּט פָּאַן שְׁאַנְגָּרָע אָונָהָצָאָרָן , אָונָהָעָמָע אַזָּבָע
בְּעַטְרָעָפָט גָּנוֹנְטָרֶר עָר אַזָּי גְּנִיעָסָן אַוִּיפָּה זַיִן פָּעָרָד גְּרָאָדָע
גִּכְטָרִירָעָנָט , דָעַן דָעַם קְלָאָפָה הָאַט דָאָה לִידְעָרִין בְּעַקְאָמָעָן .
אַיְהָד בֵּין גְּנִישְׁטָאָרָצָט , הָאַט זַיה דִּיא קְעִינְגָּעָן אַז
גִּירְזָפָן אָונָהָעָרָע אַיְהָד פִּיקָּע אַוִּועָק גְּנוֹוָאָרָפָן , אַלְזָוָיָא
גָּעוֹהָעָן וּוְיָר צּוֹ דִּיא צְוִוְיִטָּע פְּרָאַבָּע .

את איז גלייה פון פערד אַרְוִינְטֶעֶר ניגאנגן .
דווא ווירקסט ניט אָוּעָק געהן פאן טיר האט זיך גונטער
או גּרֻפֵין צו לידעריגען .
גּיִינַן אַיך ווערדע ניט אָוּעָק געהן , זַיְיאַ רֹוְהִיג-הָאָט
אַיְהָם לַיְדַעֲרִין גִּיאַנְטּוֹוָאָרְטָעַט .

אונְדֶר אַין דָעַר זַעַלְבָעָר מִינּוֹת הָאָט עַר גִּיהָעָרְט מִיט
איַין שְׁמִיכִיל , פָאָן וַיְגַע 100 הַעַלְדִין . אַין לוֹיְבָוָג אַונְדֶר אַין
וַיְגַטְשַׁעַן , זַיְיאַ חָאָבִין אַיְהָם אַזְיפְּרִיכְטָג נִינְגָטָדָס זַיְיאַ
לְאָנְגָן וּזַיְיאַ קָאָנְגָן אַיְהָם , חָאָבִין זַיְיאַ נָאָה פָאָן אַיְהָם זַיְיאַ
וְאָסָנְטַג נִינְגַעַן , זַיְיאַ חָאָבִין זַיְיאַ גָּאָרְטָג בְּיוֹוָאָסָט דָאָס זַיְיאַ
חָאָבָן זַיְיאַ אַיְן הַעַלְדִישָׁעַן הַעָר , גּוֹנְטָעָר הָאָט דָאָס עַרְשָׁטָעַ
סְמָהָל (איַן זַיְהָ) וַיְגַע פְּעַנְטְשִׁין דָעַכְתָּג נִינְגָעַבָּן , דָאָס זַיְיאַ
זַאָגָן וּוְאָהָר .

דָשֶׁר וְיִיל הָאָבִין 12 פְּעַנְטְשִׁין צו גַּעֲבָרְעָגָט אַין
שְׁרָעָקְלִיבָעַן שְׁטִיַּין .
צַדְוָא זַעַהְסָט צָאָס זַיְיאַ טָהָרָן הָאָט זַיְךְ גּוֹנְטָעָר בְּיַיָּא
ליַדְעָרִיגָען גִּיפְרָעָגָט .

אַיךְ זַעַהָה-הָאָט אַיְהָם לַיְדַעֲרִין גִּיאַנְטּוֹוָאָרְטָעַט דוָא
בְּרוֹזִיכָסְטָדִיךְ נִיט צו פָאָרְכְטִין .

קָעְנִיגְגָטָג נִטְנָטָעָר-הָאָט בְּרָאָנְדִילְדָע אַגְּיִשְׁרִיאָגְנִיגְעָבָיִן אַז
דוָא זַעַהְבָט דָעַם שְׁטִיַּין , אַיךְ וּוֹאָרָת אַיְהָם אַרְזִוָּת אַוִית דָעַם
בָּאָרָג , זַיְיאַ עַר וּוֹעַט פָאָלִין אַוִית 500 טְרִיטָוּת וּוֹיִיט פָאָן אָנוֹן ,
אונְדֶר וּזְעַן דוָא וּוֹיְרָסְטָא אַיְהָם וּוֹיִיטָר וּוֹאָרְפִין וּוַעֲרָדָע אַיךְ
מִיךְ רְעִכְבִּיגָעַן פִּיר אַיְן פְּעַרְשְׁפִילְטָעַ , זַיְיאַ זַיְאַ דָאָמְאָלָס וּזְעַן
דוָא הָאָסְטָט מִיךְ פָאָן מִין זַאָטִיל בְּעַשְׁטִירָצָט .

דאָן הָאָט בְּרָאָנְדִילְדָע אַגְּנָעָם נִינְגָעָבָיִן דָעַם שְׁטִיַּין מִיט
איַין הָאָנדֶר אַונְדֶר הָאָט אַיְכָעָר זַיְךְ דָעַם שְׁטִיַּין 2 אַכְבָעָר 3 מְאָהָל

ארום גִּירְרִיטַת , אונד הָאָט אֵיָם אַיִּין וּוֹאָרֶף גִּינְעָבִין זֹוְיא
שְׁטָאָרָק דָּאָם עַר אַיְזַן צַו בְּעָנוֹיָא בֵּין צַו דְּרִיא הַעֲלָפֶט בְּעָרְגָּן .
נָאָה דָּעַם הָאָט עַר זֹּה אַרְנוֹטָעָר גַּעַשְׁיפֶט , אָנוּ אַיְזַן גַּעַבְלִיבֶשׂ
לִגְעָן פָּאָר דִּיאָ פִּים .

גִּונְטָעָרָם הַעֲלָרִין הָאָבִין אַיִּין צִיְּטָעָר גִּינְעָבִין , אָנוּ
בְּרָאָהַילְדוּמָס מְעַנְטְּשִׁין , הָאָבִין פָּאָן פְּרִירִיךְעָ אַגְּנָעָשְׁרִיאָ נְטָאָן .
דִּיאָ 12 מְעַנְעָרָ צָעַנְיוֹן גִּינְגְּגָעָן נָאָה דָּעַם שְׁטִין , וּוֹאָם
זֹוְיאָ הָאָבִין אַיִּהְם קְוִים מִטְּ פִּיהְלָ מִיהָע אַגְּבָרָעָנָגָט אַיִּיף
דִּיאָ שְׁטָעַלְעָ פָּאָן וּוֹאָגָעָן מְזָן הָאָט אַיִּהְם גִּינְוָאָרְפִּין .

דָּאָן הָאָט גִּונְטָעָר אַגְּנָעָם גִּינְטָאָן דָּעַם שְׁטִין , וּוֹאָם עַר
הָאָט זֹּה אַזְּמָנָט יְנַסְּטִין נָאָר אַזְּיָי גִּיקָּאָנְטָ דְּאָכְטִין) אָנוּ הָאָט
אַיִּהְם אַנוֹאָרֶף גִּינְעָבִין , נָאָר אַחְוָן מִיה . רַעַר שְׁטִין הָאָט זֹּה
אָנוּג גִּינְעָבִין נָאָנִץ הַוִּיךְ . אָנוּ אַיְזַן אַרְיְבָעָר נִפְאָלִין אַיְבָעָר
דָּעַם בָּאָרְגָּן , אָנוּ אַיְזַן וּוֹאָסָעָר אָרְיִין , וּוֹאָם מְאָן הָאָט גְּלִיָּה
אַיִּין שְׁוּמָן וּוֹאָסָעָר גִּיהָעָרטָ , פָּאָן אַגְּנָטָעָר דָּעַם בָּאָרְגָּן .

יְעַדְעָר וּוֹאָר גִּינְגָּרִיגָּ צַו זְעַקְנָן דָּאָס נִשְׁקָּלִיכְקִיטָּ , אָנוּ
שְׁטָאָרְקִיטָּ פָּאָן גִּונְטָעָרִין , מִטְּ צְוִיעָרָ אַיִּגְעָנָע אַזְּיָגָן , אָנוּ
אַלְעָ צָעַנְיוֹן אַרְנוֹטָעָר גִּילָּאָפָּחָ אַגְּנָטָעָר דָּעַם בָּאָרְגָּן , אָנוּ הָאָבִין
גִּיזְעָחָן דָּעַם שְׁטִין זֹּה צָאָנְקָן , מִטְּ דִּי וּוֹאָלִין פָּוּ וּוֹאָסָעָר .

בְּרָאָנְהַילְדוּמָ אַזְּ בְּלִיָּה גִּינְוָאָרְיִין פָּאָן צָאָרִין , אָנוּ הָאָט
צַו גִּירְוִפִּין אַיְהָרָ גַּאנְצָעָ קָאָמְפָאָנִיעָ , אָנוּ הָאָט נִיקָּאָגָט , קָאָמָט
אַחְעָר עַמְּ אַיְזַן נָאָה נִיכְטָ גִּינְגְּרִיגָּט , עַמְּ אַיְזַן נָאָה אַיִּין פְּרָאָבָעָ
דָּא , קָעָנִיג גִּונְטָעָר הָאָט זֹּה אַיִּהְם גִּזְאָגָט אַזְּיָס דְּרִירִעָנָט
זֹּה צַו דְּוָא וּנְחָסְטָ דָּאָס וּוֹאָסָעָר ?

אַיְזַן זֹּה — הָאָט גִּונְטָעָר אַיְהָרָ גִּינְאָטָוּוֹאָרְטָעָט ,
הָאָט בְּרָאָנְהַלְרָעָ צַו אַיִּהְם וּוֹיְטָעָר גִּזְאָגָט זֹוְיאָ וּוֹיָא
דוּאָ צְעַקְסָטָ דָּאָס וּוֹאָסָעָר חַאָלָטָ דָּאָס 25 סְטָאָפָּ דִּיאָ בְּרִיְתָ

וּוְאָם אֹו בַּעֲטַרְעֶפֶט דִּיאַ טְהִיפַּ, דָּאָם אַיְזַ נִיכְטַ בְּעוֹאוֹסְטַ
דָּעַר שְׁטִין וּוְאָם אַיְזַ אַרְיֵין גִּיכְאָלִין, וּוְאָלַט גִּינוֹים גִּיבְרוֹיְכַטַּ
אַיְנִינְגַּע מַעֲנְטְשִׁין בֵּין עַר וּוְאָלַט צָוָם גְּרִינְרְגִּיקָּמְטוֹן, אַיְזַ
גַּעֲוַוְיִסְעַן טָאגַ, וּוְיָא אַיְקַ אַוִּיפַּדְעַם יַאֲכַט וּוְאָהָרַ, הָאָב אַיְקַ
גְּנִיאָנְטַ אַיְזַ חִירְשַׁ, דָּאָם אַרְעַמְעַ טְהִירַ, הָאָט נִיכְטַ גִּיהְאָט
וּוְיָא צַו אַנְטְּלוֹיְפִּין, אַיְזַעַר אַיְזַ וּוְאָסְעַר אַרְיֵין גִּישְׁפְּרִינְגְּעַן, מִיטַּ
דָּעַר מִינְגְּנָן, דָּאָם דָּאָרְטַ וּוְעַטְעַר שְׁוֹזִין זִיכְעַר זִין, אַבְעַר
אַיְקַ הָאָב מִיךְ גִּילָּאָוֹת נָאָךְ אִיהָם צַו דָּעַר יִאָנִין, אָונֵן הָאָבָעַ
אִיהָם דָּאָרְטַ עַרְשָׁלָאָגַן, אַלְוַיִּ בִּיסְטַ דָּוָא אָוָם שְׁטָאָנְדָעַ סִיךְ
צַו יִאָגְנִין, וּוְיָא אַיְקַ הָאָבָעַ דָּעַם הִירְשַׁ גִּיאָנְטַ, אָונֵן דִּיאַ
טִיפְעָנִים אַבְעַר צַו קִיְּמָעַן, הָאָט גִּונְטָעַר אַמְרוֹק גִּיגְעָבַן.
הָאָט לִידְעָרִיגַ אִיהָם שְׁטִילְעַר הַיִּיטַ אָזָאנַ אַונְטָעַר
גִּיגְעָבַן, נָעַם דִּיַּה אַונְטָעַר.

אַיְקַ בֵּין גִּרְיִיטַ, גִּעְנְעַדְיִינַ פִּירְסְטָעַן, הָאָט גִּונְטָעַר אַיְהָרַ
גִּיאָנְטָוֹאָרְטָעַטַ, אַבְעַר צַו עַוְרְדִּין וּוְיִיר אַונְגָּעַר גִּיוּעָהָר פָּאָן
זִיךְ אַרְוְנְטָעַר גִּעהָמִין.

דוֹא קָאָנְסַט דִּיר אַרְוְנְטָעַר נָעַמְיוֹ דִּיַּין גִּעְוּעָהָר, וּוֹעֵן
דוֹא וּוְיִלְסַט קָעְנִיגַ גִּונְטָעַר, הָאָט זִיא אִיהָם גִּיאָנְטָוֹאָרְטָעַטַ
סִיטַ פָּאָר נִיכְטָגַן, אַבְעַר אַיְקַ בְּלִיְיִבְעַ וּוְיָא וּוְיָא אַיְקַ בֵּין,
סִיטַ דָּעַם גִּיוּעָהָר.

נָעַם נִיכְטַ אַרְוְנְטָעַר פָּאָן דִּיר דִּיַּין גִּיוּעָהָר, הָאָט אִיהָם
לִידְעָרִיגַ אָזָאנַ גִּיגְעָבַן שְׁטִילְעַר הַיִּיטַ.

אַיְקַ וּוְעַדְךָ אַזְיַ אַזְיַ בְּלִיְיִבְעַן, מִיטַ מִיּוֹן גִּיוּעָהָר, הָאָט
אַיְהָר גִּונְטָעַר גִּיאָנְטָוֹאָרְטָעַטַ.

דָּאָן הָאָט זִיךְ דִּיאַ שְׁעַהְגַּע הַעֲלָדִין, גִּילָּאָוֹת אַוִּיפַּדְעַם
וּוְאָסְעַר, וּוְיָא לִיְכַט וּוְיָא אַיְזַ חִירְשַׁ, אָונֵן זִעהָר שְׁנָעַל
אַבְעַר גַּעַשְׂוִיְמָעַן, בֵּין צַו דָּעַם אַגְּגִיאִיכִינְטָעַן אַרְטַ, אָונֵן

האט זיך אַונטער גִּילאָוֶט אַונטער דָּעֵם וְאַסְעֵר וְעוֹהָר מִותָּה,
אלְלָעַ קִיקָּעַ הַאֲבִין אַנְיְשָׁרִיאָה בְּגִינְעָבִין פָּאוֹן צַוְּ פְּרִירְעָנְחִיִּיטְ דִּיאָ
הַאֲבִין גִּירְעָבִינְטְ דָּאָס זַיְא וְעוֹטְ בְּעוֹוִים גַּעֲוִינְגָן.

יעַצְטַ אַזְוִיפְ דִּיר דִּיאָ צִיְיטַ, קַעְנִיגְ גַּנוֹנְטָעָרַ, הַאֲטַ
זַיְךְ בְּרָאַנְהַילְדָעַ אַן גַּעַרְזְפָעַן, וְעוֹן זַיְא אַזְוִיפְ גַּקְאַמְעַן פָּזָן
אוֹוִים דָּעֵם וְאַסְעֵר.

זַיְא גַּעַרְדִּין וְוִירְ מַאֲבִין? הַאֲטַ גַּנוֹנְטָעַרַ גַּפְרָעַנְטַ בְּיַיָּא
לִידְעָרִיגְגָן שְׂטִילְעָרַ הַיִּיטַ.

אַה גַּעַרְדָּעַ דִּיקְ בְּיַיָּא אַיְזַן הַאֲנָדְרַהְלְטִיןַ, אָגָן אַזְקַ
גַּעַרְדָּעַ מִיךְ אַזְוִיפְ דָּעֵם וְאַסְעֵרְ לְאַסְזַן. הַאֲטַ אַיְהָם לִידְעָרִיגַן
גַּיְאַנְטָוּ אַרְטָעַטַ.

ברָאַנְהַילְדָעַן הַאֲטַ גַּנוֹנְטָעַרַ בְּעַאַנְטָוּ אַרְטָעַטַ, מִיטְ דָּעֵם,
דָּאָס עַרְדָּעַ זַיְךְ אַיְזַן לְאוֹ גִּינְעָבִין אַזְוִיפְ דָּעֵם וְאַסְעֵרְ שְׁנָעַל
דָּאָס מַעַן הַאֲטַ מִיטְ דָּעֵם אַזְוִינְ נִיכְתַּבְנַעַקְ אַנְטַ דָּעַר זַעַחַןַ
אָגָן עַרְדָּעַ זַיְךְ פְּאַרְ הַאֲלְטִיןַ אַזְיַת 10 סְטָאָפָעַם טִיפְעָר
זַיְאָ בְּרָאַנְהַילְדָעַ.

דָּאָן הַאֲטַ זַיְךְ דִּיאָ קַעְנִיגָּעַן בְּרָאַנְהַילְדָעַ אַן גַּעַרְזְפָעַן
צַוְּ אַיְהָם, קַעְנִיגְ גַּנוֹנְטָעַרַ, דָּוָא הַאֲסְטַ מִיךְ בְּעֻוּאַהְגַּןַ מִיטְ
אלְלָעַם, דִּיאָ אלְלָעַ דְּרִירִיאָ פְּרָאַבִּין גַּעֲוִינְגָן, דִּיאָ וּוָסְ אַזְקַ
הַאֲבָעַ דִּירְ פְּאַרְ גַּיְשְׁטָעַלְטַ, אַלְזְוִיאָה הַאֲבָעַ אַזְקַ דִּירְ גַּאַר
נִיכְתַּבְנַעַקְ וּוָסְ פְּאַרְ צַוְּ גַּעַרְפָּזַן, דָּוָא הַאֲסְטַ מִיךְ אַיְזַן גַּנְאַמְעַן,
אַזְקַ בֵּין בֵּין פְּרוֹזָאַ.

דָּאָה הַאֲטַ גַּנוֹנְטָעַרַ לִידְעָרִיגְגָן אַיְזַן גַּעַרְזְמַטַ, בִּיסְטַ דָּעַר
מְאָן פָּאוֹן מִינְעַ שְׁזַעַפְטָעַרַ.

אָגָןְ אַיְזַן דִּיאָ צִיְיטַ זַיְאָ גַּנוֹנְטָעַרַ הַאֲטַ בְּרָאַנְהַילְדָעַ דִּיאָ
הַאֲנָדְרַהְלְטַ, הַאֲטַ לִידְעָרִיגַן, גַּנוֹנְטָעַרַן דִּיאָ הַעֲנָדְרַ גַּקְוּוּעַצְטַ
אָגָן הַאֲטַ אַיְהָם גַּידְאַנְקַטַ.

ראן האבן זיך בירע גונטער מיט בראנהילדען ביא
דייא בענד צו ניפירט צו דעם פערזאטלונג פאן דייא בענטער,
אונד פאמיליע, בראנהילדע האט איהם אלס איהר מאן פאר
גישטעלט, זואם זואם זיא אלע האבן זעהר מיט צו
פרידעהנט גייניגטשען, אונד מיט רעספֿעקט זיך גיניגט.
דאם ניעס האט זעהר איין פרידעה געמאכט צו זויישען
דייא חלזרין, זיא אויך פאן דייא אידלאנטשיקעס זייטע, זיא
אויך פאן דייא סקאציעס זייפע. דען זיא האבן גירעכינט.
דאם זוען זיא האבן זיא איין קעניג אונד זיא איינע קעניגען,
גיברויכין זיא זיא שון ניבט צו פערכטיז פיר פרעטדע
פעלקער, זיא זאלין זיא בעפאלין.

ליידעריג האט אראפ נינאמען דעם ניט גיעהנווערדע
געם געיצט שיצער, אונד האט זיך גישטעלט פאר גונטערין,
אונד פיר בראנהעלדען, אונד האט זיך פיר זיא גיניגט אונד
האט זיא גייניגטשען. ער האט זיך נימאכט גלייה זיא ער
זואלט גיועזין יעצט פאן דער שיף געקאמען.

בראנהילדע האט נאר אוית איהם איין בליך גינעבין,
אונד אויבונואהל גונטער האט גיואלט ליידעריגען אום אראען
פאlein אונד איהם קישען אונד האלזין, האט ער גימזוט
באשטיין אויף איין בלזע האנד געבן.

מאן האט בעשטייטט דאס דייא בירע האכץיטין זאלין
זיין אין היגלאנדיע, דאך זענין זיא נאך איבער געבליבען נאך
אויף ² זואקין אין סענארדע דען בראנהילדע האט גיברויכט
איבער צו געבן פאר איהר אפ גרייזין, אלע זוקטיגע זאכין
פאן איהר קעניגריך.

אויא זיא עם אוין פאר גאנזין דייא ² זואקין אונד זיא
האט אלען אין ארדעונג גיברענט האבן זיך אין ענג

ארין גילאכט , עס וואחר דאן זעהר שעהנע זעהרטערין , אונ
 עס האט גיפרט דעם אקענט זעהר רוחיג נאך היגלאנדיע .
 דיא שעהנע פירסטען קרייטלדע , האט מיט פריידע
 לידעריגען גינריסט . נאכ'ער האט זיא זיך ערוויסט דורך איד
 ברודער פאן אלעט , וואס עס האט זיך מיט זיא פאסירט ,
 זיא האט אויך זעהר שעהן צו גינאמען דיא קעניגען בראנ-
 הילדען , אלס שווועטער אונ האט איהר צו ניאנט וואחרע
 פריינדרשאפט , אבער בראנהיילדע האט זיך גענין אידר ניציגט
 שטאַלץ אונ קאלט , דען זיא האט ניכט נילידעט זיא איז
 מעדכען וויא קיטילדע וואחר , וואס זיא בעשעפטיגט זיך
 גאר מיט סטראיין זיך אונ מיט אנדרע פרזען , בעשעפטונג .
 דיא צויא ניוועגען פרויזען פאן דעם קעניג אלבעריך ,
 אונ יעוצט וואס זיא וואחרען דיא הויף דאמען פאן קרייטילדע
 האבן זיך אויך זעהר גיפרטיט , וואס זיינער רעטער איז צו
 הויזע גינאמען , עס וואחר זיא זעהר גוט בייא קרייטילדען
 וואס זיא האבן זיא פיר דאנקפאחר גילערינט פערשידענע
 האפטיז , וואס זיא פאהרין , זעהר קינקטליך גאר פון
 בעויאונדערין .

בײַךע האכציזין וואחרין איינגעראיבטער זעהר גרויס-
 ארטיג , דרייא פאנען פריזער וואחר גיפיערט איזט דעם
 גראטען אונ שענטטען ארט .

אבער איז דעם ריבטגעו טאג פאן דיא האכציזען .
 האט לידעריג ערבלטינ איזן בריף פאן זינע מוטער , דאם
 זיא בעפהעלט דאם ער זאל קאטען נאך הויזע איז זינע
 ניטער איז ז , דיא גענעריגע פירסטען האט נאך איהם זעהר
 גיבעננט אונ האט איהם ניבעתן דאם ער זאל נאך הויזע
 קאטען מיט זינע פרויא וויא אם שנעלסטען , דען זיא האט

זעהר גיינאלט איהר שווינגער טאכטער זעהן . זיא האט נאך
זא נאר צו גינגעבן . דאמ זוען ער ווועט זיך נאך מיט אײַנְגָע
טאנגען נאך לַעֲנֵגֶעֶר פָּאָר זוֹימָעָן . דא ווּירָדָע ער זיא שׂוֹין צוֹ
הוֹיזָע טוֹיט אַנְטְּרָעָפִין . פָּאָן בָּאַנְגְּשָׁאָפְט אָונָן קְרָעָנְקָוָן ,
אַלְזָוִי הָאָט לִידְעָרִינְג דָּאָס גְּלִיכָּה זַיְנָע פְּרוֹיָא פָּאָר גִּישְׁטָעָלָט
דָּאָס עָרָס זָא פָּאָרָט אַיְן זַוְּגָע אַבְּרִיאָזִיךְ פָּאָר בְּרִיטִין אָונָן
וּוַיְלָזְיא הָאָט אַנְדְּרָעָשׂ נִיכְטָג גַּעֲוִוִּיסְטָט צוֹ טִיחָן נָאָר אַזְּוִיא
וּזְיא אַיהֲרָמָן הָאָט פָּאָר לְאַנְגָּט , הָאָט זְיא זִיךְ בְּעַשְׁלָאָסִין
דָּאָס זְיאָזָאָל אַוִּיתָ דָּעַם צְיוּיְטָעָן טָאג אָפְּ רַיְזָוּן לוּיטָזָוּא
אַיהֲרָמָן וּוַיְנַטְּשׂ וּוְאָהָר , זְיא הָאָט אַיְהָם נָאָר גִּיבָּעָטִין
דָּאָס עָרָזָאָל אַיהֲרָעָרְלִיזְבִּין אַיהֲרָעָ שְׂוֹעוֹנְגָּעָרִין אַוּעָק צוֹ
שְׁעַנְקָזָז אַהֲלָפְטָפָאָן אַיהֲרָעָפְרָאַילָּ, רַאֲבִינָעָן, קָאַרְבָּאַנְקָאַלִּין
אַפְּדָזְמָאַנְטָעָן , וּוּעַלְכָּבָעָם לִידְעָרִינְג הָאָט גְּלִיכָּה אַיְן גַּעַשְׁטִיםָט
דָּאַרְיוֹן .

בראנהילדע אַבְּעָר הָאָט דִּיא טִיעָרָע שְׁטִיעָנָעָר מִיט
שְׁטָאָלִין אַיהֲרָזְזָוּ רִיק אָפְּ גַּעַשְׁקִטָּ, אָונָן הָאָט אַיהֲרָ בְּעַפּוּלִין
דָּאָס אַיהֲרָ שְׁמוֹק אַיְזָ אַיהֲרָ פָּאַנְצָעָר אָונְדָז גַּיְוָעָהָר .
דִּיא אַנְטוֹאָרָט פּוֹן זַיְנָע שְׂוֹעוֹנְגָּעָרִין הָאָט לִידְעָרִינָעָן ,
נאָךְ מְעָהָר צוֹ זַיְנָע רַיְזָע צוֹ גַּעַאְיָלָט , דָעַוּ ערָהָאָט גְּנוּט
גַּיְזָהָן , דָאָס זַוְּגָע עָרָזָאָל נָאָךְ לַעֲנֵגֶעֶר בְּלִיבְּזִין אַיְן הוֹיפָ
זָוּ נָעַם שְׂוֹאוֹנְגָּרָם מְעַכְּטָגָט גַּעַוּוֹיָס צוֹ וּוַיְשָׁעַן זַיְנָע פְּרוֹיָא מִיט
אַיְרָע שְׂוֹעוֹנְגָּרִין אַרְוִיס גִּיקָּמָעָן אַשְׁרָעָקְלִיבָּעָ קְרִיגִין .

לִידְעָרִינְג מִיט זַיְנָע פְּרוֹיָא הָאָבִין אַיְן וּיְעָרָע בְּעַשְׁטִיםְטָע
צִיְּתָדִיא שְׁלַעַכְּטָע שְׂוֹעוֹנְגָּרִים הַזָּוִי פְּעַרְלָאָסָט , אָונְדָז אַיְן
פְּעַרְלָוִיָּה פָּאוֹזְרִיאָמָן , זַעַנְזָז זִיא גַּעַבְּלִיבָּעָן שְׁטִין אַיְן
דָעַם שְׁלָאָס דָעַבָּקָ, וּוָאָס דָאָרָט הָאָט דִיא אַלְטָעָפְרִיסְטָעָן
לִידְעָרִינְג מְוֹטָעָר גַּיְוָאָהָנָט דִיא גַּאֲנְצָעָצִיָּת פּוֹן זִיְן אַפְּרִיאִין .

ערמאנארדע האט מיט פיהל פְּרִידָע הַעֲרָצָה נֶגְרִיסֶט
איך זהן, אונ קריםילדען האט זיא צו גענאמען וויא אײַנע
וואחָרָע מוטער, וויא לִידָעִינָה האט זיך אַדְוָם נֵיְעָהָן האט
ער. גִּפְּנִינָה אַלְעָם אַיִּז דִּיא גְּרִיסְטָה אַרְדָּעָנוּן, אונ וויא עַס
הָאַט זיך אַוִּס גִּיְוִוִּין, אַיִּז אַלְעָם זַעַר גָּוֹת נִגְּאָנְגָּנוּן אַיִּז
זַיְנָה גִּטְעָר, זַיְנָה אַונְטָעָר טַעַנְגָּעָר ווּוואחָרָע זַעַר צו
פְּרִידָע, זַיְנָה הָאַבִּין נָאָר דָּעַם לִיבָּעַן גָּאָט גִּיבָּעָטִין, פִּיר זַיְעָר
חוֹיכָנִישָׁעַצְטָה אַונְדָּר לִיבָּע הַעֲרָשָׁאָפְּטִין. דָּאָס חַיִּיסְטָ פִּיר
ליַדְעִינְגָּעָן מִט זַיְן הוֹי גִּינְדָּר.

אַיִּז אַיִּז יַאֲהָר נָאָה דִּיא אַבָּעָן גַּעַשְׁרִיבָּעָנָה פָּאָר פָּעַלָּע
הָאַט דִּיא פִּירְסְּטָעָן קְרִיםְיְלָדָע גְּלִיקְלִיחָה אַיִּינָה וְזַהֲן נִבְּאָרִין.
וּוֹאָמָּבְּיָא דִּיא טָאָפָּע הָאַט עַר פָּעָרְהָאָלְטִין אַיִּז נָאָמָּעָן,
אַדְרָעַיְאָקָּם, דָּעַר זַהֲן פָּאוֹן לִידְעִינְגָּעָן.

יַעַצְטָ לִיבָּע לְעַזְעָר מַסְפִּין וּוּיר לְאַסְיָן לִידְעִינְגָּעָן מִיט
זַיְנָה פְּרוֹיָא, אַונְזַיְן נָאָנְצָעָם הוֹי גִּינְדָּר, דָּא אַיִּז זַיְנָה
גִּטְעָר זיך פְּרִידָע, אַונְדָּר וּוּיר זַעַרְדִּין זיך פָּאַטְיִינְרָעָן נָאָה
הַגְּלָאָנְדִּיעָ, צו זַהֲן וּוֹאָמָּעָס הַעֲרָט זיך בְּיָא דָעַם צְוּוֹיְטָעָן
פָּאָר פָּאָלָק, דָּעַר קָעָגָג גַּוְנְטָעָר, וּוּיא עַר הָאַט עַרְהָעָרָט
דָּאָס זַיְנָה שָׂוּעַסְטָעָר, הָאַט אַיִּז זַהֲן נִבְּאָרִין, הָאַט עַר
אַיִּז בְּרִיפָּה גִּישְׁרִיבָּעָן דָּאָס עַס פְּרִירִיט אַיִּם זַעַר, אַונְדָּר
וּוַיְנְטִשְׁטָ זַיְא פִּיהָל גְּלִיק, אַזְיָה הָאַט עַר אַיִּז בְּרִיפָּה גִּישְׁרִיבָּעָן
בְּעַזְעַנְדָּר צו לִידְעִינְגָּעָן מִט אַיִּנָּה בִּיטְטָע, דָּאָס זַוְעָן עַר
וּוְעָט נָאָר קָעָגָג מִט זַיְנָה פְּרוֹיָא אַרְזִים פָּאָהָרִין זַאל עַר
זַוְאָ גָּוֹת זַיְן אָונְזַיְן צו אַיִּם קָאָמָעָן, אַזְיָה הָאַט עַר אַיִּם
גִּישְׁרִיבָּעָן דָּאָס עַר הָאַט אַיִּם אַיִּז וּוַיְכָטִין גַּעַתְּיִמְנִים צו
עַרְצָעַהָלִין, אַונְזָעָר גַּטְעָר לִידְעִינָה הָאַט גְּלִיק גִּזְיִינְט דָּעַם
בְּרִיפָּה זַיְנָה פְּרוֹיָא, הָאַט עַס זַיְא אָז גִּינְאָטָן אַיִּנָּה בָּאָגְנְשָׁאָפְּטָ,

צ' זעהן איהר ברָךְער, דאדריך האט זיא אידראע שׁוועגעדען
אלעס פאר צייעט, אונ האט אין געשטיטט מיט איזד צאן
צ' זיא אהין צ' פֿאַהֲרֵין,

אַבְּעָר מיט זיינע מוטער דיא אלֶטֶע פֿירְסְטְעָן האט
ליידעריג זעהר פֿיהַל מִיהָע נִיהָאַט, בַּזְוּ זיא חָאַט אַיְגְּנָעַשְׁטִימְט
דאָס זיא זאָלָן זיא פֿערְלָאָסָן, אָם לְעַצְמָיו הָאַט עָרְבֵּיָא אַיהָר
אַיִּס נִיוּיְרָקְטּ מִטְדָּעָם בְּעַדְיְנָגָדָס עָרְבֵּיָא אַיהָר אַיבְּעָר
לאָסָן דָּאָס אַיְזְיקָעָל, וּוֹאָס דָּאָס חָאַט נִיאָלָט זִיא עַרְפְּרִיעָע
אונ בְּעַרְוָהִינָּעָ אַיהָרָע גִּידְאַנְקָזָן פְּאַזְוִיְּעָרְ פֿאַרְיִידָן.

ליידעריג מיט זיינע לְיִבְעָר פֿרוֹיָא הָאַבְּיָן אַיבְּעָר גִּילָּאָט
וּוֹעֵר טִיעָרִין זָהָן, אָונ הָאַבְּיָן פֿאַרְיִוּט נָאָק הַגְּלָאַנְדִּיעָ וּוֹאוֹ
דְּשָׁר קָעָגָנִין גַּונְטָעָר הָאַט זִיא זעהר שְׁעָחָן עַמְפָאָנָגָן, אָונ
הָאַט זִיא גִּיצְיָנָט אַיִּין צ' פֿרְיךְעָן חַיִּים, זָא גָּאָר דִּיא שְׁטָאַלְצָעָ
ברָאָהַילְדָּעָ הָאַט זִיא מִט אַפְּאַלְטָשׁ שְׁטִיבְּכִילְדִּינָעָ גַּעֲזִיכְטָ
צ' גַּעֲנָאָמָעָ אָונ הַעֲפָלִיקָה גַּעֲנָרִיסְט.

וּוֹיא גַּונְטָעָר מִט לִידְעָרִינָעָ. זַעַנְזָן גָּאָר בִּיאָ זַאָמָעָן
אלָין גַּעֲבְּלִיבָעָן, זִיא גַּלְיָה הָאַט זַיְהָ לִירְעָרִינָעָ גַּעֲפְּרָעָנָט
וּוֹאָס פִּיד אַיִּין גַּעֲהִימְנִיסָע עָרְהָאַט אַיִּהָם צַוְּעַרְצָעָהָלִין, וּוֹאָס
עָרְהָאַט אַיִּזְרְבִּיפְּטָגָן דִּיְתְּלִיקָה דָּעָר פָּזָן אַרְזִים גַּעֲשָׂרְבָעָן.
דָּאָן הָאַט דָּעָר קָעָגָנִין גַּונְטָעָר עַרְצָעָהָלָט, אַוְאַונְדָּעָר
בָּאַהָרָע גַּעֲשִׁכְטָעָ, וּוֹאָס מִט אַיִּהָם הָאַט פָּאַסְּרִיט בָּאַלְדָר
נָאָק זִין אַפְּרִיאָזָן, נָאָטְרִילְגָה דָּאָס זַיְגָע פֿרוֹיָא בְּרָאָהַילְדָּעָ
הָאַט זַיְהָ נִיכְטָנָע גַּעֲנוֹאָלָט צַוְּגְּלוֹיְבִּין דָּאָס עָרְזָל אַזְוִי שְׁטָאַרְקָ
אַשְׁר כְּעַכְתִּין זִין, גָּאָר דָּאָס הָאַט גִּימְזּוֹת זִין, דָּוּרָה אַיִּין
הַילְפָה פָּאָן אַיִּין טִיעָעָל. אַלְזָוִיא הָאַט זַיְהָ בָּאַלְדָר אַיִּן דִּיא
עַרְשְׁטָעָנָכְטָ פָּאָן נָאָק דִּיא הַאֲכִצִּיתָ, גַּעַן זִיא אַיִּן גָּאָר
גַּעֲבְּלִיבָעָן בִּיאָ זַאָמָעָן מִט אַיהָר מָאָן אַלְיָין, זִיא הָאַט זִיא
זֶה אַגְּנִיפָּאָגָן מִט אַיִּהָם אַזְוִיְּעָן. אַונְגָּד גַּעֲוִוִּים אַיִּין זִיא

שטהָרְקָעָר גִּיּוּעָזָן , אַלְזָזִי הָאָט דֵּיאָקָעְגִּינָּעָן , פָּזָן פָּאֶרֶדְרָאָם
אַיִּחָם צֹו גַּעֲבִינְדָּעָן צֹו אַיִּזְעַרְגָּעָם בִּינְתְּ מִיט גִּיּוּעָהָר ,
וּוָאָס וּוְאָהָר אַיִּזְנִימָּוֶת אָזָן אַיִּזְנִימָּוֶת וּוְינְקָעָל פָּזָן אַיִּהָר שְׁלָאָפָּ
צִימָּעָר , אָנוֹן צַעֲלַבְּסָט הָאָט זַיָּא זַיָּה שְׁלָאָפָּז גִּילְיָגָט נַאֲנָז
רוֹהָגָן , אָנוֹן עָר הָאָט זַיָּא גִּימָּזָט שְׁטָיִין בְּזַי צֹו מַאֲרָגָן אָז
דָּעָר פְּרִיה , דֵּיאָ רָאָבָע (נְקָתָה) הָאָט אַיִּהָר צַעְהָר שְׁעָחָן
גִּיפָּאָלָן . דָּאָס אַוְיָפָּ דָּעָם צְוּוִיְּטָעָן טָאג הָאָט זַיָּא אַיִּחָם וּוְיָדָעָר
אַזְוָּיא גִּימָּאָכָּט , אָנוֹן וּוּעָן גִּונְטָעָר הָאָט אָז נְיָפָאָגָן צֹו שְׁרִיְּעָן
אָנוֹנְד אָסָמְ חִילָּפָּ צֹו רָופָּזָן , זַיָּא הָאָט זַיָּא אַיִּחָם מִיט רִיטָּעָר
גִּישְׁלָאָגָעָן , זַיָּא דָּאָס עָר הָאָט צַעְבָּהָק גִּימָּזָט שְׁטָיִין روֹהָגָן
אָנוֹן שְׁטָיִל מַיָּא דֵיאָ וּוְאָנָר , דָּעָם דָּרִיטָעָן טָאג , הָאָט גִּונְטָעָר
זַיָּה אָז גִּיפָּאָגָן צֹו וּוּעָיָן , אָנוֹן צֹו סְטָרָאָשָׁן . דָּאָס עָס
וּוְיָדָר אַיִּהָר נְיָכָט זַיָּא אָז גַּזְן , זַיָּא לְיָכָט , הָאָט עָר זַיָּה
דָּאָמִית נָאָה פִּיחָל שְׁלָעְכְּטָעָר גִּימָּאָכָּט , דָּעָו בְּרָאָהָיְלָדָע
הָאָט גָּאָטְרִילִיה פּוֹרְכָּט גַּעֲקְרִיגָּעָן דָּאָס עָר זַאָל זַיָּה נְיָכָט
וּוּלָּזָן רָאָבָע אָפָּ זַוְּכִין , הָאָט זַיָּא אַיִּדָּם אַלְעָן נָאָכָט וּוְיִטְעָר
גַּעֲבִינְדָּעָן אָז גְּיִיטָן , אָזָן וּוְינְקָעָל פָּזָן אַיִּהָר שְׁלָאָפָּ
אָנוֹן אַלְעָן אָזָן דָּעָר פְּרִיה בְּעִפְּרִיְּתָן , אָנוֹן דָּאָס הָאָט זַיָּא
גְּקָאָרָט אִיְגִּינָּע מַאֲנָאָטָן .

נָאָבָהָר וּזַיָּא זַיָּא הָאָט אַיִּחָם שְׁוִין אָז גַּאֲנָצִין בְּעִפְּרִיְּתָן
הָאָט זַיָּה גִּונְטָעָר גִּישְׁעָמָט אָוִים אָז זַאֲגִין אָנוֹן גִּינְעָר הָאָט
דָּאָפָּאָן נְיָכָט גִּוּוּיְּטָן .

זַיָּא לִידְעָרִיג הָאָט דָּאָס דָּעָר הָעָרָת , אָז עָר פָּאָר
שְׁטִיְּגָט גִּינְזָרָן , עָר הָאָט גָּאָר נְיָכָט גִּוּוּסָט וּוָאָס מִיט אַיִּחָם
טוֹט זַיָּה , אָבָהָר וּוּעָן עָר אָז צֹו זַיָּה גִּקְאָפָּעָן , אָנוֹן זַיָּה אִיבָּעָר
גִּילְיָגָט דָּאָס וּוָאָס עָר הָאָט גִּיחָעָרָת , זַיָּא הָאָט לִידְעָרִיג
אָרוֹזָת גִּילְיָגָט וּוּנְעָן הָעָנָר אָז גִּונְטָעָר אַקְסָלָן אָנוֹן זַאֲגָט .
זַיָּא רָוָהָג מַיִּין שְׁנוֹאָגָר , הִיְטָע אַבְּעָנָדָס . וּוּעָן אַלְיָן

דִּינָע פָּאוֹן, אַנְדָּר דִּינָעָרָס וּוּלְזָן גִּין צְרֻהָּע זֹיא פָּאָר
שְׁלִים דִּיק אַנְגָּעָנְדִּג, אָנוֹ דִּיא לְמַפְּעָ אָוָס לְעַשְׂין, אָנוֹ
וּוַיְיַטְּעֵר זָאַלְסְּטוֹ רַעֲבָנִין אוֹפֶּ מִיר, וּוְעַל אַיךְ דִּיר אַוְיָה דָּאָס
זֹא פִּיהָל מַאְהָל גִּנְהָאָלְפִּין, וּוְעַל אַיךְ דִּיר אַוְיָה דָּאָס
הַעֲלָפִּין, הָאָט אַיְהָם גַּנְגְּטָעָר גִּיפְּרָעָנֶט, וּוַיְרַקְּטָה דָּוָא נַעֲבָן
מִיר גִּין? אַיךְ וּוְרְדָע זִין, הָאָט עָרָ אַיְהָם נַיְגַּטְּוֹן אַרְטָעָט.
אַבְּעָר וּוְיָא אַזְוָּיא וּוְעַרְדָּע אַיךְ דָּאָפָּאָן וּוְיַסְּעָן, אַוְיָב דָּוָא
בְּיָא מִיר בִּיסְטָ, הָאָט עָרָ אַיְהָם וּוְרְדָע גִּיפְּרָעָנֶט, הָאָט אַיְהָם
לִידְעָרִיג גִּינְגְּבָוֹן אַרְטָעָט, אַיךְ וּוְעַל דִּיר אַיְין רַזְיַטְּנוֹ אַין אַוְיָעָר
אַרְיָין, וּוְיָא אַין שְׁטָאָדָט סְעַנְאָרְדִּיא אַיךְ הַאָב גִּטְאָחָן,
גַּנְגְּטָעָר הָאָט זִיךְ אָוֹנְהָאנְגָּן, אַין גִּין שְׁוֹאָנְעָרוֹס הַאָלָע, אָט
הָאָט אַיְהָם גִּינְקִישָׁט, אַזְוָּה צְוָוְשָׁוְאָהָרִין דָּאָס עָר וּוּעָט אַיְהָם
דָּאָס גַּנְגְּטָעָס נִימָאָלָס פָּאָר גַּעַסְיָן, אַבְּעָר הוּיְפָט דִּיזְעָס מַאְהָל
מַעְהָר וּוְיָא פָּאָר דָּעַם וּוְאָס עָר הָאָט אַיְהָם בְּיוֹ יַעַצְתָּ גִּטְאָחָן.
דָּעַר וּלְבָעָר טָאָן, אַין דָּוְרָה גִּינְגְּבָאָגָּן זַעְהָר פְּרִילִילִיךְ
דָּעַר קַעְגִּיגָּמִיט דִּיא קַעְגִּיגָּעָן פָּאָן הַגְּלָאָנְדִּיא, הַאָבָּיָן אָוָס
גִּזְעָהָן, וּוְיָא גִּין וּאָלָטִין צְוָוִישׁ זִיךְ אָס בְּעַסְטָן גִּלְעָבֶט,
וּוְיָא צְוָעָס אַיְן נָאָר נָאָכְט גִּינְיָאָרִין, אָנוֹ אָלָע הַאָב, זִיךְ אָוֹ גַּו «בְּנָ

אין דיא צעלכע צייט האבן דיא פאוץן , אָפַג געפֿירט
די. אַקְיָזֶרְלִיכָּע פָּאָר אַזְנַט צִימָעָר אַרְיִין , וּוֹאָס עַם פָּלְעָנֶט
דָּאָרֶט אַיְמָעָר זָאָלְכָּע סָצָעָנָעָס צַו זַיְן , וּוֹיָא וּוֹיָר אַיְבֵין
בְּעַשְׂרִיבָּעָן הַאָבָּעָן .

ליידעריג האט זיך צוישען בְּיִדְעָ אַרְיִין נְשָׁטָעַלְתָּ , אָונָ
וּוֹיָא עַר הָאָט גְּנוּהָן וּוֹיָא דְּרַעַר קָעְנִינָּג קָוקָט זַיְך אָסָמ אַרְוָת
זַיְך , גְּלִילִיה וּוֹיָא עַר וּוֹאָלְטָג פָּעָס גְּנוּוֹכָט , זַיְיא הָאָט עַר זַיְך
צַו אִיהָם צַו גְּעוּרִיקָט , אָונָהָט אִיהָם אַיְין גְּעוּרִיקָט , אָט
דָּא בֵּין אַיְך .

זַיְיא גְּלִילִיה אַזְנַט צִימָעָרָט גְּנוּבָט עַרְשִׁינִינָט נִיּוֹאַרְיִין פָּאָן
פְּרִיְדָע , עַר הָאָט שְׁוִין מְעָהָר נִיכְטָמָע נְעַקְוָקָט אַיְופְּ רַעַם פָּאָר
שָׁאַלְמָעָנָעָם בְּנִיט גְּנוּעָהָר , וּוֹאָס עַר וּוֹאָהָר דְּרַעַר צַו זַיְיא
איְינָע לְאַנְגָּע צִימָט צַו גְּעַבְּינְדָעָן אָונָג נִיפְּינִינִינָט , אָונָהָט
אַרְגְּנִיסְטָע נְאַכְטָמָע פָּאָן זַיְן לְבֵין דְּרַעַר בְּיִיא פָּאָר בְּרַעֲנָנָט ,
בְּיִם דִּיא נְאַכְטָמָע הַאָבָּז גְּבָרוּכָט צַוְּיִן דִּיא בְּעַסְטָע פָּאָן
דָּעַם מְעַנְשָׁנָס לְעַבְּין .

דִּיא פְּאָזִין זַעֲמִין אַרְוָתָמָעָן , אָונָהָט הַאָבָּז אַיְבָּעָר
גְּלִילָות דִּיא. אַקְיָזֶרְלִיכָּע פָּאָהָר אַלְיִין , אָונָ אַיְתָה דָּעַם טִיש הַאָבָּז
זַיְיא נְאָר אַיְין לְאַטְפָּט גְּנַעַלְאָסָט בְּרַעְנָנִין , דִּיא רַעַשְׁתָּמָע לְאַמְפָּז
הַאָבָּז זַיְיא אַוִּים גְּנַעַלְאָשִׁין , דָּאוֹן הָאָט זַיְך בְּרַאַנְהִילְדָעָ ,
וּוֹאָס וּוֹאָהָר אַיְבָּעָר פְּלַעַבְּלִיכָּה בֵּי אַהֲרָן , זַיְיא וּוֹיָא אַיְנָעָ
פָּוֹן דִּיא בְּעַסְטָע פְּרוּעָן , אַיְתָה גְּנַעַשְׁטָעַלְתָּמָט שְׁטָאָלִץ ,
אָונָ אַזְנַט גְּנַעַנְגָּנוּן צַו אַיְהָר טָאָן מִיטָּאָקָעְגָּנְגָּלְקָעָן גְּנָגָן .
אַבְּעָר דְּרַעַר קָעְנִינָּג וּוֹאָהָר זַקְעָר , דָּאמָם לִידְעָרִין אַזְנַט
בְּיִיא אִיהָם דָּא אַזְנַט עַר אָפָּג גְּעַשְׁפְּרִינְגָּנוּן צַו דִּיא טִיהָר , אָונָ
זַיְיא פָּאָר שְׁלָאָסָעָן . אָונָ דָּעַם שְׁלִיסְעָל הָאָט עַר אַזְנַט
אַרְיִין צַו גְּנַעַנְאָטָעָן , בְּרַאַנְהִילְדָעָ אַזְנַט אַבְּעָר צַו אִיהָם צַו
גְּנַעַנְגָּנוּן אָונָהָט אִיהָם אַזְעָן גְּנַעַנְבָּעָן אַזְנַט דִּיא פְּלִיאָעָס

אֲרֵין זֹוְא שְׁטָאַרְקַן, דָּאַס עֶר אַז אַרְזִוָּת צְפָאַלְזַן אַזְוָּת דָּעַם
טִישׁ וּוְיָא דִיא לְאַמְפַ אַז אַזְוָּת אַיְחָם נִישְׁטָאַנְזַן דָּעַר טִישׁ אַז
אוּם נִיפָּאַלְזַן, אָונַ דִיא לְאַמְפַ אַזְוָּת צַו הַאַקְטַן נִיוֹאַרְזַן אָונַד
אוּם נִינְגְּנַעַן, אָונַד אַזְוָּת דָּעַם שְׁלָאָפַ צִיכְשָׁר אַזְוָּת נִיוֹאַרְעַן
פִּינְסְּטָעַר וּוְיָא אַזְוָּת אַגְּרִיב.

צַו דִּוְאָ עַהְסְטַ – הַאַט גַּוְנְטָעַר לִידְעַרְגַּעַן אַפְּרַעַן גִּטְמַן
גַּאַנְצַ שְׁטִילְעַר הַיִּט. וּוְיָא עֶר הַאַט נָאַר גִּיקָּאַנְט וּוְיָא אַס
שְׁטִילְסְּטַעַן – אַזְבַּעַת הַאַט לִידְעַרְגַּעַן אַיְחָם אַפְּ נִיעַנְטְּוּעַרְט –
צַעַט גַּעַת דּוֹא אַזְוָּת אַיְזַן וּוַיְנְקַעַל אֲרֵין אַזְבַּעַת וּוּעַל אַלְעַם טָאַחַן.
דָּאַן אַזְוָּת לִידְעַרְגַּעַן צַו נִינְגְּנַעַן צַו בְּרָאַנְהַיְלְדַעַן, וּוּאַס
זֹוְא וּוֹאַחַר גַּאַנְצַ זְיַכְעַר, אָונַ הַאַט גִּיוֹאַלְט אַיְחָם אַנְכָּאַפְּזַן,
בְּיִאָ דִיא חַעַנְד אָונַ אַיְחָם בְּנִינְדַעַן, זֹוְא וּוְיָא זֹוְא פְּלַעַנְט מִיט
אַיְחָם אַיְמַעַר צַו טָאַחַן, (דָּעַן זֹוְא הַאַט דָּעַה פָּאַן דָּעַם נִכְטַ
גְּעוֹוִיסְט דָּאַס דָּעַר שְׁטָאַרְקַעַר לִידְעַרְגַּעַן שְׁטִיְטַ פָּאַר אַיְדַר,
נִכְטַ – אַיְהָר שְׁנוֹוָאַכְעַר מָאַן).

אַבְּכַעַר דָּאַס טָאַזְל אַז אַיְהָר נִכְט גַּעַלְוַנְגַעַן, לִידְעַרְגַּעַן
הַאַט זֹוְא אַיְזַן פְּעַסְטַן גַּעַם גַּנְעַבְזַן בְּיִאָ דִיא חַעַנְד אָונַ הַאַט
זֹוְיָא אַיְהָר גַּעַבְיַנְדַעַן, נַאֲכַחַעַר הַאַט עֶר זֹוְא צַו גַּעַבְיַנְדַעַן צַו
דָּעַם בִּנְטַ גִּיוֹעַהְר וּוּאַמְזַיְעַ פְּלַעַנְט אַיְמַעַר אַיְהָר מָאַן דָּעַר
צַו צַו בְּנִינְדַעַן, אָונַ אַזְוָּת זֹוְא אַזְוָּעַק נִינְגְּנַעַן, צַו זֹוְא אַהֲיָם
אַזְוָּת דָּעַר שְׁנוּעַל וּוְיָא עֶר אַזְוָּת אַרְזִוָּת נִינְגְּנַעַן הַאַט עֶר דָּעַר
פִּילַט עַפְעַם אַוְנְטָעַר דִיא פִּים, עַם וּוֹאַחַר זֹוְא זֹוְיָא עַטְנוֹאַס
זַיְדַעַנְס, הַאַט זֹוְא אַיְחָם גִּידְאַכְט, עֶר הַאַט דָּאַס אַזְוָּת נִיהְבוֹן
אָונַ בְּיִאָ אַיְזַן לִיכְטַ הַאַט עֶר דָּעַר זַעַחַן, דָּאַס עַם וּוֹאַחַר אַיְזַן
פָּאַס, אוּם זַיְדַע גַּעַהְאַפְטַן, וּוּאַס בְּרָאַנְהַיְלְדַע, פְּלַעַנְט דָּאַס
אַיְמַעַר צַו טְרָאַנְזַן. אָונַ דָּעַר פָּאַס וּוֹאַחַר דָּוּרְקַה נִינְאַטְעַן,
דוּרְקַה אַיְגַע גַּאֲלַדְעַנְעַ רִינְג וּוּאַס עַם וּוֹאַחַר אַזְוָּת אַיְהָר דָּעַר
חַעַרְבַּ פָּאַן יִסְלָאַנְדִיא.

וַיֹּאֶלְיוֹנָרִין אֵיז צוֹ הַלְּזַע נִקְאָמָעָן, אֲטַהַט וְצַע
פְּרוֹיָא זַעַהַר אָנוֹגְרַהַג אָנוֹ גִּטְרָאָבָן, אֹזְיךְ וּוְיַיְלְעַדְתָּהָט
גִּמְפָאָלָם פְּרִיר זַיְגַּע פְּרוֹיָא. קִיּוֹן סְעַקְרָעַט גִּדְהָאָט, הָאָט עַד אִידָּה
בְּאַלְדָּר אַלְעָם וּוְאָסְעָם אָזְן גִּשְׁעָהָן עַרְצָעָהָלָט פָּאָן אַנְפָאָנָן
בֵּין צוֹעַנְדָּע, אֹזְיךְ הָאָט עַד אִיחָר גִּיּוֹיְעָן דָּאָס גַּאֲרַטְעָלָע אָנוֹ
דִּיאָ רִינְגְּן וּוְאָס עַד הָאָט גִּיפְּינְגָן.

קְרִימְלִידָע וַיֹּאֶלְיוֹנָרִין זַיְא הָאָט דָּאָס דָּעַר זַעַהַן הָאָט זַיְא אָנוֹ
גַּעֲפָאָנְגָעָן זַעַהַר צַו בְּעַטְמַן אִיחָר מְאָן דָּאָס עַד זַאַל אִיחָר דָּאָס
גַּעֲבַיְן, אַבְּכָעַר לִידְעָרִין, הָאָט אַיְן אַנְפָאָנָג נִכְטָן נִיוֹאָלָט,
אַבְּכָעַר וַיֹּאֶלְיוֹנָר עַד הָאָט זַיְהָ בְּעַרְכִּיבָּנָט, דָּאָס עַס וּוּעַט אַיְהָם
גַּאֲרָנִיכְט הַעַלְפָיִן, זַיְא וּוּעַט וּוְאָס אַמְּאָהָל מַעַהַר לִיסְטָן
בְּעַקְאָמָעָן דָּעַר צַו, אָנוֹן עַד וּוּעַט מְטוֹעָן אִיחָר דָּאָס אַוּעָקָב
גַּעֲבַיְן, הָאָט עַר עַס אִיחָר גִּנְגַּעַבְיָן, גַּאֲרָעָר הָאָט זַיְא גִּנְבְּעָטָן
דָּאָס. קִיְּנָעָר זַאַל נִכְטָן וּוּסְעָן פָּאָן וּוּאָגָעָן דָּאָס קְוּמָט אַרְזָים,
זַיְגַּע פְּרוֹיָא הָאָט אַיְהָם צַו גַּעֲוָאנְטָן דָּאָס. קִיְּנָעָר וּוּעַט דָּעַר פָּזָן
וּוּסְעָן, אָנוֹן זַיְא וּוֹאָהָר אֹזְיהָ מִיט דָּעַם זַעֲלָבִין מִינְיָנָן פְּעַקְסָט
בְּעַשְׂלָאָסִין, דָּאָס זַיְא וּוֹיְרָד עַרְחָאָלָטָן דָּאָס זַיְא זַיְהָ אָט
פָּאָר שְׁפָרָאָכִין.

אוֹיְפָן מַאֲרְגִּינָם וַיֹּאֶלְיוֹנָרִין גַּוְנְטָעָר הָאָט לִידְעָרִין גַּעַר עַרְזָעָה
אִז עַד צַו אַיְהָם צַו גִּלְאָבָן, אָנוֹן הָאָט אַיְהָם גִּדְאָנְקָט, אָנוֹן
הָאָט אַיְהָם דִּיאָהָעָנָד גִּקְיָשָׁט, אָנוֹן זַיְן גַּעֲזִיקָט וּוֹאָהָר וַיֹּאֶלְיוֹנָר
אוֹיְפָן גַּעֲרָאָכָט, אַבְּכָעַר בְּרָאָהָלִידָע, וּוֹאָהָר טְרוֹיָרִין אָנוֹן פָּאָר
שְׁעָמָט, זַיְא הָאָט, אִיחָר מְאָן נִכְטָן גִּקְאָנָט פָּאָר צִיְעָן פִּיהָר
דָּעַם עַרְשָׁטָן מַאֲהָל אַיְבָּעָר רַאֲשָׁוֹנָן פָּאָן אַיְהָם.

דוֹיְהָ דִּיאָ שְׁלַעַכְּטָע גַּעֲפִילָע, פָּאָן דִּיאָ צְוּוֹיָא פְּרוֹיְעָן
וּוְאָס זַיְא הָאָבָן צְוּוֹיְשָׁעָן זַיְהָ עַרְפִּיהָלָט אָזְן זַיְיָעָר הַעַרְצָעָר,
דָּעַן קְרִימְלִידָע וּוֹאָהָר אוֹיְפָה אִיחָר עַשְׂוָעָגָרָן בֵּין וּוְאָס זַיְא
הָאָט אִיחָר בְּרָוְעָר, זַיְא לְאָגָן גִּיפְּיָנִינָט, אָנוֹן בְּרָאָהָלִידָע

ווארה דורך אידער מאנעם אוית פירונגע גענין איהר, אוית איהר
שׁוּעָגְנָדְרִין אויך בֵּין אַלְוִי אֵין צֹ וַיְשַׁעַד דֵּיא פְּרוּעַן אֲרוֹסִים
גַּיְקָאָמָעַן אֵין אָנוּפְּרִיְנְדָשָׁאָפֶט אָנוּ דָּאָם אָנוּפְּרִיְנְדָשָׁאָפֶט אֵין
זֹיָא וַיְיִתְגַּיְקָאָמָעַן גַּרְעָסְעָר פָּאָן טָאָג צֹ טָאָג, דָּאָם וַעֲן זֹיָא
הָאָבִין זֶה צֹ נָאָמָעַן נִטְרָאָפִין, זֹיָא הָאָבִין זֹיָא אוֹתָה אָנוּנְדָעַר
גַּיְקָוּקְטַּזְבָּעַר בֵּין, אָנְדָר אֵין דֵיא זַעֲלָבָע צִיְּמַת אֵין אֲרוֹסִים
גַּעֲקָאָמָעַן אֵין בּוֹנְטַ, אוֹתָה (דָּרוּם זַיִת) הַאֲלָבָעַר נָאָכְטַ,
פָּאָן לְאָנְדָר הַינְּלָאָנְדָעַר, אָנוּ גַּנְטָעַר הָאָט גַּיְמָוּט פַּעֲרָלָאָפִין
זֹיָן שְׁטָאָדְטַ, אָהָן צֹ פָאָרִין, דָּעַם בּוֹנְטַ צֹ בְּעַרְוְהִגְעַן.

הָאָט צָר זֶה גַּיְעָגִינְטַ מִיט לִידְרִינְעַן, אָנוּ מִיט זֹיָן
שְׁפּוּעָסְטָעַר, אוֹיךְ מִיט זַיְנָע פְּרוֹיָא, אָנוּ הָאָט זַיְנָע פְּרוֹיָא
גַּעֲבָעָטִין דָּאָם זֹיָא זָאָל זֹיָן אָרְטַ פָּאָר מְרָעָטִין שְׁעָהָן צֹ צֹ
גַּעֲהָטִין זַיְנָע אַנְגִּינְעָהָטָעַן גַּעֲקָטַ, אָנוּ זֹיָא הָאָט אִיְהָם דָּאָם
פָּאָר שְׁפְּרָאָכִין.

אָכְעַר זֹיָא צָר אֵין נָאָר אָפַ גִּירִיּוֹתַ, הָאָט בְּרָאָנְהִילְדוּעַ
אַנְגִּיפְּאַנְגְּנָעַן זֹיָא צֹ בְּעַהֲנְדָלָעַן, מִיט זֹיָא אֵין שְׁטָאָלִץ אָנוּ
מִיט פְּעַרְנִיכְטָוָנַ, וּוָאָס זֹיָא חֹאָתְרִין מִיט זֹיָא אֵין בְּעַהֲנְדָלְוָגַן
גִּימָאָלַס גִּינְוַיְאָהָנַט.

לִידְרִינְג הָאָט דָּאוֹתַ נִכְטַ גַּעֲקָוּקְטַ דָּעַן צָר הָאָט גְּלִיַּדַּ
פָּאָר שְׁטָאָנִין וּוְאָרוֹס דֵּיא זֹיָא זַיְיָא בְּעַהֲנְדָלָט אָכְעַר קְרִימְלִירָעַן
הָאָט דָּאָם זַעֲהָר גַּיְקָרְעָגְקַט, דָּעַן זֹיָא הָאָט טָאָפִילַט גְּלִיְּדָעַט
פִּיר זֶה אָנְדָר פִּיר אַיְהָר פָּאָן, אָכְעַר זֹיָא הָאָט שְׂזִין גִּכְטַ
גַּיְקָאָגָט לְעַגְגָּר אַיְהָר בְּעַגְעָהָמָוֹג אָוִיסַּתַּאַלְטִין, אָנוּ הָאָט
זֶה בְּעַשְׁלָאָסִין רָאָמַע אַיְהָר צֹ זַוְּכָעַן אָנוּ אוּס אֵין נָאָר
גַּיְקָאָמָעַן אָנְטָאָג הָאָט זֹיָא אַיְהָר סָאָן נִכְטַ גִּינְאָגַט.
אָנוּ הָאָט זֶה אָנוּ גִּטְאָהָן דֵיא בְּרִינְג, אָנוּ דֵיא גָּאָרְטִיל, וּוָאָס
לִידְרִינְג הָאָט גַּעֲפִינְעַן בֵּיאָא בְּרָאָנְהִילְדוּעַן אַיְן שְׁפָעַר, אָנוּ
אַיְן גַּעֲגָאַנְגָּעַן אֵין דֵיא קִירְכָּע אַבְּיִין, אֵין דֵיא זַעֲלָבָע טָעַנְטַ.

וועז דיא קעניגען אויז איז דיא שוויל פאר איבער גענאנגען.
דאן האט בראנהילדע זיא פאר האלטן, אונד האט זיא
געפֿרַעַנט מיט צארין פון ווען או קומט דאס דיא פָּאַלְעַנְצָרִין
פָּאַרְהָעֶר אויז דיא קִרְכֶּעֶר אֲרֵין וויא דיא קעניגען—פָּאוֹן באָז
וועס זיא האט אָן גְּזִוְינִין דיא גָּאָרְטִיל מיט דיא רִינְגֶּן—הָאָט
איידר קִרְמִילְדָּע גַּעֲנְטוּעָרט.

אויף דיא אַנְטּוֹוָאָרֶט האט בראנהילדע אַיִן גִּישְׁרִיא
גַּעַטְהָאָת אַונְד אויז אַיִן אָוּמָאָכְט גַּעַפְּאָלָעָן, אויף דיא אַרְפְּעָן
פָּאוֹן אַיְחָרָע הוּאָפָּה דָּאָמָעָן.

קִרְמִילְדָּע אויז דער וויל אֲרֵין גַּגְּאַגְּנִיעַן אויז דיא קִרְכֶּעֶר
אֲרֵין גַּאֲנַץ פְּעַט אַונְד זַעַבָּר, אַונְד האט אַנְדָּעָר גַּעַקְנִיט
אויף דיא עַרְשְׁטָע אַונְד בַּעַסְטָע שְׁטָעָלָע. אַבָּעָר גַּלְיָיךְ, האט
זיא זַיְהָ דָעָר מָאנְט, אַיִן דָעָם וְאַהֲט וְוָסָס זיא האט בְּגַעַבָּן
איַהָר מָאן, דָאס קִיְּנָעָר זָאָל פָּאוֹן דיא רִינְגֶּן, אַונְד פָּאוֹן דָעָר
גָּאָרְטִיל נִיט ווַיְסָעָן, אַונְד זיא אויז זַעַהָר פָּאָר מִישְׁטָט גְּנוּאָרִיא
חוּרָךְ דָעָם נִיט גִּיהָאָרְזָאָמְקִיְּת. אַיְהָר מָאן דָאָרָם האט זיא
גַּאֲרָגָעָט אַיְבָּעָר דיא עַרְשְׁטָע צְעַרְמָאַגְּנִיעַן אַונְד אויז גַּלְיָיךְ
אַהֲיִים אַיִן אַיר פָּאָלָעה אֲרֵין, אַונְד האט זַעַהָר גַּעַבְעָטָן
לִידְעָרִיגָעָן דָאס עָר זָאָל בַּעַשְׁטִימָעָן, דָאס זַיְהָ זָאָלָעָן גַּלְיָיךְ
פְּעַרְלָאָסָט אַיְהָר בְּרוֹדְעָרְסָהָיו, דָאן זַיְהָ קָאָן שְׂוִין מַעֲהָר נִיט
פְּעַרְטָרָאָגָן. דָאס אויז זַיְהָ צַוְּרִיקָעָן מִיט אַיְהָר בִּזְוַיְצְטִיגָעָן
גְּנוּיָסָעָן, גַּרְאָבְּהִיאִיט וְוָסָס זַיְהָ האט בִּיאָ אַיְהָר שְׂוּעָנָעָרִין.
לִידְעָרִין אויז בַּעַשְׁטָאָגָן, דָעָעָר וְוָאָהָר שְׂוִין צַוְּרִידָעָן
דָאס עַמְּצָאָל זַיְהָ שְׂוִין אַיִין סָאָהָל עַנְדִּיגָעָן דיא אַגְּנְטְּרִיגָעָס
וְוָסָס נַיאָהָר צַוְּוִישָׁעָן דיא פְּרִוְיָעָן, האט עָר בַּעַשְׁטִימָט דָאס
אויף טַאָרְגַּעַנְדִּיקָעָן טָאגּ זָאָלָעָן זַיְהָ אַוְעָקָרְיָיִן, אַונְד אַזְּוִיט
זַיְהָ פָּאָרָט גַּעַנְאָגָגָן זַיְהָ גַּעַנְגָּעָן מִיט דיא קעניגען. אַבָּעָר
בראנַהַיְלָע הָאָט אַיִּהָם צַוְּזַיְהָ נִיכְטָגְּהִיסְּזָן אֲרֵין לְאָסָן.

ליידעריג אָבער האט נִיהְאַלְטֵין דָּאָס נִיכְטָ אַרְיִין לְאַסְזָן
צֹו זַיְה פִּיר אַיְזָן פֶּרְיִישׁ צָאנְקָעְנְרִיאָ. אַלְזֹיאָ דָּאָס וּוָסָעָר הָאָט
גָּנוֹאַלְט אַוִּיפָּדָעַ צְוּוֹיִיטָעַן טָאָנָג אָוּוּקָ פָּאַרְיִין, אַיְזָן עַר טִיטָּ
וַיְיַעַנְ פָּרְוִיאָ נָאָה דָּעַם צָעַלְבָּזָן טָאָנָג בִּיאָ נָאַכְט אַרְזָוִים נִיפָּאָרָן,
עַר הָאָט וְאַנְאָר דָּעַם שְׂוֹוָאָגָעָר נִיכְט בְּנָאַכְרִיבְטָעַט שְׂרִיפְטָלִיךְ
דָּעַם אַיְזָן הָאַלְט וּוָסָעָר פָּאַרְיִיזָט זַוְיאָ שְׂנָעַל פָּאָן זַיְן הָזָוּ,
אַפְּנָד לְאַנְדָּר.

אַיְזָן אַיְינִיגָּעַ טָאָגָעַ נָאָה לִידְעָרִינְס אָפְּרִיזָן, אַיְזָן גְּנוֹטָעָר
צֹו רִיקָּגָאַמְעָן נָאָה הָזָוּ פָּוֹן דָּעַם שְׂטִירִיט מִיטָּפָּהָל פֶּרְיִיךְ
אַונְד גְּנוֹטָעָ מְוַהָּט, אָונָג אַיְזָן גְּלִיָּה גְּנִיגָּאָגָן צֹו דָּעַם צִימָעָר פָּאָן
דִּיאָקָעְנִיגָּעָן, זַוְיאָ צֹו גְּרִיסָעָן, אַיְזָה צֹו עַרְצָעְהָלִין פָּאָן וּוָסָעָר דָּעַר
שְׂטִירִיט הָאָט זַיְה אַזְנָאָגָנָן אַונְד זַוְיאָ וּוּיְמָטָעָר. אָבעָר וּוְיָא
עַר אַיְזָן גְּנִיקָאַמְעָן אַיְזָן דִּיאָקָעְנִיגָּעָן צִימָעָר אָרִיזָן, אַונְד
הָאָט אַיְחָר גְּנוֹוָאָלָט אַקְיָשָׁגְבָּזָן וּוְיָא גְּהָעָרִינְג אַיְזָה עַר פְּלִיצְלִינְג
שְׂטִין גְּנִבלִיבָּעָן, דָּעַזְוּ עַר הָאָט זַוְיאָ גְּנִיטָרָאָפִין דָּאָס גְּעוֹזִיכְטָמִיט
טְהָרִין פָּאָר גְּאָסִין, אָונָג וּוְיָא עַר הָאָט שְׂוִין גְּנוֹוָאָלָט צֹו אַיְחָר
צֹו גְּעָהָן, זַוְיאָ אַיְזָן דִּיאָקָעְנִיגָּעָן אַיְחָם צֹו דִּיאָ פִּים גְּפָאָלִין, אַונְד
הָאָט אַיְחָם אַזְנָאָגָנָן צֹו בְּעָטִין, טִיט בְּיַטְעָרָעָ טְרָעָרִין, דָּאָס
עַר זַאָל זַיְה אַיְזָן רַאֲבָע אָפָּזְקָעָן פָּאָן לִידְעָרִינְג, עַר זַאָל זַיְה
אַזְנָאָחָם נִקְם זַיְן.

וּוָסָעָר הָאָט עַר דִּיר דָּאָס נִיטָּאָן הָאָט זַיְאָ גְּנוֹטָעָר גְּפָרָעָגָט
גְּעַנְעַהָדִינְגָעָר קָעְנִינְג—הָאָט זַיְאָ אַיְחָם נִיאַנְטָזָוָאָרָטָעָט—עַר הָאָט
מִיךְ אַונְד דִּיקָה בְּעַלְיִידִינְט, עַר הָאָט פָּאָן מִיד גְּעַשְׁתָּאָלִין. אַיְזָה
וּוּיָס וּוּרְקָלִיךְ נִיטָּזָה אַזְוִיאָ. דָּעַם גְּרִיטָעָל אַונְד דִּיאָ רִינְג
מִינְגָעָ, וּוָסָעָר אַבְעָנָט וּוּזָן אַיְזָה גְּעַהָע צֹו רָוְהָע, טִוְהָע אַיְזָה
זַיְיאָ נָאָר אַוִּים, אַונְד עַר הָאָט דָּאָס זַיְעַנְعָר פָּרְוִיאָ גְּנִיעָבָן, אַונְד
עַר הָאָט זַיְה נִיט גְּהַיְטָעָן צֹו זַאָגָן דָּאָס עַר הָאָט דָּאָס פָּאָן מִיר
גְּנִיקָאַמְעָן.

גונטער איז בליה גווארין וויא דיא וואנט, דען ערנוואר
זיכער דאס לידעריג האט איהם פעראהטען, זויא האט ער
זינע פרויא אויפ ניחזבן פאן דער ער אונ האט איהר גנאנט.
נט דאס איך וויס דאפען, אבער צו האסטו נימאנדרין
דאפאן גנאנט.—גין, דיר נור זאג איה דאס האט ויא איהם
גיאנטווארטען.—אלויא האלט דוא דאס איז געהים, איה
וישער, איה זאג דיר צו דאס איה זוערדע טיר ראנכע געמיין
פאן איהם.

אונד בראנהילדע, דיא שטאלץ קעניען האט זיך
גיפרייט, אונד איהרע געדאנקן בערוהיגט, מיט דיא
האנונג דאס איהר פאן, ווירד זיך ראנכע געמיין, פאן
ליידערין, פאר איהר.

נור וויל גונטער, וואחר איז דיא נאטאור בראף, אונ
זוא האט ער ניקלערט, דאס ער זאל לידעריגען אונ זאגין איז
פֿעַכְמָוּנָן, (פאיעדינעך) אַבְּעָרֶץ עַרְבָּתְּנָאָרְקָן גִּקְעָנָט לִידְעָרִיגָּעָן
דאש ער איז פֿעַהְגָּן אָנֵן שְׁמָאָרָק, האט ער זיך בעשלאָסָען,
אָז לְאָסִין מָאָכִין אִין גַּעֲוָהָר, דאס ער זאל איהם זועניגסְטָעָן
פאַשְׁלָעָכָּז אָפְּ הַיְּטָעָן, אָגָּן מִטְּ דִּיזְעָ מִינְיָנָגָן האט ער זיך
בעשלאָסָין, דאס ער זאל זיך, זוא אִין גַּעֲוָהָר מָאָכִין לְאָסִין
אָגָּן האט נִכְּבָּט גַּיְוָאָלָט, דאס קִיְּגָעָם אָן טְרוֹזָעָן, אִין ער
זעלבָּסְטָן נִקְּאָחָרִין צְוָדָעָם בְּעַרְיָמְצָעָן קָאוּנוֹאָל (שְׁמִידָה) מִימָּעָר,
אונד אִין פֿעַרְלָזִית פָּאן אַיְנִינְגָּעָ טָאנְעָן, אִין שְׂזִין גונטער גוועזין
אויפְּ דִיא רִיבְטִינְגָּעָ שְׁטָעָלָעָ אָגָּן אִין צְוָ אִיהם אָרְיִין גִּינְאָגָעָן.
אָגָּן האט ערְבִּין גִּמְרָאָפִּין שְׂזִין בִּיאָ דִיא אָרְבִּיִּיט, דָעָם ווִירָד
מיימָעָר, אִין דָעָט גִּזְעָלִין האגען, אָגָּן אַנְדָעָרָעָ אָרְבִּיִּיטָר
וּאָסָהָאָפְּטִינְגְּסָטָעָ גַּעֲוָהָר, וּאָסָהָאָנְגָּרָאָפְּטִינְגְּסָטָעָ גַּעֲוָהָר וּוּעָלָט
עֲגַעַטְשִׁיקָּעָן.

נאגטער האט זיזיא פאר נישטעלט דיביטלה , וואס פיר
איין גיועהָר ער ווינטשט זיך , אונ האט צו געאנט . צו
צאהלין דאפר , זעהָר איינע ריביע סאמע , דאס האט דעם
ווירטה מיטערין אויה זינע אַרבִּיטֶר זעהָר פאר וואנדערט ,
האַבְּזִין זיזיא איהם ניפרענט אַנטְקִיגְזִין וועמען ער וויל דאס
גיועהָר בעניצען , דען זיזיא האַבְּזִין ווערקליך גיועאלט וויסען
דארום דאס זיזיא לאַלְזִין דאס ניועהָר מאכין לויט זיזיא פיר
איין שטארקײַט , דיא שטידען האַבְּזִין ניקענט דיא גַּרְעַסְטָע
העלדזין , דען זיזיא פֶּלְעֵגִין פיר דיא גַּרְעַסְטָע אונ בעריכְטָע
העלדזין גיועהָר צו מאכין האט זיזיא גונטער גַּעֲנְטְּזְוּעָרט ,
דאַס דער העלד וואס אַך ברזיך דאס גיועהָר גענין איהם
צו בעניצען , ווירד זיזיא לידעריג דער ערְשְׁטָע גראָט פלאַנדְרָיא .
דאַס האט דער ווירט מיטער איין שאַקְּלִינְגְּבִּין מיט
דעם קאָפָּה , אונ זען גונטער האט איהם ניפרענט , וואס
אל דען זיזיא מאכין מיט דעם קאָפָּה בעריכְטָן , האט ער אים
גַּיאַנְטְּזְוּאַרְטָעָט , גַּעֲנְהַרְגִּעָּר הַעַלְד , עַס ווֹאַרְטִין דיר זעהָר
שׂוֹעַהָרָע פָּאַרְאַטְּין , דען אין דער גאנצְעָר וועלט , ווירסט
דוֹאַ ניכט ניפיגען זיזיא איין גיועהָר דאס עַס זאל דיך אָפָּ
ווערין , פָּאַן דיא קְלֻעָּפָּה , פָּאַן דיא שׂוֹעְרָד וואס זיזיא הייסט
בָּאַלְמָוֹנָן , וואס זִיא אָז גַּעֲשְׁמִידָעָט גַּיּוֹאַרְזִין , אַט דָּא אַוְיָת
דעם שטידער קְלָאַזִּין , דורך לידעריגען אלְיַיְן , אונ וואס
איהם אלְיַיְן אָז בְּעַטְרָעָפָּט , ווירד קִיּוֹן גיועהָר אין דער
וועלט גִּיבְטָקְעָנִין רָאַנְקָעָן , דען ער האט זיך גַּיְבָּאַרְזִין אין
הייס בְּלוֹטָפָּאָן אַיְזִין סְפָּאָק , אונ דאס האט איהם פָּוֹן דיא
שְׁטָאַרְקְּסְטָעָט קְלֻעָּפָּה פָּאַר זְכָרָט , דען ער אַיְזִין גַּיּוֹאַרְזִין אַוְיָת
דעם גַּאנְצִין קָעַרְפָּעָר מִיט שְׁפִּעָן , בָּאַרְעָקָט , טְרָאָז נָאָר אַוְיָת
איין אַרְטִין , ווא אַיְזִין בָּלָאָט פָּוֹן אַיְזִין לִינְדָעָן בּוּסָם האט זיך
אוֹיָת איהם אָז נִקְלָעָפָּט , וואס ער אַיְזִין בְּיַיָּא זִין נָאַטְרְלִיכְעָן

פְּלִישׁ גַּעֲבָלִיבָעַן .

אוֹף וּוֹאָס פָּאָר אַיִּז שְׂטָעַלֶּעָן , אוֹף זַיִּן קַעַרְפָּעַר אַיִּז
דָּעַן דָּאָס לִינְדָעַן בְּלָאָט , אוֹף אִים גַּעֲנוּעַז ? הָאַט זַיִּה גַּונְטָעַר
בְּיֵיא מִיטָּעַרְן נִיפְרָעַנְתָּ .

אַה וּוֹיִים דָּאָס נִישְׁתַּחַת הָאַט אִיהָם מִימָּעַר גַּעֲנַטְפִּירַט .
דָּאָן הָאַט הָאַגְּעַן דָּעַר וּוּרְקָן מִיְּסָטָעָר פָּאָן מִיטָּעַרְן , דָּאָס
וּוֹאָהָר דָּעַר , וּוֹאָס וּוֹרְקָן אִיהָם שַׁוִּין אַיִּן מַאְהָל גַּעֲיָהָן הָאַבְּיָן
אַיִּן אַוְנָועָר עַרְצָעַה לְוָגָן , וּוֹאָס עַר הָאַט דָּאָן מִיטָּעַרְן צַו
גַּרְעַט דָּאָס עַר זַיִּל לִידְעַרְגָּעַן שִׁקְעַוְן אַיִּן דָּעַם שְׁוֹוָאָרְצִיוֹן
אַלְאָלָד אַרְיַין צַו דִּיא וּוּיְיַגְעַנְדִּיגָּע פְּעַלְוַיְוַן (סקאלע) דָּאָרוֹם אִירַטְסַע
אַבְּעָר צַו פִּירַעַן , יַעֲצַטְסַע הָאַט עַר אַוְהָקָא אִיהָם גַּוְנוֹאָלָט אַבְּעָר
פִּירַעַן , עַר אַיִּז צַו גַּוְנוֹטָעַרְן גַּעֲנַטְרִיר צַו גַּיְגַּנְגַּעַן אַיִּז גַּיְגַּאנְטָ .
גַּעֲנַעַדְרִיגָּעַר הַעַלְדָּ , וּוֹעַן דּוֹא וּוֹרְסַטְסַע פָּאָן דִּיא גַּרְוִיסַּע
סָאָמָעַ , וּוֹאָס דּוֹא הָאַסְטָט פָּאָר שְׁפָרָאָבִין פִּיר דָּאָס גַּיְוּעָהָר
צַו גַּעַבְּיַן , מִיד גַּעַבְּיַן אַיִּן הַעַלְפָט אָתְּ דָּעַם הַעַר מִימָּעַר
דִּיא צְוּוֹיְטָעַה הַעַלְפָט , פָּאָר שְׁפָרָעָה אַהֲרֹן דִּיר , רַיְקָה צַו בְּעַפְרִיְּעַן
פָּאָן לִידְעַרְגָּעַן אָוָן וּוֹעַן עַר וּוֹעַט שְׁטָאָרְבָּאָז , וּוֹעַטְסַע דּוֹא קַעַנְגַּן
זַיִּן גַּאֲנַץ פָּאָר מַעְגַּן צַו גַּעַטְיַן .

וּוֹיָא אַוְיִי וּוֹעַט מַאְן זַיִּה צַו דָּעַם גַּעַתְּטָעַן , הָאַט אִיהָם
גַּוְנוֹטָעַר גַּיְפְּרָעַנְתָּ , דָּאָס גַּיְהָעָר שַׁוִּין צַו מִיר , הָאַט עַר אִיהָם
גַּיְאַנְטָוֹאָרְטָעַט , דּוֹא פָּעַרְלָאָס דִּיר אַוְיִף מִיר , אָגָּעָס וּוֹיְרָד
אַלְעָס שַׁוִּין גַּוְבָּה זַיִּן , לְאָס וּוֹיָא בְּלִיְּבָן הָאַט גַּוְנוֹטָעַר צַו אִיהָם
גַּיְזָאנְטָ , דּוֹא הָאַסְטָט דּוֹא אַיִּן הַעַלְפָט פָּוֹן דָּעַר סָאָמָעַ ,
אוֹנִי דִּיא אַנְכְּדָעַרְעַע הַעַלְפָט וּוֹעַרְדָּע אַהֲרֹן דִּיר גַּעַבְּיַן וּוֹעַן דּוֹא
וּוֹרְסַט מִיד פָּאָן לִידְעַרְגָּעַן בְּעַפְרִיְּעַן , וָעַם זַעַת אַוִּיס דָּאָס
גַּוְנוֹטָעַר הָאַט טַיִּין אַפְּטִיטָם צַו לִידְעַרְגָּס פָּאָר מַעְגַּן בְּעַקְאַמוֹן
מַעַהָר וּוֹיָא צַו אִיהָם אַלְיַיְן .
אוֹף וּוֹיָא אַיִּן אַרְטָ אַיִּז דָּאָס גַּיְשָׁעַפְט גַּיְשָׁלָאָסָן גַּיְוָאָרִין ,

צְוִישׁוּן גָּנוֹטָרֵן דָּעַם קָעֵנִין, אֲונֶר אָוִישׁוּן דָּעַם שְׁמִידָה מִימָּעָר
מִיט וַיַּזְרַעַן מִיסְטָעָר הָגָעָן, דָּעַם צָעַלְבִּין טָאג אֵיז גָּנוֹטָרֵן
נָאָה הַזְּעָעָן נִפְאָרֵן, אֲונֶה הָגָעָן, הָאָט זִיךְ גִּנְאָמְטָן אַקְלִיּוֹן
פְּעַקְעַלְעָלָעָוָף אַגְּרוֹסָן שְׁטָעָקָן, אַוִוָּה דְּרִיא שְׁלִטְעָרָיָן (פְּלִיְּצָעָם)
אֲונֶה הָאָט זִיךְ גִּנְעָרָת צָה דָּעַם שְׁלָאָם, דָּעַם בָּאָקָי.

דָּעַם דְּרִיטָעוֹ טָאג אֵיז שְׁוִין הָגָעָן גִּיּוֹעָזָן דָּאָרָט, עַד
הָאָט זִיךְ גִּמְאָלְכָעָן דָּאָסְעָר וַיְוִינְטָשָׁט זִיךְ צָו שְׁפָרָעָבָן מִיט
דָּעַם גְּרָאָפָ לִידְעָרִין, וַיַּאֲזַרְעַד גַּוְתָּעָר לִידְעָרִין הָאָט דָּעַר
הָעָרָת דָּאָס אֵין פְּרָעָמְדָעָר רַיְּזָעְנָדָעָר, וַיְוִינְטָשָׁט זִיךְ מִיט אַיִּהָם
צָו צְחָנוֹ, הָאָט עַר גְּלִיָּה, בְּעַפְוִילְעָן, אַיִּהָם אַרְיָין צָו לְאוֹזָן,
צָו זִיךְ, וַיַּאֲזַרְעַד הָאָט אַיִּהָם נָאָר דָּעַר צְעָהָן הָאָט עַר אַיִּהָם
גְּלִיָּה עַרְקָאָנָט, דָּאָס עַר אֵיז דָּעַר וַעֲרַגְמִיסְטָעָר פּוֹן דָּעַם
גַּעֲרִימְטָעָן שְׁמִידָה מִיסְטָעָר מִימָּעָר.

נָאָר וַיַּאֲזַרְעַד הָאָט גִּנְכְּבָט גְּלִיְּבָט יֻטְמָאָנָהָן שְׁלָעָכְטִים
צָו נִידְעָנְקוֹן, הָאָט עַר הָגָעָן וַעֲהָר פְּרִיְּנְדָלִיקָה צָו גִּנְאָמְטָן,
אֲונֶה הָאָט אַיִּהָם נִעְרָעָנָט, וַוָּאָס עַם הָאָט אַיִּהָם גִּבְרָעָנָט
דָּאָצָו דָּאָס עַר וַאֲלָקָאָמְטָן צָו אַיִּהָם אֵין הוֹיו אַרְיָין, הָאָט
אַיִּהָם הָגָעָן גִּיאָנְטוֹוָאָרְטָעָט, דָּאָס עַר הָאָט זִיךְ גִּקְרִינְטָ
מִיט וַיַּזְרַעַן כְּהָר מִיטָּעָר, דָוָהָק אֵין אַרְבִּיט, אֵיז עַר פָּאָן אַיִּהָם
אַנְוַעַק גִּנְאָגָנָעָן, אֲונֶה הָאָט בְּעַשְׁלָאָסִין, צָו דִּינְגָּעָן אַלְסָ שְׁמִידָה
בְּיַיָּא אַיִּגְנָעָם קָאָן דִּיאָ גְּרוֹסָעָהָרָין, נָאָר עַר הָאָט זִיךְ דָּעַר
מָאָנָט, אֲונֶה זִיךְ אַלְטָעָן גָּנוֹטָעָן פְּרִיְּנְדָר, אֵיז עַר גְּלִיָּה פְּרִיְּנְדָר צָו
אַיִּהָם גִּנְגָּנוֹן זִיךְ צָו פְּרָעָנִין, צָו וַיְיַרְדָּעָר עַר אַיִּהָם צָו נִפְיָסָ
גִּבְטָא צָו גִּיְּזָן, קָאָמְטָן, אַונְגָּד וַיַּאֲזַרְעַד בְּיַיָּא מִימָּעָרִין, דָּעַר בְּעַסְטָעָר אַרְבִּיְּטָעָר
דָּאָס הָגָעָן וַוָּאֲחָר בְּיַיָּא מִימָּעָרִין, צָו גִּעְנָאָמְטָן, אֲונֶה הָאָט אַיִִּהָם
אַנְטָמָאָט פִּיר אַוִיְּפָעָהָר אַיְּבָעָר אַלְעָזִינָעָ, שְׁמִיקָּעָר וַעֲרָגָן
בְּשְׁטָעָלִין (קְוִינִיּוֹן).

אלע אַרְבִּיטָרְהַאֲבִין זֶה גַּעֲפָרִיֶּת, דָּאַס זֵיא הַאֲבִין
געָקְרִינְגַּן זֹיא אַיִן גַּוְשְׁעַן וּוּרְגְּנִינְיִיסְטָאַר, טְרָאַז נָאַר אַיִן
פַּעֲטָעַרְמַן, וּוּאַס עַר הַאַט גַּוְשְׁעַטְנַט הַאֲנֻעַם שְׁלַעַכְטַעַן
חַאֲקְטָאַר, אָונְהַאַט פָּאַר נִיכְטוֹנָג, וּוּאַס עַר הַאַט נִיכְהַאַט
גַּעֲגַן זַיְן חָעַר. אַבְּעַר לִידְעָרִינְגְּהַאַט זֶה אַוִּים גַּילְכַּטְנַט,
דָּאַס פַּעֲטָעַרְמַן הַאַט אִיהָם דָּאַס גַּיְזָאַנְט. אָונְהַאַנְעַן אַיְזָן זֹיא
גַּעֲבְּלִיבַּעַן, אַיְזָן דָּעַם הוּוּת בִּיאָ דָעַם גַּרְאָת פְּלָאנְדְּרִיעַ.

איַן אַיְנִיגַּע טָאגְנָאַה דָּעַם אוּבִן גַּיְשְׁרִיבִּינְגַּעַם פָּאַל, הַאַט
לִידְעָרִינְגְּ עַרְהַאֲלָטִין אַיִן בְּרִיףְ פָּאַן גַּוְנְטָעַרְן, דָעַם קָעַנְגַּג,
זַיְן שְׁוֹאַגְּעַר, אָונְהַעַר שְׁרִיבְטַ אִיהָם דָּאַס אַיְזָן זַיְן לְאַנְדָּ אַיְזָן
גַּיְוָאַרְן אַגְּרוֹיְסָעַר בּוֹנְדָן, אָונְהַעַר בְּעַהַט אִיהָם זַעַהָר, דָּאַס
עַר זָאַל אִיהָם צַו הַיְלָפְּ קָאַטְעַן, מִיטְ זַיְגַּע גַּרְעָסְטַע הַעַלְדִּין,
זָעַן נִיכְטַ קָאַן עַר פְּאַרְלוֹיְצַע זַיְן.

זֹיא הַאַט לִידְעָרִינְגְּגַיְיךְ אַיִן בְּעַפְּעַהְלָ גַּיְגְּבִּין דָּאַס עַם
זָאַל אַלְעַם וּוּאַס שְׁנַעַלְסְטַין פְּעַרְטִינְגְּזַיְן, אַיְזָן וּוּעַגְּ אַרְיוֹן.
דָעַן עַר הַאַט גַּנָּאַר נִיכְטַ גִּידְעָנְקַט, וּוּאַס עַם אַיְזָן צְוַיְשַׁעַן זַיְגַּע
פְּרוֹיָא, אָונְהַזְעַנְעַרְן שְׁוֹעַגְעַרְן גַּנוּעוֹן, עַר הַאַט גַּנָּאַר גִּיהִיְסַין
דָּאַס 100 דִּיאָ גַּרְעָסְטַע אָן גַּעַוְאַפְּעַנְטַע הַעַלְדִּין, פָּאַן זַיְן
גַּעַנְנִינְד, זָאַלְן מִיטְ אִיהָם מִיטְ גַּעַהָן, גַּנָּאַה דָעַם לְאַנְדָּ
הַגְּלָאַנְדְּרִיעַ, זַיְן בְּעַפְּעַהְלָ אַיְזָעְרְפִּלְטַ גַּיְוָאַרְן, דָעַן פִּיר דִּיאָ
יַעַנְגַּע אַיְזָעְרַנְעַה הַעַלְדִּין, פָּאַן דָעַם נַאֲנַצְיַן גַּעַנְגַּה, פְּלָאַנְדְּרִיאָ
אַיְזָן שְׁטְרִירִית גַּיְוָעָן, אַיְזָעְרַבְצִיל, גַּנָּאַר דִּיאָ 2 פְּרוֹיְעַן,
דִּיאָ מַוְּטָעַר אָונְהַזְעַנְעַרְן זֶה צַו דָעַר גַּיְזַע, דָעַן אַיִן עַר הַאַט דִּיאָ
דָעַם פָּאַר בְּרִיְיטַין זֶה צַו דָעַר גַּיְזַע, דָעַן אַיִן עַר הַאַט דִּיאָ
מוֹטָעַר לִיבַּע נִיכְטַ זַעַהָר גַּוְשְׁעַטְמַן צַו גַּיְזָאַנְט, דָעַן אַיְהָר הַאֲרַץ
נוֹאָהָר אַיְהָר זַעַהָר בְּעַשְׁׂוּעַרְט, אָונְהַזְעַנְעַרְן צְוַיְיִטְעַהָט זַעַהָר
גַּוְשְׁעַטְנַט אַיְהָר בְּרוֹדְעַס חַאֲקְטָאַר (נַאֲטָוָר), דָאַדוֹ
אָונְהַאֲרָוָה, נַוְאָהָר זֹיא נִיכְטַ רַוְהַג, אָונְהַזְעַנְעַרְן קְרִימְטַל

האט נינוג הויך אַרְזָס גִּזְאָגֶט אַיְהָר אַמְּרוֹהִיגִּיט , אָונֵן האגען
האט דָּאָס אַלְעָס גִּיהֻּרֶת , אַיְהָר צַו אַיְהָר צַו גִּינְגָּנֶגֶן , אָונֵן
האט גִּזְאָגֶט , גִּעְנְעָדִיגֶע פִּירְסְּטָעָן , אַיְהָר וּוֹיִס גָּאנְצִין גּוֹט וּוֹאָס
דוֹא בִּיסְט זַוְּיא אַונְרוֹהִיגִּינִּיגֶן , דִּין מָאָן אַיְהָר אַיְן גָּאנְצִין מִיט שִׁיפְשָׁע
זַוְּיא וּוֹיָא אַיְין פָּאנְצָעָר נָאָר אַיְין אַרְטָס וּוֹאָס אַיְהָר דָּאָרְוִוִּית אַיְין
בלָאת נִיפָּאָלִין . דָּאָרְוּם הָאָסְטָו פָּאָרְכְּטָט דָּאָס יַעֲמָאָנדְּ קָאָז
אַיְהָם אַוִּיפְּ יַעֲנָעָם אַרְטָס רַאְנְגְּרָעָן , אַבְּכָעָר וּוֹעָן דָּוָא וּוֹרְסְטָט אַיְין
צַיְבָּין אַוִּים גִּינְעָן אַוִּיפְּ דִּיאָ שְׂטָעַלְעָן , דָּאָוּוּרְקָדָע אַיְהָר גִּיְּזָן ,
טְרִיט אַוִּיפְּ טְרִיט פּוֹן דִּין פָּאָן אַונְדָּו וּוֹרְקָדָע אַלְעָן קָלְעָפְּ אָפְּ
קָלָאָפְּן , דָּאָן הָאָסְטָו דָּוָא גִּעְנְעָהָדִיגֶע פִּירְסְּטָעָן גִּינְבָּט וּוֹאָס
צַו פִּירְכְּטָעָן .

וּוֹיָא קְרִימְלָדָע הָאט נִיהֻּרֶת פָּאָן האגען דִּיאָ רַיִּיד ,
וּוֹאָר דָּאָס בִּיאָ אַיְהָר וּוֹיָא פּוֹן הַיְמָעָל גִּישִׁיקָט , וּוֹיָא הָאט
אַיְהָם זַעֲקָר גִּירְאָנְקָט . אָונֵן הָאט אַיְהָם פָּאָר שְׁפָרָאָבָן דָּאָס
וּוֹעָט אַוִּים הַעֲפְּטָיו אַיְין קָלְיָין קְרִיְצִיל אַוִּיפְּ זַיְן אַנְצָזָג .
אַוִּיפְּ דָעַם זַעֲלָבִּין אַרְטָס . וּוֹיָא דָעַר בָּלָאת אַיְזָא אַוִּיפְּ אַיְהָם
אַרְזָס גִּינְפָּאָלִין . דָּאָס האגען זַאָל דָעַם קָלָאָפְּ פּוֹן דָעַם אַרְטָס
קָעְנִין אַזְוָעָק קָלָאָפְּן .

הָאגָעָן הָאט זַעֲבִּין פָּאָן אַיְהָר דָּאָס נָאָר גִּינְזָאָלְט אַרְזָס
קְרִינְגָּעָן , עַד זַאָל זַיְן מַעֲרְכָּעָלִיבָּעָן פָּלָאָהָן , וּוֹאָס עַם וּנְאָהָר
אָפְּ גִּימְאָכָט מִיט גִּונְטָעָרִין קָעְנִין אַוִּים פִּירְקָעָן .

אַיְן דָעַם בְּעַשְׁטִימְטָעָן טָאגָן פָּאָן דָעַם אַפְּרִיוֹזִין , וּנְאָהָר
שְׁוִין לִידְעָרִין פָּעָרְשָׁנִין מִיט זַיְגָּע הַוּנְדָעָרִט הַעֲלָדִין אַיְן דִּיאָ
רַיְיָע וּוֹיָא גִּעְוֹעָהָגְּלִיךְ . אַיְן לִידְעָרִין גִּינְגָּנִין אָונֵן גִּיטָּאָהָן
זַיְן בָּאַלְמָוֹנָג אַיְן דִּיאָ זַיְתָּ אַוִּיפְּ אַיְין פָּאָס . אָונְדָּו וּנְאָהָר
אָן גִּצְוִינִין אַיְן אַיְין זַיְגָּעָנָם אַנְצָזָג . זַעֲבִּין דָעַר וּוֹאָס זַיְן
פְּזַיְּאָהָט אַוִּיפְּ אַיְהָם אַוִּים גִּעְהָאָפְּטָין פָּאָן דָעַר לִינְקָעָר
זַיְטָא . אַיְכָעָר דָעַם שִׁלְטָעָר . דָאָס אַיְזָא אַיְכָעָר דִּיאָ לְאַפְּגָטָקָע

אין איז קליין קרייציל.

ויאו זיא האבן שווין געונאלט אפניזין, איז פעתערס צו גינאנגען צו לידעריגען. אונ האט איהם ניבעטען דאס ער זאל האנען ניט מיט געמן. אבער האגען וואחד זעהר איז איז קריין, איז נצלייבער ארבייטער. דען ער האט זעהר גוט גקענט שמידען. אויה גוועהָר פאָרַעַבְּטָן. איבער דעם האט זיה לידעריג איזס גלאָכְטָן פֿאָן פֿאָטְעַרְסְּנָס פֿאָרְכְּטָן. אָגָּן דאט האגען גמאָכְטָן אִיבְּעָר אלְּלָע שְׂמִידְעָרְיָעָן אָונֶר אַרְסָעָן גָּלִין זָאָם ער האט נָאָר אַז זֵינַע פֿעַרְמְגְּנָס נְהָאָת, פֿיר אִיבְּעָר מְסְטָעָר.

לידעריג האט זיה גענט מיט זיינע פרזיא. מיט זיינע מוטער, אויה מיט זיינע אָהָן. אַז דֵיא האפְּנוֹנָן זיאו זיא ער וואחד גוועהָר אִיטְעָר צו גווען, אָגָּד וועט גוועס גאָה דזְיעָא רִיקְאָטָען. ער האט געבִּיה ניט גויסט זואָס אוּפָא אִים דָאָרט ווֹאָרט, דען ווֹאָרוֹם האט ער ניט גְּזָאָלָט זְיוּן זִיכְעָר ער האט גויסט דָאָס ער האט מיט זיה דֵיא שְׁלֹעֲרָד בְּאַלְמָוִינָג זואָס ער האט גוט גויסט אִיהָר שְׁטָאָרְקִיִּים. ער האט גְּזָאָלָט דֵיא גְּאַלְגְּנָע בִּיטְשָׁא, פֿאָן דָעַם קְעִינִיג נְיעַבְּעַלְינָע. אָגָּד דען גְּכִטָּן-גְּזִיעָהָן-וּוְעַדְעָגָעָם גְּזִיכְטָן שִׁיצָעָר. אַלְּאָה האט אִיתָם דָאָס אלְּלָעָם גקענט פֿאָר זִיכְעָרִין דָאָס ער וועט אִיבְּעַרְאָל אַיז פֿירָעָן. אוּפָה האט ער בִּיאָה זיה גויסט דָאָס אִים קָאָן גָּאָר ניט זְיוּן. דען ער וואחד מיט שִׁיפְּעָן זיא ער בעסטער פֿאָנְצָעָר. (לִיְּדָעָר ער האט געבִּיה גָּאָר פֿאָר גְּעָפָן, דָאָס ווּזְעָן דֵיא צִיְּטָקָאָסְטָן פֿאָן שְׁטָאָרְבִּין, מָוָס טָעָן גְּיָיִן, האט אַים דָא זֵינַע אַיְגְּנָע פֿרְזִיא אַום שְׁוֹלְדִּינְג אִיבְּעָר גִּיגְעָבִין צוֹ דָעַם (מְלָאָקָה הַמּוֹתָה) אַז ער האנד אָרְיִין.

לידעריג, ער גְּרָאָפָּלְאָנְדְּרִיא, אַז מיט זֵינַע לִיְּט גְּעַנְגָּן דָוָה גָּאַגְּצָע³ טָעַג אָזָד³ גְּעַקְטָן. ער גָּאָה גָּעָנִין זְיא

אויף ניעסן אוית אַקְרָעֵנְטִין ווֹאֶם עַם אֵיז שְׂזִין דָּאָרֶט גְּנוּעָזִין
פָּאָר גְּבָרִיִּט . קְוֹרֵץ אֵין פֻּעֲרְלִוִּיפּ פָּאָן אֵין וּוֹאָךְ , זְעַנְעָן זְיִיא
גְּשַׁטָּאָנוֹן בְּיִיאָדְרָא טְזִיעָרְזִין פָּאָן הִגְלָאָנְדִּיעַ .

ליידעריג האט זיך זעהרד פָּאָר וּוַינְדְּרָעְטִין , דָּעַן עַר הָאָט זַיך
גְּעַרְעַכְטִין דָּאָרֶט אָן צַו טְרָעְפִּין אֵין בְּנֵט מִיט אֵין קְרִינְג , אֵין
לְאָנְדִּ בְּיִיאָ זְיִיא שְׂזָוָאנְגָּעָר גְּנוּטָעָר , זְיִיא וּוֹיָא עַר הָאָט גְּרַעְכִּינְט
לוּוִיט זְיִיא בְּרִיפּ וּוֹאֶם עַר הָאָט בְּעַקְאָמְעָן פָּאָן גְּנוּטָעָרִין , הָאָט
עַר גָּאָר אָן גְּטָרָאָפִּין , דָּאָס גְּרַעְסְּטָעָ פְּרִידְהִיִּט אָונְד פְּרִילִיכְעָ
פְּיִיעָרְגְּנָעָן . דָּעַר קְעִינְג גְּנוּטָעָר הָאָט לִידְעָרְגָּעָן אָפּ גְּנוּאָרֶט
בְּיִיא דָּעַם פָּאָרֶט אָונְד עַר הָאָט אִיהָם זַעהָר שְׂעָהָן צַו גְּנִיאָמְעָן .
זְיִיא וּוֹיָא עַם פָּאָרְדִּינְט זַיך וּוַירְקָלִיך אָגְנְטָעָר פְּרִינְד וּוֹאֶם עַר
איילְט זַיך צַו קְאָמְעָן זְיִיא פְּרִינְד צַו הִילְפּ .

ליידעריג האט אַלְצִין גְּטָרָאָפִּין פְּעָרְטִין , צַו שְׁעַהְגָּעָ פִּישְׁ
בְּאָנְגָּעָן , אָזִיך (פְּאָלָאוֹאָנִיעָם) זְיִיא וּוֹיָא עַם זַעהָט אָוִיס , הָאָט
גְּנוּטָעָר צַו בְּגִנְרִיִּט גָּאָר פִּיר זְיִיא שְׂזָוָאנְגָּעָר . דָּאָס פִּיש חָאָפְּנוֹג
הָאָט זַיך גְּזַיְּאלְט אָן פְּאָנְגָּן בְּאָלְד אָוֹת צַו מְאָרְגִּינִּים נָאָך זְיִיא
אָהָז קְאָמְעָן , אָונְ אָזִיך צַו מְאָרְגִּינִּים פָּוֹן לִידְעָרִינְס אָהָז קְאָמְעָן
אָזִיך עַר גְּלִיךְ מִיט גְּנוּטָעָרִין גְּפָאָרִין אָין וּוְאָלְד אָוּיְט דִּיאָ יַאֲכֵט ,
דָּאָס גְּנָאָנְצָעָ לִידְעָרִינְס מִילִּיטְעָהָר , זְעַנְיָן גְּעַבְּלִיבָּעָן אַיְן שְׁטָאָט ,
אָונְ גְּנוּטָעָר הָאָט בְּעַפּוּלְיָן דָּאָס מִילִּיטְעָהָר שְׂעָהָן צַו גְּעָמִין .
הָאָנִין , אָונְד פְּעַטְעָרִים , זְעַנְיָן גָּאָר מִיט גְּנָאָנְגָּעָן . מִיט
לִידְעָרִינְעָן , אָין וּוְאָלְד אָרִין , גָּאָר וּוַיְילְ דָּאָס וּוְאָלְד וּוְאָהָר גִּיט
וּוַיִּט פָּוֹן דָּעַר שְׁטָאָדָט , זְעַנְיָן זְיִיא שְׁטָיִין גְּעַבְּלִיבָּעָן אָוִית דָּעַם
אָרֶט , אֵין ? אָזְהָר אֵין דָּעַר פְּרִיה אָונְ זְיִיא פָּאָרֶט הָאָט זַיך
דָּעַר יַאֲכֵט אָן גְּנִיפָּאָנְגָּעָן , זְיִיא חָאָבִין נִיכְטָ מִיְּטָ אָין וּוְאָלְד ,
גְּנִיפָּאָנְגִּין צַו לְזִיעָרִין אָוִית אֵין זַעהָר שְׁטָאָרְקִין בְּעָהָר .

אֵין פֻּעֲרְלִוִּיפּ פָּוֹן ? שְׁטוֹנְגָּעָן אֵין דָּעַר בְּעָהָר זַעהָר מִיהָר
גְּנוּוֹאָרִין . אָונְ הָאָט זַיך אָגְנְדָעָר גְּזַעְצָט אָוִית דִּיאָ אָגְנְטָעָר שְׁטָעָ

לאפעם , אונ מיט דיא פָּאָדְעַרְשְׁטָע האט ער צו זיך ניכט צו געלאָוט . דאון האט מאן אַגְּנִיפָּאָגְּנִין צו בְּלֹאָזִין אַזִּין דיא הארים . אונ אלָע זענֵין זיך צו זאמַען נַילְאָעַן , גונטער האט אַחָפֶג גִּינְעָבֶן בִּיאָ זַיְן שְׂוּעָרֶד , האט לִידְעָרִיג אַגְּעַשְׁרִיאָ נַגְּעָבֶן דָּאס ער וּוּעַט אִים חָאָפֶן לְעַבְּגַנְדִּיגֶר הַיִּת . עַס זַאל זַיְן אַפְּרָאָזְעַנְטָם פָּאָר דִּיא פִּים , פִּיר דִּיא קָעֲגִינְגָּן בְּרָאַנְהַילְּדָע .

אוֹזְיַלְּדָרִיג אַרְאָפֶג פָּוֹן פָּעָרְד אַונְ האט זיך גַּהְיִסְׁזָן גַּעַבָּנו שְׁטָרִיק אַונְ אוֹזְגַּלְיִיךְ צו נַילְאָפֶן צו דָּעַם בְּעַהָּר , ער האט אַיִּהָם גִּיחָאָפֶט אַזִּין דִּיא הַעַלְפָט , אַונְ האט אִים אַלְיִינְג גִּינְעָבֶן אַונְ גַּעַבְּגַנְדָּעָן דִּיא פִּיר לאָפָעָם , אַונְ דָּעַם פִּיסְק אַונְ האט אִים אוֹיְפֶג דִּיא אַקְסָלְעָן גַּינְאָמַעַן . בִּזְוֹן צו דָּעַם אַרְטָן וּוֹיָא ער האט גִּיזְאָלָט דָּאס פְּרִישְׁטִיגֶן מַאֲכָעָן .

דָּאס פְּרִישְׁטִיגֶן האט מאן גִּיבְּרָעָנְגָּט צו דָּעַר צִיִּיט . אַונְ עַס וּוֹאָהָר זַעַרְגָּט גַּטְוָת זַוְּיָּא וּוֹיָא פִּיר זַאָלְכָע אָוִים גַּעַהְיַגְּגָעָרְטָע יְעַגְּרָעָם , אַפְּבָעָר דָּוְרָךְ אַיִּז אַיְּרָטוּם האט מאן פָּאָר גַּעַסְיָן וּוֹיִז צו בְּרָעָנְגִּין , גַּונְטָעָר האט זיך זַעַר גַּעַרְגָּרְט , עַס האט אַפְּבָעָר נִיכְטָגַעַהְאָלְפִּין , האט ער זיך דָּעַר מַאֲנָט , וּוֹעֵן וּוֹיָא זַעַנְיָן גַּינְאָגָן אַזִּין וּוֹאָלְדָן אַרְיִין , האט ער גַּיְזָעָהָן אַיִּז וּדְרוֹיָא וּוֹאָסָעָר , דָּאס יְעַרְגָּר האט לוֹסְטָגַעַהְאָט צו טְרִינְקָעָן , דָּארְוָם וּוֹיִילְגַּדְעָרִיג וּוֹאָהָר זַעַר דָּאָרְשְׁטִיגֶן גַּאֲהָה דָּעַם עַסְיָן , האט ער זַיְהָנִיכְטָגַעַהְאָט אַיִּז הַאָלְטִין אַזִּין ער גַּלְאָפִין וּוֹאָסָעָר טְרִינְקָן . הַאָנָעָן האט נִאָר אוֹיְפֶג דָּעַם גַּיְוָאָרְט , דָּאָדוּרָךְ האט ער זַיְהָגַעַה אַזִּיךְ גַּעַהְיַגְּבָעָן . אַונְ אוֹזְ אַיִּהָם גַּאֲהָה נַילְאָעַן גַּלְיִיךְ וּוֹיָא ער וּוֹאָלְטָמָן גַּיְוָאָלָט דִּיגְעָן , אִים פָּאָלָע וּוֹעֵן ער וּוּעַט אַיִּהָם גַּיְבְּרוֹיְכִין .

וּוֹיָא לִידְעָרִין אַזִּין צו גַּיְקָאָמָעָן צו דָּעַם זַדְרָאי , האט ער זַיְהָ אָוִים גַּיְטָאָן דָּעַם פָּאָס מִיטָּה דִּיא שְׂוּעָרֶד , אַונְ האט דִּיא שְׂוּעָרֶד אַזִּין גַּיְשְׁפָאָרְט אַזִּין דִּיא סַקְאָלָע אַפְּבָעָר דָּעַם זְדְרָויָא .

אונַ עַר דָּאַט נָאֵך מְוֹאַלֶּת הַאֲבִין פְּקוּעָהַמְּטָעָר, הַאֲט
עַר אֲנוּעַק נִילְיָגַט דָּעַם נְגַזְּבַט שִׁיצָּעָר, אַונְ דִּיאָ קַעְנְדִּזְאַלְין,
דָּאַן הַאֲט עַר אַנְדִּעָר גַּעֲגַנִּיט, אַונְ צַּעֲבּוֹגִין דָּעַם קַאֲפָת
אוּס עַר זָאַל טְרִינְקָעָו.

פָּאַן דִּיזָּעָר מִינְגָּט הַאֲט הַאֲנָעָו, פְּרָאַפִּיטְרָט, אַונְ הַאֲט
גִּינְאַמְּטִין לִידְעָרִינְס שְׂטִילְעָט (קַעְנְדִּזְאַל) אַונְ קַחְט אַיְהָט פְּוֹנְקָט
אוּסְפָּחַט דָּעַם זַעֲלְבִּין אַרְט, וּוֹאָעַס וּוֹאָהָר אַוִּים גִּיהְאַעַטְטִין דָּאַם
קְרִיְצָיל, אַזְעַץ אַרְיִין נִינְגְּבִּין אַין דָּעַם אַרְט טִיף.

לִידְעָרִינְס הַאֲט אַגְּנְשָׁרְיָא נִינְגְּבִּין, אַונְ הַאֲט זֶה אוּסְפָּחַט
גִּיהְוִיבִּין, אַוִּיב וּוֹאָהָל עַר וּוֹאָהָר רַאֲנִירָט צֻוְם טְוִיט, דָּאַה
הַאֲט עַר אַגְּנָעַם גִּינְטָאָן, דָּעַם בַּאֲלְמוֹנָג, זֹוְיָא וּוֹיָא אַיְזָן צַ
גְּרִיְצְטָעָר לִיְיָב, וּוֹאָס עַר וּוֹעֲהָרָט זֶה, מִיט זַיְגָע לְעַצְטָע
קְרַעְפְּטִין, זֹוְיָא הַאֲט זֶה לִידְעָרִינְס נִיוֹאָרְפִּין, אַוִּיפָּה הַאֲנָעָנָעָן,
אַונְ מִיט אַיְזָן זַעַזְעַז מִיט דָּעַם בַּאֲלְמוֹנָג, הַאֲט עַר אַיְהָם צַו
שְׁפָאַלְטִין דָּעַם קַאֲפָת, אַוִּיפָּה ² הַעַלְפְּטִין, וּוֹאָס זַעַנְזָן אַיְהָם
אַרְאָפָג נְעַפְּאַלְעָן אַוִּיפָּה בַּיְדָע אַקְסָלָעָן, אַין דִּיאָ זַעַלְבָּע מִינְגָּט
הַאֲט לִידְעָרִינְס דָּעַר זַעַהָן פְּעַטְעָרָסְן עַיְינְ רִיכְטִיגְעָן טְרִינְקָעָן דִּינְעָר)

אַבְּעָר לִיְיָדָע עַר אַיְזָן צַו שְׁפָעָט צַו גַּעַקְאָמָעָן.

לִידְעָרִינְס הַאֲט נִיוֹאַלְטִין נָאֵך אַמְּאָהָל עַטְיוֹאָסְרָעָרִין, עַר
הַאֲט שְׁוִין נִכְּבַט גִּיקְעָנָט, עַר הַאֲט אַיְהָם נְאַר מִיט דִּיאָ הַאֲנָד
גִּיצְיָגַט, דָּאַס עַר זָאַל דָּאַרְט אַנְטְּלְזִיפִּין, אַונְ עַר אַיְזָן גִּיפְּאַלְזִין
טוּיָט בַּיְאָה דָּעַם קַעְרְפָּעָר פּוֹן זַיְן מַעְרְכָּעָר, פְּעַטְעָרָס הַאֲט
פָּאַר שְׁטָאַנִּין דָּאַס דָּעַר נִיְּדָע טְרַעְכְּטִינְגָּעָר גַּונְטָעָר, וּוּעָט זֶה
מִיט אַיְהָם נִכְּבַט בַּעֲנִיגְעָן לְאַיְזָן, אַונְ אַיְזָן גַּעַשְׁוּנָד צַו גִּילְאָפִין
צַו דָּעַם מַעְהָר, הַאֲט עַר דָּעַר זַעַהָן, דָּאַס מָאַן יָאָגָט אַיְהָם,
אַיְזָן עַר אַרְיִין אַיְזָן וּוּאַסְעָר, אַונְ אַיְזָן צַו גַּעַשְׁוּנָד צַו אַיְזָן שִׁיחָה
עַר הַאֲט גִּישְׁוּנָד עַרְצָעַהָלָט דָּעַם קַאֲפִיטָעָהָן, וּוֹאָס עַס אַיְזָן
גִּישְׁעָהָן זֹוְיָא פָּאַרְט הַאֲט דָּעַר קַאֲפִיטָעָהָן גִּיהְיִסְזִין אַוִּיפָּה וּוּקְלָשָׁן

דייא זאנגלען , אונז צו שווייטען צו דעם גענסטען ארט ,
עם האט אַשְׁר עָקֵל בָּעֵד אַיִן דָּרוֹק נִימָאכֶט אֹוִית אלע
סְּעַנְבָּשִׁין , פָּוֹן דָּעַם שְׁלָאָם דָּעַבָּאָק וּוְיָא זַיְיא הַאֲבִין דָּעַר הַעֲרֵת
פָּוֹן דָּעַם אָוָם גַּלְיכָּק וּוְאָסָּעָם אַיִן נִשְׁעָהָן .

קריבילדע איז ניפאלין צו דייא פִּיס דייא אַלְטָע פִּירְסְּטָעָן
אוֹיְף דָּעַם וּוְאָסָּעָם אַיִן גַּיְשָׁעָהָן , זַיְיא הַאֲטָמָנָאָר זַיְקָה שִׁילְרִינָג נִימָאכֶט
דָּאָס זַיְיא הַאֲטָמָנָאָר גַּיְהָאָרגִינִיט לִידְעָרִינָעָן דָּרוֹק אַיְהָר גַּרְוִיסְּקִיט
אונז לִיְכְּטוּנִיקִיט .

ערמאנאנארדע וּוְאָהָר אָס גַּלְיכָּק אַיִן פְּרָאָטָע אָונְד אַיִן
דְּרִיְסְּטָע פְּרָוִיא , אַוְיָב וּוְאָהָל זַיְא וּוְאָהָר זַעַהָר גִּקְרָעָנְקָט וּוְאָס
זַיְיא הַאֲטָמָנָאָר זַאָהָוָה פָּאָר לוֹיְרִין , דָּאָקָה הַאֲטָמָנָאָר זַיְא בְּעַמְּעַרְקָט ,
דָּאָס מָאָן בְּרוֹכִיכְטָפָה אַחֲרָאָלְעָס צוֹ פָּאָר זַיְכָּרִין , פָּאָן פְּרִישָׁע
אָס גַּלְיכְּקָעָן , הַאֲטָמָנָאָר גַּלְיכְּקָאָזָט בְּעַקְאָנְטָמָאָכִין דָּעַם טְוִיט
פָּאָן אַיְהָר זַאָהָן , דָּאָס גְּנוּטָעָר וּוְאָהָר זַיְוִן פְּעַרְקָעָר , זַיְיא הַאֲטָמָנָאָר
גַּלְיכָּאָזָט צוֹ זַאָמָעָוָה רָופִין אַלְעָאָלָאָנְדָּטְשִׁיקָּעָם , אָפָּה צוֹ זַוְעָרִין
דָּעַם יְוִנְגָּעָן גְּרָאָאָפָּה , נַאֲכָהָעָר הַאֲטָמָנָאָר זַיְיא בְּעַנְאָכְרִיכְטָעָט דָּעַם
קָעָנִיג דָּאָנָאָבָעָרָט , זַיְיא וּוְיִתְזָא בְּרוֹזָה זַיְינָה הַלְּפָה אָונְדָהָרָהָט ,
זַיְיא הַאֲטָמָנָאָר גְּנוּטָעָר שְׂטָאָנָן דָּאָס גְּנוּטָעָר זַעַהָר נִכְּטָמָרָהָעָן ,

זַוְעָרִיקְלִיהְיָה וּוְאָרָזָה , אַיִן פְּעַלְלוֹתָפָן אַיִן זַוְעָה אַיִן גְּנוּטָעָר

מִיט אַגְּרוֹסָע צָאָהָל , מִילִּיטְעָהָר אַרְוִוִּיפָּה אַוְיְף דָּעַם פְּאָרָט .
בִּיאָא אַלְעָס וּוְאָס עַרְטָאָנָאָבָעָרָט וּוְאָהָר דְּרִיְסְּט אָונְד
פְּעַהְיָג דָּאָקָה וּוְאָרָדְיָא לְאָגָע פָּוֹן אַיְהָר הַעֲרָשָׁאָפָט זַעַהָר טְרוֹזִירִינָג
דָּעַן דָּיָא שְׁטָאָרְקָסְטָע ¹⁰⁰ הַעֲלָדִין הַאֲטָמָנָאָר מָעוֹ גַּעַפְּאָנָגָן גִּנְאָמָעָן
אַיִן חִינְגָּאָדִיעָ , אָונְדָהָר זַעַהָר וּוְאָהָר גַּעַשְׁקִטָּה צָום קָעָנִיג
דָּאָנָאָבָעָרָט , אַיִן צְוָרִיק נִיקָּאָטָעָן מִיט אַיִן אַנְטָוָאָרָט דָּאָס
דָּעַר קָעָנִיג אַיִן גַּעַשְׁטָאָרָבָן , אָונְדָהָר זַיְוִיא זַיְוִיא זַעַגְעָעָפָן
קָרְבָּג אָונְדָהָר לִיְדָעָר אַיְהָר צוֹ הַלְּפָה נִכְּטָמָרָהָעָן .
אַלְזָוִיא הַאֲבִין דייא זַיְוִיא פִּירְסְּטָעָנָם גַּעַמְּזָעָט מִיט זַיְעָרָעָן

איינגעע קְרָעֵפְטִין וּוּרְעַזְן זְיַעַר פָּאַטְעָר לְאַנְדַּ, נֶאֱר אַיִן פְּעַלְדַּ
פָּאַרְשָׁאַל הָאַבְּזִין זְיַא נִכְּבַּת נִיהָאַט, אֹונַ דָּאַס נְאַחַר נֶאֱר זְיַעַד
קְרִיטִישׁ פָּאַר לְעַגְּנִין חַיִּיטַ.

דָּר וּוַיְיל הָאַט זְיַה דָּרְעַר קָעַנְגַּן צְנַטְעָר, מִיטַּזְיַן מִלְּיַטְשַׁע
פָּאַר גַּעֲהַנְּטַעַר טַאַלְעַמְּאַהְלַ בְּמַעְהָר, מִיט דָּעַם אֹוִים רַיְיד דָּאַס
עַר וּיְיל אַיְבָּעַר נְעַמְּנִין צַו פִּירְעָוּן דָּאַס הַעֲרַשְׁאָפְטַ, וּוַיְיל דָּרְעַר
קְלִיְּטַעַר פִּירְסְּט אַנְדָּרָאַקְוּסְיָא אַיְזְנָה יְוָנָגַן, אַבָּעַר וּוַיְיל אַלְעַמְּ
הָאַבְּזִין שְׂוִין נִיוּוֹאַוְסְטַ דָּאַס עַר וּוֹאַחַר דָּרְעַר מַעְרְדָּעַר פָּאוֹן דָּעַם
פָּאַטְעָר, אַלְזָא הָאַט זְיַה קִיְּגַעַר נִכְּבַּת נִלְאָוֹת נִגְּזָאַרְזַן, מִיט
זְיַן פָּאַלְשַׁן נּוֹטְקִיִּיטַ, פָּנוֹ זְיַיְזַיְזַיְן, אַלְעַמְּ וּוֹאַרְעַן אִים פִּינְדַּעַ.
עַרְמָאַנְנָאַרְדַּעַ, אַונְדַּ קְרִימְלִידַעַ הָאַבְּזִין צַו וְאַמְּעַן גַּנְאַבְּזַן
אַרְוִים זְיַה אַלְעַמְּ נִיוֹאַפְּעַנְטַע הַעַלְדִּין, אֹונַ דִּינְעַר, נֶאֱר אַוְיַף
אַיִן גָּאַטְ הָאַבְּזִין זְיַא זְיַה פָּאַר לְאַזְוֹת, דָּס עַר וּוּעַט זְיַא הַעַלְפִּין
זְיַא הָאַבְּזִין זְיַה בַּיְדַע אַנְיַדְעַר גַּיְעַזְטַ בְּיַאְדַּיְאַ וְיַוְגַּן זְיַא דָּרְעַר
קְלִיְּגַעַר פִּירְסְּט אַיְזְנָה גַּעַלְעַגְּנִין, אֹונַ גַּאַטְ נִבְעַטְנִין אֹום הַלִּתְ.

זְיַא זְיַא דִּיאַ פִּירְסְּטְעִים גַּעַנְגַּן בְּיַאְדַּיְאַ וְיַוְגַּן גַּיְעַסְיַן,
הָאַט טָאוֹן זְיַא נִמְאָלְדִּין דָּאַס אַיִן הַעַלְדַּר, פָּאַר לְאַנְגַּט מִיט
זְיַא צַו שְׁפְּרַעְבִּין, אַזְנַזְנַז אַיִן פָּאַר לְעַגְּנִין חַיִּיט זְיַא זְיַא וְוָאַרְזַן
הָאַבְּזִין זְיַא גִּימָוֹת אַיְזְנָה גַּעַמְּנִין וּוּעַמְּנִין עַמְּ אַיְזְנָה צַו הַלִּתְ
הָאַבְּזִין זְיַא בַּעֲפּוּלִין דָּאַס דָּרְעַר אַוְטְבָּעַקְאַנְטָעַר הַעַלְדַּקְאַזְנַז זְיַה
פָּאַר זְיַא שְׁטַעַלְיַן, זְיַא אַיְזְנָה עַר אַרְיַיְן גַּעַקְאַמְּעַן.

דָּרְעַר גַּעַוְיכְּטַ שִׁיצְעַר וּוֹאַהֲרַ בְּיַאְדַּיְאַ אַיִּהְמַ אַרְאָפְנַיְלָאַזְוֹת
נֶאֱר אַגְּרָאַע בָּאַרְדַּ, וּוֹאַס מְאַזְנַהְטַ דָּוְרַה גַּיְעַזְנַהְ דָּוְרַה דָּעַם
גַּעַוְיכְּט שִׁיצְעַר, דָּאַס הָאַט זְיַא גַּנְגַּעַבְּזַן צַו פָּאַר שְׁטִיְיַן, דָּאַס
נִכְּבַּת קִיְּין יְוָנְגַעַר מְאַזְנַיְלִיטַ פָּאַר זְיַא. עַר הָאַט זְיַא גַּיְיַיְנַט
אֹונַ הָאַט זְיַא נִזְאַנְטַ, דָּאַס עַר אַזְנַיְוָאַר גַּוְעַזְרַן פָּזְזַיְעַר
טְדוֹזְרִינַגְנִיְמַטְ, אַיְזְנָה עַר גַּקְאַמְּעַן זְיַא צַו הַלִּתְ
הַאַפְּעַנְטַ דָּאַס זְיַא גַּוְעַדְזִין אַיִּהְמַגְּבַּטְנַעַזְגַּן. אֹונַ אַוְיַף

ז'יא וועלין ז'יא טרייהיט ניכט גלויבן, אוּער פאר ברײַיט צ' שפֿעָרְעִין דָּאָס ער וויל ז'יא לְעֵבִין אֶפְּנַעֲבִין, צ' הַלְּפִי דָּעַם יונְפָעַן פִּרְסָט. אוּן ז'יא רְעִדָּין וּאַחֲרָ ז'יא פִּיהָל רִכְטִינְגִּיט אֹוּב אַהֲלָ דִּיא פִּירְסְּטָעַנְסָ האַבִּין נִיכְטָ נִיוּוִיסָט צ' ז'יא וועלין אוּן אַיְהָם האַבִּין ז'יא אַיְנָעָם ווּיא ז'יא בְּרוּכִין, דָּאָה אַבְּעָר האַבִּין ז'יא צ' פִּינְאָמְעָן ז'יא דִּיעָשָׂא, ז'יא האַבִּין אַיְהָם נִיזָּאנְט, דָּאָס ז'יא פָּאָר לְאַנְגִּין נִיכְטָ דָּאָס ער זָאָל שְׁוּעָרִין, נָאָר דָּאָס וּאוֹרְט אֹוּן בְּיָא ז'יא בְּגִינְגָן ז'יא האַבִּין אַיְהָם אַיְבָּעָר נִינְעָבָן דָּאָס שְׁלָאָס אָנוּן האַבִּין אַיְהָם גַּעַמְאָכָט פִּיר פָּעָלָד מַאֲרְשָׁאָל אַיְבָּעָר דָּעַם נָאָנְצָיו מִלְּיטָעָהָר. זָא פָּאָרְט ווּיא דָּעָר אָום בְּעַקְאַנְטָעָר קָאָלָד הָאָט עַרְלִיְּבָעַנִּישָׁ בְּעַקְאָמְעָן, הָאָט ער זָה גִּינְגָּט צ' בְּיִדְעָ פִּרְסְּטָעַנְט. אָנוּן הָאָט צ' זָאָמָעָן נִגְאָמָעָן. דָּאָס נָאָנְצָעָ מִלְּיטָעָהָר ווּיא פִּיהָל ער הָאָט נָאָר נִיקָּעָנְט, אָטוּ ער הָאָט נִזְּעָהָן דָּאָס ער הָאָט 1200 מָאָן נִיוּוֹאָפִינְט בְּעַזְּאַנְדָּעָרָם דִּינְגָּנָן אָנוּן הָיוּ לִיְּטָעָ, אָנוֹנְדָּ וּנוֹאָר אַיְבָּעָר צִיְּגָט, דָּאָס נָאָנְצָעָ מִלְּיטָעָהָר, וּנוֹאָהָר זָהָר צְוִירִיכָּט אֹוִיפָּה דָּעַם אָוּמְפְּרִינְה, הָאָט ער זָה בְּעַשְׁלָאָסִין נִיכְטָ צ' וּנוֹאָרְטָיוֹן אֹוִיפָּה דָּעַם מִלְּיטָעָהָר פָּאָן אָוּנְפְּרִינְד, וּוֹאָס וּנוֹאָרְכָּעָן פִּינְגָּת מַאֲהָל ז'יא פִּיהָל, בֵּין ז'יא זָהָרְדִּין נִעְתְּנָטָעָ צ' קָאָמָעָן, נָאָר ער אֹוּן ז'יא אַנְטְּקִיְּגָיו אֹוּן וּנוֹאָלָד אָרִין, צ' הָיוֹצָעָ הָאָט ער אַיְבָּעָר נִלְאָוָט בֵּין 100 מָאָן נִיוּוֹאָפִינְט, אָנוּן אַלְעָ הָיוּ לִיְּטָעָ מִיטָּ דִּינְגָּר.

דָּעַר אָום בְּעַקְאַנְטָעָר הַעַלְדָּ, הָאָט דָּאָס מִלְּיטָעָהָר צ' גַּעַשְׁטָעַלְט אֹוִיפָּה דָּעַם זָעַלְבִּין אָרְט (אוּבָּהָר 23 זָהָרְדִּין, אוּבָּהָר 200 מָאָן דָּאַבִּינוֹ זָהָרְדִּין ווּיא פָּאָר) אֹוּנְדָּהָר, אֹוּנְדָּהָר נְרָאָפָּה סָאָלָוָאָטָאָר, עַרְמָאָרְכָּעָט גִּינְוָאָרְכָּעָן, אָנוּן ז'יא פְּרוֹיָא עַרְמָאָנְגָּאָרְדָּע אֹוּנְגָּעָנְמָעָן צְיוּאָרִין אֹוּנְגָּעָנְקָיָס אָרִין.

דָּאָס אָרְט וּנוֹאָר זָהָרְדִּין גְּדוּזִים דָּאָס 2000 מָאָן דָּאַבִּינוֹ זָהָרְדִּין גִּינְעָנְט שְׁטָעָלְיָן אַנְטְּקָעָנְט 2000 מָאָן צָוָם שְׁטָרִיָּט, דָּאָס וּנוֹאָהָר

איין פֿעלְד אַרְומ מִיט גִּיראכטָעַס פֿאלְד .
 דֶּער אֹם בַּעֲקָאנְטָעַר פֿעלְד מַארְשָׁאַל הָאַט נֵאַר וּאַס
 גִּיהַאַט זַיְגַּע נַעֲחַתִּינְעַ בַּעֲפָעַלְלָנְגַּן אַרְזָוִים צַוְּנַעַבְּזַן אָגַּפְּזָעַר דֶּער
 וּוַיְתִּין הָאַט מְעַן נַיְוָהָן אָן קַאְכָעַן נַונְטָעַרְמַס מַילְיַטְעַהָּר , זַיְא
 הָאַבְּזַן נִירְעַבְּנַט אַוְיַּת זַיְעַר גְּרוֹזִין קְרָאַפְּט , אָגַּז זַיְא הָאַבְּזַן
 גַּעַוְיִסְט , דָּאָס זַיְא הָאַבְּזַן צַוְּתָאָהָן מִיט אַנְאַגְּזַקְּלִיְגַּע צַאַהְלַ
 מַילְיַטְעַהָּר אַנְטְּקָעַנְיַן זַיְהָ , אַבְּעַר לִיְדָעַר זַיְא הָאַבְּזַן זַיְהָ
 גַּעַאַיְהָרַט דֶּער אֹם בַּעֲקָאנְטָעַר הָעַלְד , הָאַט אַבְּעַר זַיְא
 גַּעַפְּרִיקְט דָּרִיא שְׂטְרִירִיט דָּאָס עַר הָאַט זַיְא פַּעֲרַנְאָרְט אַונְד הָאַט
 זַיְא אַבְּעַר הַזְּפָט , עַר הָאַט זַיְהָ מַילְיַטְעַהָּר צַוְּתִילְט אַוְיַּת
 4 טְהִילַּל אָגַּז דָּעַם פִּינְדְּ בַּעֲפָאַלְיַן פָּאַן אַלְעַ זַיְטַין , דָּאָס
 הָאַבְּזַן זַיְא זַיְהָ דֶּער שְׂאַקְוֹן דַּעַוְזַיְא הָאַבְּזַן גִּימְיִינְט צַעַם
 אַיְזַן דָּא פִּיהְלַמְילְיַטְעַהָּר , דָּעַן דָּאָס גַּעַשְׁרִיאִיא אָגַּז דָּאָס פּוֹקְיַן
 פָּאַן אַלְעַר זַיְטַין הָאַט נִמְאַכְּט אַיְזַן פָּאַר מִשְׁוֹגָן צַוְּוִישָׁעַן
 גַּנְוְנְטָעַרְמַס מַילְיַטְעַהָּר , אַונְד אַיְזַן פַּעֲרָלוֹף פָּאַן אַיְגְּנִיגַּע שְׁטוֹנוֹנְדוֹ
 אַיְזַן דָּאָס גַּעַנְצַע מַילְיַטְעַהָּר צַוְּשְׁפְּרִירִיט גַּעַוְוָאָרִין , גַּאַר גַּוְנְטָעַר
 מִיט זַיְגַּע ¹⁰⁰ גַּרְעַסְטָע הַעַלְדִּין זַעַנְיַן אַנְטְּלִוְיִפְּזַן זַעַהְרַ פָּאַר
 שְׁעַמְּט .

דָּאָס פָּלְאַנְדְּרִישָׁע מַילְיַטְעַהָּר , נֵאַךְ דָּעַם וּזַיְא זַיְא הָאַבְּזַן
 גַּעַזְדִּינְשַׁטְּ דָרִיא קְרִינְגַּן הָאַבְּזַן זַיְא זַיְהָ גִּיאַיְלַט צַוְּרִיךְ אַיְזַן שְׁלָאַס
 אַרְיַין , צַוְּבַּרְעַנְגַּן אַיְגַּע נַוטַּע נַאֲכְרִיכַּט , אַזְיַּד הָאַבְּזַן זַיְא
 מִיט גִּיפְּרִיקְט זַיְעַר אֹם בַּעֲקָאנְטִין פֿעלְד מַארְשָׁאַל , לִיְדָעַר
 שְׁפְּטָאַרְקְּ רַאֲנִירִט .

דָּיָא בִּיְדָע פִּירְסְטָעַנְס , זַעַנְיַן אַנְטְּקָעַנְיַן גִּיגְאַנְגַּע זַיְעַרְעַ
 רַעַטְעַר מִיט גְּרוֹזִים פְּרִירְעַ, זָא וּזַיְא זַיְהָ זַעַנְיַן צַוְּאַיְס זַוְּגַּאְמַן
 הָאַט עַר אַוְיַּת גְּהַזְבָּן דָּעַם גַּעַזְבָּט שְׁצִיצָר וּאַס בֵּיז יַעַצְתַּ .
 הָאַט עַר אַיְמָר זַיְן גַּעַזְבָּט פָּאַר שְׁפְּטָעַלְט גִּיהַאַט .
 דֶּער לְעַזְעַר קָאַן זַיְהָ פָּאַר שְׁפְּטָעַלְיַן דָּאָס פָּאַר וּוֹאַנְגְּדָעַרְוָגְגַּ

פָּנוֹ אֲלַעַ דָּאַם זַיִא הַאֲבִין רְעֵר קָעֵנֶט אֵין דָעַס אָונְבָעָקָאנְטִין
חַעַלְדַּר, דָאַם עַר וַיָּאַר דָעַר אַלְשָׁטָעַר פִּירְסָט פִּינְאַרְדַּדַּע - בָּאַק
וּוָאַם עַר חַאַט זַיִה פָאַר זַיִה אַחֲרַ צַוְּרִיךְ עַנְטְּזָאַנְטַ פָאַן זַיִן
פָּעָרְמָצְעַן, אַוְנַ חַאַט דָאַם לִידְעָרִיגְעַן אַיְבָעַר נִיגְעַבְין, אַוְנַ
זַעַלְבָכְטַ אֵין עַר אֵין טִיפְעַן וּוְאַלְדַּ אַרְיַין, זַיִא וּוְיַיַּעַר חַאַט
זַיִה דָאַמָּאלַס זַעַלְבָסְט אַוְיַס נִיוּעָהַלְט, דָאַם עַר זַיִלְדָאַרְט
זַיִה פִּינְגְּעַן נִיגְעַן זַיִנְדַּר אַפְּ צַוְּקָאַמְעַן.

פִּינְאַרְדַּר חַאַט זַיִה דָעַר וּוְיַסְטַ פָאַן דָעַר קְרִיטִישַׁע לְאַגְעַ
וּוָאַם עַמְּ חַאַט זַיִה פָאַסְיְרַט מִיטַ דִיא בִּירְדַע פִּירְסָטְעַנְס חַאַט
עַר דָאַם עַרְשָׁטַע אָונַ דָאַם לְעַצְטָעַ מַاهְלַ פָאַן דִיא צִיְתַ וּוָאַם
עַר אֵין גַּעֲוֹוָאַרְן אַפְּגַּעַוְיַנְדְּרַט, אָונַ גַּעֲזְוִינְן וּוְעַלְטְּלִיךְ נִיוּעָהַר
זַיִה צַוְּ אַיְלִין צַוְּ זַיִא אַוְיַת הַלְּפַת, וּוְיַיַּעַם זַעַרְתַּ אַוְיַס חַאַט
אַיַּס גַּאַט פָאַר צִיְעַט נִיגְעַן זַיִנְדַּר, דָעַן אַוְיַת דָעַם זַעַלְבַּן אַרְטַ
אַיַּעַר דָאַנְיְרַט גַּעֲוָאַרְן, וּוָאַם עַר חַאַט אַיְאַל אַמְאַרְד עַרְפִּילַט,
אַיַּעַר זַוְּ מַאְרְגִּינְס אֵין עַר גַּשְׁטָאַרְבַּין, פָאַר דָעַם טַוִּיט, חַאַט
עַר גַּעַבְן טַן דָאַם מַאַן זַאַל אַיְהַם בְּעַנְרָאַבְן אֵין דָעַם זַעַלְבַּן
גַּרְוּבַּן וּוָאַם וּאַחֲרַ שַׁוְּיִן דְּרִיאַא יַאֲחַר פִּיד אַיְהַם אֵין גַּעֲוּזְעַן.
אַגְּנַד פָאַן חַאַט אַיְהַם לוּיַט זַיִן וּוְאַגְּנַטְשַׁ בְּעַנְרָאַבְן.

דָעַר יוֹנְגָעַר גַּרְאַפְּ אַנְדְּרָעַיְאַקְוּם, דָעַר זַאַהַן פָאַן לִירְעָרִינְ
חַאַט גַּעַהְעַרְשָׁט פִּיהְלַ יַאֲחַר, אַוְנַ חַאַט זַיִה אֵין זַיִנְיַ צִיְתַן זַעַהְרַ
הַעֲלְרִישַׁ אָונַ גַּלְיְקָלַה אַוְיַס גַּעֲצִיְגַּט, עַר חַאַט אַיְבָעַר גַּלְאַזְטַ
אֵין זַאַהַן וּוָאַם זַיִן נַאַמְעַן אֵין גַּעַוְוָעַן בְּאַלְדוּוַיַּן דָעַר
עַרְשָׁטַעַר, מַאַן חַאַט אַיְהַם גַּעַרְוָפְעַן, אַיְזָעַרְגַּע שַׁלְטָעַרְיַין.

דָאַם אֵין דִיא רִיכְתִּינְגַּע בְּיַאֲנְרָאַפְּיַא פָאַן לִירְעָרִינְגַּע דָעַם
עַרְשָׁטַיַּן גַּרְאַפְּ פְּלַאֲנְדְּרִיאַ

